

శ్రీనివాసతేజము

తాళ్లపాక అన్నమాచార్యులు, తాళ్లపాక పెదతిరుమలా
చార్యులు, తాళ్లపాక చినతిరుమలాచార్యులు రచించిన.

అధ్యాత్మ సంక్తిర్తనలకు

సీసపద్యానుసరణము

కర్త :

ముదివర్తి కొండమాచార్యులు

ఉపసంపాదకులు : పుస్తక ప్రచురణ విభాగము

సప్తగిరి సంపాదక కార్యాలయము

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

PLACED ON THE SHELF

Date.....

SRINIVASA TEJAMU

Adaptation of Tallapaka Poets' Adhyatma Sankirtanalu
into Telugu 'Sisam' Verses

By

Mudivarti Kondamacharyulu

First Edition : June, 1992

Copies : 1000

All Rights Reserved

Price : Rs. 40-00

**SRI VENKATESWARA
CENTRAL LIBRARY &
RESEARCH CENTRE,**

Acc. No.50475.....

Date

TIRUPATI.

*This book is Published with
the Financial assistance of*

**TIRUMALA TIRUPATI
DEVASTHANAMS**

Under their Scheme

"AID TO PUBLISH RELIGIOUS BOOKS."

Copies Can be had from :

**M. Kondamacharyulu,
18-1-214, K. T. Quarters, K. T. Road,
TIRUPATI - 517 501.**

&

**EMESCO Book CLUB
Andhra Pradesh Book Distributors
Eluru Road : VIJAYAWADA - 520 002.**

Printed at :

**Sri Vijayalakshmi Power Press,
BHATNAVILLI - 533 222
Amalapuram Mandal, E. G. Dt., (A. P.)
Phone : 21088 Amalapuram**

proprietors : Bulusu Veerabhadram & Suryanarayana.

విజ్ఞప్తి

అపూర్వపదభూషలతో ఆంధ్రవాగ్దేవత నలంకరించిన తాళ్ల పాక అన్నమాచార్యులు (1408-1503), వారికుమారుడు పెదతిరుమలాచార్యులు (1468-1553), వారిపుత్రుడు చినతిరుమలాచార్యులు (1493-1553) శ్రీనివాసునకు విన్నపముచేసిన కొన్ని అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు వాటికి నాచేసిన సీసపద్యానువాదం త్రివేణీనంగమంగా శ్రీనివాసతేజమనే నామంతో నేటికి గర్వింపరూపం ధరించింది.

ఇందులో పదకవితాపితామహ, హరికీర్తనాచార్యబిరుదాంకితులైన అన్నమాచార్యులవారి అధ్యాత్మసంకీర్తనలు 120 ఉన్నాయి. 121, 122, 123 పుటలలోని మూడుపాటలు అన్నమయ్యవి కావు. అన్నమయ్యకుమారుడు పెదతిరుమలాచార్యులో, ఆయనపుత్రుడు చినతిరుమలాచార్యులో చెప్పినవి. కాని అవి ఎట్లో అన్నమయ్యఅధ్యాత్మ సంకీర్తనలరేకులలోనికి ఎక్కినవి.

కవితార్కికసింహుడనీ, శ్రీరామానుజసిద్ధాంతస్థాపనాచార్యుడనీ ఎన్నికగవ్వు పెదతిరుమలాచార్యులవారి కీర్తనలు ఇందులో 108 కలవు.

అష్టభాషాకవిచక్రవర్తిగా పొగడొందిన చినతిరుమలాచార్యుల వారిపదము లిందు 23 కుదురుకొన్నవి. వెరసి 25 పాటలు, వాటి పద్యానువాదంతో శ్రీనివాసతేజం శ్రీనివాసానుగ్రహంతో వెలువడుతున్నది.

150 సంవత్సరములు అవిచ్ఛిన్నముగ శ్రీవేంకటేశ్వరభక్తి సామ్రాజ్యము పాలించినవారూ, ఏకకుటుంబస్థులూ, పదకవితలకు అద్యులూ అయిన ఈ కవిత్రితయంవారి సంకీర్తనల శబ్దార్థరామణీయక మెట్టిదో పాఠకులు శ్రీనివాసతేజంలో అనుభవించగలరు.

సహజకవితామాధుర్యం తుంపెసలారు పరమభాగవతోత్తము
లైన ఆ మహామహుల పాటలను పద్యీకరించుటలో నా భక్తి శ్రద్ధ
లేపాటివో చదువరులే గుర్తింపగలరు.

తిరుమలతిరుపతిదేవస్థానంవారి పుస్తకప్రచురణశాఖలో పని
చేస్తూ తీరుబడిలభించినపుడెల్ల భగవత్కైంకర్యరూపమైన శ్రీతాళ్లపాక
కవుల పదసాహిత్యం పరిశీలిస్తూ, నాకు రుచించిన పాటలకు ఇలా
పద్యరూపం కల్పించాను. ఆ పరంపరలో ఇది ఐదవపరిబంధం.

తండ్రి తనయుడు మనుమడు రుచించిన కేవల అధ్యాత్మ
సంకీర్తనలే రహరమి మూడువేలవర కున్నవి. ఐదేండ్లుగా పరిశ్ర
మిస్తున్నప్పటికీ సగంపాటలకైన పద్యరూపం కల్పించలేకుంటినే
అన్న చింత వీడకున్నది.

ధార్మికగర్వింధపరికాశనంపట్ల పరమశ్రద్ధాశువులై రచయిత
లకు మిక్కిలి తోడ్పడుతున్న ఉదారచరితులు, తి. తి. దేవస్థానముల
శ్రీకార్యనిర్వాహకులు మాన్యశ్రీ యం.వి.యస్.ప్రసాద్, ఐ.ఎ.ఎస్
గారు నాకు నిత్యస్మరణీయులు. వారికి నాహృదయపూర్వకములైన
ధన్యవాదము లర్పించుకొనుచున్నాను.

సొంతముగ పూర్తిపులు చదువుచు తమ విజయలక్ష్మీపవర్
ప్రెస్సులో శ్రీనివాసతేజమును సర్వాంగసుందరముగ ముద్రించి
ఇచ్చిన బ్రహ్మశ్రీ ఋతును వీరభద్రదశర్మగారికిని, వారిపుత్రులు
శ్రీసూర్యనారాయణగారికిని కృతజ్ఞతాభివందనములు.

తిరుపతి }
12.8.1992 }

ముదివర్తి కొండమాచార్యులు.

స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ శాలివాహనశత వరుషంబులు
౧౩౪౬ అగు నేటికొదిపంవత్సరమందు తాళ్ళపాక
అన్నమాచార్యులు అవతరించిన వదారు యేండ్లకు
తిరువేంగళవాధుండు వ్రాసినట్లెను అదియేదలు
గాను శాలివాహనశత వరుషంబులు ౧౪౨౪
అగు నేటి దుందుభిపంవత్సర ఫాల్గుణ బ
౧౨ నిరుధానకు (నిరోధానకు ? తిరో
ధానకు) తిరువేంగళ వాధుని
మీదను అంకితము గాను
తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు విన్నపముచేసిన
అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు.

శ్రీనివాసతేజము

లలిత

మనుఁ డానఁదె మముఁ గాచుఁగాక హరి

అనిశము నే మిఁక నతనికె శరణు

॥పల్లవి॥

యెవ్వని నాభిని యీ బ్రహ్మాదులు

యెవ్వఁడు రక్షకుఁ డిన్నిటికి

యెవ్వనిమూలము యీ సచరాచర

మవ్వల నివ్వల నతనికె శరణు

॥మొదలు॥

పురుషోత్తముఁ డని పొగడి రెవ్వరిని

కరి నెవ్వఁడు గక్కనఁ గాదె

ధర యెవ్వఁ డెత్తె దనుజులఁ బోరిగొనె

అరుదుగ మే మిఁక నతనికె శరణు

॥మొదలు॥

శ్రీసతి యెవ్వనిఁజేరి పురమునను

భాసితె నెవ్వఁడు పరమంబై

దాసులకొరకై తగు శ్రీ.వెంకట

మాస చూపు నితఁ డతనికె శరణు

॥మొదలు॥

తేకు 804

సంఖ్య 22

సంపు 10

పుట 15

సీ. ఎవనినాభి జనించి రీ చతుర్ముఖముఖు

రెవ్వండు రక్షకుం డిన్నిటికిని;

ఎవ్వండు మూలమౌ యీ చరాచరసృష్టి

కతని శరణుఁజొత్తు మవల నివల;

పురుషోత్తముం డని పొగడెద రెవ్వని;

గగ్గిక్కునఁ గాపాడె కరి నెవండు;

ధర నెవ్వఁ డెత్తెను; దైత్యులఁ బోరిగొనె;

యనిశ మా నారాయణునకె శరణు;

గీ. ఎవ్వనియొరమ్మునంజేరి యెసఁగు లక్ష్మి;

పరముఁ డెవ్వండు; నిజదానపతులికొఱకు

నానతో వేంకటాద్రినివాసుఁ డయ్యె;

వరదుఁ డలమేలుమంగమ్మపతికి శరణు.

భూపాళం

కన్నవారివద్దనెల్ల గావంగ నేమిగడ్డు
యిన్నిటికి నియ్యఁగాన నీతఁడే స్వతంత్రుఁడు ||పల్లవి||
పరమేష్ఠిఁ గన్నతండ్రిఁ బాటించి కొలువరో
అరుదై లోకాల కెల్ల నతఁడే తండ్రి
సిరిమగఁడై నవానిఁ జేపట్టి తలఁచరో

సిరు లిచ్చే మేటివాత సృష్టి కెల్ల నతఁడే ||కన్న||
అంబరీషుఁగావఁ జక్ర మంపినవానిఁ జేరరో
అంబుజభవాఁడాన కతఁడే రక్ష

పంచిన భూకాంతపతిఁ బాయక సేవించరో
పుంబట్ట పూళ్లు నిచ్చే వున్నతుఁడు నతఁడే ||కన్న||

మూలమందే గరిఁగాచే ముఖ్యునికి మొక్కరో
మూలధనమై యుండి ముందర నిట్టె
యీ రీలఁ జిత్తజుతండ్రి నెదలోనఁ గొలువరో
పాలించ శ్రీవేంకటాద్రిపతి యాయె నితఁడే ||కన్న||
తేకు 841. సఁఖ్య 288. సంపు 10. పుట 159

సీ. పరమేష్ఠితండ్రిని పాటించి కొలువరో
అన్ని జగమ్ముల కతఁడే తండ్రి
సిరిమగండగువానిఁ జేపట్టి తలఁచరో
సిరులిచ్చు నెఱదాత సృష్టి నితఁడే
అంబరీషునిఁగావ నటు చక్రమంపిన
యతనిఁ జేరరో సృష్టి కతఁడే రక్ష
భూవనితాపతి సేవించరో యతఁ
దుంబళియూళ్ళిచ్చు నున్నతుండు

గీ. "ఆదిమూలమ" యన హస్త నాదుకొన్న
ముఖ్యునకు మొక్కిక్కరయ్య! మీ ముందు నిలుచు
మదనజనకునిఁ గొలువరో మనలఁ బోవ
నంజనగిరింద్రినాయకుం డాయె నితఁడే.

దే సా ౯ ౦

తల్లియుఁ దండ్రియు మరి దైవము నాతఁడెకాక
యెల్లజీవులకు మరి యెవ్వరింక దిక్కు

॥పల్లవి॥

యా సుసారమునకు యికఁడె దిక్కు నేఁ
జేసేటి చేతలకెల్ల శ్రీపతేలోను
పాసిపోఁ దెప్పుడు నన్ను, బంధువుఁ దీతఁడె నాకు
దాసుఁడై సవాడు హరిఁ దగదు దూరఁగను

॥తల్లి॥

చావుఁబుట్టుగులవేళ సతము నీతఁడే
సావి ఛోగిములకు నిచ్చుకుఁ దీతఁడే
భావములోపలనుండు పాఁజి మీతఁడె నాకు

దైవము దూరఁగనేల తనకేమి వచ్చినా

॥తల్లి॥

తలఁపులోపలికి యీ దైవమె తోడు
యిలఁ గలిమిలేముల కీతఁడె తోడు
పలుకులోపలనుండు భాగ్య మీతఁడె నాకు
కొలిచి శ్రీవేంకటేశుఁ గొనరఁగ నేటికి

॥తల్లి॥

జేకు 385. సంఖ్య 205, సంపు 10. పుట 137

సీ. తల్లియుఁ దండ్రియు దైవ మీతఁడె గాక
యెల్లజీవులకు దిక్కెవ్వ రింక?

ఈ కాపురమునకు నీతఁడె దిక్కు; నేఁ

గావించుపనుల కీ ఘనుఁడె దిక్కు;

పాయఁ దెప్పుడు నన్ను; బంధు వీతఁడు నాకు;

దాసునికీన్ దూఱఁదగదు హరిని;

చావుపుట్టులవేళ జంటయీతఁడె; సర్వ

సౌఖ్యంబులకును నిచ్చుకుఁ దీతఁడె;

భావంబులోపలిప్రాణ మీతఁడె, దూఱఁ

దగ దేమివచ్చిన దనుజహరణు;

గీ. తలఁపులోపలి కీ దైవతంబె తోడు

ఇలఁ గలిమిలేములకు నెల్ల నితఁడె తోడు

పలుకులోపలనుండెడు భాగ్య మీతఁడె

కొలిచి శ్రీవేంకటేశ్వరుఁ గొనరనేల?

శంకరాభరణం

కలది యీ మూర్తివల్ల గతి గనవలెను

యిం నిందు నమ్మకుంటే యెందు మరిలేదు

॥వల్లవి॥

కంటిమా బ్రహ్మమును వేంకటపతిఁ గనినట్లు

కంటిమా అవతారాలు కలలె కాక

కంటిమా హృదయములోఁ గలిగిన దైవమును

కంటిమా వైకుంఠము కడవారై నాను

॥కం॥

తెలిసినా జ్ఞానము యీదేవుని మహిమవలె

తెలిసినా వెదాలు సందేహమే కాక

తెలిసినా మాయ యిది యెంత చదివినా

తెలిసినా ముందరితెరువు వెదకితే

॥కం॥

చిక్కినా మనసు యీ శ్రీవేంకటేశ్వరువలె

చిక్కినా ధ్యానము వట్టిచింతలే కాక

చిక్కినా అనాదినుండి చిగిరించకాలము

చిక్కినా పెద్దలుచెప్పే జీతమైనశాంతి

॥కం॥

రేకు 146

సంఖ్య 206

సంపు 2

పుట 138

సీ. కలిగిన యీ మూర్తివలన సద్గతి గన

వలె నమ్మకున్న నేవలన లేదు;

కంటిమా? బ్రహ్మమున్ గరుడాచలాధీశుఁ

గనినట్లు లవతారకథలె గాక

కంటిమా? యెదలోనఁ గలిగిన దైవమ్ము

కంటిమా? వైకుంఠకంటితోడ;

తెలియునా? జ్ఞాన మీ దేవు మహిమవలె

తెలియునా? శుశ్రుతులు సందియమె గాక;

తెలియునా? యెంత చదివినప్పటికీ మాయ

తెలియునా? ముందఱితెరువు వెదుక;

గీ. చిక్కునా చిత్త? మీ కృపాశీలుకరణి

చిక్కునా ధ్యాన? మది వట్టిచింతగాక

చిక్కునె? అనాదినుండియు చిగుర్లువేయు

కాలమది? చిక్కునె? సుఖమూలశాంతి.

జేసా శం

వారిదేపో జన్మము వడి సిన్నుఁ దెచ్చిరి

బారతరామాయణాలై పరగె నీకథలు

॥పంవి॥

తువిమీద రావణుడు వుట్టగాఁగా రాముడవై

తదిది యిందరికిఁ బ్రత్యక్షమైతివి

వివరింప నంతవాఁడు వెలసితేగా నీవు

అవతార మందితే నిన్నుఁదరునుఁ జూతురు

॥వారి॥

రావణుఁ గంసాదియసురలు లూటసేయఁగాఁగా

తన్నిఁ గృష్ణావతార మిందరి నైతివి

గమురై యంతదీవారు గలిగితేగా నీవు నేడు

అమర జనించి మాటరాదుదు విందరితో

॥వారి॥

యెంత యుపకారియో హిరణ్యకశిపుఁడు

చెంత సరసింహుఁడ నీ సేవయిచ్చెను

యింతట శ్రీవేంకటేశ యిన్నిరూపులును నీవే

పంతాన నీ శరణని బ్రదికితి మిదివో

॥వారి॥

రేకు 128

సంఖ్య 160

సంపు 2

పుట 107

జ. జనియింప పాపి రావణుడు, రాముండవై

యవని నిందఱకుఁ బ్రత్యక్షమైతి

తలఁప నంతటివాఁడు వెలసినఁగాదె ని

న్నందఱుఁ జూతు రీ వవతరింప

ఖలులు కంసాదిదైత్యులు లూటసేయఁగాఁ

గాదె కృష్ణుండవై కనులఁ బడితి

తెలియ నంతటివారు గలిగినప్పుడె తోచి

యందఱితోడ మాటాడె దీవు

గీ. ఎంత యుపకారియో మది నెంచఁ గనక

కశిపుఁడు నృసింహమూర్తి ని న్నాంచు భాగ్య

మిదియె- నిన్నిరూపులు నీవె వృషగిరింద్ర !

భకి మై నీకు శరణని బ్రదికినాము.

ధన్వానీ

సామాన్యమా పూర్వసంగ్రహం బగు వలము
నేమమునఁ బెనగొనియె నేడు వీ వనక

॥ చల్లచి ॥

జగతిఁ బ్రాణుల కెల్ల సంసారబంధము
తగుల బంధించు దురితంపుఁ గర్మమున
మగుడ మారుకు మారు మగువ నీ పురముపై

దెగికట్టి రెవ్వరో దేవుండ పనక

॥ సామా ॥

పనిలేక జీవులను భవసాగరములో

మునుఁగ లేవఁగఁజేయు మోహదోషమున

పనిపూని జలధిలోఁ బండఁబెట్టిరి నిన్ను

వెన కెవ్వరో మొదలివేలు పనక

॥ సామా ॥

పుండనియ్యక జీవనోపాయమున మమ్ము

కొందలను గొబల తతిగొని తిప్పు వలము

కొందలను నెలకొన్న కోనేటిపతి చనఁగ

నుండవలసెను నీకు నోపలే ననక

॥ సామా ॥

రేకు

సంఖ్య 200

సంపు 1

పుట 133

సీ. సామాన్యమా పూర్వసంగ్రహం ఫలమిది

నేమానఁ బెనఁగొనె నేడు నిన్ను

జగతిఁ బ్రాణులకెల్ల సంసారబంధమ్ము

తగులఁజేసిన దురితమ్మువలన

మగుడ మారుకు మారు మగువ నీయరముపైఁ

దెగికట్టి రెవ్వరో దేవుఁ డనక

పనిలేక జీవుల భవసాగరమ్ములో

మునుఁగ లేవఁగఁజేయు మోహవిధిని

పనిపూని జలధిలోఁ బండఁబెట్టిరి నిన్ను

వెను కెవ్వరో తొలివేలు పనక

గీ. జీవనోపాయమున మమ్ముఁ జెలఁగనీక

కొండగొబలందుఁ ద్రొప్పిన కొలఁఫలముగ

పొటిగా కొండకోనేటిపతి వనంగ

వోవలేనన కిట్లు నీ కుండవలసె.

శంకరాభరణం

అంగనలాల మనదే వాడించుకొనె గాని

సంగతెఱిగిన నెరజాణఁ దీతఁడే

॥పల్లవి॥

వాడలులేనివాని కొక్కఁడే తంద్రాయఁ గాని

తదయక పురుషోత్తముఁ దీతఁడే

బడబాగ్నిజలధికిఁ బాయ కల్లుఁదాయఁ గాని

వెడలించె నమృతము విష్ణుఁ దీతఁడే

॥అంగ॥

పులిగూడు చిన్నవానిపొం దొక్కిపే సేసెఁగాని

నలువంక లక్ష్మీనాథుఁ దీతఁడే

చలికిఁ గోవరివానిసరుస బావాయఁ గాని

పలుదేవతల కెల్ల ప్రాణబంధుఁ దీతఁడే

॥అంగ॥

యెక్కఁడో గొల్లసతుల కింటిమగఁ దాయఁ గాని

తక్కక వెదకే పరతత్వ మితఁడే

మిక్కిలి శ్రీవేంకటాద్రిమీద మమ్ము నేలఁ గాని

తక్కక వేదముచెప్పే దైవ మీతఁడే.

॥అంగ॥

రేకు 92

సంఖ్య 454

సంపు 1

పుట 304

. తగ ననంగునకును తండ్రీ యయ్యెనె గాని

మోదింపఁ బురుషోత్తముం దీతందె

బడబాగ్నిజలధి కల్లుఁడెగాని యమృతము

వెడలించు శ్రీమహావిష్ణు వితఁడె

పులికూడు తినుచాని పొందు సేసెనె గాని

నలువంక నిందిరానాథుఁ దీతఁడె

చావి జాబిల్లికి బావయయ్యెనె గాని

పలువేల్పులకుఁ బ్రాణబంధు వితఁడె

గీ. ఏడనో గొల్లెతల కయ్యె నింటిమగఁడు

తాపనులు వెదకెడి పరతత్వ మితఁడె

వృషగిరింద్రముమీద మమ్మేలెఁ గాని

కుశ్మితులుదెప్పెడి పరమదైవత మితఁడె.

చరిత

నూతెల్ల 'రాజానుమతో ధర్మ' యిది నీ

యొకడఁ గలుగుట కే మరుదు

॥పల్లవి॥

అలగరుడగమన మహిశయనంబును

కలిసి నీయందె కలిగెనట

పొలసినపాపముఁ బుణ్యము నరులకు

యెలమిఁ గలుగుట నే మరుదు

॥మాలె॥

యిదె నీడకన్ను యెండకన్ను మరి

కదిసి నీయందె కలిగె నట

సదరపునరులకు జననమరణములు

యెదురకె కలుగుట కే మరుదు

॥మాలె॥

శ్రీవాంత వొకదెస భూవాంత వొకదెస

కైకొని నీ కిటు గలిగెనట

యొకడ శ్రీవేంకటేశ యిహపరము

యేకమై మా కగు చేమరుదు

॥మాలె॥

రేమ 85

సంఖ్య 415

సంపు 1

పుట 278

సీ. అలగరుడగమన మహిశయనమ్మును

గలిసి నీయందునఁ గలిసె నంట

పొరిఁబొరి పాపంబు పుణ్యంబు నరులకు

నేకమ్ముగాఁ గల్గు టేమియరుదు ?

ఒక నీడకన్ను నింకొక యెండకన్నును

గదిసి నీయందునఁ గలిగె నంట

జనులకు భావింప జననమ్ము మరణమ్ము

నెదురనే గలుగుట యేమియరుదు ?

గీ. శ్రీవనిత యొక్కదెసను భూదేవి యొక్క

దెస గలిగిరంట నీకు నో తిరుమతేశ !

ఇహపరమ్ములు మా కగు టేమియరుదు

మహిని రాజానుమతమే ధర్మమనునట్లు.

రామకీయ

ఏలముమ్మ గాసిసేసే రింకా మీరు

రాలముతో నిలిచెను కైవల్యపదవి

##పల్లవి##

పాపములు హరినామపఠనచే బాపుకొంటి

కైపుగఁ జిక్కిగుప్తుఁడా కవిలె గట్టు

కోపులఁ బుణ్యము లెల్ల గోవిందుని కిచ్చితిమి

పూఁపలస్పర్శముతోవ భుజవేయరో

##ఏల##

ఆతుషురో నజ్ఞాన మాచార్యుడే పాపె

ఆశల జన్మాలవాకి లటు ముయ్యరో

చేత హరిదాస్యమున జీవన్ముక్తుడ నైతి

జాతియధర్మములాల సంబంధము విడరో

##ఏల##

పరనాత్మచింతచేత బదుకు నిశ్చయ మాయె

ధరఁ గైచసముగావో తగు చిత్తమా

యిరవైన శ్రీవేంకటేశుఁ డెలుకొనె మమ్ము

పరదేవతలు మాకుఁ బనిలేదు మీరు

##ఏల##

తేకు 135

సంఖ్య 145

సంపు 2

పుట 97

సీ. పాపముల్ హరినామపఠన మాయించితి

కలిలెగట్టుము యమగణికవర్య !

నారాయణున కిచ్చినారము పుణ్యముల్

బుజవేయరో స్వర్గపురముత్రోవ

అత్మయం దజ్ఞాన మాచార్యుడే పాపె

వడిమూయరో పుట్టువాకిళులను

వైకుంఠుసేవ జీవన్ముక్తుఁ డైతి దూ

రముగండ్లు జాతిధర్మమ్ములార !

గీ. నిశ్చయం బాయె బ్రతు కజ్ఞనేతుగింత

చంచలస్వాంతమా ! కైవసమ్ముగావో

ఏలుకొనెమమ్ము శ్రీవేంకటేశ్వరుండు

వలదు మీరు మా కన్యదైవతములార !

గుండక్రియ

కోటికిఁ బడగయెత్తి కొంకనేల

యీటలేని పదమెక్కి యింకనేల చింత

॥పల్లవి॥

పెట్టినది నొసలను పెద్దపెద్ద తిరుమణి

కట్టినది మొలఁ జిన్నకొప్పిఁము

పట్టినది శ్రీహరిపాదపద్మమూఁము

యెట్టియనా మాకు మేలే యింక నేలచింత

॥కోటి॥

దిక్కి నాలోనైనది శ్రీవైష్ణవధర్మము

తొక్కినది భద్రముల తుదిపదము

యెక్కినది హరిభక్తి యిది పట్టపేనుఁగ

యెక్కువ కెక్కువే కాక యింకనేల చింత

॥కోటి॥

చిత్తములో నిండినది శ్రీపతిరూపము

హత్తినది వైరాగ్య మాత్మధనము

యెత్తలఁ జూచిన మాకు నిదివో శ్రీవెంకటేశుఁ

డెత్తి మముఁ గావఁగాను యింకనేల చింత

॥కోటి॥

జేకు 307

సంఖ్య 40

సంపు 10

పుట 27

సీ. పెట్టినది నొసట పెద్దపెద్ద తిరుమణి

మొలఁగట్టినది చిన్న ముదుకగోచి

పట్టినది మురారి పాదపద్మద్వయి

యెట్టైన మేలు మా కేల చింత ?

వడిఁ జిక్కినట్టిది వైష్ణవధర్మంబు

తొక్కినది భవంపుతుదిపదంబు

ఎక్కువ హరిభక్తి యిది పట్టపేనిక

యెక్కువ కెక్కువే యేల చింత ?

గీ. చిత్తమున నిండినట్టిది శ్రీశుభాపు

హత్తినట్టిది వైరాగ్య మాత్మధనము

ఏడుకొండలవాఁ డేల యేలచింత ?

కోటికిం బడగెత్తియుఁ గొంకనేల ?

సాళంగనాట

వైష్ణవులసొమ్ము నేను వారు నీ సొమ్ము లింతే

విష్టుడ నీ వెదైన వివరించుకో వయ్యా

॥పల్లవి॥

నెఱి నీ బంటనా హరి నీకంటె బలువులైన

తఱి నీ దాసులకే నే దాసుడఁగాక

గుఱు తెరుగుదునా నే గోరి యింతక తొల్లి

గుఱుతు చూపిన మా గురువునే కాక

॥వైష్ణ॥

ముంచి నీరు మొక్కెఁగాక ముందె నీశరణులు

పెంచి పాదాలు నానెత్తి బెద్దరయ్య

పొంచి నీ వేడ వేనేడ బుజముల ముద్రవెట్టి

సంచితమై సేసిసద్ది సంబంధమే కాక

॥వైష్ణ॥

శ్రీవెంకటేశ నీ సేవే సేసేఁగాక నేడి

సేవకుఁ దెచ్చెను వారిసేవే కాదా

భావ మొక్కటిగా నాకుఁ బట్టిచ్చిరి నిన్ను వారు

అపలీవలికిఁ బరమాత్మమేకాక

॥వైష్ణ॥

తేను 332

సంఖ్య 185

సంపు 10

పుట 124

సీ. నీ బంటనా నేను ? నీకంటె బలియురొ

నీదుదాసులఁగొల్చి నెగడువాడ

గుఱు తెఱుంగుదునె నే గోరి యింతకుఁదొల్లి ?

గుఱుతునూపిన నాదుగురునిఁగాక

నీకు ముక్రిక్కెడఁగాక నీ ప్రిపన్నులు ముందె

సాదాలు నానెత్తిపయిని బెట్టి;

రిరుబుజమ్ముల ముద్రలిడి దేయు సంబంధ

మింతెకా కే నేడ ? యీ వదేడ ?

గీ. చేసెదనుగాక నీ సేవ కీశ | యిట్టి

సేవకుం దెచ్చినది వారి సేవగాదె ?

వైష్ణవులసొమ్ము నీ నాదు; వారు నీదు

సొమ్ము; లిచ్చిరి నిను నాకు సొరిది వారు.

పా 4

కనకము కనకమ్మ కడు నిను మినుమే
వెనక సరిదూఁగితే వెలుపకు రాదు

॥పల్లవి॥

హరిఁ గొలిచినవారి కమరు నన్నిసుఖాలు

గరిమతో వారలభాగ్యమ్మ భాగ్యము

తెరమఱఁగుల కర్మదేహులెల్ల వీరితోడ

పురుఁడు వెట్టుకోఁబోలే పోలికలు రావు

॥కన॥

భాగవతులైనవారు పట్టినదెల్లా నీడేమ

చేగదేర వారలు సేసినదే చేత

తీగెసంసారమత్తులు తెలియక వీరివలె

చేగినంతా నయ్యేమంటే వేరవులఁ బడవు (?)

॥కన॥

శ్రీవేంకటేశురాసులు చేసినదెల్లా సృష్టి

యేపంచా ధృవపట్టమే ఇటు వారికి

కావరపుమానవులు గతిగనే మని వారి

తోవల నడవఁబోలేఁ దూఁగదు తమకును

॥కన॥

తేకు 221

సంఖ్య 119

సంపు 3

పుట 80

సీ. హరిగొలిచినవారి కమరు నన్నిసుఖాలు

వారలభాగ్యమే భాగ్యముగద !

తెరమఱఁగుల కర్మదేహులు వీరితో

పోలికలకురారు పురుఁడుగారు

భాగవతులు తాముపట్టిన దీడేఱు

సిరిమించ వారు చేసినదె చేత

సంసారమత్తులు సరిప్రాద్దు పెనఁగిన

సములు వారలకుఁ గాఁజాల రెపుడు

గీ. శ్రీనివాసునిబంట్లు చేసినదె సృష్టి

వారలకు ధృవపట్టమే వంకఁ గనిన

కావరపుమానవులు గతిగఁగదు మనుచు

వారితోవలనదువ నవ్వారు గారు.

శ్రీ రా గం

ఇదియే కావలెనని తాఁ గైకొని యిచ్చగించువాఁడే మనుఁడు
పదలకురో హరిదాసులమత మీది వర్ణించెద నో వివేకులాలా ||పల్లవి||

దేవుఁడు గలఁడని మదిలోఁ దెలియుచే జన్మఫలంబు
రావుగ నాతనినెప్పుడుఁ దలఁచుచే తన భాగ్యము
శ్రీవైష్ణవధర్మము దప్పక చెలఁగుటయే వైభవము
దేవతాంతరంబు లన్నియు మానినదియే సుకృతంబు ||ఇది||

రామకోగ్రధము లుజ్జగించుటయే కల్యాణానుభవము
చేముంది పాపముసేయక మానుచే జెప్పఁగ లాభము
నేమముతోడుత విరక్తుఁ డగుచే నిర్మలానందము
వేమరు నాచార్యసేవసేయుచే విచారింపఁగ దాచినధనము ||ఇది||

ప్రకృతివితరములకుఁ జొరకుండుచే పరమమైన సాత్త్వికము
సకలబంధములఁ దెడఁబాసినదే సామ్రాజ్యపదము
ప్రకటింపఁగ నలమేలుమంగళము పతియగు శ్రీవేంకటవిభుని
ఆకలంకుడై కొలిచి యుండుచే యస్సంతమహిమాత్మికయంబు ||ఇది||

తేకు 146 సంఖ్య 209 సంపు 2 పుట 140

సీ. దేవుండు గలఁడను తెలిచి జన్మఫలంబు
తన భాగ్య మాతనిఁ దలఁచుచుండు
వైష్ణవధర్మంబు పదలమి విభవమ్ము
పాపమ్ము నలుపమి పరమలాభ;
మాచార్యుఁ గొలుచుట దాచినధనము; ని
ర్మలహర్ష మనఁగ విరక్తుఁ డగుట;
ప్రకృతివికారాలపాలుగా కుండుట
పరమసాత్త్విక; మెల్ల బంధములను
బాయుట సామ్రాజ్యపదము; కామకోగ్రధ
ముల నుజ్జగించుట ముఖ్యశుభము;

గీ. దేవతాంతరములదెసఁ బోవ కుండు
సుకృత; మలమేలుమంగేళు శుద్ధబుద్ధి
ప్రీతి భజియించుటే మహిమాత్మికయము
విష్ణుదాసులమత మీది విజ్ఞులార !

శ్రీ రా గం

నిర్మలులు వీరు నిత్యసుఖులు

కర్మదూరులు విష్ణుకైంకర్యపరులు

॥పల్లవి॥

పరమజ్ఞానసంపన్నులగు వారికిని

అరుదుగా దిదటి మహాచైత్యర్యము

హరికృపాధనము చే నబ్బిన మహాత్ములకు

సరకుగాకుండు పంచల నిధానములు

॥నిర్మ॥

బలిమిని వేదాంతపట్టభద్రులకు నిల

బలురాజ్యపదవు లిరుగడ బంట్లు

లలిమీరి హరిచక్రిలాంఛనపుకూరులకు

యెలమి విజయము లెల్ల నింటిలో నుంతు

॥నిర్మ॥

యావలను శ్రీవేంకటేశ్వరజాగతుల

రాపటించిన పుణ్య మడువుగాదు

దైవజ్ఞులయిన యా ధర్మస్వరూపులకు

వేవేలు భోగములు వెనుదగులుచుండు

॥నిర్మ॥

తేకు 119

సంఖ్య 114

సంపు 2

పుట 77

సీ. కర్మదూరులు విష్ణుకైంకర్యపరులన

నిర్మలహృదయులు నిత్యసుఖులు

పరమసుజ్ఞానసంపన్నులౌ వారికి

నిచటి మహాశ్వర్య మేమి యరుదు ?

హరికృపాధనమబ్బు న మ్మహాత్ములకును

సరకుగాకుండు పంచలను నిధులు;

భావింప వేదాంతపట్టభద్రులకు రా

జ్యపదవు లుభయపార్శ్వముల బంట్లు;

లలి మీఱు హరిచక్రిలాంఛనకూరుల

కింటిలోపలనుండు నెలమి జయము;

గీ. లహిమహాధరవిభు శరణాగతులకు

నఖిలపుణ్యోత్కరం బది యరువుగాదు

దైవవిదులై యెసంగు నా ధార్మికులకు

నగణితనుభోగములు వెనుదగులుచుండు.

ర న్నా సి

హరిదాసులతోడ నల్పులు సరెన రాదు

గురుఁడు శిష్యుఁడు ననే గుఱిదప్పఁగానా

||పల్లవి||

కోరి ముత్తియపుఁజిప్పఁ గురిసిన వానయు

సారఁ జెంకులలోవాస సరియౌనా

శ్రీరమణుఁ డిన్నిటానుఁ జేరియుంటే ముండఁగాక

సారెకుఁ బాత్రాపాత్రసంగ తిఁబాలేదా

||హరి||

మలయాద్రిమాఁకులును మహిమిఁదిమాఁకులును

చలమున నెంచిమాడ సరియౌనా

అలరి దేవుఁడు అంతర్యామియైతే నాయఁగాక

తెలియఁగ క్షేత్రవాసి దిక్కులందు లేదా

||హరి||

అమరులజన్మములు ససురలజన్మములు

జమలిఁ బుట్టినంతలో సరియౌనా

అమరి శ్రీవేంకటేశఁ దాతుమైతే నాయఁగాక

తమితో నధికారిభేదములు లేవా

||హరి||

తేకు 108

సంఖ్య 44

సంపు 2

పుట 20

సీ. హరిదాసులకు నెప్పు డల్పులు సరిరారు

గురుఁడు శిష్యుండన్న గుఱియె తప్ప;

సరియౌనె పెంకులోఁ గురిసెడువానయు

పొరి ముత్తియపుఁజిప్పఁ గురియువాన ?

జగతి పాత్రాపాత్రసంగతిలేదె ? య

చ్యుతుఁ డున్న నంతట నుండఁగాక

మలయాద్రిమాఁకులు మహిమిఁదిమాఁకు లొ

క్రించుక సరియౌనె యెంచిమాడ

అతఁ డంతర్యామియైన నాయెను గాక

తలపోయ లేదె ? క్షేత్రంపువాసి ?

గీ. జమలిఁ బుట్టినమాత్ర రాక్షసులజన్మ

మమరజన్మంబు సరియౌనె ? అంజనాచ

లాధిపుం డాత్మ తానైన నాయఁగాక

తత్త్వమున నధికారిభేదములు లేవె !

అహరి

మాకు నేమీఁ బనిగాదు మరి యేమిగలిగినా

శ్రీరాంతు నడుగరో చిత్తగుప్తులాల

॥పల్లవి॥

ధరణీకుపసులకుఁ దగు బందె లేదట

హరిదాసులకుఁ పాప మంటునా మరి

సరిఁ జక్కపుడాగు లిచ్చటఁ జూచుకోరో మీరు

అరసి మీదటిమాట లాతని నడుగరో

॥మాకు॥

లావరి మన్ననపాతులకు వెట్టి లేదట

కావింప వైష్ణవులకుఁ గర్మ మున్నదా

దేవునిలాంచన మిదె తిరుమణి చూచుకోరో

ఆవల నేమిగల్గాను అతని నడుగరో

॥మాకు॥

సతి రాణివాసమైతే జాతికుల మెందరట

హితశరణాగతుల కేడి జాతి

తతి శ్రీవెంకటపతిదాస్య మిది చూచుకోరో

యితవై మరేమిగల్గా నీతని నడుగరో

॥మాకు॥

తేకు 342

సంఖ్య 245

సంపు 10

పుట 164

సీ. ధరణీకుపసులకు తగుబందె లేదంట

హరిదాసులకు పాప మంటునేమి ?

చక్కపుడాగు లిచ్చటఁ జూచికొనుఁడు; మీ

తరసి మీఁదటిమాట హరి నడుగుఁడు;

లావరిమెచ్చువారలకు లేదఁట వెట్టి

సలుపఁగర్మము వైష్ణవులకుఁ గలదె ?

దేవునిచిహ్న మీ తిరుమణిగనుఁ దేమి

కలిగిన నడుగరో యవల నతని;

గీ. తదవ రఁట రాణివాసంపుఁదరుణీకులము

హితులు శరణాగతుల కెందు నేదిజాతి ?

వృషగిరీశుదాస్యము గని పిదప ధర్మ

గోప్త నడుగరో ఓ చిత్తగుప్తులాత !

అ హి రి

ఇతరధర్మము లందునిందుఁ గలదా

మఱిఁ దలఁప పరము నీ మతముననే కలిగె

॥పల్లవి॥

విదురునకుఁ బరలోకవిధి చేసెనట తొల్లి

అదె ధర్మసుతుఁడు వర్ణాశ్రమంబులు విడిచి

కదిసి నీ దాసుఁడైన కతముననే కాదె యీ

యెదురనే తుదిపదం బిహముననే కలిగె

॥ఇత॥

అంటరాని గద్దకుల మంటి జటాయువుకు

వంటి పరలోకకృత్యములు సేసితివి మును

వెంటి నీ కైంకర్యవిధి కలిమినే కాదె

వొంటి నీ హస్తమున నో (యో)గ్యమై నిలిచె

॥ఇత॥

యిరవైన శబరిరుచు లివియె నై వేద్యమై

పరగనట శేషమును బహునిషేధము లనక

ధరఁ దడియప్రసాదపువిశేషమే కాదె

సిరుల శ్రీవేంకటేశ చెల్లుబడు లాయ

॥ఇత॥

జేకు 88 సంఖ్య 899 సంపు 1 పుట 267

సీ. పరలోకవిధులు నిర్వర్తించె విదురున

కల ధర్మసుతుఁడు వర్ణాశ్రమాది

ధర్మముల్ విడిచి; నీ దాసుఁడౌ కతమున

నితనికి తుదిపదం బిందె కలిగె;

నీకు కింకరుఁడైన నియతిచేఁగాదె యం

టంగ రానట్టి జటాయువునకు

నౌర్ధ్వదైహికకృత్య మాచరించితి; భుక్త

శేషంబు తలఁప నిషిద్ధ మనక

గీ. శబరిం విం దారగించితి; చర్చసేయ

పరము నీ మతముననె యేర్పడెనుగాక

యితరధర్మమ్ము లన నందునిందుఁ గలతె ?

పాటికెక్కె నీ సేవయే పరమపురుష !

మా శ్రీ వి

నిత్యులు ముక్తులు నిర్మలచిత్తులు నిగమాంతవిదులు వైష్ణవులు
సత్యము వీరల శరణని బ్రదుకరో సాటికిఁ జెనఁగక జడులాలి ||పల్లవి||

వకలోపాయకూన్యులు సమ్యక్ జ్ఞానపూర్ణులు

అకలంకులు శంఖచక్రలాంఛను లన్నిటఁ బూజ్యులు వైష్ణవులు

వొకటిఁ గోరదు వారులఁ గొలువదు వొల్లరు బ్రహ్మాదిపట్టములు

అకటా వీరల సరియనఁ బాపం బారుమతంబుల పూతకోకలన్ ||నిత్యు||

మంత్రాంతర సాధనాంతరంబులా మానిన పుణ్యులు విరక్తులు

యంత్రపుమాయలఁ బోరలు పరులకు యెంతైనా మొక్కురు వైష్ణవులు

తంత్రపు కామకోద్రవిదూరులు తమ నిజధర్మము వదలరు

జంత్రపుసంసారులతో వీరల సరియని యెంచఁగఁ బాపమయ్య ||నిత్యు||

తప్పురు తమ పట్టినవ్రత మెప్పుడు దైవ మొక్కడే గతి యనుచు

వొప్పుగు తమ పాత్రివత్యంబున నుండురు సుఖమున వైష్ణవులు

కప్పిన శ్రీచేంకటాచిదాసులు కర్మవిదూరులు సాత్త్వికులు

చెప్పుకుఁ దీతరుల సరిగా వీరికి సేవించఁగ నే ధన్యుడ నైతి ||నిత్యు||

తేకు 85 సంఖ్య 414 సంపు 1 పుట 277

సీ. సకలమంత్రాంతర సాధనాంతరములు

మానిన పుణ్యులు, జ్ఞానపూర్ణు,

లకలంకులు, విరక్తు, లన్యులఁ గొలువదు;

యంత్రపుమాయలయందుఁ బోరలు

పరులకు మొక్కిక్కరు; పాయరు నిజధర్మ;

మొకటియు పాంఛింప రుల్లమందు;

నిత్యులు, ముక్తులు, నిగమాంతవేత్తలు,

సాత్త్వికుల్, నిర్మలస్వాంతు లెపుడు

కామాదిదూరు, లీ ఘనవైష్ణవులతోడ

షణ్మతంబులపారు సాటిరారు;

గీ. శంఖచక్రలాంఛనులు శేషగిరిసార్వ

భౌముదాసులు; హరిపాదపద్మయుగము

వరమగతిగా పతివ్రతాభక్తి నొప్పు

పావనులు; వీరి కితరులు పాటిగారు.

రా మ క్రి య

మహా నింతదేవారువో మనవారు

బహుమహిమలవీరు ప్రపన్నులు

॥పల్లవి॥

జయమంది జననపుజరామరజముల

భయములేనివారు ప్రపన్నులు

క్రియలెల్ల నుడిగి మూగిన కర్మపుటదవి

బయలుచేసినవారు ప్రపన్నులు

॥మహి॥

ధీరులై మాయాంధకారంబు నెదిరించి

పాశఁదోలినవారు ప్రపన్నులు

సారమయ్యిన సంసారసాగరము

పారముగన్నవారు ప్రపన్నులు

॥మహి॥

అండ నిన్నిటాఁ దనిసి యానలెల్లాఁ దెగఁగోసి

పండినమనసువారు ప్రపన్నులు

దండిగా శ్రీవేంకటేశుడాసులై పరముతోప

బండిబాటచేసినారు ప్రపన్నులు

॥మహి॥

రేకు 98

సంఖ్య 482

సంపు 1

పుట 810

సీ. జన్మజరామృత్యుసాధ్యసం బెఱుఁగని

వార లేనాఁడు ప్రపన్నజనులు

క్రియ లెల్ల నుడిగి మూగిన కర్మవని పడ

దున్నినవారు ప్రపన్నజనులు

ధీరులై మాయాంధకారంబు మాయించి

ప్రబలినవారు ప్రపన్నజనులు

సారమౌ సంసారసాగరపారమ్ము

గళ్లుట్టివారు ప్రపన్నజనులు

గీ. ఆన లన్నింటి మొదలంటఁ గోసి తనిసి

పండిన మనస్సువారు ప్రపన్నజనులు

బండిబాటచేసినవారు పరముతోగ్రవ

ఫణిగిరిందుగ్గినిసేవఁ బ్రపన్నజనులు.

ము ఖా రి

కందే సులభ మిది; కానకయుంటే తుర్లభ;

మింటిలోననే వున్న దిహముఁ బరమును

॥పట్టవి॥

హరిదాసులు మెట్టనక్కడే పరమపద

మరయ నిందుకంటె నవల లేదు

తిరమై వీరిపాదతీర్థమే విరజానది

సారిది నన్నిచోట్లు చూచినట్టే వున్నది

॥కందే॥

మచ్చిక వైష్ణవులమాటలెల్లా వేదములు

యిచ్చల నిందుకంటే సింక లేదు

అచ్చట వీరిప్రసాద మమృతపానములు

అచ్చమై తెలిసేవారి కలచేత నున్నది

॥కందే॥

చెరిగి పల్లవములసేవే విజ్ఞానము

ఫల మిందుకంటె మఱి పైపై లేదు

తలఁప శ్రీవేంక డేతుదాసులే యాతనిరూపు

లెంపి నెడుటనున్నా రెఱిగినవారికి

॥కందే॥

రేకు 00

సంఖ్య 479

సంపు 1

పుట 321

సీ. హరిసేవకులు మెట్టినదీయె శ్రీవైకుంఠ

మన్య మింతకు మించి యవల లేదు

తగ వీరి పాదతీర్థమే విరజానది

యెల్లతావులయందు వెల్లివిరియు

తైష్ణవప్రవరులనచనముల్ వేదమ్ము

లింతకుమించిన వింక లేవు

అరయ వీరిప్రసాద మమృత మతకరించు

నడుగువారలకుండు హస్తమందె

గీ. నర్వవిజ్ఞానము పల్లవన్న జనులసేవ

యింతకంటె ఫలమ్ము పై నెందులేదు

అంజనగిరీశ్వరునిదాసు లతనిరూపు

రెఱిగిన మహాత్ములకుఁ గల రెట్టయెదుటు

శ్రీ నివాస శేషము

పదా :

అదివో నిత్యకూ (నూ)రులు అన్యుత సిహసులు
యెదురులేనివారు యేకాంగవీరులు

రచ్చల సంసారమనే రజరంగములోన
తచ్చి కామకోదారతలలు గొట్టి
అచ్చపుతిరుమంత్రపు టారుపు బొబ్బలతోడ
యిచ్చలనే తిరిగేరు యేకాంగవీరులు

॥అది॥

మొరసి పుట్టుగులనే ముచ్చుఁబొఁజుల కురికి
తెరలి నడుములకుఁ దెగవేసి
పొరిఁ గర్మముఁ బొడిచి పోటుగంటులఁ దూరి
యెరగని తిరిగేరు యేకాంగవీరులు

॥అది॥

వొడ్డిన దేహములనే పూళ్ళలోపల చొచ్చి
చెడ్డ యహంకార మను చెలులువట్టి
అడ్డమై శ్రీవేంకటేశునందనుండి లోకులనే
యెడ్డలఁజూచి నవ్వేరు యేకాంగవీరులు

॥అది॥

రేకు 105 సంఖ్య 25 సంపు ■ పుట 17

సి. సంసార మనియెడి సమరరంగములోనఁ
గామాదిరిపుమస్తకములఁ గొట్టి
అల తిరుమంత్రంపుటార్పు బొబ్బలతోడ
విహరింతు నీ దాసవీరవరులు;
భవము లనెడు ముచ్చుఁబొఁజుల కుఱికి నె
న్నడుములకున్ దెగనఱికి వేసి
పొడిచి కర్మమ్ము నా పోటుగంటుల దూఱి
యెరగని తిరిగెద రేకవీరు;

గీ. బుదుటునన్ మేను లనియెడు నూళ్ళుసొచ్చి
చెడు నహంకారమును ముట్టి చెలులువట్టి
ఎడ్డియలఁ జూచి నవ్వెద రీశ ! నీదు
చాను శేక్షకవీరులు ధర్మరతులు.

పాడి

అనుచు లోకము లెల్ల నదె జయవెట్టెదరు

నినుఁ గొల్పితిఁ గావవే నీరజామృదా

॥పల్లవి॥

అదివో కోనేటిలోన నదివో సర్వతీర్థములు

అదివో పైఁడిమేడలహరినగరు

పొదలి పరుష లెల్లా పొదిగి సేవించేరు

యిదివో వరము లిచ్చె నిందిరానాథుఁడు

॥అను॥

అదివో వేదమోక్షము అదివో సురలమూఁక

అదివో విశ్వరూపము అద్భుత మందె

గుదిగొనె బుజ్యములు కోట్లసంఖ్యలు చేరె

యిదివో దయదలఁచె నీశ్వరేశ్వరుఁడు

॥అను॥

అదివో శ్రీవేంకటేశుఁ డక్కున నలమేల్ మంగ

అదివో నిత్యసూరులు ఆకువారలు

నిదుల శేషాచలము నిక్కి పైపై బొడచూపె

యిదివో కొలువున్నాఁడు హృదయాంతరాత్ముఁడు

॥అను॥

119

సంఖ్య 111

సంపు

పుట 75

సీ. అవె పుష్కరిణిలోన నఖిలతీర్థములు

అదె పైఁడిమేడలహరిపురంబు

పొదలి పరసలెల్ల ముదమున సేవించు;

రిదె వరమ్ము లొసంగె నిందిరేకు;

డదె వేదఘోష; మల్లదె వేలుపులమూక;

యదె విశ్వరూప మత్యద్భుతంబు;

గుదిగొనె పుజ్యముల్ కోట్లసంఖ్యలుచేరె;

యిదె దయదలఁచె నీశ్వరేశ్వరుండు

గీ. అతఁడె శ్రీవేంకటేశ్వరుం డక్కునందు

మంగ యదె; నిత్యసూరులు మణియు నాకు

వార లవ్వారె; పొడనూపె పన్న గాఢి;

కొలు పమణియుండె వరమాత్య కొదలుదీఱు.

హిందోళవసంతతి

ఎన్నిమహిమలవాడె యీ దేవుడు

కన్నులపండువులెల్లా గదిసిన ట్టుండెను

॥పల్లవి॥

పోలింప కర్పూరకాపు పురుషోత్తమునికి

యే లీల నుండెనని యెంచి చూచితే

పాంజలనిధిలోనఁ బవళింపఁగా మేన

మేలిమి మీఁగఁడంటిన మెలుపుతో నుండెను

॥ఎన్ని॥

తట్టుపునుఁగుకాపు దై వశిఖామణికి

యెట్టుండె నని మఱి చూచితే

చిట్టకానరేపల్లెలోఁ బీకటితప్పు సేయఁగా

అట్టిరాత్రులు మేన నంటిన ట్టుండెను

॥ఎన్ని॥

అలమేలుమంగతోడ నట్టె సొమ్ము ధరించఁగ

యెలమి శ్రీవేంకటేశు నెంచి చూచితే

కలిమిగల యీ కాంత కౌఁగిఁటఁ బెనఁగఁ గాను

నిలువెల్లా నిరులై నిండిన ట్టుండెను

॥ఎన్ని॥

రేకు 230 సంఖ్య 177 సంపు 10 పుట 118

సి. కమ్మని కవ్యపుకాపు గోవిందున

కెటు లుండెనని మది నెంచిచూడ

పాలకడలిలోనఁ బవళింపఁగా మేన

మీఁగడయంటిన మేల్మి నుండె

తట్టుపునుఁగుకాపు దై వశిఖామణి

కెట్టుండె నని మఱి యెంచినపుడు

చెలఁగి వ్రేవల్లెలోఁ జేయఁ జీకటితప్పు

రేలు మైనంటిన లీల నుండె

గీ. మంగతోడుతసొమ్ములు మయి ధరించు

వేంకటేశ్వరురూపు భావించి చూడఁ

గలిమిచెలి కౌఁగిఁటఁ బెనంగ దళముకొన్న

సిరులు నిలువెల్లనిండిన కరణ్ణునుండె

అపిరి

ఏమీ నెఱుగని మమ్ము నెక్కువసేసి

పామరుల దొడ్డజేపె భాష్యకారులు

||పల్లవి||

గతచన్న వేదాలు కమలజనకు నిచ్చి

అతనికరుణచేర నన్నియుఁ గని

గతిలేకపోయిన కలియుగమున వచ్చి

ప్రతిపాలించఁ గలిగె భాష్యకారులు

||ఏమీ||

లోకమెల్ల వెల్లెఁబోగా లోకనే సురలఁగాచి

అకుమీడఁ దేలినయతనికృప

కాకరిమతములెల్ల గాలిఁబుచ్చి పర మిట్టే

పైకొనఁగఁ గరుణించె భాష్యకారులు

||ఏమీ||

పంకజపుజేయి దాచి పాదపుఁజర మిచ్చిన

వేంకి దేకుకృపతోడ వెలయఁ దానే

తెంకనే వొడయవరై తిరుమంత్రద్వయాన

పంకమెల్లఁ బోగడిగె భాష్యకారులు

||ఏమీ||

రేకు 7

సంఖ్య 182

సంపు 1

పుట 109

సీ. ఏమియు నెఱుగని పామరులను మమ్ముఁ

గడుదొడ్డగావించి రుడయవరులు

గతమైన వేదాలు కమలసంభవునకు

నిడినయాతనికృప నిన్నియుఁ గని

గతిలేకపోయిన కలియుగమ్మున వచ్చి

ప్రతిపాలనముచేసె యతివిభుండు

వెల్లెఁబోగా లోకమెల్ల, వేల్పులఁ గాచి

యాకుపైదేలినయతని కరుణఁ

గాకరిమతముల గాలిఁబుచ్చి పరమ్ము

పైకొనఁ గృపసేసె భాష్యకారు;

గీ. లభయహస్తంబు చాచి నిజాంఘ్రిజూపి

పర మొనంగెడి వేంకటపతి భజించి

ద్వయము తిరుమంత్రమున పావపంకమెల్లఁ

బోగడిగె లక్ష్మణాహ్వయ పుణ్యయోగి.

ల లి త

నీవేకా దెప్పఁజూప నీవె నీవెకా

శ్రీవిక్రమప్రతినిధివి సేన మొదలారి

॥పల్లవి॥

నీవేకా కర్ణాదుర నిలుచుండి హరివద్ద

దేవతలఁ గనిపించే దేవుఁడవు

యేవంక విచ్చేసినాను యిందిరాపతికి నిజ

సేవకుఁడవు నీవెకా సేనమొదలారి

॥నీవే॥

పసిఁడిబద్ధలవారు పదికోట్లు గొలువ

దెసలఁ బంపులు వంపే ధీరుఁడవు

వసముగా ముజ్జగాలవారి నిందరిని నీ

సిసువులఁగా నేలిన సేన మొదలారి

॥నీవే॥

దొరలైన యసురుల తుత్తుమురు సేసి జగ

మిరవుగా నేలితి వేకరాజ్యమై

పరగుసూత్రవతీపతివై వేంకటవిభు

సిరులపెన్నిధి నీవే సేన మొదలారి

॥నీవే॥

రేకు 42 సంఖ్య 256 సంపు 1 పుట 171

సీ. నీవెకా వైకుంఠనిలయుని ప్రతినిధి

వీవెకా సూత్రవతీవిభుఁడవు

కట్టెదురును నిల్చి కమలాక్షుదర్శన

మిప్పింతు నమరుల కీవెకావె

పసిఁడిబద్ధలవారు పదికోట్లు గొలువంగ

దెసలఁ బంపులు సేయు ధీరుఁ డీవె

ముల్లోకములవారి నెల్ల నీశిశువుల

భంగి నేలెడి సైన్యపతివి నీవె

గీ. దుష్టదానవకోటిఁ దుత్తుమురు సేసి

యేకరాజ్యమ్ముగా జగమేలువాఁడ

వీవెకా యిందిరాధీశు సేవకుఁడవు

నిక్కముగ వేంకటేశు పెన్నిధివి నీవె.

గుండక్రియ

జగతి వైశాఖశుద్ధచతుర్థి మందవార

మగజితముగఁ గూడె నది స్వాతియోగము

॥పల్లవి॥

పక్కన నుక్కుఁగఁభము పగిలించుక వెడలి

తొక్కి హిరణ్యకసిపుఁ దొడికిపట్టి

చక్కఁగాఁ గడపమీద నంచాళమున

వక్కలుసేసె నురవడి నరసింహుడు

॥జగ॥

పిప్పిగాఁగఁ జప్పరించి పేగులు జందేలు వేసి

తొప్పుదోగుచు నెత్తురు దోసిటఁ జల్లె

రొప్పుచుఁ గోపముతోఁ గేరుచుఁ బకపక నవ్వి

తప్పక చూచె వాని నుదగ్గిరసింహుడు

॥జగ॥

యెదుటఁ బ్రహ్లాదుఁజూచి యిందిరఁ దొడపైనుంచె

అగన నందరికి నభయ మిచ్చె

కదసి శ్రీవెంకటాద్రిగదైమీదఁ గూచుండె

వెదచల్లెఁ గృపయెల్ల వీరనరసింహుడు

॥జగ॥

రేకు 849 సంఖ్య 285 సంపు 10 పుట 191

సీ. ఓజీలో వైశాఖశుద్ధ చతుర్థి

శనివాసరమ్మున స్వాతియందు

ఉక్కుకంబమునుండి యుదుటున వెలువడి

త్రొక్కి హేమాకశిపుఁ దొడికి పట్టి

చక్కగ గడపపై నంజపొద్దున ముక్క

చెక్కలు చేసె నృసింహమూర్తి;

పిప్పిగా రక్కసుఁ జప్పరింపుచు నెత్తు

నల్లి తాలిచె పేర్పుజన్నిదముల

తొప్పుచుఁ గినుకఁ గేరుచు నవ్వి పకపక

దనుజారిఁ జూచె నుదగ్గిన్మహరి

గీ. ఎదుటఁ బ్రహ్లాదుఁ గని, తొడ నిందిర నిడి

యభయ మిచ్చుచు నందఱీ, కంజనాద్రి

గద్దెపైఁ గూరుచున్నాఁడు మనులువొగడఁ

జెలువ మొప్పుర వీరన్మసింహమూర్తి.

అ హి రి

సులభః ధీతః ధీవివో సుగ్రీవనారసింహుః
చెలఁగి మొక్కులు మొక్కి సేవించరో ॥పల్లవి॥

నవ్వులమోమువాఁడు నానామహిమలవాఁడు.

రవ్వలుగా దేవతల రక్షించేవాఁడు

పువ్విళ్ళార కంఠములో నుదయించినవాఁడు

నివ్వబట్లు ప్రతాపాన నెగడినవాఁడు ॥సుల॥

హేమపుదాయలవాఁడు యెదుటఁ గొల్బున్నవాఁడు

కోమలిఁ దొడపై నిడుకొన్నవాఁడు

కోమలపుమేనివాఁడు గొప్పకిరీటమువాఁడు

చేముంచి హిరణ్యదైత్యుఁ జించినవాఁడు ॥సుల॥

వాలుకగోళ్ళవాఁడు వాడికోరలవాఁడు

మేలిమికరుణతోడ మించినవాఁడు

వోలిఁ దుంగభద్రకాదనుండి శ్రీవేంకటాద్రిని

లిలతోఁ బ్రహ్లాదాని కేలికైనవాఁడు ॥సుల॥

చేకు 847 సంఖ్య 275 సంపు 10 పుట 184

సీ. నగుమోమువాఁడు నానామహిమలవాఁడు

చెలఁగి దేవతల రక్షించువాఁడు

ఉక్కుకంబమునుండి యుదయమందినవాఁడు

జగమగంటిమితోడ నెగడువాఁడు

ఎదుటఁ గొల్బున్నవాఁడు గిరిచాయలవాఁడు

కోమలిఁ దొడనిడుకొన్నవాఁడు

వాడికోటలవాఁడు వాలికగోళ్ళవాఁడు

దతికృపాపరుఁడౌచు నడరువాఁడు

■ కోమలంపుమేను గొప్పకిరీటంబు

గలుగువాఁడు కనకకళిపుఁ జీల్చి

బాలభక్తుడైన ప్రహ్లాదుఁ గాచిన

వేంకటాద్రివృహరి వేడుకొనరొ !

సామంతం

కొలువై నల్లవాడె తూడున్నాడు గడ్డమీద

బలవంతుఁ డితఁడు ప్రిహ్లాదవరదుఁడు

॥పల్లవి॥

చిడుముగిగోళ్లతోడ సింహపుమోముతోడ

తొడమీదఁ గూచున్న తొయ్యలితోడ

కడలేని నవ్వుతోడ కడురాజసముతోడ

అదరించీ బంతము ప్రిహ్లాదవరదుఁడు

॥కొలు॥

సంకుఁజక్రములతోడ చాయలమేనితోడ

శంక దేర్చే యథియహస్తముతోడ

లింకపుమీసాలతోడ పెనువదనముతోడ

అంకె వరము లిచ్చిఁ బ్రిహ్లాదవరదుఁడు

॥కొలు॥

వనితకొగిటితోడ వామకరముతోడ

ననుపైన తమలో నానందముతోడ

యెనయుచు శ్రీవెంకటేశుడై యీడా నాడా

అనిశము వెలసెఁ బ్రిహ్లాదవరదుఁడు

॥కొలు॥

రేకు 328 సంఖ్య 163 సంపు 10 పుట 109

సీ. చిడిముడిగోళ్లతో సింగపుమోముతో

తొడమీదఁ గూర్చున్న పడఁతితోడ

కడలేని నవ్వుతో కడురాజసముతోడ

ప్రిహ్లాదవరదుండు ప్రజ్వలించె;

చాయలమేనితో

శంక వాపు నభయశయముతోడ

లింకపుమీసాల పెనువదనముతో

ప్రిహ్లాదవరదుండు బయటవెలుసె

గీ. గరితఁ గొగిటు గదియించు కరముతోడ

స్వాంతమునఁ బొంగు పరమహర్షముతోడ

ఫణినగమ్మునఁ బ్రహ్లాదవరదుఁ డొప్పె

వరము లొసఁగుచు శేంకటేశ్వరుఁ డనంగ.

పా డి

మౌగిరివనారసింహునిఁ జూడరో వాఁడె

అగ్రహాజ గొన్న వాఁడు అదిసింహము

అపల్లవి॥

దేవతలు జయపెట్టి దివినుండి పొగడంగ

దేవులతోఁ గూడున్నాఁడు దివ్యసింహము

భావింప నెట్టనెదుట పృథ్వాదుఁ డుండఁగాను

వేవేలు నవ్వులు నవ్వి విజయసింహము

అనుగీ॥

అసురులను గెలిచి అదె సింహాసనముపై

వెనుఁ గొలుపున్నాఁడు వీరసింహము

పసిఁడివర్ణముతోడ బహుదివ్యాయుధాలతో

దెసల వెలుఁగొందీని భీరసింహము

అనుగీ॥

నానాభరదాలుపెట్టి నమ్మిన దాసుల నెల్ల

ఆనుకొని రక్షించి, పృత్యక్షసింహము

పూని శ్రీవేంకటాద్రిని బుధు లెల్లా గొలువఁగా

నానావరము లొసఁగి మానవసింహము

అనుగ్రీ॥

రేకు 825 సంఖ్య 146 సంపు 10 పుట 98

సీ. దేవతల్ జయపెట్టి దివినుండి పొగడంగ

దేవులతోనుండె దివ్యనృహరి

భావింపఁ దనముందు పృథ్వాదుఁ డుండఁగా

వింతనవ్వులు నవ్వు విజయనృహరి

అసురులను జయించి అదె సింహాపీఠపై

వెనుఁ గొలుపున్నాఁడు వీరనృహరి

పసిఁడివర్ణముతోడ బహుభాయుధాలతో

దెసలను వెలుఁగొందు భీరనృహరి

గీ. తాల్చి సొమ్ములు, నమ్మినదానకోటి

నానుకొని రక్షనల్పు పృత్యక్షనృహరి

పూని శ్రీవేంకటాద్రిపై బుధులు గొలువ

మంచిమంచివరా లిచ్చు మానవహరి.

శ్రీనివాసతామ్రము

పాళ్యగద్యము

జయజయ నృసింహ సర్వేశ
భయహర వీర ప్రహ్లాదవరద

॥పల్లవి॥

మిహిరశశినయన మృగనరవేష

బహిరంతస్థులపరిపూర్ణ

అహినాయకసింహాసనరాజిత

బహుళగుణగణ ప్రహ్లాదవరద

॥జయ॥

చతులపరాక్రమ సమమనవిరహిత

నిటలనేత్ర మౌనిప్రజుత

కుటిలదైత్యతతి కుక్షివిదారణ

పటువజ్రనఖ ప్రహ్లాదవరద

॥జయ॥

శ్రీపనితా సంశ్రిత వామాంక

భావజకోటిప్రతిమాన

శ్రీవేంకటగిరి శిఖర నివాస

పావనచరిత ప్రహ్లాదవరద ।

॥జయ॥

రేకు 160

సంఖ్య 289

సంపు 2

పుట 193

సీ. జయజయ నరసింహ ! సర్వేశ్వరా ! భయ

హరణ ముకుంద ప్రహ్లాదవరద !

మిహిరశశినయన ! మృగనరవిగ్రహ !

అంతర్బహిర్యార్వ్యప్త ! అదిపురుష !

అహికులాధీశసింహాసనరాజిత !

అతులగుణగణ ! ప్రహ్లాదవరద !

చతులపరాక్రమ ! సమమనవిరహిత :

నిటలమౌనివినుత ! నిటలనేత్ర !

కుటిలదైత్యానీక కుక్షివిదారణ !

అతిశితనఖర ! ప్రహ్లాదవరద !

గీ. శ్రీనతీశితవామాంక ! చిత్తజాత

కోటిసంకాశ ! వేంకటకుధరశిఖర

వాస ! పావనచరిత ! దైవాలరాయ !

అఖిలలోకశరణ్య ! ప్రహ్లాదవరద !

భాగవతము శ్లోకము

నమో నమో లక్ష్మీనరసింహ

నమో నమో సుగ్రీవనరసింహ

॥పల్లవి॥

వరద సులభ భక్తవత్సల నరసింహ

నరమృగవేష శ్రీనరసింహ

పరమపురుష సర్వపరిపూర్ణ నరసింహ

గిరిగుహవాస సుగ్రీవనరసింహ

॥నమో॥

భయహర ప్రహ్లాదపాలన నరసింహ

నయనత్రయారవింద నరసింహ

జయజయ సురమునిసంస్తుత నరసింహ

క్రియాకలాప సుగ్రీవనరసింహ

॥నమో॥

అతికృపానిలయ మోహనరూప నరసింహ

నతపితామహముఖ్య నరసింహ

సతత శ్రీవేంకటేశ్వర దివ్యనరసింహ

కీతవారిభంజన సుగ్రీవనరసింహ

॥నమో॥

రేకు 171

సంఖ్య 848

సంపు 2

పుట 284

సీ. వరద సులభ భక్తవత్సల నరసింహ

నరమృగవేష శ్రీనారసింహ

పరమపురుష సర్వపరిపూర్ణ నరసింహ !

గిరిగుహవాస లక్ష్మీనృసింహ

భయహర ప్రహ్లాదపాలన నరసింహ

నతపితామహముఖ్య నారసింహ !

అతికృపానిలయ మోహనరూప నరసింహ

నరసురమునివంద్య నారసింహ !

గీ. మిహిరశశినేత్ర నరసింహ అహిగిరింధ్ర

నారసింహ పరాత్పర నారసింహ !

అరివిభంజననరసింహ ! దురితహరణ

నారసింహ ! నమో నమో నారసింహ !

సా శ ం గ నాట

నరుడా యితడు అదినారాయణుడు గాక

ధరణి గీరితి తెక్కె దశరథసుతుడు

॥వల్లవి॥

యితడా తాటకిఁ జంపె నీ మారీచసుబాహుల

నీతడా మదమణచె నిందరుఁ జూడ

శత్రులకు హరువిల్లు యితడా విరిచి యద్దె

నీతఁ బెండ్లియాడెను యీ చిన్నరాముడా

॥నరు॥

చుప్పనాతి ముక్కుగోసె సోదించి దైత్యులఁ జంపి

అప్పు డిద్దె వాలినేసినాతఁ డీతడా

గుప్పించి కోతుల నేలి కొండల జలధిగట్టె

కప్పి లంక సాధించె నీ కౌసల్యానందసుడా

॥నరు॥

రావణాదులను జంపి రక్షించి విభీషణుని

బావించయోధ్య నీతడు పట్ట మేలెను

శ్రీవేంకటేశుఁ డీతడే సృష్టి రక్షించె నితడే

యీవల మాపానున్న యీ రామచంద్రుడా

రు॥

రేకు 197

సంఖ్య 497

సంపు 2

పుట 336

సీ. నరుడా యితం డాదినారాయణుడు గాక

ధరణి గీరితి తెక్కె దశరథసుతుఁ

డీతడు తాటకఁ జంపె; నితడు వ్రాల్చె నుబాహు;

మారీచదైత్యుని మద మణించె;

హరువిల్లు పెళున విఱచి వేడుక మీఱ

నీతఁ బెండ్లాడె నీ చిన్నవాడె;

సోణ మంటగఁ గోసె శూర్పణఖానాస;

వాలి నొక్కమ్మునఁ గూలనేసె;

కోతుల నేలి పెన్గొండలతో వారి

గట్టి సాధించె లంకను నితండె;

గీ. రావణాదులఁ గెడపి లంకావిభుత్వ

మొసఁగెను విభీషణునకు; నయోధ్య నేలె;

రామచంద్రుండు వేంకటరమణమూర్తి

సృష్టి రక్షించు కారుణ్యచిత్తుఁ డీతడె.

భౌ ౩

ఇతఁడు తారకబ్రహ్మ మీతఁడు సర్వేశ్వరుఁడు
రతి తెక్కఁ గొలిచిన రక్షించు నితఁడు
తరణివంశజుడై తాటకను హరియించి
అరుదుగ విశ్వామిత్రయాగము గాచి
హరునివిల్లు విరిచి యట్టై సీతఁ బెండ్లియాడి
పరశురాముని నిజబలిమి చేకొనెను

॥ఇత॥

మునుల కభయ మిచ్చి మొగి నసురులఁ దుగించి
ఘనమైన మాయామృగముఁ జంపి
కినిసి వాలిఁగొట్టి సుగ్రీవునిఁ బట్టముగట్టి
వనధి బంధించి లంక వడిఁ జుట్టుముద్దెను

॥ఇత॥

బలురావణునిఁ జంపి పుష్పకముపైఁ దాఁ జేకొని
లలి విభీషణునకు లంక యిచ్చి
చెలఁగి యయోధ్య యేలి శ్రీవేంకటాద్రిమీద
వెలయ రాముఁడు దానై విశ్వమెల్లా నేలెను

॥ఇత॥

తేకు 827 సంఖ్య 159 సంపు 10 పుట 108

సీ. తరణివంశజుడయి తాటక హరియించి
కౌశికమాని యాగమ్ము గాచి

హరునివిల్లు విఱిచి యవనిజుఁ బెండ్లాడి
పరశురాముని నిజబలము గొనియె;

మునుల కభయ మిచ్చి మొగి నసురులఁ దుగించి
ఘనమైన మాయామృగమ్ముఁ జంపి

ఆ వాలిఁ గొట్టి సుగ్రీవుపట్టముగట్టి
కంధి బంధించి లంక వడిముట్టె;

గీ. విమతు రావణుఁ గూల్చి విభీషణునకు
లంక నిచ్చి యయోధ్య నిశ్చంక నేలె
తారకబ్రహ్మ మీ శేషధరణిధరము
రాముఁ గొల్చిన నతఁడె శ్రీకాముఁ డోము.

సా శ ం గ నా ట

హరికి లంకిజీవాంత కంతర మిట్టున్నది

కరుణ నింత మన్నించె కమలావిఠుడు

॥పల్లవి॥

విశ్వరూపు చూపినాడు విష్ణుడు దొర్లి యట్టె

విశ్వరూపాంజనేయుడు వీడె చూపెను

శాశ్వతుడై యున్నవాడు సర్వేశ్వరుడు వీడె

శాశ్వతుడై యున్నాడు జగములో నితడు

॥హరి॥

ప్రాణవాయుసంబంధి పరమాత్ముడు అట్టె

ప్రాణవాయుసుతుడు పవనజుడు

రాజింప రవివంతుడు రామచంద్రుడు తాను

నాణెపురవిసుతుని నమ్మినప్రధాని

॥హరి॥

దేవహితార్థము సేసె డ్రివిక్రముడు అట్టె

దేవహితార్థమే జలధిలంఘనుడు

శ్రీవెంకటేశుడు చిన్మయమూర్తి తాను

కోవిదుడు జ్ఞానమూర్తి గొప్పహనుమంతుడు

॥హరి॥

తేజ 825

సంఖ్య 145

సంపు 10

పుట 97

సీ. విశ్వరూపముచూపె విష్ణుండు తొలి, నత్తె

విశ్వరూపముఁజూపె వీడు హనుమ

శాశ్వతుండై యుండు సర్వేశ్వరుడు తాను

శాశ్వతుండై యుండు జగతి నితడు

పరమాత్ముడటు ప్రాణవాయుసంబంధి యా

ప్రాణవాయుసుతుండు పరఁగ నితడు

తవివంశభాతుండు రామచంద్రుండు తా

నినజున కితడు నమ్మినప్రధాని

గీ. అమరహితమునకై త్రిలోకాకృమణము

నబిలంఘన మొనరించి రతడు నితడు;

చిన్మయజ్ఞానమూర్తు లీ శ్రీశ వాన

రేతు; రిటులున్న దంతర మిద్వరకును.

పాశంగనాట

శరణు శరణు వేదశాస్త్రనిపుణ నీకు

ఆరుదైన రామకార్యధురంధరా

॥వల్లవి॥

హనుమంతరాయ అంజనాతనయా

ఘనవాయుసుత దివ్యకామరూప

అనుపమలంకాదహన వార్ధిలంఘన

జనసురనుత కలశాపురనివాస

॥శర॥

రవితనయసచివ రావణవనాపహర

పవనవేగబలాధ్య భక్తసులభ

భువనపూర్ణదేహ బుద్ధివిశారద

జవనత్వవేగ కలశాపురనివాస

॥శర॥

సీతాశోకనాశన సంజీవతైలాకర్షణ

ఆతరప్రతాపశౌర్య ఆసురాంతక

కౌతుక శ్రీవేంకటేశుకరుణాసమేత

శాతకుంభవర్ష కలశాపురనివాస

॥శర॥

లేకు 171

సంఖ్య 847

సంపు 2

పుట 283

సీ. శరణు శరణు వేదశాస్త్రనిపుణ ! నీకు

రామకార్యధురంధరా ! నమస్సు

అంజనానందనా ! హనుమంత ! కపినాథ !

ఘనవాయుసుత ! దివ్యకామరూప !

అనుపమలంకాదహన ! వార్ధిలంఘన !

జనసురనుత ! కలశాపురీశ !

రవితనయసచివ ! రావణవననాశ !

పవనవేగబలాధ్య ! భక్తసులభ !

భువనపూర్ణశరీర ! బుద్ధివిశారద !

జవనత్వయుత ! కలశాపురీశ !

గీ. జానకిశోకనాశన ! శాతకుంభ

వర్ష ! దనుజారి ! లక్ష్మణప్రసాదాత !

పన్నగగిరీశ పరమకృపాసమేత !

హనుమ ! సంజీవనాచలాహర ! శరణు.

మాళవశ్రీ

శ్రావణ బహుళాష్టమి సవరేతికాదను

శ్రీనిభుఁ డుదయించెఁ జెలులాల వినరె

॥పల్లవి॥

అసురుల శిక్షించ నమరుల రక్షించ

వసుధభార మెల్లా నివారింపను

వసుదేవునికిని దేవకిదేవికిని

అనదృశమగు కృష్ణుఁ డవతార మందెను

॥శ్రావణ॥

గోపికల మన్నించ గొల్లలనెల్లాఁ గావఁగ

దాపై మునులనెల్లా దయసేయను

దీపించ నందునికి దేవియైన యశోదకు

యేపున సుతుఁడై కృష్ణుఁ డిన్నిటాఁ బెరిగెను

॥శ్రావణ॥

పాండవుల మనుషంగ పదారువేలఁ బెండ్లాడఁగ

నిండి శ్రీవేంకటాద్రిపై నిలుచుండఁగా

అంద నలమేల్మంగ నక్కునఁ గొంగలింఁడఁగ

దండియై యుండఁ గృష్ణుఁడు తగ నుతి తెక్కిెను

॥శ్రావణ॥

తేకు ౪49

సంఖ్య 287

సంపు 10

పుట 192

సీ. అసురుల శిక్షించ నమరుల రక్షించ

బహుదుస్సహమ్ము భూభార మణఁచ

వసుదేవునకును దేవకికి శ్రావణబహు

శాష్టమితిథిఁ గృష్ణుఁ డవతరించె;

వేగితల మనుష గోపికల మన్నించంగ

దాపయి మునులను ధయ గనంగ

నందునకు యశోద కందాల కొమరుఁడై

పెరిగె శ్రీకృష్ణుండు పేర్మితోడ

గీ. పడఁతులఁ బదారువేలచేపట్ట, గొంతి

కొడుకులం బోవ, మంగ నక్కున గదింప

నెమ్మి శ్రీవేంకటాద్రిపై నిలచియుండఁ

గృష్ణుఁ డుదయించె, రోహిణియుక్షమందు.

సా శంకరాదు

శ్రీవణబహుళాష్టమి జయంతి నేడు
 సేవింపరో నరులార శ్రీకృష్ణఁ దితఁడు ॥పల్లవి॥
 భావింప వసుదేవునిపాలిటి భాగ్యదేవత
 దేవకి గనినయట్టి దివ్యరత్నము
 చేవమీత సురల రక్షించే కల్పతరువు
 యీ వేళ జన్మించినాఁడు యిదె కృష్ణఁడు ॥శ్రావ॥
 హరవిరించాదులకు నాదిమూలకారణము
 పరమమునుల తపఃఫలసారము
 గరుడోరగేంద్రులకుఁ గలిగిన నిదానము
 యిరవుగా నుదయించె నిదె కృష్ణఁడు ॥శ్రావ॥
 బలుయోగేశ్వరుల బ్రహ్మానందము
 చెలఁగు భాగవతుల చింతామణి
 అంకటాద్రికృష్ణఁడు బతి యద్దె శ్రీవేంకటాద్రి
 నిలపై జన్మించినాఁడు యిదె కృష్ణఁడు ॥శ్రావ॥
 తేకు 824 సంఖ్య 189 సంపు 10 పుట 98

- సీ. భావింప వసుదేవునిపాలిటి భాగ్యము
 దేవకిగన్నట్టి దివ్యరత్న
 మమరుల రక్షించు నల కల్పతరువు శ్రీ
 వణబహుళాష్టమి జనన మందె;
 పరమమౌనుల తపఃఫలసార మీశ్వర
 కమలభవుల కాదికారణము
 ఉరగేంద్రగురుల కొదవిన నిధి నేటి
 యద్దమరాతిరి నవతరించె;
 గీ. యోగులకును బ్రహ్మానంద; మొగి సురమణి
 భాగవతులకు; మంగకు ప్రాణవిభుఁడు
 వేంకటాద్రికృష్ణఁడు పృథవించినట్టి
 శ్రీజయంతి సేవించి తరింప ధయ్య!

ధన్వానీ

అంతవాని కింతసేయ నమచునదే

వింతలు యీ సుద్దులకే వెరగయ్యా మాకు

||వల్లవి||

‘దిసి బ్రహ్మాండములు గర్భములో నున్నదేవుఁ

డిదె దేవకిగర్భాన నెట్లుపుట్టెనే

అదె మఱ్ఱాకుమీదట నటు పవ్వళించువాఁడు

యెదుట యశోదచేత నెట్లు వినోదించినే

||అంత||

అడుగులుమూట లోకా లటుగొలచినవాఁడు

బి.బి. రేపల్లె బారాదీని

అడరి యజ్ఞభాగము నారగించె దేవుఁడు

సదీతో వెన్న ముచ్చిలి చవిగొనీ నిదివో

||అంత||

వేదపల్లవములందు విహరించె దేవుఁడు

సాదుగొల్లతల రతిసంగడి జిక్కె

మోదపువైకుంఠాన ముదమందె కృష్ణుఁడు

యీ దెస శ్రీవేంకటాద్రి నిరవాయ నిదివో

||అంత||

రేకు 220

సంఖ్య 118

సంపు 8

పుట 78

సీ. బ్రహ్మాండపటలి గర్భమునందుఁ గలదేవుఁ

డింతి దేవకిపొట్టు నెట్లు పుట్టె ?

వటపత్రిపుటమునఁ బవళించువాఁ డెట్లు

లల యశోదయెదుట నాటలాడె ?

భువనమ్ము లడుగులుమూటఁ గొల్చినవాఁడు

పాతాడె నెట్లు వేరేపల్లెలోన ?

యజ్ఞభాగమ్ముల నారగించెడిఁ దేవుఁ

డెటు వెన్నముచ్చిలి యెలమి మెసవె ?

■ వేదపల్లవముల విహరించుదేవుండు

గొల్లనకులతోడఁ గూడిమాడె

శ్రీవికుంఠనగరిఁ జెలఁగెడు కృష్ణుండు

శేషశిఖరియందుఁ జెలుపుమీఁజె.

ము తా రి

ఆదరమ్మ పాదరమ్మ అందరు మీరు

వేడుక సంభసములు వెల్లివిరియాయను

||పల్లవి||

కమలనాభుడు పుట్టె గంసుని మద మణుడ

తిమిరి దేవకిదేవి దేహమందును

అమరులకు మునుల కథయమిచ్చె నితడు

కొమరె గొల్లెతలపై గోరిలు నిలిపె

||ఆద||

రేయిబగలుగఁ జేసి రేపల్లె బెరుగఁ జొచ్చె

ఆ యెడ నావులఁ గాచె నాదిమూలము

యీ యెడ లోకాలుచూపె నిట్టే తన కడఁపులో

మాయసేసి యందరిలో మనుజుడై నిలిచె

||ఆద||

బాలలీలలు నటించి బహుదైవికము మించె

పాలువెన్నలు దొంగిలెఁ బరమమూర్తి

తాళి భూభార మణుచె ధర్మము పరిపాలించె

మేలిమి శ్రీవేంకటాద్రిమీద నిట్టే నిలిచె

||ఆద||

రేకు 220

సంఖ్య 112

సంపు 11

పుట 75

సీ. కమలనాభుడుపుట్టె కంసుగర్వ మణుచ

తిమిరి దేవకిదేవి దేహమందు

అమరులకు మునుల కథయ మిచ్చె నితడు

గొల్లచేడియలపై గోరి నిలిపె

రేయి పవలుగాఁగ వేల్పల్లయఁ బెరింగె

నాదిమూలము గాచె నాలమంద

లోకాలు గర్భములోఁ జూపె మాయతో

మనలె నందఱిలోన మనుజుఁ డగుచు

గీ. బాలలీలల్ నటించి దివ్యతను జూతు

పాలు వెన్నలు దొంగిలెఁ బరమమూర్తి

పాదుకొల్పె ధర్మము, భూభార ముడిపె

నెలమి శ్రీవేంకటాద్రిపై నిట్టే నిలిచె.

■ ద్వవసతః

ఈడ నిందరికి నేలికై వున్నాడు

వాడల రేపల్లె వాడా వీడు

॥పల్లవి॥

బారపువ్వుపాలు బెరుగులు

వారలు వట్టినవాడా వీడు

కోరి గొల్లెతల కొలనిలోపల

చీరలు దీసిన శిశువా వీడు

॥ఈడ॥

ఆవుల బేయల నందరియింద

వావిరి గాచిన వాడా వీడు

వాపు లొక్కటిగా వనితల గూడి

వేవేలు నేర్చిన విటుడా వీడు

॥ఈడ॥

అడుదై శ్రీవెంకటాద్రిమీద నుండి

వరము లిచ్చేది వాడా వీడు

మరిగలమేల్మంగతో మమ్మేలె

నరుసుడై వుండే జాణా వీడు

॥ఈడ॥

జేకు 349

సంఖ్య 289

సంపు. 10

పుట 194

సీ. భారంపుటుట్లలో పాలును బెరుగులు

వారలు వట్టిన వాడితండ ?

కొలనిలోపలి గొల్లెతల కోకలను దీసి

చెట్టుపై జేరిన శిశు వితండ ?

అందఱిగృహముల యావుల బేయల

వావిరిగాచినవాడితండ ?

వాపు లొక్కటిగాగ వనితల గూడుచు

వేవేలు నేర్చిన విటుడితండ ?

గీ. అదరమ్మున శేషాద్రిమీదనుండి

వరము లాశ్రితులకు నిచ్చువాడితండ ?

యింతి యలమేలుమంగతో నెల్లవేళ

పరసుడై మమ్ము జాలించు జాణయితండ ?

పాడి

అనుచు బొగడఁ జొచ్చేరదె బ్రహ్మాదులు మిందు

మొససి యీ బాటనికే మొక్కేము నేము

॥పల్లవి॥

పున్నరపు లోకములు పుదరాన నున్నవాడు

అన్నప నీదేవకి గర్భమందు వుట్టెను

మన్నించి యోగిందుగ్రిల మదిలో నుండెడువాడు

పన్నినపొత్తులలోన బాలుడై వున్నాడు

పాలజలదిలోన పాయని గోవిందుడు

పాలు వెన్న లారగించె పైడి కోరను

బోలిఁ దనవిష్టమాయ నోలలాడినట్టివాడు

చాలి మంత్రసానుచే జలకమాడిని

॥అను॥

ముగురువేల్పులకు మూలమైన యిట్టివాడు

తగు బలభద్రునికి తమ్ముఁ డాయను

నిగికి వైకుంఠమున నిలిచి రేపల్లెనుండి

యెగువ శ్రీవేంకటాద్రి నిరవాయ వీడె

॥అను॥

రేకు 340 ససంఖ్య 284 సంపు 10 పుట 157

సీ. ఉన్న తలోకమ్ము లుదరమం దున్న హఁ

ఉన్న దేవకిగర్భమందుఁ బుట్టె;

మన్న నయోగింద్రమతుల నుండెడువాడు

పన్నికఁ బొత్తుల బాలుఁడాయె;

పాలసముద్రంబు వాయని శ్రీపతి

పాలువెన్నలు జుట్టె పైడికోర

తనమాయ నోలలాడినవాడు గైకొనె

మంత్రసానులచేత మజ్జనంబు

■ ముగురు వేల్పులకును మూలమైనట్టివాఁ

డనుఁగుఁ దమ్ముఁ డాయె హలధరునకు

శ్రీవికుంఠపురము వేగిపల్లె తిరుమల

వరుస నిరవుగాఁగ వలె వీడు.

అహరి

కొలిచితే రక్షించే గోవిందుఁ డితఁడు

యిందు లక్ష్మీదే మగఁడీ గోవిందుఁ డితఁడు

॥పలవి॥

గోవర్ధన మెత్తినట్టి గోవిందుఁ డితఁడు

వేవేలు గొల్లెతల గోవిందుఁ డితఁడు

కోవిందుఁడై ఆలఁగాచే గోవిందుఁ డితఁడు

ఆవలఁ గంసుఁ జంపిన ఆ గోవిందుఁ డితఁడు

॥కొలి॥

కూర్మకాశింగమర్దన గోవిందుఁ డితఁడు

వీరచక్రాయుధపు గోవిందుఁ డితఁడు

కోరి సముద్రాలుదాఁచే గోవిందుఁ డితఁడు

■ రీతి బాలురఁ దెచ్చే యా గోవిందుఁ డితఁడు

॥కొలి॥

కుందనపుకాశతోడి గోవిందుఁ డితఁడు

విందుల రేపల్లె గోవిందుఁ డితఁడు

పొంది శ్రీవేంకటాద్రిపై పొసఁగఁ దిరుపతిలో

అందమై పవ్వళించిన ■ గోవిందుఁ డితఁడు

॥కొలి॥

రేకు 831 సంఖ్య 180 సంపు 10 పుట 120

సీ. గోవర్ధన మ్మొత్తై గోవిందుఁ డీతఁడు

వేర్జితలనేలె గోవిందుఁ డితఁడు

కుమతి కంసునిఁజంపె గోవిందుఁ డితఁ డాల

మందలఁగాచె గోవిందుఁ డితఁడు

కూర్మకాశియుఁడొక్కై గోవిందుఁ డీతఁడు

వీరచక్రంపుగోవిందుఁ డితఁడు

కోరి వార్ధులుదాఁటె గోవిందుఁ డితఁ డొజ్జ

పిల్లలఁదెచ్చె గోవిందుఁ డితఁడు

గీ. కుందనపుకాశతోడి గోవిందుఁ డితఁడు

వినుతభూరమావిభుఁడు గోవిందుఁ డితఁడు

భక్తులకు తీరుమలతిరువకులయేందు

వేడ్క వరములనిచ్చు గోవిందుఁ డితఁడు.

దేశాక్షి

కన్నవిన్నవారెల్లా కాకుసేయరా
వున్నతుడవైన నీ కీవాచ్యము లేలయ్యా
దేవతలఁగాచినట్టి దేవుడ నీకుఁ బనుల
నీవలఁ గాచితివనే హీనమేలా

॥పల్లవి॥

కావించి పాలజలధిఁ గాపురముఁ నయట్టి
నీవు పాలదొంగవనే నింద నీ కేలయ్యా
కలమందు బలిదైత్యుఁ గట్టివేసినట్టి నీకు
రోలఁ గట్టువడినట్టి రోత నీ కేల

॥కన్న॥

దోలించి లోకాలకెల్ల పొడవైన దేవుడవు
బాలుడవై రేపల్లెలోఁ బారాడనేలయ్యా
పాముమీదఁ బప్పుశించి పాయకుండినట్టి నీకు
పాముతల దొక్కినట్టి పగలేలా

॥కన్న॥

కామించి శ్రీవేంకటాద్రికడపరాయఁడ నీవు
భూమి మాయ లణచి నేర్పులమాయ లేలయ్యా
రేకు 217 సంఖ్య 90 సంపు 3 పుట 81

॥కన్న॥

కాకుసేయరె విన్న కన్నవారెల్ల రీ
యొచ్చెమ్ము నీ కేల యున్నతునకు ?
దేవతలం గాచు దేవుండ వగు నీకు

నాలఁగాచితి వన్న హైన్యమేల ?

కలశవారాశిలోఁ గాపురించెడి నీకు

క్షీరచోరుఁ డటున్న దూఱదేల ?

క్రచ్చుట బలిదైత్యుఁ గట్టివేసిన నీకు

రోలఁ గట్టువడెడు రోతయేల ?

భువనంబులకు నెల్ల పొడవైన వేల్పువు

పాఱాడనేల ప్రేపల్లెవాడ ?

గీ. పాముపైఁ బండ్లుకొను నీకు పాముతలను

త్రొక్కు పగయేల ? వేంకటోత్తుంగతైల

వాసుడవు మంగపతి వీవు వసుధలోని

మాయ లడఁచుచు నేర్పుల మాయలేల ?

శంకరాభరణం

విష్వరుఁ గాననివాఁడు యశోద గనె నదై
పవ్వళించే బ్రహ్మతండ్రి బాబుఁడయ్యె నదై

॥పల్లవి॥

ఘనయోగిందుఁలమఱి గట్టువడనట్టివాఁడు

పనిఁక రోలఁ గట్టువడినాఁ డదై

తనియ సురలకు పాదము చూపనట్టివాఁడు

మొనసి బండిమీఁద మోపినాఁ డదై

॥ఎవ్వ॥

అమృతము చేతఁదచ్చి అందరి కిచ్చినవాఁడు

తమితో వెన్నదొంగిరె దానె యదై

గుమురై దేవదానవకోటికిఁ జిక్కనివాఁడు

బ్రమసి గోపికలపాలఁ జిక్కినాఁ డదై

॥ఎవ్వ॥

యిందుఁగలఁ డిందులేఁ డనెంచి చూపరానివాఁడు

అందమై రేపల్లవాడ నాడీనదై

అంది కృష్ణావతార మయినట్టి దేవుఁడే

యిందున శ్రీవేంకటాద్రి యెక్కి నిలిచె నదై

॥ఎవ్వ॥

రేకు 215 సంఖ్య 318 సంపు 3 పుట 213

సీ. ఎవరుఁ గాననివాని నెలమి గాంచె యశోద

బ్రహ్మదేవునితండ్రి బాబుఁ డాయె

ఘనయోగిహృదయాలఁ గట్టువడనివాఁడు

కడఁగి తా నొకరోలఁ గట్టువడియె

తనియ వేల్పులకు పాదమ్ము సూపనివాఁడు

పనిగొని మోపెను బండిమీఁద

అందఱికిని త్రచ్చి యమృత మిచ్చినవాఁడు

తమితోడ వెన్నలు తస్కరించె

దానవామరకోటికేని చిక్కనివాఁడు

చిక్కివాఁడట గొల్లచేడియలకు

గీ. ఇందుఁగలఁ డందులేఁడని యెంచిచూడ

రానివాఁ డాడె వేఱపల్లె రక్తితోడ

అపుడు కృష్ణావతారమైనట్టి దేవుఁ

డిపుడు వేంకటశైలమ్ము నెక్కి నిలిచె.

బొ శి

పరమపురుషుఁ డి బాలుఁ డఁట

హరివిరుంచులు మొక్కే రదివో వాకిటను

॥పల్లవి॥

దేవుఁ డితఁడు సర్వదేవతలకు కొరయఁడు

వేవేలు వేదములచే వేద్యుఁ డితఁడు

దేవకిదేవికి వసుదేవునికిఁ గొడుకాయ

యీ విధము నోచిరి వీ రెంత భాగ్యవంతులో

॥పర॥

అంతటాఁ దా నున్న వాఁడు అరయ స్వతంత్రుఁడు

అంతము నాదియు లేని ఆదిమూరితి

పంతుకు యశోదకు నవ్వల నందగోపునికి

దొంతరకొడుకైనాఁడు తొల్లి వీరే పుణ్యులో

॥పర॥

ఇందిరావల్లభుఁడు ఇహపరనాయకుఁడు

కందువ శ్రీవేంకటాద్రిఁ గాపున్న వాఁడు

మందగొల్లెతల కెల్ల మరఁది నైనాఁడు

ఇందరు నిందరే వీరి కెన్నటి సంబంధమో

॥పర॥

తేకు 199

సంఖ్య 509

సంపు 2

పుట 844

1. దేవుఁ డితఁడు సర్వదేవతలకు భర్త

వేదకామ్రపురాణవేద్యుఁ డితఁడు

దేవకికిన్ వసుదేవునకున్ పుత్తుఁ

దెంతపుణ్యులొ వార లెంచిచూడ

అంతటనున్న వాఁ డంత మాదియు లేని

యాదిమూర్తి స్వతంత్రుఁ డంబుజాక్షుఁ

డల నందగోపున కా యశోదకు పట్టి

తలవోయ వా రెంత ధన్యతములో

గీ. ఇందిరాప్రాణవల్లభుం డిహపరేశుఁ

దురగగిరిరాజమందుఁ గాపున్న వాఁడు

మందగొల్లెతలకు నెల్ల మఱఁది, పరమ

పురుషుఁ డీతఁడు శ్రితనులభుం డీతండు.

ల లి త

ఎన్నఁడు గలుగు మరి యా భాగ్యము

నన్నిరాయె నితనికి శరణనరే

॥పల్లవి॥

అదె చంద్రుఁ డుదయించె నమృతుఁడు జనియించె

అదనఁ గంసునిజన్మ మస్తమించెను

పొదలిరి దివిజులు పొలిసిరి రాక్షసులు

సదర మీ శివుకు శరణవరే

॥ఎన్నఁ॥

పాండవకులము హెచ్చె బాలకృష్ణుఁ డిదె వచ్చె

చండి దుర్యోధనుమూఁక జల్లిన విచ్చె

గండిగోకులము నిండె ద్రౌపదితపము పండె

చండప్రతాపున కెట్టె శరణనరే

॥ఎన్నఁ॥

రేపల్లె పుణ్యము సేసె శ్రీవేంకటేశుఁడు డాసె

గోవికలమానసుల కొఱత వాసె

కోపుల ధర్మముదక్కె గోవర్ధనగిరి నిక్కె

చాపల మేడి కీతని శరణనరే

॥ఎన్నఁ॥

రేసు 199

సంఖ్య 510

సంపు 2

పుట 345

సీ. అదె చంద్రుఁ డుదయించె నమృతుండు జనించె

నంత గంసునిజన్మ మస్తమించె

పొదలిరి దివిజులు పొలిసిరి రాక్షసుల్

సరి నీ శివునకు శరణ మనరొ

పాండుకులము హెచ్చె బాలకృష్ణుఁడు వచ్చె

మొండి సుయోధను మూఁక విచ్చె

నిండె గోకులమెల్ల పండె ద్రౌపదినోము

చండవిక్రమునకు శరణ మనరొ

గీ. చేసె పుణ్యము వేసెపల్లె; డాసె శౌరి;

గోవికలమాననమ్ముల కొఱత వాసె;

నిక్కె గోవర్ధనాద్రియు; దక్కె ధర్మ;

మరసి తిరుమలవిభునకు శరణ మనరొ !

నా ట

వొద్దు నీవు నా కెదురా వోరి కంసుడా

కొద్దిగాదు పెనంగెగ గోవిందుతోఁ గంసుడా

॥పల్లవి॥

పెరిగీ రేపల్లె నదె విరుదు నీ వైరివాడే

వొరసి నన్నేల పట్టేవోరి కంసుడా

విరసాన వెరపను విష్ణునిమాయను నీ

గొరబైన వెడబుద్ధి గొలుపదు వోరా

॥వొద్దు॥

వెనకీ నీ వైరివాడె వీరదానవుల నదె

వుదుటు నాతోనేల వోరి కంసుడా

చిదుమనా ని న్నిప్పుడే సెలవేడుగా కఠఁడు

పెదవులచేదంతే పేదవానికోపము

వెన్నలుఁ బాలరగించి వెన వాడె సత్వగూడ

నున్నవాడు నిన్ను గెల్వ వోరి కంసుడా

వెన్నుడు శ్రీవేంకటాద్రివిభుఁడు లోకలఁ గాచె

నన్నిటాఁ గృష్ణావతార మందఁబట్టి నేడు

కోడు॥

జేకు 810

సంఖ్య 110

సంపు 10

పుట 74

సీ. పెరిగెడి వేప్రల్లె విరుదైన నీ వైరి

నన్నేలపట్టెదో నాలి కంస !

వెఱవనురా నేను విష్ణుమాయను; నీదు

వెడబుద్ధి గొలుపదు వెఱ్ఱికంస !

వీరదానవకోటి వెదకెడి నీ వైరి

ఉదుటు నాతోఁజెల్ల దోరి కంస !

చిదుమనే నిన్ను ప్పు సెల వొసంగఁడుగాక

పేదఱాని కినుక పెదవిచేటు

గీ. పాలు వెన్నారగించి సత్త్వరంబు గూడ

నిన్నుఁ బొరిగొన సిద్ధమైయున్న వాడు

వేంకటాద్రివిభుండగు వెన్నుఁ దేలి

నవనిఁ గృష్ణావతారంబు నందఁబట్టి.

నాట

దానవారితోడి పగ దరించరాదు మీకు

కాసు కిచ్చి శరణుని కప్పము లియ్యరో

॥పలవి॥

భ్రమసి వార్ధిఁబడ్డాను పాతాళము దూరినాను

సమయింపక మానఁడు శత్రులార

రమణ భూమిచొచ్చిన బ్రహ్మచే వరముగొన్న

తమిఁ జంపకమానఁడు దైతేయులార

॥దాన॥

రాసి మిన్నులో దాఁగిన రాచమూకలలో నున్న

తోసివేసిఁ దల లరికుమతులార

ఆసుఁ ద్రికూట మెక్కినా చక్రవాళ మందేనా

తోసి సాధింపకపోఁడు దుర్మతులార

॥దాన॥

సతులమాటున నున్నా సరి నెందెందు వోయినా

రతి మెట్టకమానఁడు రాకాసులార

యితఁడు శ్రీవేంకటేశుఁ డెదురులే దితనికి

గతియని మొక్కరో వో కపటులార

॥దాన॥

తేకు 150

సంఖ్య 229

సంపు 2

పుట 153

సీ. తగ వార్ధిఁబడినఁ బాతాళమ్ము దూఱిన

నంహరింపకపోఁడు శత్రులార !

క్షీణిఁ జొచ్చినను బ్రహ్మచే వరమ్ములుగొన్న

నుసురులతో వీడ డసురులార !

మింటు దాఁగిన రాచమేటులలో నున్నఁ

గోసివేయును తలల్ కుమతులార !

అటు త్రికూటాచలం బిటు చక్రవాళమ్ముఁ

తేరిన వదలఁడు చెనఁటులార !

గీ. సతులమాటున నుండిన సారె కెందుఁ

జనిన మెట్టకమానఁడు దనుజులార !

ఇతఁడు వేంకటపతి వీని కెదురులేదు

కప్పము లొసంగి మొక్కరో కపటులార !

ల ర త

పట్టిన దెల్లా బ్రహ్మము

దట్టవైజుడునిఁ దైవం బేలా

॥పల్లవి॥

ఘనయాచకునకు కనకమే బ్రహ్మము

తనువే బ్రహ్మము తడువలికి

యెనయఁ గాముకున కింతులే బ్రహ్మము

తనలో వెలిగెడి తత్వం బేలా

॥పట్టి॥

ఆకటివానికి నన్నమే బ్రహ్మము

లోకమే బ్రహ్మము లోయినికి

కైకొని కర్మకి కాలమే బ్రహ్మము

శ్రీకాంతుపైఁ బితృది యేలా

॥పట్టి॥

భువి సంసారికి పుత్రులె బ్రహ్మము

నవ మిందరి కిది నడచేడి

యివలను శ్రీవేంకటేశ్వరదాసులకు

భవ మతనికృపే బ్రహ్మము

॥పట్టి॥

తేకు 92

సంఖ్య 457

సంపు 1

పుట 808

సీ. ఘనయాచకునకును కనకమే బ్రహ్మము

తనువగు బ్రహ్మమ్ము తఱుసలికిని

ఎంచఁ గాముకునకు నింతులే బ్రహ్మము

తనలోన వెలిగెడి తత్త్వమేల ?

ఆకటివానికి నన్నమే బ్రహ్మము

లోకమే బ్రహ్మము లోలుపునికి

కర్మకిఁ దలపోయఁ గాలమే బ్రహ్మము

శ్రీకాంతుపై మఱి చింతయేల ?

గీ. అవని సంసారులకు బ్రహ్మ మాత్మనుతులె

పామరుల కెల్ల బ్రహ్మ మీ పగిదినుండుఁ

దలచ శ్రీవేంకటేశ్వరదాసులకును

బ్రహ్మ మా దేవదేవునిపరమకృపయె.

ముఖాది

అనుమానపుబ్రదు కది రోతా తన

మన సేనయని కూటమి మరి రోతా

॥పల్లవి॥

అపకీర్తులంబడి అనితే రోనై

అపవాదియౌట అది రోత

పుపమ గెలిచేనని మౌరు జెరుదులు

విపరీతపుగుణవిధ మొకరోతా

॥అను॥

తనుగుడ్డెలా నెరిగినవారల ముందట

తన యెమ్మెలు చెప్పుకొనుట రోత

పనితలముందట పదరుచు పదరుచు

కనుగవగానని గర్వము రోత

॥అను॥

భువి హరి గతియని బుద్ధి దలంచని

యవమానపుమన సది రోత

భవసంహరుడై పరగు పేంకటపతి

నవిరళముగఁ గొలువని దది రోత

॥అను॥

రేకు 4 సంఖ్య 22 సంపు 1 పుట 17

సీ. అడిక కగ్గమై యపకీర్తులంబడి

యపవాది తానౌట యదియ రోత

ఉపమ గెల్చెద నంచు నొరులను జెఱచెడి

విపరీతగుణముల విధము రోత

తన గుట్టెఱింగిన జనులముందట దన

యెమ్మెలు చెప్పుట యెంతో రోత

కనులుగానని గర్వమున స్త్రీల ముందట

పదరుట పదరుట యదియ రోత

గీ. తనకు విష్ణుండై గతియని తలఁపనట్టి

కట్టడిమనస్సు కడురోత కమలమగడు

భవహరణుడైన పేంకటపర్వతేండు

నవిరళమ్ముగఁ గొలువని దదియ రోత.

శ్రీనివాసతేజము

శంకరాభరణం

పట్టింపటాలఁబడి వదఁ బొరలుకంటె

వొట్టిన విరతి నూరకుండఁదే సుఖము

పాపము మానినయట్టి బదు కొక్కటే సుఖము

కోపము విడిచినట్టి గుణ మొక్కటి సుఖము

చేపట్టి గురుబుద్ధి సేసేదిదే సుఖము తీ

దీపులఁ బడనియట్టి దినమే సుఖము

॥పట్టి॥

మహిఁ జంచలములేని మనసొక్కటి సుఖము

సహజాచారముతోడి జన్మ మొక్కటి సుఖము

యహపరసాధనపు యెన్ని కొక్కటి సుఖము

బహుళపుటాసకంటె పరిపాటి సుఖము

॥పట్టి॥

పరులఁ బీడించితేని పసిఁ డొక్కటి సుఖము

గరిమ నిజముతోడఁగంమాటలే సుఖము

దరలో శ్రీవేంకటేశు దాసానుదాసుఁ డయి

సరవితో నడచెడి శాంతమే సుఖము

॥పట్టి॥

రేకు 187

సంఖ్య 159

సంపు 2

పుట 107

సాపంబుమానిన బృదు కొక్కటే సుఖము

కోపంబు విడిచిన గుణమే సుఖము

చేపట్టి గురుబుద్ధి చేయుటే సుఖము తీ

దీపులఁ బడనట్టి దినమే సుఖము

పరమాశకంతును పరిపాటియే సుఖము

మహిఁ జంచలతలేని మనసే సుఖము

సహజంపుటాచారజన్మమే సుఖ మిహ

పరసాధనం బెంచు తురిదిసుఖము

గీ. పరులఁ బీడించి తేనట్టి పసిఁడి సుఖము

నిజము మాటాడుచుంటుయే నిండుసుఖము

తామరసనేత్తుదాసానుదాసుఁ డగుచు

సరవి నడచెడి శాంతమే సర్వసుఖము.

లలిత

నిత్యసుఖానంద మిదే నీదాస్యము

సత్యములేని సుఖాలు చాలుఁజాలు నయ్యా

॥పల్లవి॥

కన్నుచూపులసుఖము కడు చక్కనిరూపె

యెన్నఁగ వీనులసుఖ మిదే నీ పేరు

పన్ని నాలుకసుఖము పాదపునీతులసి

వున్న సుఖములతెరు వొడఁబడ మయ్యా

॥నిత్య॥

తనువుతోడిసుఖము తగు నీ కైంకర్యము

మనసులో సుఖము నీ మంచిధ్యానము

పనివి యూర్పుసుఖము పాదపద్మమువాసన

యెనయని పెరసుఖ మేమిసేసే మయ్యా

॥నిత్య॥

పుట్టుగుకెల్లసుఖము పొల్లులేని నీ భక్తి

తొట్టి కాళ్లసుఖము పాతురలాడుట

జుట్టి శ్రీవెంకటేశ మాచనవోలిచెన్నుఁడవై

వాట్టుకొని మమ్మేలితి వోహో మేలయ్యా

॥నిత్య॥

రేకు ౭14 సంఖ్య 78 సంపు 10 పుట 52

సీ. నీదుచక్కనిరూపె నేతొలకు సుఖమ్ము

లలి నీదుపేరు వీనులకు సుఖము

జిహ్వాకు సుఖము నీ శ్రీపాదతులసియే

సుఖములతెరువులఁ జొరముగాని

నీ మంచిధ్యానమ్ము నెమ్మదికి సుఖంబు

తనువుకు సుఖము నీ దాస్యవృత్తి

మఱి నానకు సుఖంబు చరణాబ్జవాసన

యెనయని పెరసుఖ మేమిసేయ ?

గీ. పొల్లులేనిభక్తి సుఖంబు పుట్టువునకు;

కనఁగఁ బాతురలాడుట కాళ్లసుఖము;

నీదుకైంకర్య మొక్కండె నిత్యపత్య

సుఖము నకలేంద్రియములకు శుభివిహార ।

దే వ గాం దా రి

తలఁచిన వన్నియుఁ దనకొరకే వెలిఁ

దెలియుట దనలోఁ దెలియుటకొరకే

॥పల్లవి॥

ఉదయ మందుట భవ ముడుగుటకొరకే

చదువుట మేలు విచారించుకొరకే

బ్రదుకుట పురుషార్థపరుఁడౌట కొరకే

యెదిరిఁ గనుట త న్నెఱుగుట కొరకే

॥తలఁ॥

తగులుట విడివడఁ దలఁచుటకొరకే

నొగులుట కర్మ మనుభవించుకొరకే

చిగురౌట కొమ్మయి చెలఁగుటకొరకే

బెగడుట దురితము పెడఁబాయకొరకే

॥తలఁ॥

యావలఁజేయుట ఆవలికొరకే

ఆవలనుండుట యీవలికొరకే

యావల నావల నెనయఁ దిరుగుటెల్ల

శ్రీవేంకటేశ్వరుఁ జేరుట కొరకే

॥తలఁ॥

రేకు 11

సంఖ్య 70

సంపు 1

పుట 48

సీ. తలఁచిన వన్నియుఁ దనకొఱకే వెలిఁ

దెలియుట తనలోనఁ దెలియుకొఱకె

చదువుట మేలు విచారించుట కొఱకె

ఉదయ మందుట భవ ముడుగుకొఱకె

బ్రదుకుట పురుషార్థపరుఁ డగుట కొఱకె

యెదిరిని గనుట ■ న్నెఱుగు కొఱకె

నొగులుట కర్మ మనుభవించుట కొఱకె

తగులుట విడివడఁ దలఁచుకొఱకె

బెగడుట దురితముఁ బెడఁబాయుట కొఱకె

చిగురౌట కొమ్మయి చెలఁగుకొఱకె

గీ. ఇవలఁ గావించుటెల్లను నవలికొఱకె

యవల నుండుట యెల్లను నీవలికొఱకె

ఇవల నావలఁ దిరుగుటయెల్లఁ దలఁప

శ్రీనివాసమహాప్రభుఁ జేరుకొఱకె.

గుజ్జరి

త్రికరణశుద్ధిగఁ జేసిన పనులకు దేవుఁడు మెచ్చును లోకము మెచ్చును
 వొకటి కోటిగుణితంబగు మార్గము లుండఁగఁ బ్రయాసపడనే **॥పల్లవి॥**
 తనమనసే పరిపూర్ణమైన గోదావరి గంగా కావేరి
 కనకబిందు యమునాగయాది ముఖ్యక్షేత్రంబుల సంతతమున్
 దినకర సోమగ్రహణకాలముల తీర్థాదరణలు సేసిన ఫలములు
 తనుదానే సిద్ధించును పూరణే దవ్వులు దిరుగఁగ మఱియేలా **॥త్రిక॥**

హరి యను రెండక్షరములు నుడివిన నతలవేదములు మంత్రములు
 గిరిమ ధర్మశాస్త్రపురాణాదులు కర్మమునఁ జదివిన పుణ్యములు
 పరమతపోయోగంబులు మొదలగు బహుసాధనముల సారంబు
 పరిపక్వంబై ఫలయింపఁగా బట్టబయలు వెదకఁగ నేలా **॥త్రిక॥**
 మొదల శ్రీవేంకటాచారినిఁ జేయెత్తి మొక్కిన మాతృము లోపలనే
 పదిలపుషోడశదానయాగములు పంచమహాయజ్ఞంబులును
 వదలక సాంగంబులుగాఁ జేసినవాడే కాదా పలుమారు
 మదిమదినుండే కాయక్షేత్రము మాఁటికి మాఁటికి దనకేలా **॥త్రిక॥**

తేకు 151 సంఖ్య 288 సంపు 2 పుట 158

సీ. దినకర సోమగ్రహణకాలముల సింధు

గోదావరీయమునాదితీర్థ

ములయందు స్నానమ్ము సలిపిన పుణ్యమ్ము

తనుదాన సిద్ధించు దనమనస్సు

పరిపూర్ణ మైనచో; పరమతపోయోగ

సాధనాదికములసార, మఱిల

వేదపురాణశాస్త్రాదులు నదివిన

ఫలము చేకూరు నదృక్కితోడ

హరినామవర్ణధ్వయం బుచ్చు రించిన;

షోడశదానముల్ సొరిది పంచ

యజ్ఞముల్ గావింప నగు మేలు వృషగిరీ

శునకుఁ జేయెత్తి మొక్కిన లభించు;

గీ. ఒకటికిన్ కోటిగుణితమై యొప్పు తెరువు

లుండ మదిమది నుండక యురక దవ్వు

దవ్వులకుఁ బాఱనేల ? వ్యర్థముం బట్ట

బయలు వెదకనేల ? ప్రయాసపడక నేల ?

లలిత

ఎన్నటికి జీవుఁ డీఁక నీదేరేది

పన్నుకొనేది చింతలే బలిసేగాని

॥పల్లవి॥

కలరు వివేకులు కలదిటు ధర్మము

కలఁడు దైవము నేఁడు గావలెనంచే

వలవని సందేహన వట్టిజాలిఁ బొరలేది

తలపోత లేమిటికో తడఁబడిగాని

॥ఎన్న॥

పున్నవి వేదశాస్త్రాలు పున్నది విశ్వాసము

పున్నచాఁ దాదాఱ్ఱుఁడు పుపదేశించ

తన్నుఁ దానే మోసపోయి తత్త్వము నిశ్చయింపక

మిన్నక చంచలమే లో మెరసేగాని

॥ఎన్న॥

యివిగో పుణ్యనిధులు యిదిగో సంకీర్తన

వివరింప వీడిగో శ్రీవేంకటేశుఁడు

భవములచే భ్రమసి బహుసంగతులచేత

యివల నా మనసిప్పు దెఱిగిగాని

॥ఎన్న॥

రేకు 142

సంఖ్య 188

సంపు 2

పుట 128

సీ. కలరు వివేకులు కలదిటు ధర్మంబు

కావలెనన నేఁడు కలఁడు స్వామి

వలవని సంశయమ్ముల జాలిఁ బొరలెడు

తలఁపోత లేటికో తడఁబడునివి;

వేదశాస్త్రము లుండె విశ్వాస మున్నది

యున్నచాఁ దాదాఱ్ఱుఁడు గుగ్గడింప

తా మోసపోయి తత్త్వము నిశ్చయింపక

యింతక చంచలబుద్ధి నుండుఁగాని

గీ. ఇదియె సంకీర్తనము పుణ్యనిధులు నివియె

వీఁడుగో వివరింప శ్రీవేంకటాచరి

యెన్నటికి జీవుఁ డీదేలు; తెల్లనేత

పన్నుకొనియెడి విఁతలే బలిసేగాని.

ముఖారి

ఎవ్వరికి యెవ్వ రయ్యేరు యిందరికి వీవే దిక్కు

అవ్వల నివ్వల నీ వనాథనాథుడవు

॥పల్లవి॥

కాయకము అందరునుఁ గార్వవశపడులే

పాయని ॥ వకారణబంధుడవు

దాయగాం డెవ్వరినైనాఁ దప్పించుకొనేవారే

బాయటనున్నా నీ వాపన్నశరణ్యుడవు

॥ఎవ్వ॥

అట్టై లోకమువారు అర్థకామపరులే

జట్టిగొని నీవైతే సర్వదాతవు

పొట్టఁ బొరుగుచుట్టలు భోజనసహాయులే

వెట్టన నీ వైతే మాకు నిర్వాహకుడవు

॥ఎవ్వ॥

అంతటా వారికి వారు ఆత్మపోషకులే

రంతుల నీ వైతే నానారక్షకుడవు

సంతతము శ్రీవేంకటేశా ముమ్ము నేలితివి

పంతమున నీవు భక్తపరిపాలకుడవు

॥ఎవ్వ॥

రేకు 184

సంఖ్య 808

సంపు 2

పుట 205

సీ. గణుతింప నందఱుఁ గార్వార్థులే తలం

మగ నీ వకారణబాంధవుడవు;

తప్పించుకొనువారె దాయగాండ్రెల్ల నా

పన్నశరణ్యుండ వన్న నీవె;

అట్టై లోకమువార లర్థకామపరులే

త్రైలోక్యమున సర్వదాత వీవె;

కనఁగఁ జుట్టుములు భోజనసహాయులే మఱి

నిర్వాహకుండవు నీవె మాకు

గీ. ఆత్మపోషకులే భువి నఖిలజనులు

నకలసముద్రై న భూతరక్షకుడ వీవె;

నతము మమ్మేలు వేంకటశైలనాథ !

భక్తపరిపాలనముసేయు ప్రభుడ వీవె.

గుండుక్రియ

ధరలో "నెద్దావం తద్దవ" తనె గాన

హరిమయమే జగమంతాను

॥సల్లవి॥

మహి నెదిటివారందు మలినము దలచిన

తహతహ మనసే తా మలినము

వహి నెదిటందు భావనము భావించిన

బహవిధములఁ దానూ భావనమే

॥ధర॥

యెక్కువ నెదిటిపాపా లెంచి నిందించేటి

నిక్కపునాలుక తానే నిందితము

వొక్కరై యెదిటిపుణ్యా లుగ్గడించి ఘన మందే

దక్కిన పుణ్యపుజిహ్వా తానూ ఘనమే

॥ధర॥

సారె శ్రీవేంకటపతి సుగుణము దలచిన

సారపుజీవుడు దాను సగుణమే

నేరుపుల నాతని నిర్గుణము దలచిన

తారతమ్యములు లేని తానూ నిర్గుణమే

॥ధర॥

రేకు 186

సంఖ్య 406

పంపు 2

పు 298

సీ. ఎదుటివారలయందు నెంచఁగ మలినమ్ము

నెంచెడి నిజమతియే మలినము

ఎదిరి మంచితనంబు నెల్లప్పు డెంచిన

నెంచెడి విజమతి మంచి దగును;

ఎదిరిపాపంబుల నెంచి నిందించెడి

నిజజిహ్వా యే కడు నిందితమ్ము

ఎదిరిపుణ్యంబుల నెంచి ఘన మతున్న

తన పుణ్యజిహ్వా యుఁ దానె ఘనము

గీ. సగుణుగఁ భలంప వేంకటశైలనాథు

తాను సగుణుండె జీవుఁ; జాతనిఁ దలంప

నిర్గుణుగ జీవుడుగూడ నిర్గుణుండె;

యెట్టిదో భావము భలంబు నట్టి దగును.

మంహరి

కంచూగోదు పెంచూగోదు కడబెలుదు మనసు
యెంచరాదు పంచరాదు యెట్టిదో యీ మనసు ||పల్లవి||

పట్టబసలేదు చూడ బయలుగా మనసు
నెట్టనఁ బారుదునుండు నీరూఁగా దీ మనసు
చుట్టచుట్టి పాయకుండుఁ జుట్టమూఁగా దీ మనసు
యెట్టనెదుటనే వుండు నేటిదో యీ మనసు |కంచూ||

రుచులెల్లాఁ గానుపించు రూపులేదు మనసు
పచరించు నానలెల్లాఁ బసిఁడిగా దీ మనసు
యెడటాఁ గరఁగదు రాయీగోదు మనసు
యిడటా సచటాఁ దానే యేటిదో యీ మనసు ||కంచూ||

తప్పక నాలోనుండు దైవముగోదు మనసు
కప్పి మూటగట్టరాదు గాలిగోదు మనసు
చెప్పరాని మహిమం శ్రీవేంకటేశఁ దలంచి
యిప్పు డిన్నిటా గెలిచె నేటిదో యీ మనసు ||కంచూ||

రేకు 104 సంఖ్య 21 సంపు 2 పుట 15

సీ. పట్టగ పసలేదు బయలునుగాదు; తా
నెట్టనఁ బ్రవహించు నీరుగాదు;
చుట్టిపాయకయుండు ఛాటుముగ్గా దెట్ట
యెదుటనేయుండు నేటిదో మనస్సు ?
రుచులందోపఁగఁజేయు; రూ పించుకయు లేదు;
పచరించునానలఁ బసిఁడికాదు;
ఎఱటఁ గరఁగదు; రాయయు అప్పుయుం గోదు;
ఇట్టనెటఁ దానె యేమిటిదో మనసు ?

గీ. కమ్మిలోపలనుండు, దైవమ్ముగాదు;
కట్టరాదు మూటగఁగాని గాలిగాదు;
వింతమహామహిమ వేంకటవేడుఁ దలంచి
యిన్నిటనుఁ గెల్పె నేటిదో యీ మనస్సు ?

మలహరి

అతిసులభం బిది యందరిపాలికి

గతియిది శ్రీపతికైంకర్యంబు

॥పల్లవి॥

పాలనముద్రము బలిమి దబ్బికొని

రాలరిదేవత లమృతమును

నాలుక హరినామపుటమృతము

యేల కానరో యిహపరసుఖము

॥అతి॥

అదరి బాఁతిపడి యవనిదేవతలు

బడివాయరు యజ్ఞభాగాలకు

విడువక చేతిలో విష్ణుప్రసాదము

కడిగడి యైనది కానరుగాని

॥అతి॥

యెక్కుదురు దిగుదు రేడులోకములు

షక్కనఁ దపముల బడలుచును

చిక్కినాఁడు మతి శ్రీవేంకటేశ్వరుఁ

డిక్కడి తుదిపద మెలుగరుగాని

॥అతి॥

రేకు 102

సంఖ్య 10

సంపు 2

పుట 7

. అతిసులభం బిది యందఱి పాలికి

గతియిది శౌరికైంకర్యలక్ష్మి

పాలనముద్రంబు బలిమిని మథియించి

యమరులు గైకొని రహృతరసము

నాలుక నిదె హరి నామామృతము గల

దిహపరసౌఖ్యద మ్మేల కనరో :

పుడమివేల్పులు బాఁతిపడి బడివాయరు

యజ్ఞభాగములకు నహరహమ్ము

విడువక చేతిలో విష్ణుప్రసాదము

కడిగడియైనది కనరు గాని

గీ. ఎక్కుచుందురు దిగుచుందు రేడుజగము

లుశ్రీతపముల బడలుచు నున్ను రనుచు

చిక్కిన్యాడుగదా మతి శ్రీనివాసుఁ

డిక్కడి తుదిపదమ్ము తొ ర్లెలుగ రక్షతు

భా. యా నా ట

తలఁప వెనక నుయ్యి తగరు ముందట (7) దీనఁ
దొలఁగ నాకుఁ దెరువుదోప దేమిసేతు #పల్లవి#

మమకారము విముక్తి మార్గదూరము నీపై

మమత సేయక నాకు పునరాదు

మమత మేలో నిర్మమత మేలో దీని

కృమము నకృమము నేఁ గాన నేమిసేతుఁ #తలఁపు

కర్మమార్గము జన్మగతికిఁ జేరువ ని

ష్కర్మము పాతకమునకుఁ దొడవు

కర్మిగావలెనో నిష్కర్మిగావలెనో యీ

మర్మంపుమదము మాన దేమిసేతు #తలఁపు

శరణాగతరక్షకుడ వైనయట్టి

తిరువేంకటగిరిదేవుఁడా

పరిపూర్ణుడవో పరిచ్ఛిన్నుడవో ని

న్నరసి క్షింప లేనై ■ నేమిసేతు #తలఁపు

రేకు 81 సంఖ్య 810 సంపు 1 పుట 207

సీ. మమకారము విముక్తి మార్గదూరము నాకు

మమత నీపై వీడి మనఁగ రాదు

మమతయే మేలో నిర్మమత మేలో దీని

కృమము నకృమము నేఁ గానఁజాల;

కర్మమార్గము జన్మగతికిఁ జేరు వఁట ని

ష్కర్మము దొడవు దుష్కలుషమునకు

కర్మిగావలెనో నిష్కర్మిగావలెనో యీ

మర్మంపుటజ్ఞత మావేఁ బోదు

గీ. వెనుక నుయ్యి తగరు ముందు వేంకటేశ !

తొలఁగఁ తెరువుదోపఁడు నాకుఁ తెలియఁజాల

పూర్ణుడవో పరిచ్ఛిన్నుండవో యొకింత

యేమిసేయుదు నిను భజియింప నయితి.

ముఖాది

నదు లొల్లవు నాస్నానము కడు

నదరము నా కిస్నానము

అపల్లవి

ఇరువంకల నీ యేచినముద్రలు

ధరియించుచె నా స్నానము

దరపై నీ నిజదాసులదాసుల

చరణధూళి నా స్నానము

అనదు

తలపులోన నినుఁ దలచిన వారలఁ

దలచుచే నా స్నానము

వలనుగ నినుఁ గనువారల శ్రీపాద

జలములే నా స్నానము

అనదు

పరమభాగవతపాదాంబుజముల

దరుశనమే నా స్నానము

తిరువేంకటగిరిదేవ నీ కథా

స్మరణమే నా స్నానము

అనదు

రేకు 8

సంఖ్య 61

సంపు 1

పుట 34

సీ. నా స్నాన మెట్టిదనంగ శ్రీహరిదాస

చరణాబ్జధూళిలోఁ బొదలుచుంటు

నా స్నాన మెట్టిదనంగ గోవిందునిఁ

దలచినవారలఁ దలచు చుంటు

నా స్నాన మెట్టిదనంగ నిర్వంకల

దైత్యారిముద్రలు దాల్చియుంటు

నా స్నాన మెట్టిదనంగ భాగవతుల

శ్రీపాదయుగళి దర్శించుచుంటు

గీ. నాదుస్నానమ్ము క్షారిఁ గన్గంటఁ గాంచు

సాధుపదతీర్థమును దలఁజలుకొనుట

నదులలోఁ గాదు నాదుస్నానమ్ము శేష

తైలఫలభు సత్కథాసంస్మరణమె.

దే సా ౩

ఎంతైన దొంగవై లేదైన నా మఱికి

వింతదవి సేతుగా విషయబుద్ధి

॥పల్లవి॥

ఎనసి జన్మముల నే నెట్లునుండినఁ దోక

వెనఁ దిరుగుదువుగా విషయబుద్ధి

అనువైన యనుభవన లనుభవించఁగఁ జేసి

వెనక మఱపింతుగా విషయబుద్ధి

॥ఎంతై॥

కెంతలి కాంతలు నేనుఁ గినిసిననుఁ బొలయలుక

విఱచి కలపుదువుగా విషయబుద్ధి

తఱితోడ వావి వర్తన దలంచిన నన్ను

వెఱపు దెలుపుదువుగా విషయబుద్ధి

॥ఎంతై॥

యెడలేని యాపదల నెట్లు పొరలిన నన్ను

విడిచిపో వైతిగా విషయబుద్ధి

నడిఁబెట్టి వేంకటస్వామిక్రప చే నన్ను

విడిపించ వలసెగా విషయబుద్ధి

॥ఎంతై॥

రేకు 12

సంఖ్య 76

సంపు 1

పుట 52

సీ. ఎనసి జన్మముల నే నెట్లునుండినఁ దోక

వెంటనంతుదవుగా విషయబుద్ధి !

అనువైన యనుభవా లనుభవించఁగఁ జేసి

వెస మఱపింతుగా విషయబుద్ధి !

కాంతలకును నాకుఁ గలిగిన పొలయల్క

విఱచి కల్పెదవుగా విషయబుద్ధి !

తఱితోడ వావివర్తన దలంచిన నాకు

వెఱపు దెల్పుదువుగా విషయబుద్ధి !

గీ. ఎట్టియాపదలందు నే నెటు పొరలిన

విడిచిపో నేరవైతిగా విషయబుద్ధి !

వేంకటస్వామిక్రప నడిఁబెట్టి నన్ను

విడుచునటు చేయవలసెగా విషయబుద్ధి !

దేవగాంధారి

సర్వజ్ఞత్వము వెదకంగ నొల్లను సందేహంపంగ నొల్లను
సర్వజ్ఞుండును నాచార్యుండే సర్వశేషమే నా జీవనము ||పల్లవి||

యెఱుంగుగ నొల్లము విజ్ఞానపుగతి యెఱుకలు నే మిటు సోదించి
యెఱిగి యితరులను బోధించెద మను యీ పెద్దరికము నొల్లము
యెఱిగేటి వాడును యాచార్యుండే, యెఱుఁయు సర్వేశ్వరుండే
యెఱుఁయు మఱపును మానివుండుచే యిదియే పో మా విజ్ఞానము

||సర్వ||

చదువంగ నొల్లము సకలశాస్త్రములు సారకు సారకు సోదించి
చదివి పరులతో యుక్తివాదములు జగదము గెలువంగ నొల్లము
చదివేటివాడును నాచార్యుండే చదువును నా యంతర్యామి
చదువుకుఁ జదువమియుఁ దొలంగుచే, నా సాత్వికభావమే నాతెలివి ||సర్వ||

అన్నిటికిని నే నధికారికనో యహంకారము నొల్లను
కన్నులఁ జూచుచు నందరితో నే గాఢని తొలగా నొల్లను
మన్నన శ్రీవేంకటేశ్వరుకడఁజను మా యాచార్యుండే అధికారి
పున్నరీతి నే అస్తి నాస్తులకు నూరకుండుచే నాశలంపు ||సర్వ||

రేకు 98 సంఖ్య 488 సంపు 1 పుట 810

సీ. ఎఱిగి విజ్ఞానమ్ము నితరుల బోధింతు
మను పెద్దరికము మే మభిలషింప;

మెఱుగువాఁ డాచార్యుఁ డెఱుక్క సర్వేశ్వరుం
డెఱుకమఱపువీడు టింతెకాక;

సకలశాస్త్రమ్ములు చదువ నొల్లము; యుక్తి
వాదాలఁ బడల గెల్వంగఁ జనము;

చదువువాఁడు గుర్తుండు వదువె యంతర్యామి
రెంటికిని దొలరిగి యుంటుగాక;

గీ. అన్నిటికి నేనె యధికారి నవ్వెడు గర్వ
మొల్ల; మందఱిఁ గమఱుమే ముజ్జగింప
నొల్ల; మాచార్యుండే మాకు న్నోడయె; డస్తి
నాస్తి విచికిత్స మానుటే నాతలంపు.

లలిత

అంతరాత్మ హరిగలఁ దంతే

యెంతకేంత చింతించ నేలా వెఱవ

॥పంపి॥

వెఁకజన్మపుగతి వివరించి నే నెరగి

అనుగు మీఁదటిజన్మ మది యెఱుంగ

ననిచి యీ జన్మము నానాఁటఁ దెలిసేము

యెనసి యీ భవముల కేలా వెఱవ

॥అంత॥

నిన్నటిదివముకత నిమిషమై తోఁచి

కన్ముల రేపటిదేత కానఁగా రాదు

పన్ని నేఁటిదినము మున్ను నోచినట్లే

యెన్నఁగ నెందుకు నైన నా స్వలా వెఱవ

॥అంత॥

పరము నిహము నేఁ బైకొన నా యిచ్చగాదు

హరి శ్రీవేంకటపతి యఖిలకర్త

శరణుండి నాతనికి స్వతంత్ర మతనిది

యిరవెతి నింకా నాకేలా వెఱవ

॥అంత॥

రేకు 178

సంఖ్య 388

సంపు

పుట 262

సీ. అంతరంగమునందు హరిగలం డదిచాలు

నేల చింతింపంగ ? నేల వెఱవ ?

వెనుకటిజన్మంబు వివరం బెఱుంగను

మీఁదటిజన్మ మేమియొ యెఱుంగ;

ననిచి యీ జన్మము నానాఁటఁ దెలియుదు

నెనసి యీ భవముల కేల వెఱవ ?

నిన్నటిదివకథ నిమిషమై తోఁచెడి

కనుల రేపటిదేత కనఁగరాదు

పన్ని నేఁటిదివమ్ము మున్ను నోచినయట్లె

యింక దేనికి నైన నేల వెఱవ ?

గీ. ఇహపరాలఁ బైకొనఁగ నా యిచ్చగాదు

అంజనావలనాయకుం డఖిలకర్త

అతఁడు స్వతంత్రుడౌ భువనాధిపతికి

నేను శరణాగతుండ; నా కేల వెఱవ ?

గుం డ క్రియ

నమ్మినదొకదే నాకు నీ శరణము

యెమ్మెల సంసార మింతే యిందేమిగలదు

॥పల్లవి॥

యేటికర్మము నా కేటి ధర్మము

యేటిదో నేజేయఁగా నీకేమి గూడెను

నాటకపుతొంటివారు నడిచిన మార్గమని

యాటకుఁ జేసేఁగాక యిందేమి గలదు

॥నమ్మి॥

యేడ తపము నాకేడ జపము నే

వాచికఁ జేయఁగ నీకు వచ్చినదేమి

బెడిదపుఁబెద్దలెల్లా బెట్టిన దిట్టము లంటా

యాడుకుఁ జేసేఁగాక యిందేమి గలదు

॥నమ్మి॥

యెక్కడి పుణ్యము నా కెక్కడి భోగములు

యిక్కువ న న్నిట్లజేసి యేమిగంటివి

నిక్కెపు శ్రీవేంకటేశ నిన్నుఁ గనుటగాక

యెక్కడి కెక్కడిమాయ లిందేమి గలదు

॥నమ్మి॥

రేకు 118

సంఖ్య 74

సంపు 2

పుట 50

సీ. ఏటి కర్మము నాకు నేటిధర్మము నాకు

నేను జేయంగ నీకేమి కూడ ?

నా తొంటివారలు నడచిన తెరువని

యేజేతుఁగాక యిందేమి గలదు;

ఏటితపము నాకు నేటిజపము నాకు

నేను సల్పంగ నీ కేమివచ్చె

మును పెద్దలెల్లా బెట్టిన దిట్టము లటంచు

నిటు చేతుగాక యిందేమి గలదు ?

గీ. ఏడ పుణ్యమ్ము భోగము లేడ నాకు

నేమిగంటివి దేవ ! ■ న్నిట్లజేసి

గాఢముగ విశ్వసించి ని న్గనుటగాక

ఎవటి కెచ్చటిమాయ లిందేమి గలదు ?

దేవగాంధారి

అందుకే నేఁ జింతించెదను అచ్యుత నీ శరణాగతుఁడ
సంకడి నాథప మిందులైన సఫలం బాయ నయ్యా ||పల్లవి||
వొక నీనామము వొగిఁ దలంచిన
అకలఁకంబగు నాపాపంబులు అన్నియుఁ బారడే సేసె
అకటా తక్కిన అనంతనామములు
వొకట నుపవాసము లున్నవో యయ్యా ||అందు||

హరి నీ పాదము లవిరెండే
పరమును నిహమును నా కొసఁగెను పయిపైఁ గృపతోడ
ధర నీ యనంతరములు తామేమి
సిరు రిత్త మనుచు చెలఁగి నయ్యా ||అందు||
|||| నీ దాస్యం బిడి యొకటే
సిలుగులభవముల జిలుగు మాన్పె నదె చిత్తము తహదీర
యెలమిని శ్రీవేంకటేశ్వర నీ విడె
తలఁపుఁ బాయక దక్కితి వయ్యా ||అందు||

లేకు 176 సంఖ్య 878 సంపు 2 పుట 258

సీ. నీ నామ మొక్కఁడే నేఁ దలంచినమాత్ర
పొరణచేసె నా పొపపటలి
అకట ! తక్కిన నీ యనంతనామంబులు
నుపవాసములు నల్పుచున్న వయ్యా !
నీ పాదములు రెండె నే భజించినమాత్ర
కృపతోడ నా కిచ్చె నిహము పరము
ధర నీ యనంతహస్తములు తా మేమేమి
సిరులిత్తు మనుచును జెలఁగు నయ్యా !

గీ. నీదు దాస్యం బిదొక్కఁడే నాదుమనసు
చింతదీపంగ భవముల జిలుగు మాన్పె
అందులకె గొల్తు నిన్ను శేషాద్రిశాత !
తలఁపునంబాయొ కిటు నాకు దక్కితయ్యు !

బైరవి

నీ దాస్య మొక్కచే నిలిచి నమ్మఁగలది

శ్రీదేవుఁడవు నీ చిత్తము నా కాగ్యము

॥పల్లవి॥

అనుష్ఠానములు గతియని నమ్మి చేసితివా

తను విడి మలమూత్రముల పోగు

జనులలో నుత్తమపుజన్మమే నమ్మితివా

వానరఁ గర్మమనే వోదానఁ బడినది

॥నీదా॥

చదువుల శాస్త్రముల జాడలు నమ్మితివా

పొదలిన మతముల పోరాట మది

మదిమఱిసఁ దీర నా మనసే నమ్మితివా

అదియును నిందియాల కమ్ముడువోయినది

॥నీదా॥

పుత్ర దార ధన దాస్య భూములు నమ్మితివా

పాత్రమగు రుజానుబంధము లవి

చిత్తముగ ననుఁ గాపు శ్రీపేంకచేశ నీవే

పత్రపుష్పమాత్రమే నా భక్తి యెల్లా నీకు

॥నీదా॥

రేకు 104

సంఖ్య 20

సంపు 2

పుట 14

సి. గతియని నమ్మి చేసితివా ? యనుష్ఠాన

ములు, మలమూత్రాగ్రిల ప్రపోగు తనువు;

జన్మల నుత్తమజన్మ నమ్మితివా ? దు

రంతకర్మపుటోదమందుఁ బడియె;

చదువుల శాస్త్రాగ్రిల జాడ నమ్మితివా ? మ

తమ్ముల దొమ్మికఁజూమ్మె అద్ది;

నమ్మితివా నా మనస్సునే ? యిందియ

మ్ముట కద్ది యుమ్ముడువోయె నెపుడొ:

గీ. ఆలుబిడ్డల చిత్తగృహాధికముల

నమ్ముకొనినన్ ఋజానుబంధమ్ము లివ్వి;

పత్రపుష్పమాత్రమై నా భక్తియెల్లఁ

జిత్తముగ నన్నుఁ బోవవే శ్రీనివాస ।

శ్రీ రా గం

ఎఱిగితి నమ్మితి నితఁడు దయానిధి

మఱుగులు మొరగులు మరి యిఁకలేవు

॥పల్లవి॥

వేదోద్ధరణుఁడు విశ్వరక్షకుఁడు

ఆదిమూర్తి శీఁఅద్యతుఁడు

సోదించి కొలిచితి సుముఖుడై మమ్మేఱె

యేదెస మాపాల నితఁడే కలఁడు

॥ఎఱి॥

పరమపురుషుఁ డాపన్నివారకుఁడు

హరి శాంతుఁడు నారాయణుఁడు

శరణంటి మితఁడు చేకొని కాచెను

తరువాతిపనులఁ దప్పఁ దీతఁడు

॥ఎఱి॥

హృదయాంతరంగుఁడు యాశ్వరేశ్వరుఁడు

ఇదివో శ్రీవేంక డేశ్వరుఁడు

వెదకితి మితఁడు విడువఁడు మమ్మిక

తుదకును మొదలికి దొరకినవాఁడు

॥ఎఱి॥

లేకు 198 సంఖ్య 502 సంపు 2 పుట 339

సీ. ఎఱిగితి నమ్మితి నితఁడు దయానిధి

మఱుగులు మొరగులు మఱియు లేవు

వేదసముద్ధర విశ్వసంరక్షకుం

డాదిమూర్తి ముకుందుఁ డద్యతుఁడు

సోదించి కొలిచితి సుముఖుడై మమ్మేఱె

నే దెస మాపాల నితఁడే కలఁడు;

ఆపన్నివారకుం డతిశాంతచిత్తుండు

నారాయణుఁడు హరి నందసుతుఁడు

శరణంటి మితఁడు సత్కృపఁ గాచెను

తరువాతిపనులకుఁ దప్పఁ దీతఁడు

■ ఈశ్వరేశ్వరుఁడు హృదయానివాసుండు

శాశ్వతుండు వేంకటేశ్వరుండు

వెదకినార మితఁడు విడువఁడు మమ్మింకఁ

దుదకు మొదలిటికిని దొరకినాఁడు.

శ్రీనివాసతేజము

ముఖాది

ఇటు నీనుఁ దెలియఁగ నెంతటివారము

అటుకున నాసలఁ దగులుటగాక

నానామూర్తులు నగధర నీరూపు

యే నెలవుల ని న్నెటువలెఁ దలఁచుట

హుని నీ భావము పొందుగాఁ జెప్పగా

వీనులు చల్లగా వినుటే కాక

॥ఇటు॥

పెక్కునామములు బిరుదు లనంతము

చక్కద గొందిగ నెన్నెని పొగడుట

యిక్కువసేసుక యిందులో నొకటి

పక్కన నొకమరి పలుకుటగాక

॥ఇటు॥

వేవేలుగలవు నీ విహారభూములు

యే విధమున నెందెందని లిరుగుట

ఁదేళా నీ శృంగార మెల్లను

సేవించి ముదమునఁ జెలఁగుటగాక

॥ఇటు॥

రేకు 168 సంఖ్య 305 సంపు 2 పుట 204

సీ. నానావిధంబులు నగధర ! నీ రూపు

లే నెలవులను ని న్నెట్లు దలఁతు ?

హుని నీ భావము పొందుగాఁ జెప్పంగ

వీనులు చల్లగా వినుటెగాక

పెక్కునామమ్ములు, బిరుదు లనంతము

లెన్నియటంచు నే నెటు నుతింతు ?

ఇక్కువ గావించి యిందులో నొక్కటి

కోరి నోరారఁ బలుకుటయగాక

గీ. అగణితమ్ములు నీదువిహారభూము

లే విధమున నెందెందని యేఁ జరింతు;

గరుడగిరిసాథ ! నీదు శృంగార మెల్లఁ

బరఁగ సేవించి సంబరపడుటగాక ।

సా మం తం

ఏమిసేముదు నింక నిందిరాధీశ్వరుడా

నీ మఱుగు చొచ్చితిని వెరవేర్తు గాక

॥పల్లవి॥

కడివోని జవ్వనము కలిమిలే మెఱుగునా

బడినుండి మిగుల బుణపరుగాక

అడియాన లేల్లా బుణ్యము పాప మెఱుగునా

వెడగుదనలో దయ విడిపించుగాక

॥ఏమి॥

పలపు వెఱ మెఱుగునా వాడిమొనలకు నైన

చలిమి దూరించ బలపట్టుగాక

చలనమందిన మనసు జాతి మెఱుగునా

కలిసి హేయమున కొడిగట్టించుగాక

॥ఏమి॥

యెంచి రతిపరవశము యెగ్గుసి గెఱుగునా

బలిమి దిట్టకు నొడబఱచుగాక

యిలలోన శ్రీవేంకటేశ నీ మాయ లివి

తలగించి యేలితివి దయసేతుగాక

॥ఏమి॥

రేకు 102

సంఖ్య 11

సంపు 2

పుట 3

సీ. ఎలజవ్వనం బిది కలిమిలే మెఱుగునా ?

బడినుండి కడు బుణపరుగాక

అడియానలేల్లా బుణ్యము పాప మెఱుగునా ?

వేగమే దయ విడిపించుగాక

వాడి మొనలకైన వలపెఱుంగునె వెఱ ?

పట్టె దూర్చగ చలపెట్టుగాక

చలచిత్త మెఱుగునా జాతినీతుల నొడి

గట్టించుగా కల్పకార్యములకు

గీ. ఎఱుగునా రతి వివశత్వ మెగ్గుసిగ్గు ?

బండలిటుకు మఱి యొడబఱచుగాక !

ఏమిసేయుదు నీమాయ లివ్వి వేంక

టేశ ! చొచ్చితి నీ మఱుగు గేలు మయ్య !

అ హి రి

కలిరోషములాల కడునేల మీరేరు

యిందరుఁ డుండగాను యిక నేటి సుధ్దులు

॥౨౬౭॥

జగము లేలెడువాఁడు సర్వాంతరాత్ముఁడు

జిగి నింక నీకీబుద్ధి చెప్ప నోపఁదా

నిగిడి పుట్టించేటివాఁడు నిండుక వుండేటివాఁడు

తెగనికర్మము లెల్ల తిద్దకేల మామను

॥కలి॥

దనుజులఁ గొట్టేవాఁడు ధర్మము నిలిపేవాఁడు

పనిగొన్న దురితాలు పాప నేరఁదా

కొనమొదలై నవాఁడు గురి దా నైనవాఁడు

పునికి మనికి సేయ కూరకుండినా

॥కలి॥

స్వతంత్రుడై నవాఁడు స్వామియైనవాఁడు

గతియై దాసులనెల్లఁ గావకుండినా

యికడే శ్రీవేంకటేశఁ డిందిరావతై నవాఁడు

సతతము మాకు నిచ్చే సంపద లొసఁగఁదా

॥కలి॥

రేకు 120

సంఖ్య 118

సంపు

పుట 80

సి. జగము లేలెడువాఁడు సర్వాంతరాత్ముఁడు

జిగి మాకు బుద్ధులు చెప్పు లేఁడె ?

నిగిడి పుట్టించుచు నిండియులిడెడివాఁడు

తెగని కర్మము లెల్ల తిద్దలేఁడె ?

దనుజుల హతమార్చి ధర్మము నిల నిల్పు

వాఁడు పాపములు వాపలేఁడె ?

కొనమొదలగువాఁడు గుఱి తానె యైనవాఁ

డునిక మనికి సేయ నోప లేఁడె ?

గి. స్వామియైనవాఁడు స్వాత్మార్థ్య మున్నే వాఁ

డోమలేఁడె సేవకోత్కరమ్ము

సిరికి వెలుపుఁడైన శ్రీవేంకటేశుఁడు

సంపదాభి మా కొసంగ లేఁడె ?

శ్రీరాగం

ఇద్దివాఁడవు సులభ మెట్లా నైతివో కాక
 అద్ది నీదయ దలచి అరుదయ్యా నాకు ||పల్లవి||
 యేమేమి చదువవలె నెందరి నడుగవలె
 ఆముక నిన్నుఁ దెలిసేయందుకొరకు
 భూమిలోన నెంతేసి పుణ్యములు సేయవలె
 కామింది నీపై భక్తిగలిగేటి కొరకు ||ఇద్ది||
 యెన్ని జన్మా లెత్తవలె నెందెందు వెదకవలె
 కన్నుల నీ సాకారము గనేకొరకు
 పున్నతి వెంతగాంము వొగ్గి కాచుకుండవలె
 విన్నవించి నీ సేవ వేఁడుకొనేకొరకు ||ఇద్ది||
 యేదేది యెఱుగవలె యే ట్లభ్యసించవలె
 నీ దాసుఁ డనిపించుకొనేకొరకు
 సాదరాన శ్రీవేంకటేశ్వర నన్ను మన్నించితి
 వేదెసఁ బొగడవలె యింత సేసేకొరకు ||ఇద్ది||
 రేకు 164 సంఖ్య 811 సంపు 2 పుట 208

సీ. ఎంత చదువవలె నెందఱి నడుగంగ

వలె నీదుజాడలు తెలియుకొఱకు
 భూమిలోన నెంతేసి పుణ్యముల్ సలుపంగ
 వలె నీ యెడల భక్తి గలుగుకొఱకు
 ఎన్ని జన్మము లెత్తి యెందెందు వెదుకంగ
 వలె నీవు మాకంటఁ బడెడుకొఱకు
 ఎంతకాలము వేచి యిట్టై నిల్వఁగవలె
 వేడ్కమై నీ సేవ వేఁడుకొఱకు

గీ. ఎంత అభ్యసించఁగవలె నెఱుగ వలెను

కోరి నీ దాసుఁ డనిపించుకొనెడుకొఱకు
 నన్ను మన్నించినాఁడ వనాథనాథ
 చెలఁగి యెటు మెచ్చవలె నింతసేయుకొఱకు.

తేదారగాళ

ఇదియే ఉపాయ మింక నాకు నిందులకంటె మఱి లేదు
మది నితనిదాసుల దాసుడనై మహిమలతోఁ గడు మెఱసేఁగాక ||పల్లవి||

కడచితి నా జన్మములు గక్కన మానిసి నై నంతనే
విడిచితి నా పాపము సేయక వేవేలు చదివినయంతనే
అడచితి నా సంసారవారది అఖిలదేవతలఁ గొలిచినయంతనే

బడిబడి హరినామము నుతింది నేఁ బావన మయ్యేఁగాక ||ఇది||

గెలిచితి నా యీ మాయను నేఁ గెరలి తపంబులు సేసినంతనే

తలఁగితి నా నరకములు చొరక ధరయెల్లా నేలినంతనే

తెలిసితి నా తత్త్వరహస్యము తిరముగ కులజుండ నయినంతనే

యిలలో శ్రీపతికరణుచ్చి నే నిన్నిటఁ బుణ్యుండ నయ్యేఁగాక ||ఇది||

వదలితి నా దుర్గుణములు వరుసతోఁ జుట్టాలు గలిగినంతనే

పెదకితి నా ముక్తి మార్గమును విద్య లెఱింగి నేర్పినంతనే

యిదివో శ్రీవేంకటేశుఁడు నాకును యేలికయై మన్నింపఁగను

పదింముగా నాతనిసేవచేసి పరమానందుండ నయ్యేఁగాక ||ఇది||

రేకు 146 సంఖ్య 210 సంపు 2 పుట 141

సీ. మానిసి నైనంత మానను జన్మముల్

వేవేలు చదివియు విడువ నఘము

నకలనుదులఁ గొల్చి సంసారమును బాయ

కొండాడి హరిఁ బవిత్రుండ నగుదు;

మఱి తపమ్ము లొనర్చి మాయ జయింపను

దాఁటను నరకముల్ ధరణి నేలి

ఎఱుంగఁ దత్త్వరహస్య మిటు కులజుండనై

హరిని శరణుఁజొచ్చి యగుదు సుకృతి;

గీ. వదల దుర్గుణములు బంధువర్గమున్న

వెదక ముక్తి మార్గము పెక్కు విద్య లున్న

నన్ను మన్నింప తిరుమలనాథుఁ డతని

భక్తి సేవించి యానందపదము గందు.

తై ర వి

నీవు జగన్నాథుడవు ■ నొక జీవుడ నింతే

నీవలె ననుభవించ ■ నెంతవాడను

॥పల్లవి॥

వై కుంత పదమేడ వడిగోర నెంతవాడ

యీ కడ ■ దాసుడనొ దిది చాలదా

దేకొని నీ సాకారచింత యేడ ■ నేడ

పైకొని నీ దాసుమోచి బ్రదికిరిఁ జాలదా

॥నీవు॥

సొంపుల నీ యానందసుఖమేడ నే నేడ

పంపు శ్రీవైష్ణవసల్లాపన చాలదా

నింపుల విజ్ఞాన మేడ నేఁ దెలియ నెంతవాడ

యింపుగా నీకథ వినుటిదియే చాలదా

॥నీవు॥

కై వల్యమందు నీతో కాణాచి యాడనాకు

శ్రీవేంకటాద్రిమీది సేవ

యీచల శ్రీవేంకటేశ నీ విచ్చినవిజ్ఞానమున

భావించి నిన్నుఁ బొగడే భాగ్యమే చాలదా

॥నీవు॥

తేరు 189 సంఖ్య 169 సంపు 2 పుట 118

సీ. వైకుంఠపద మేడ ? చాంఛింప నేనేడ ?

తేషాచలముమీది సేవ చాలు;

తావకరూపచింతనమేడ ? నే నేడ ?

నొడల నీ చిహ్నము లున్నఁజాలు;

చూడ బ్రహ్మానందసుఖమేడ ? నే నేడ ?

చాలు శ్రీవైష్ణవసల్లాపనము;

విజ్ఞాన మదియేడ ? నజ్ఞుడ నే నేడ ?

నెలమి నీ కథ విను టిదియ చాలు;

గీ. ఏను జీవుండ నీ వఖిలేశ్వరుండ

వఖిలపింపను నీవలె ననుభవింప

నీ విడిన జ్ఞానసంపత్తి నిన్నుఁ బొగడు

భాగ్య మొదపినఁ జాలును ఫణిగిరిశ !

శంకరాభరణం

అహో యేమిచెప్పేది హరి నీ మాయ
మోహములే చిగిరిందీ మొదల జన్మనము ||పల్లవి||
యెంచగ భూమి యొక్కదే యేలినరాజు లెందరో
పొంచి వారలవెంటఁ బోవదాయను
అంచల సూర్యచంద్రులనే గడకుడుకుల
ముంచి కొలచిపోసినీ మునుకొనికాలము ||అహో||
దేవలోక మొక్కదే దేవేంద్రు లెందరో
తైవశమై యేలగ నొక్కరిదీ గాదు
ఆవడించి పంచభూతా లనేటి శాఖలువెళ్ళి
సావధాననఁ బెరిగీ సంసారవృక్షము ||అహో||
యిచ్చట నీవొక్కడవే యిటు న్నిదాసు లెందరో
తచ్చి యెంత సేవించినాఁ దనివిలేదు
నిచ్చలు శ్రీవేంకటేశ నిధానము నీభక్తి
యెచ్చినాఁడ వింతటా నీడెరీజన్మము ||అహో||
తేకు 140 సంఖ్య 172 సంపు 2 పుట 115

సీ. ఎంచ భూమియొక్కడె యేలిక లెందఱో
పొంచి వారలవెంటఁ బోవదాయె
అంచెల రవిచంద్రు లను గడకుడుకుల
నీ మాయ కాలమున్ నియతఁ గొలుచు
దేవలోక మొక్కండె దేవేంద్రు లెందఱో
తైవసంబుగ నేలఁగా దొకరిది;
పంచభూతములను పగ్గింగలతో వెళ్ళి
జానుగఁ బెరుగు సంసారతరువు
గీ. ఎందఱో నీకు సేవకు లీ వొక్కడవె
తల్పి ని న్నెంత కొలిచినఁ దనివి లేదు
నిచ్చలును వేంకటేశ్వర ! నీదుభక్తి
నా నిధాన, మీదీర్చుఁబో నా భవమ్ము.

ముఖారి

జగము లేలేవాడవు జనార్దనుడవు

తగ నీవారమే నేము ధర నెట్టుండినాను

॥పల్లవి॥

గతినీవు పతినీవు కాజాచిచోటు నీవు

సతమై యన్నిటికిని సాక్షివి నీవు

చతురత వలసితే జరుతుము కొలుతుము

తతి నేము సేసినతప్పుల లోఁగొనవే

॥జగ॥

తల్లియుఁ దండ్రివి నీవు దాత దైవమవు నీవు

యెల్లవారికిఁ బరము నిహము నీవు

మల్లడి నొక్కొకవేళ మఱుతుము తలఁతుముఁ

చర్లఁగా మానేరములు సైరించుకొనవే

॥జగ॥

దరినీవు దాపునీవు దయామూర్తివి నీవు

పరఁగ శ్రీవేంకటాచలపతివి నీవు

విరివిగా నేమైనా వేడుదుము నుతింతుము

శరణువొచ్చితి మిఁక క్షమియించుకొనవే

॥జగ॥

తేమ 240

సంఖ్య 229

సంపు 8

పుట 153

సీ. గతి నీవు పతి నీవు కాజాచియును నీవు

సతత మన్నింటికీ సాక్షి నీవు

చతురత వలసినఁ జరుతుము కొలుతుము

మాతప్పు లెంచకు మనసునందు

తల్లివి దండ్రివి దైవము దాత నీ

వెల్లవారికిఁ బర మిహము నీవు

మల్లడి నొకవేళ మఱుతుము తలఁతుము

సైరించుకొనవె మా నేరములను

గీ. దాపు దరినీవు కారుణ్యధాము నీవు

పరఁగ శ్రీవేంకటాచలపతివి నీవు

వేడుకొందుము నినుఁ గొనియాడుచుగదు

మెట్టులున్నను మము క్షమియింపు మయ్య !

వసంతవరా

ఉహముఁ బరముఁ జిత్కి నీతనివంక

అపొళయనునిదాసు లంతవారు

అపల్లవి

సిరికలిగినవారు చింత లిన్నిటనుఁ బాసి

నిరతపువర్గ (గర్వ) ముతో విక్కేరటా

సిరికి మగఁడయిన శ్రీపతి యేలి మ

మృరయుచున్నవాఁడు మాయంతవారు వేరీ

అపల్లవి

బలవంతుఁ డైనవాఁడు భయము లిన్నిటనుఁ బాసి

గెలిచి పేరువాడుడుఁ గెరలి నటా

బలదేవుఁడైన శ్రీపతి మాయఁదిలోన

అరివిన్నాఁడు మాయంతవారు వేరీ

అపల్లవి

భూము లేలేదీవాఁడు భోగములతోఁ దనిసి

కామించి యానందమును గరఁగినటా

సేమముతో భూపతైన శ్రీవేంకటేశుఁడు మాకు

అముకొని వుండఁగా మాయంతవారు వేరీ

అపల్లవి

రేకు 200

సంఖ్య

సంపు 3

పుట 28

సీ. సిరిగలిగినవాఁడు చింత లన్నిటిఁ బాసి

నిండుగర్వముతోడ నిక్కునంట

సిరికి మగఁడైన కరివరకుఁడు మమ్ముఁ

బాలింప మాయంతవార లేరి ?

బలవంతుఁ డగువాఁడు భయము లన్నిటిఁ బాసి

గెలిచి పేరుగడించి కెరలునంట

బలదేవుఁడైన శ్రీపతి మాగృహమ్మున

వలెదు మాయంతవార లేరి ?

గీ. భూము లేలేదువాఁ డెల్లభోగములను

గనుచు నానందరసమును గరఁగునంట

వసుమతిపతి వేంకటేశ్వరుఁడు మాకు

వండయ్యెయండ నేరి మాయంతవారు ?

బా 3

మమ్ముఁజూడ నేమున్నది మావంక నీ కేలాభము

కమ్ముక దయదలచి కరుణింతుగాక

॥పల్లవి॥

శ్రీకాంతుడ నీ పాదసేవకు లయినవారు

పాకశాసనాదులును బ్రహ్మాదులు

పైకొని నరుడ నేను బంటఁగాఁగ నెంతవాడ

పైకొని నీపుణ్యాఁగుఁ గాచు టింతేకాక

॥మమ్ము॥

నారాయణుడ నిన్ను నమ్మినట్టిదాసులు

నారదాది సనక సనందనాదులు

పీఠిలో నే నెంతవాడ వికటపుజీవుడను

యీ రీతి నీమూకఁగూడ నేలుడిఁతేకాక

॥మమ్ము॥

శ్రీచేకదేశ నీపై చేరి భక్తి సేసేవారు

కావించి యనంతముఖ్యగరుడాదులు

దేవ నే నొక్కనీచుడ దీనరక్షకుడవు నీ

వివిధ మెంచుక మమ్ము నీదేరింతుగాక

॥మమ్ము॥

రేకు 250

సంఖ్య 288

సంపు 3

పుట 198

సీ. శ్రీనాథ! నీ పాదసేవకు లగువారు

సరసిజాసన పాకశాసనాదు;

లేను నీ బంటౌట నెంతవాడ, నరుండ?

బోవుము నను వట్టిపుణ్యమునకు;

నారాయణుడ | నిన్ను నమ్మినదాసులు

నారద సనక సనందనాదు

● వ్యారిలోన నికృష్టుండ నే నెంత?

పోషింతుగాక నీ మూకఁగూడ

గీ. శ్రీక! చేరి నీపై భక్తి సేయువార

లెంచఁగ ననంతగరుడాదు; లీవు దీన

బాంధవుడ; వేను నీచుడ పొటిగొనక

మా విధం బించుకయు, గృహ గావు మయ్య!

గుం డ క్రి య

పంథపుటాసలు బండ్లరాగా

దొంతులయలమట దొంగేనా

॥పల్లవి॥

మును దీపనాగ్ని మోచిన దేహిని

అనిశముఁ గోధాగ్ని నణచేనా

మనసిజాకతమున మహి జన్మించితి

విను మరునాజ్ఞకు వెలియయ్యేనా

॥పంథ॥

సటరోభపుసంసారము చొచ్చితి

ఘటన విడుముకొక గలిగినా

నటించు చపలపునాలుక గల నే

మటమాయపుచవి మానేనా

॥పంథ॥

పాపపుణ్యముల భవముల జీవిని

తోపడ కర్మము దొప్పేనా

యేవున శ్రీవెంకటేశ్వరు శరణమే

పైపయి భజించి బ్రదికితిగాక

॥పంథ॥

తేకు 312

సంఖ్య 69

సంపు 10

పుట 46

సీ. పంథపుటాసలు బండ్లపైఁ జనుదేర

దొంతులయలమట తోయియఁగలనె ?

మును దీపనాగ్ని మోచిన దేహధారిని

ననిశముఁ గోధాగ్ని నణచఁగలనె ?

మనసిజాకతమున మహిని జన్మించితి

వెడవిల్తునాజ్ఞకు వెలియగుదునె ?

లోభపుసంస్కృతిలోఁ దగుల్కొంటిని

కలనేని విడుమర గాంచఁగలనె ?

నటించు చపలపునాలుక గలనేను

మటుమాయపుంజవి మానఁగలనె ?

గీ. పాపపుణ్యానుభవముకై భవముగన్న

ప్రాణమాత్రుడొక కర్మమ్ముఁ బాయఁగలనె ?

సప్తశైలాధినాయకు శరణఁజొచ్చి

సతతము భజించి యిటు బ్రదికితినిగాక !

ఁలిత

ఎంచి చూచితే మాకు నిందే నిత్యసుఖము

కోంచి యనుమాన మైతే కొనడాకా లేదు

॥పల్లవి॥

హరి నీ గర్భములోన నంగమయి పున్నారము

యిరవై వేరే మోక్ష మెంచ నున్నదా

నిరతిఁ జూచిన వెల్లా నీ రూపులే మాకు

ధరలోన నింతకంటె ధ్యాన మున్నదా

॥ఎంచి॥

అంతరాత్మవై న నిన్నె యాతుమకు నిచ్చితిని

యింతకంటె నే నడిగేది యింక నున్నదా

హేం నే భూకాంత పుట్టిననెలపు మాకు

యింతకంటె తల్లిదండ్రు లింక నున్నారా

॥ఎంచి॥

హరి నెదురే జ్ఞానము పొంది మరపె సమాధి

సొరిది నేఁ డింతకంటె సుఖమున్నదా

గరిమ శ్రీవెంకటేశ కల్పిత మింకా నీదె

శరణందె యింకా విచార మున్నదా

॥ఎంచి॥

రేకు 342 సంఖ్య 246 సంపు 10 పుట 185

సీ. హరి ! నీదుగర్భాన నంగమై యున్నార

మిరవయి యింక మోక్ష మెంచఁ గలదె ?

నిరతిఁ జూచినవెల్లా నీ రూపులే మాకు

ధర నింతకంటెను ధ్యాన మేది ?

అత్త కిచ్చితి నంతరాత్ముండ వగు నిన్ను

నే నడిగెడిదేమి యింతకంటె ?

హింతనే భూకాంతపుట్టిననెల వింత

కంటె మాతాపితల్ గలరె మాకు ॥

గీ. ఎటుకయే జ్ఞానము; సమాధి మఱపె మాకు

సొరిది నేఁ డింతకంటెను సుఖము గలదె ?

కల్పితం బింత నీదె వేంకటనగేశ !

శరణనిన మాకుఁ గలదె విచార మింక.

గుండక్రియ

తైకొందేకాక కమలనాభునియాజ్ఞ

పైకొని యిన్నిటాను బాసివుండనేది

॥పల్లవి॥

హరినిర్మితములే అఖిలప్రపంచము

తొరలి యేమిటి నిందు దూషించేది

ధరణీధరునికి దాసులే జీవు లెల్లా

గరిమ నెవ్వరి నిందుఁ గాదదేది

॥తైకొ॥

వాసుదేవుకల్పితమే వరసంసారబంధము

దోసమంటా యెందెందు దొలఁగేది

శ్రీపతిరచనలే చేకొన్న రుచులెల్ల

యీసుతోడ నిందుమీద నెట్టురోసేది

॥తైకొ॥

గోవిందుమాయలే కూడినట్టి పనులెల్ల

వేవేలై యిందు నెట్లు వేసరేది

శ్రీవెంకటేశుడే చిత్తములో ధ్యాన మెల్లా

పావనమైతిమి యిఁకఁ బరచింత యేది

॥తైకొ॥

రేకు 328 సంఖ్య 148 సంపు 10 పుట 99

సీ. హరినిర్మితమై యీ యఖిలప్రపంచము

దూషింపఁగా నేది తొరలు నిందు;

ధారుణీధరునకు దాసులే జీవుఁ లిం

దెవ్వని గాదని యెట్లు లందు ?

సంసారబంధ మా సర్వేశుకల్పితం

బెందెందుఁ దొలఁగుదు హేయ మనుచు

చేకొన్న రుచు లెల్ల శ్రీపతిరచనలే

యెటులిందు రోయుదు నీసుతోడ

అ. కూడినట్టిపనులు గోవిందుమాయలే

వేసరిలుదు నెట్లు దోస మనుచు

శ్రీనివాసవిభుడే చిత్తములో ధ్యాన

మేఁ బవిత్రుడైతి నేదిచింత ?

శుద్ధ వ సంతం

కటకటా యీ పొగిణి గతిగనుట యెన్నఁదో

అటు నా వశముగాదు హరి సీచేఁగాని

॥పల్లవి॥

పాపము నెరుఁగుదు బంధము నెరుఁగుదు

మాపుదాకా నివి నేను మానలేఁ గాని

కోపము దుర్గుణ మని కొంతగొంత యెరుఁగుదు

తీపుల యాసలఁబడి తిప్పలేఁ గాని

॥కట॥

చూతును దుఃఖాలవారిఁ జూతును బుట్టేవారి

యీతల నాకు వెరపు యిందుక లేదు

గాతల నా మనసెల్లఁ గల్పించినట్లవును

చేతనైనా చెప్పినట్లు సేయలేఁ గాని

॥కట॥

నా వంకఁ గడమగాక వా గుడుఁడు తొల్లె నన్ను

శ్రీవెంకటేశుఁడ నీ చేతి కిచ్చెను

దైవ మొక్కఁడవే నీ దాసానుదాసుఁడ నైతి

యే విధులు నే నెరఁగ నిన్నేకాని

॥కట॥

రేకు 333 సంఖ్య 195 పంపు 10 పుట 120

సీ. పాపమ్ము నెఱుఁగుదు బంధమ్ము నెఱుఁగుదు

మాపుదాకను వీని మానఁగాని,

కోపమ్ము చాల దుర్గుణమంచు నెఱుఁగుదు

తీపియాసలఁబడి తిప్పఁగాని,

చూతు దుఃఖితులను, జూతుఁ బుట్టెడివారి

నినుమంతవెఱుపు నా కివల లేదు

గాతల నామతి కల్పించినట్లవు

చేతఁ జెప్పినయట్లు చేయఁగాని,

గీ. కడమ నా వంకఁగాక యప్పుడె గురుండు

నన్ను నీచేతి కిచ్చెను, నిన్నే కాని

యే విధు లెఱుంగఁ గరుణ నిన్నెలుమయ్య !

నీదుదాసానుదాసుఁడ నీరహక్ష !

నా రా య జి

హరిహరి నీ హయామహిమ

సరవి దెలియ సనుఁ గరుణింబఁగదే

॥పల్లవి॥

తలఁతును నాపాలిదై వమ వని నిను

తలఁతును తల్లివిఁ దండ్రివని

మరిసి యంతలో మఱతును తెలుతుమ

కలవలె నున్నది కడ గనరాదు

॥హరి॥

మొక్కుదు నొకపరి మొగి నేలిక వని

మొక్కుదు నీ వాదిమూల మని

వుక్కున గర్వించి యుబ్బుదు సగ్గుదు

కక్కస మైనది కడ గనరాదు

॥హరి॥

చూతును నీమూర్తి సులభుఁడ వనుచును

చూతు జగములకు సోద్యమని

యాతల శ్రీవెంకటేశ నన్నేలితివి

కొతుక మొదమెను కడ గనరాదు

॥హరి॥

దేకు 350

సంఖ్య 222

సంపు 10

పుట 196

సీ. తలఁతును వాపాలి దైవతం బని నిన్ను

దలఁతును తల్లివి దండ్రి వనుచు

మరిల నంతటిలోన మఱతును దెలతును

కడ గానరా; దుండె కల విధాన;

మొక్కిక్కుదు నొకపరి మొగి యేలిక వటుంచు

మొక్కిక్కుదు నీ వాదిమూల మనుచు

ఉక్కున గర్వించి యుబ్బుదు పగ్గుదు

కక్కసమ్మయి కడ గానరాదు;

గీ. సులభుఁడ వటుంచు నీమూర్తి చూచుచుందుఁ

జూతు జగముల వెంతో చోద్య మనుచు

ఏమి నీమాయ | శ్రీక | న న్నేలినావు

కొతుకం బాయెఁ గడ యింత కానరాదు.

శో క వ రా :

విడువుము మనసొ పీరిడిచేతలు

తదయక శ్రీహరిఁ దలంచవో యింకను

॥పల్లవి॥

నానాఁడె యెనుబడి నాలుగులక్షలు

యోనుల వెడలితి నొక్కఁడనే

అనిన భోగము లందలివే పో

కానము యింక నేమి గడియించేము

॥విడు॥

నలుగడ నటు పదునాలులోకములు

వెలయఁ జొచ్చితిని వెడలితిని

కలిగిన దేదో కలుగని దేదో

తెలియ దేమిటికిఁ దిరిగేమో

॥విడు॥

భువిలోఁ జేసితి పుణ్యముఁ బాపము

కలిసి యా ఫలము గైకొంటిని

యివల శ్రీవెంకటేశుఁ డింకలో

తవిలి యేలఁగా ధన్యుడ నైతి

॥విడు॥

శేకు 337

సంఖ్య 216

సంపు 10

పుట 144

సీ. నానాఁడె యెనుబడినాలుగులక్షల

యోనుల వెడలితి నే నొకండ

అనిన భోగమ్ము లందలివే మఱి

యేమి గడింతుమో యెఱుంగ లేము

నలుగడ నటు పదునాలులోకమ్ములు

వెలయంగఁ జొచ్చితి వెడలినాఁడ

కలిగిన దెద్దియో కలుగని దెద్దియో

తెలియ దేఁటికి మఱి తిరిగినామొ ?

గీ. భువి నొనర్పితి పాపము పుణ్య మవల

నా ఫలముగొంటి మనసొ ! యిఁకైన విడుము

నీదు పీఠిడిచేతలు; నిలుపు మాతృ

నాగనగనాథు జన్మ ధన్యత్వమంద.

దే సా శ ౦

వాసుదేవ నీవు వెంవరివి మగుడనేం

ఋగసరి నీవద్దనుండే యెదైనఁ జేయవయ్యా

॥పల్లవి॥

మాయ దెచ్చి ■ బదుకు మనుజులోకాన వేసె

కాయము సంసారవార్తి గడ్డపై వేసె

పాయపు నా తమకము భామలవలల వేసె

చాయ నేనుండి వచ్చినజా డెఱుగ నయ్యా

॥వాసు॥

మనమైన యింద్రియాలు కర్మముల వాతవేసె

మనసుసంపద యామనిలో వేసె

పనులెల్ల లంపటాల పయిఁ బక్కలా వేసె

కొనకెక్కె నేనె నా గురుతు గాననయ్యా

॥వాసు॥

అందెం నా దినములు అఁకటిబారి వేసె

ముంచిన ■ గుణములు మోహముల వేసె

యెంచఁగ శ్రీవేంకటేశ యెందెం దున్నాడనో

పొంచి నీకు శరణంటి బోధించ వయ్యా

॥వాసు॥

రేకు ౩౨౬

సంఖ్య 148

సంపు 10

పుట

సీ. మాయదెచ్చి బ్రదుకు మనుజుభువిని వేసె

కాయము సంస్మృతికడలి వేసె

ప్రాయంపుఁదమకము భామలవలలవేసె

నే నుండివచ్చిన వెలవెఱుంగ;

మఱి యింద్రియములు కర్మములవాతను వేసె

మనసు సంపత్తి యామనిని వేసె;

పనులు లంపటముల పయిప్రక్కలను వేసె

నేనె నా గుఱుతును గాననయ్య !

గీ. పరఁగ దివనమ్ము లాఁకటిబారి వేసె

నమరినగుణంబు లెల్ల మోహముల వేసె

ఎంచ శ్రీవేంకటేశ | యెందెందుఁ గలనొ

తివిరి శరణంటి నీకు, బోధించవయ్య !

దేశాక్షరము

ఇందుకేది వుపాయమో యీశ్వర వీరే తెలుసు
 మరదలింపి నశక్తుడ మని పి చానుడను ||పల్లవి||
 దీరుడనై ధరశోన దేహము వే మోచితి
 కోరి పుణ్యపాపాంతు గురియునై
 నూరట యేమిటా లేదు వోప నని మానరాదు
 తీరదు తోగించక దినదినకర్మము ||ఇందు||
 గరిమ సంసారి నై కంటి బెక్కు-సుతులను
 యిరవుగఁ గట్టుకొంటి నిలంపటాలు
 వెరవేమి వెరఁగను విడువ వేంజై నాను
 హరిహరి రాచినా సమయపు బలుకొండలు ||ఇందు||

అట్టె గురుముఖమైతి సాతుమలో నినుగంటి
 జట్టిగాని పాదాలే శరణంటిని
 గట్టిగా నలమేల్కొంగకాంతుడ శ్రీవేంకటేశ
 యిట్టె ని న్నెరఁగలేని దిన్నాళ్లు నా నేరమి ||ఇందు||

రేకు ౩28 సర్గా 150 సంపు 10 పుట 100

సీ. దీరుడనై ధర దేహమ్ము మోచితి
 పాపపుణ్యములకుఁ బాత్ర మైతి;
 ఊరటలే దెందు నొనర తోగింపక
 దినదినకర్మము తీరబోదు;
 గరిమ సంసారి నై కంటి బిడ్డలఁ గట్టు
 కొంటి లలిపటములగుదులు మెడకు;
 వెరవేమి యెఱుఁగను; విడువ వేంజై నను;
 కాలరాచిననై న కాంక్ష లుడుగ;
 గీ. వట్టె గురుముఖమైతి ని ప్పాత్మగంటి;
 నీదుపాదాలే శరణంటి ని న్నెఱుంగ
 నేర నీన్నాళ్లు వుచ్చిన నేర మెంచ
 కాత్మదాసానుదాసు న న్నరయు మీశ !

శ్రీ నివాసతేజము

కంకరాభరణం

ధర్మమునకె మము దయగావలె యింత

విర్యలుడవు నిను నే మెరిగేమా

శిష్యుని

కాయధారులము కర్మలోలులము

మాయ కగపడిన మనుజులము

పాయపుషదమున భ్రమసే మామనసు

నీయెడఁ దగులై నిలిచినా

ధర్మ

చాపల్యగుణము జడుల మన్నిటాను

పాపపుణ్యసంబద్ధులము

పైపైఁ గోర్కుల ప్రిబలే మా బ్రదుకు

యే పనులకు నీ తెక్కినా

ధర్మ

అతిప్రాకృతులము అహంకారులము

సతతంబునఁ జంచలులము

హితవుగ శ్రీవెంకటేశ యేలితివి

తతితో నీ భక్తి తగ మరచేమా

ధర్మ

రేకు 849

సంఖ్య 290

సంపు 10

పుట 194

సి. కాయధారుల మేము కర్మలోలులము నీ

మాయకుఁ జిక్కిన మానవులము

ప్రాయంపుషదమున భ్రమయు మా చిత్తమ్ము

నీయెడ తగులొంది నిలుచునేమి ?

చంచలగుణులము జడుల మన్నిట పుణ్య

పాపబద్ధుల మతిప్రాకృతులము

పైపయి కోర్కులఁ బ్రబలు మాబ్రతుకు నీ

కేపనులన్ మది తెక్కఁగలదు ।

ఆ. ధర్మమునకె మమ్ము దయగావవే యింత

ని న్నెఱుంగఁగలమె నిర్మలుండఁ

వేలినాడ వీవు హితవుగ నీ భక్తి

మఱవఁగలమె ? శేషగిరినివాస ।

శ్రీనివాసతేజము

దేసాళం

వాదమేల సారెసారె || ముక్తి లేదంటా

వేదాంతశ్రవణము పెట్టికి జేసిరా

||పల్లవి||

అరయ జీవుల కెల్లా నభేదమైతే

గురుఁడు శిష్యుఁడు లేఁడు కూడ దర్శము

సొరిది నాతువలోన సోహంభావన యైతే

సరి మునుందేవపూజలు చెల్లవు

||వాద||

సహజలీలావిభూతి సర్వము మిథ్యయైతే

బహుయాగాదికర్మాల పసలేదు

మహిలోని జననాలు మరణాలు మాయమైతే

విహితాచారాలు సేయ విధే లేదు

||వాద||

ఘటన బ్రహ్మము నిరాకారమైతేఁ జరియింప

యిటు పురుషసూక్తాదు లివి మరేల

ఆటు శ్రీవేంకటేశుదాస్యములేక బిగిసితే

సటలాదుకొనెడి రాక్షసమత మవును

||వాద||

రేకు 120

సంఖ్య 120

సంపు 2

పుట 81

అరయ జీవుల కెల్లా నగుచో నభేదమ్ము

గురుఁడు శిష్యుఁడు లేఁడు కువలయమునః

అత్మయం దెపుడు సోహంభావనమె యైన

మునుల దైవతపూజ మును పొసఁగదు;

లీలావిభూతి శీలింప మిథ్యయె యైన

క్రతుకర్మములకు నక్కఱయె లేదు;

మహిజన్మమరణముల్ మాయయైనన్ విహి

తాచారములకు లే దవసరంబు;

గీ. కచ్చితముగ బ్రహ్మము నిరాకారమైన

నటు పతింపఁగ పురుషసూక్తాదు లేల ?

వేంకటేశుదాస్యములేక బిగిసికొన్న

మాట లేటికి రాక్షసమతమె యగును.

తై ర వి

అయ్యో మాయలబొంది అందు నిండు నున్నవారు

యియ్యగొనఁ గర్తలుగా నెఱుగరు జడులు .

॥పల్లవి॥

చుక్కలై యుండినవారు సుగలై యుండినవారు

యిక్కడనుండి పోయిన యీ జీవులే

దిక్కుల వారి నిందరు దేవతలంటా మొక్కెరు

యెక్కులైన హరి నాత్మ నెఱుగరు జడులు .

॥అయ్యో॥

పాతాళవాసులును పలులోకవాసులును

యీ తరవాతనుండిన యీ జీవులే

చాతరాన వారిపుణ్యకతలే వినేమ గాని

యీతల శ్రీహరికత తెఱుగరు జడులు

॥అయ్యో॥

యిర వెఱిగిన ముక్తు తెఱుగని బద్ధులు

యిరవై మనలో నున్న యీ జీవులే.

సిరులమించినవాడు శ్రీవేంకటేశ్వరుడే

శరణాగతులు దక్క చక్కఁగారు జడులు

॥అయ్యో॥

రేకు 102

సంఖ్య 12

సంపు 2

పుట 4

సీ. ఇటునుండిపోయిన యీ జీవులే చుక్క

లై సురలై యుండినట్టివారు

వారిని జడులు దేవతలంచు మొక్కెద

రెక్కుడౌహరి నాత్మ నెఱుగలేరు;

పాతాళవాసులు బహులోకవాసులు

నీ జీవులేకదా యిందఱంద;

అవ్వారిగాథలే యాలకింతురుగాని

యెఱుగరు జడులు లక్ష్మీశుకథలు;

గీ. ఇర వెఱిగిన ముక్తులు, నెఱుగనట్టి

బద్ధు లీ జీవులేకదా | పన్న గాది

పనికి శరణాగతులు దప్ప నతనిమాయ

గడచి యేనాటికిం జక్కఁబడరు జడులు.

దేవగాంధారి

మేలు లేదు తీలు లేదు మింటి నిదే హరిహరాయ

కాలమందే హరిగంటి కైవల్య మొకదే

॥పల్లవి॥

సురలును జీవులే నసురలును జీవులే

ధర నిందుఁ బ్రకృతిభేదమే కాని

సురలకు స్వర్గ మసురలకు నరకము

పరగి రెండిగతి పాపపుణ్యములే

॥మేలు॥

పొలములు జీవులే పురుషులు జీవులే

తలఁప భావభేదములే కాని

బలిమి స్వతంత్రముఁ బరతంత్ర మొకరికి

యెలమి నిందులొక జెల్లె హీనాధికములే

॥మేలు॥

రాజులును జీవులే రాసి బంటు జీవులే

వోజతో సంపదజెల్లె దొకదే వేరు

సాజపు శ్రీవేంకటేశ కరణ మొక్కదే గతి

బాజుగర్మ మొందొకిది బంధమొక్కములు

॥మేలు॥

రేకు 118

సంఖ్య 78

సంపు 2

పుట 58

సి. సురలును జీవు లనురులును జీవులే

ధర నిందుఁ బ్రకృతిభేదమొకాని;

సురలకు స్వర్గ మనురులకు నరకము

కృతపుణ్యదుష్కృతప్రతిఫలము;

పురుషులు జీవులే పొలములు జీవులే

తలపోయ భావభేదములే కాని;

ఒకరు స్వతంత్రు లింకొక్కరు పరతంత్రు

లందులొక జెల్లె హీనాధికములు;

గీ. రాజులును, బంటు జీవులే; యోజతోడఁ

జెల్లు సంపదయే వేలు; శ్రీనివాసు

కరణమొక్కంటె గతి కర్మసంక్షయమునఁ

బడయఁగనుటకుఁ బరమకైవల్యలక్ష్మి.

శ్రీ రా గం

ఇంతేకాని తెలిసితే నెవ్వరూ గర్తలు గారు
బంతినే వీని కెప్పుడు బ్రక్కతి గారణము (పల్లవి)

యివిగో గుణాలు మూడే లింగద్రియాల గూతుకొని
భువి బ్రాహ్మణ నెల్లానూ పూచి పనులుగొనేవి
కవిని కర్మములై ఘనలోకాల దిప్పేవి
అవల బుట్టుగులకు నప్పటి దెచ్చేవి (ఇంతే)

పంచభూతా లినియే పరగ జీవుల కెల్లా
దింఠరాక యెప్పుడను దేహ లయ్యేవి
అంచెల గంచములో బదార్థములై వుండినవి
తెంచరాని పాశములై తీవుల బెట్టేవి (ఇంతే)

మనసొక్కటే జంతులమర్మములు రేచేది
తనుభోగములలో దని విచ్చేది
అసయము శ్రీపేంకటాదిప మహి మిది
నిను గొల్చినదాసుల నెరవేర్చేది (ఇంతే)

రేసు 144 సంఖ్య 199 సంపు 2 పుట 138

సీ. ఇవియ మూడుగుణమ్ము లిందిరియమ్ముల గూడె
స్వామిల పనిగొను పవలు రేలు
కవిని కర్మమ్ములై ఘనలోకముల ద్రిప్ప
నవల పుట్టుగులకు నప్పగించు
పంచభూతము లివే పరగ జీవుల కెల్ల
దింఠరా కెప్పుడు దేహము లయి
తెగనిపాశమ్ములై తీడ్కి లంబెట్టు
కంచమ్ములో వంటకమ్ము లగును;

గీ మనసొకండె జంతువుల మర్మములు రేచి
తనివి నొడగూర్చు తనుభోగతతుల సతము
అహిమహిధరనాథ ! నీ మహిమ యిద్ది
ధన్యుల నొనర్చు నినుగొల్పు దానకోటి.

నాట

ఏదియును లేని దేటి జన్మము

వేదాంతవిద్యావివేకి గావలెను

॥పల్లవి॥

పరమమూర్తి ధ్యానపరుఁడు గావలె నొండె

పరమానందసంపద లొందవలెను

పరమార్థముగ నాత్మ భావింపవలె నొండె

పరమే తానై పరగుండవలెను

॥ఏది॥

వేదశాస్త్రార్థకోవిదుఁడు గావలె నొండె

వేదాంతవిదుల సేవింపవలెను

రాదనక పుణ్యసత్కర్మి గావలె నొండె

మోదమున హరిభక్తి మొగి నుండవలెను

॥ఏది॥

సతతభూతదయావిచారి గావలె నొండె

జితమైన యింద్రియస్థిరుఁడు గావలెను

అతిశయంబగు వేదహీనసేవకులె

గతి యనుచు తనబుద్ధి గలిగుండవలెను

॥ఏది॥

రేకు 49

సంఖ్య 801

సంపు 1

పుట 201

సీ. పరమమూర్తి ధ్యానపరుఁడు గావలె నొండె

పరతరానందాన వజ్రలవలయు

పరమార్థముగ నాత్మ భావింపవలె నొండె

పరమే తానై యుండి పరగవలయు

వేదశాస్త్రార్థకోవిదుఁడు గావలె నొండె

వేదాంతవిదుల సేవింప వలయు

కడఁకతోఁ బుణ్యసత్కర్మి గావలె నొండె

హరిభక్తియుక్తుడై యలర వలయు

గీ. భూతదయగల్గి, యింద్రియమ్ములజయమ్ము

గలిగి శేషాచలేశు డైంకర్యపరులె

సతము గతియను నద్భుద్ధి జరుగవలయు

నేదియును లేని పుట్టు వదేటి పుట్టు ?

పా డి

పేతొక బాచనలెం వీరిలో బెనంగ నేల

చూతినందే హరిగూర్చి తుదగుంటగాక

॥పల్లవి॥

చూచే కన్నులనేమీ జూడకుండవచ్చునా

చూచినందెల్లా హరి జూచుటగాక

వేదిన పీనులనేమీ వినకుండవచ్చునా

కాచి యచే హరికథగా వింటుగాక

॥పేతొక॥

కోరేదొప్పుల జిహ్వ గోరకుండవచ్చునా

కోరినదప్పుల హరి గూర్చుటగాక

ఆ రీతిఁ బాఠమనను అడఁచఁగవచ్చునా

అరితేరి అన్నిటాను హరి గంటగాక

॥పేతొక॥

వొడలుమోచిన దేహి వోమకుండవచ్చునా

వొడలు శ్రీహరిదనే వోముటగాక

బడినే శ్రీవేంకటేశుఁబాసి వుండవచ్చునా

యెడయ కందె సుఖించుటగాక

॥పేతొక॥

రేమ 131

సంఖ్య 123

సంపు 2

పుట 62

సీ. కనెడు కన్నుల నేమి కనకుండ వచ్చునా ?

కనువానిలో హరి గనుటగాక

వినెడుపీనుల నేమి వినకుండవచ్చునా ?

వినుకు లాతనివిగా వినుటగాక

కొనెడు నాలుక చవిగొనకుండ వచ్చునా ?

వానిఁ గూర్చుటగాక వలయుచవుల

అఖిలమెంచు మనస్సు నణచంగ వచ్చునా ?

యతనినెంచుటగాక యఖిలమందు

గీ. ఓమకుండఁగవచ్చునా ? యొడలు దేహి

ఓముటయుగాక వానిదే యొడ లటంచు

నుండవచ్చునె మంగేళు నండఁబాసి

యెడయ కందేను ఖించుట యింతగాక !

గుఱ్ఱి

ఉపకారి దేవుడు అపకారిగాడు

॥పల్లవి॥

దేహం బొసంగెను దేవుడు తనుఁ దెలియఁగ శాస్త్రము గడియించె

దేహంతరాత్ముడు మరి దేహచైతన్యఁదా దాను

దేహి యే లోకంబున కేగిన దేవుడు దా వెంటనే యేగును

దేహి కోరినట్టే కమ్మర దేవుఁ డనుమతి ఇచ్చిగాన ॥ఉప॥

దేయుటకును చేయకమానుటకును జీవుడు స్వతంత్రుఁడా యందేను

కాయపుసుఖములు గోరఁగఁ గర్తట కడగనుటకుఁ గర్తగాఁదా

యా యెడ నా యెడ నంతర్యామి యిన్నిటికిని బేరకుఁ డింతే

దాయక పాయక తన తలఁపుకొలఁది దైవమే సృజియించిగాక ॥ఉప॥

ఇవి యెరింగి చిత్తమా నీ వితనందే అభిరతి సేయుము

సదయుఁడు మన శ్రీవేంకటగిరిసర్వేశ్వరుఁడు సత్యుఁడు

మొదలనే యీ యర్థము కిరీడితో మొగి నానతి ఇచ్చినాఁడు

అదే “సమోఽహం సర్వభూతేషు” గీతలలో నున్నదిగాన ॥ఉప॥

రేకు 177

సంఖ్య 384

సంపు 2

పుట 258

సీ. దేహం బొసంగెను దేవుండు జీవికి

తనుఁ దెలియంగ శాస్త్రము గడించె;

దేహి యెడకుఁజన్న దేవుఁ డేగును వెంట

దేవుం డనుమతించు దేహికోర్కి;

దేయఁ జేయకమాన జీవుండు కాఁడు స్వ

తంత్రుండు కర్తయుఁ దాను కాఁడు;

ఈ యెడ నా యెడ యిన్నిటికిం బేర

కుఁడు సృష్టికర్తయు గోప్త యతఁడె;

గీ. ఇది యెఱింగి సేయు మభిరతి యితనియందె

సదయుఁ డుపకారి వేంకటాచలవిహారి

సర్వభూతమ్ములందున సముఁడ నంచు

నానతిచ్చెను గీతల వర్ణనునకు.

శంకరాభరణం

చీచీ వో జీవుడా చింతించుకో జీవుడా

■ చందాన కీ చందము ఆరుహమా జీవుడా

॥పల్లవి॥

పుత్రముడైన హరి పుండేటి యాతుమలోన

తత్తరపుగాంతలను తపోసేదా

వాత్తి నారాయణనామ ముచ్చరించే నోరను

రుత్తయధరపుదోలు రుచిగానేదా

॥చీచీ॥

పొందుగా గోవిందుని బూజించేటి చేతులను

సందడి జన్ములమీద జాచబొయ్యేదా

కందువ దేవునిరూపు కనుగొనే చూపులు

ముందరి మర్మపుటంగములమీద బెట్టేదా

॥చీచీ॥

వేవేలు విష్ణుకథలు వినియేటి చెవులను

ఆవదించి యాడనుద్దు లాలకించేనా

శ్రీవేంకటేశ్వరుని సేవించే యీ జీవనము

బావించక విషయాలపాలు సేసేదా

॥చీచీ॥

రేకు 120

సంఖ్య 115

సంపు 2

పుట 17

సీ. ఉత్తముం డగు హరి యుండెడు నాత్మలో

తత్తరంపుజెలులఁ దలఁప నగునె ?

॥త్తి శ్రీహరినామ ముచ్చరించెడి నోర

రుత్తపెదవితోలు రుచిగొనెదవె ?

పొందుగా గోవిందుఁ బూజించుచేతుల

సందడిచనులపైఁ జాచ నగునె ?

ఘనుఁడు దేవునిరూపు కనుగొను చూపుల

మర్మాంగములమీఁద మలపఁదగునె ?

■ విష్ణుకథలు వేలు వినియేడి చెవులతో

నాడువారిస్సద్దు లాలకింతె ?

శ్రీనివాసవిభుని సేవించు బ్రదుకును

చెడు విషయముపాలు సేయనగునె ?

సా శం గ నా ట

కంటిమి రెంటికి భూమిగలుగు దృష్టాంతము

గొంటరి రావణునందు గుహునియందు

॥పలవి॥

నీ దాస్యముగల నీచజన్మమైన మేలు
యేదియు నెఱుగెనట్టి యెక్కువజన్మానకంటే
వాదపుగర్వములేదు వట్టి యాచారములేదు

సాదించి నైచ్యానుసంధానమేగాని

॥కంటి॥

మిమ్ముఁ దలంపుచుఁ జేయు మృగయానమైన మేలు

సొమ్ముపోక మీకుఁగాని సుకృతముసేయుకంటె

దిమ్మరిజన్మములేదు తెగని కోరికలేదు

పమ్మి నీపైఁబెట్టినట్టి భారమేకాని

॥కంటి॥

దిక్కులు సాధించు కంటె తెలిసి క్రివేంకటేశు

దిక్కు నీ నామమే కా సాధించుచే మేలు

యెక్కువ తక్కువ లేదు యెఱుఁగెమి లేదు

చక్కఁజాడతో నీకు శరణంటేఁగాని

॥కంటి॥

రేకు 115

సంఖ్య 48

సంపు 2

పుట 58

సీ. కంటిమి రెంటికిఁ గలుగు దృష్టాంతంబు

గొంటి రావణునందు గుహునియందు

నీదుదాస్యముగల నీచజన్మమే మేలు

మఱిలేని యగ్రజన్మమునకంటె

వట్టియాచారమ్ము వాదగర్వములేదు

పూను నైచ్యానుసంధాన మింతె

మిమ్ముఁ దలంపుచుచేయు మృగయానమే మేలు

నినువీడి సేయు పున్నియముకంటె

దిమ్మరిజన్మంబు తెగని కోరికలేదు

పమ్మి నీపైనిదు బరువెకాని

గీ. దెసలు సాధించుకంటె చీంతింప నీదు

నామసాధనయే మేలు నాగశయన !

ఎచ్చు లొచ్చులు నెఱుఁగమి యెఱుక లేదు

నీకు శరణంటయే గాని నియంత్రోడ.

దత్తాసి

ఎఱుగక వేసారు నిల జీవుడు

మెఱసి నిండుకున్నాడు పేద యీ దేవుడు

॥పరివి॥

పూరకే పరాకై నట్టుండును దేవుడు

నారుకొన మఱిలో దనపైనే చింత

గాఢవాన మరి పలుకనియట్టే వుండును

యీ రీతి మాటాడించేవాఁ డిన్నిటా నితఁడే

॥ఎఱుగ॥

యెందులేని యట్టేవుండు నెంచి చూచితే దేవుడు

చెంది లోకశరీరియై వెలరేగిని

అందరాక యెక్కడాను అడఁగినట్లనే యుండు

యిందఱి బోషించేవాఁడు యెప్పుడూ నితఁడే

॥ఎఱుగ॥

చేరి లోనుగా నెట్టుండు శ్రీవేంకటేశదేవుడు

కోరినవరము లిచ్చు గురుతుగాను

వారక యలమేల్మంగవల్లభుఁ డిట్టిదేవుడు

యీ రూపుతోనుండు నిందరిలో నితఁడే

॥ఎఱుగ॥

తేకు 171

సంఖ్య 344

సంపు 2

పుట 231

తగ పరాకైన చందమున నుండును దేవుఁ

డాత్మలోపల జీవునందె చింత

కనఁగ దేవుడు పలుకనియట్టు లుండును

నతఁడె మాటాడించు నన్నియెడల

ఎంచి చూడఁగ దేవుఁ డెందు లేనట్లుండు

భువనశరీరియై పొలుపుమీఱు

అందరా కెక్కడ నఁఁగినట్లే యుండు

యిందఱి బోషించు నెప్పు డితఁడె

గీ. లోనుగానియట్లుండును శ్రీనివాసుఁ

డడిగిన వరమ్ము లిచ్చు నిజాశ్రితులకు

జీవుఁ డెఱుగక వేసారు; చింతసేయ

దేవుఁ డందఱిలో నిండి తేజరిల్లు.

తైరవి

హరిఁ గొలిచియు మరీ నపరములా

తిరముగ నతనినే తెలియట గాక

॥పల్లవి॥

పంకజనాథుని పాదములు దలంచి

యింకా మరియొక యితరములా

అంకెల నతనినే అతనిదాసులనే

కొంకక నిజముగఁ గొలుచుటగాక

॥హరి॥

పన్నగశయనుని బంట్లకు బందై

కొన్నింటిపై మరి కోరికెలా

యిన్ని కోరికలు మిడియే తనకని

కొన్నది కోరై కోరుటగాక

॥హరి॥

పీనుల వేంకటవిభు నామామృత

మూసిన మతి మరియును రుచులా

తేనెలుగాఁగెడి తీపు లతని నుతి

నానరుచులై ననుచుటగాక

॥హరి॥

రేకు 47 సంఖ్య 290 సంపు 1 పుట 198

సీ. పంకజనాథుని పాదంబులు దలంచి

యితరంబు లెంచుటా యింక నింక

■ జగన్నాథునే యతనిసేవకులనే

యుడుగక కొల్చుచు నుంటుగాక

పన్నగశయనుని బంట్లకు బంటయి

కొన్నింటిపై మఱి కోర్కు లటవె ?

ఇన్ని కోర్కులు ■■■ కివియే యటంచును

గొంకక హరిఁ గోరుకొంటుగాక

గీ. అంజనాచలవిభుని నామామృతంబు

నాను వీనులకున్ మఱి యన్యరుచులె ?

తేనె లుట్టు రమాపతి దివ్యనుతుల

మల్లమున కింపుగాఁ గోర్చుచుంటుగాక.

గా శ

వివరించుకొనివారి వెళ్ళితన మితేకాక

తవిలి యెంటికి గురి తామే కాదా

॥పల్లవి॥

కడుఁ బాపకర్మా నకుఁ గలిగినట్టి బలిమి

నడుమఁ బుణ్యకర్మమునకు లేదా

అదరి నరలోకమందుఁ గలిగిన విధి

కడుమంచి స్వర్గలోకమునకు లేదా

॥విప॥

తప్పక బంధములను తగిలించే కోరికె

ముప్పిరిఁ గొనేటి మోక్షమునకు లేదా

కప్పి యట్టె కల్లలాడఁగలిగిన నాలికె

దప్పిదీర శ్రీహరిఁ దలఁచంగ లేదా

॥విప॥

పంచకొన్న విషయాలబారిఁ జిక్కే జీవుఁడు

అంచెల వైరాగ్యమందు లేదా

పంచల నరులవెంటఁ బాఠాడించే మనసు

కొండక శ్రీవేంకటేశుఁ గొలిపించలేదా

॥విప॥

రేకు 225

సంఖ్య 189

సంపు 2

పుట 98

సీ. కడుపాపకర్మకుఁ గలిగిన యా బల్లి

పుణ్యకర్మమునకు పొందుపడదె ?

అదట నరలోకమందుఁ గలిగిన విధి

స్వర్గలోకమున కెంచంగ లేదె ?

తప్పక బంధాల తగిలించుకోరిక

ముప్పిరిగొన మోక్షమునకు లేదె ?

కల్లమాటుల నాడఁగలిగిన నాలుక

సరసిజాక్షునిదలచంగ లేదె ?

గీ. చెంత విషయాలబారిని జిక్కు జీవుఁ

డంచెలంచెల వైరాగ్యమందు లేదె

నరులవెంటఁ బాఠాడించు నాలిమనసు

వేంకటాచలవిభుఁ గొలిపించ లేదె ?

బా ?

కొలది పుణ్యపాపాలే కొంగురొక్కములు వెట్టి

వెలదెంచి బేరమాడ వేగిరమే రారో

॥పల్లవి॥

జననాలు మరణాలు సంసారభోగములును

అనిశము భూమిమీద నగ్గవలు

కొనేవారు ఓనేవారు కూడికూడి మూఁకల్లె

దినసంత లెక్కె నిదే దేహులార రారో

॥కొలది॥

అంగనలు వలపుల అంగళ్లు వెట్టిరదే

చెంగట పయసులనే చింతలకింద

సంగతిఁ గాయమనే సంచుల నించుకొందము

చెంగిపోరాదు మనకు జీవులార రారో

॥కొలది॥

లంపటాలు సంపదలు లలి నంబారాసు రాయ

ఇంపుల ముంచి తలల నెత్తుకోరో

దింపక ఇందులోననే తిరిగి శ్రీవేంకటేశు

పంపున లాభముదేరె పొజ్జులార రారో

॥కొలది॥

తేకు 230

సంఖ్య 170

సంపు 8

పుట 114

సీ. పాపపుణ్యములను పైకమ్ము చెల్లించి

వెలదెంచి గైకొన వేగరారో

జననాలు మరణాలు సంసారభోగమ్ము

లనిశంబు భూమిపై నగ్గలములు

కొనువారు తినువారు కూడి మూఁకలుగట్టి

దినసంత లెక్కిరి దేహులార !

అంగనలే వలపులయంగళ్లు వెట్టిరి

చిఱుప్పొయ మను చింతచెట్టుక్కింద

తనువు లనెడి సంచులను నించుకొందము

చెంగిపోవకరారో జీవులార !

గీ. లంపటమ్ములు సంపదలే రాసు లాయె

నింపులను ముంచి తలలకు నెత్తుకొనరో

ఐందులోననే తిరిగి మంగేళునాజ్ఞ

చేరులాభమ్ము మఱి పొజ్జులార ! రారో !

ముఖారి

సులభమార్గములు చుట్టి రానే వుండఁగాను

బలుప్రయాసపుకర్మబద్ధులైరి జీవులు

॥పల్లవి॥

శ్రీపతిభక్తి యనేటి చింతామణి వుండఁగాను

యేవున మోసపొయ్యెడు యేలో జీవులు

చేపట్టి నామాంకితపుసిద్ధరసము గలిగి

కోపుల నుడిగి పనిగొనరేలో జీవులు

అక్కడనే శరణాగతనే వోడ వుండఁగాను

యెక్కి భవవార్ధి దాఁచరేలో జీవులు

తక్కక దాస్య మనేటిదనము దమ కుండఁగా

లెక్కించి కూడఁబెట్టుకోలేదు యేలో జీవులు

॥సుల॥

అద్దె శ్రీవేంకటేశుఁ డంతరాత్మై వుండఁగాను

పట్టి కొలువరేలో పైపై జీవులు

పట్టపుహరిదాసులు ప్రత్యక్షమై వుండఁగాను

యిద్దె వారికృప చేరు దెన్నఁదో యీ జీవులు

॥సుల॥

రేకు 249 నంబా 279 సంపు ౫ పేజీ 159

సి. సులభమార్గములు చుట్టుండ, జీవులు

బలుప్రయాసలఁ గర్మబద్ధులైరి

దనుజారిభక్తి చింతామణి యుండంగ

మోసపోయెద రేల మాధమతులు

శ్రీపతినామంపుసిద్ధరసము గల్గ

నింపుల పనిగొనరేల జనులు ?

శరణాగతి యుటన్న వరనౌక యుండంగ

తలభవజలరాశి దాఁచు రేల ?

దాస్యంబను ధనము తమకుండ లెక్కించి

కూడఁబెట్టుకొనంగఁ జూడ రేల ?

గి. అంతరాత్మయైయుండ శేషాద్రివిభుఁడు

పట్టి కొలువంగలేరేల ప్రత్యక్షంబు

తవిలి ప్రత్యక్షముగ హరిదాసు లుండ

చారికృపఁ గాంచరేలోకో ప్రాణు లకట !

బౌ ౩

మఱచిన వెఱచిన మఱి లేదు

యెఱిగిన సులభుఁడు యీ హరి యొక్కఁడే

॥పల్లవి॥

ఆతుమ తొల్లిటిదే అంతరాత్మ తొల్లిటిదే

నీతితో యీ దేహములే నిత్యకౌత్తలు

యీ తల నేర్పరులకు నిందే యిహపరములు

చేతిలో నున్నవి యిది చింతించరో జనులు

॥మఱ॥

కాలము నెందఁ బోదు కర్మము నెందఁ బోదు

జాలిఁబడ్డ మనసే సావి వోయను

పోలింప వివేకులకు పుణ్యమునుఁ బాపమును

వేళవేళనే వున్నవి వెదకరో జనులు

॥మఱ॥

ఆకలినిఁ దీరదు అన్నమునుఁ దీరదు

తేకువ తన ధైర్యమే తీఁగని

కాఁక శ్రీవేంకటేశ్వరదాసులైన జాలుఁగాని

కాఁకదీరు నిందరికిఁ గనుకోరో జనులు

॥మఱ॥

రేకు 219

సంఖ్య 104

సంపు ౩

పుట 70

సీ. మఱచిన వెఱచిన మఱిలేదు మదిలోన

నెఱిగిన సులభుఁడీ హరి యొకఁడె

అత్మ తొల్లిటి దంతరాత్మ తొల్లింటిదే

యీ శరీరమ్ములే యెపుడు కౌత్త;

లితల నేర్పరి కిహపరమ్ములు తన

యఱచేలివైయుండు నరయ రయ్య

కాల మెందును బోదు కర్మ మెందును బోదు

జాలిఁబడ్డ మనసె సావిఁ బోయె

పొరి వివేకులకెల్లఁ బుణ్యమ్ముఁ బాపమ్ము

వేళవేళఁ గలవు వెతక రయ్య!

గీ. తీఱ దన్నమ్ము నాఁకలి తీఱ దింక

తేకువను ■■■ ధైర్యమే తీఱఁగాని

బాసి శ్రీవేంకటేశ్వరదాసులైన

గాఁక దీలు నింధటికిన గనరొ జనులు !

కుర్దవనంతం

పనిగొనువారల భాగ్యమిది

పెనక ముందరికి వివేక మొకటి

॥పల్లవి॥

బలుపుణ్యములకుఁ బాపములకు గురి

కలియుగ మొకటి కలది

చెలఁగి చేయుటకు చేయించుటకును

తలఁపూ నొకటి తనలోఁ గలది

॥పస॥

మోదపుభోగము మోక్షమునకు గురి

యీ దేహ మొకపె యొత్తినది

గోదిలి కడుఁ గుంకుటకు నెక్కుటకు

యీ దెస విజ్ఞానమే కలది

॥పస॥

అర్మిలిదూఢము నతిసుఖములకు గురి

కర్మం బొకటి కలది

కూర్మి శ్రీనెంకటగురదైవముఁగను

ధర్మమున కతని దాస్యమే కలది

॥పస॥

రేకు 802

సంఖ్య 7

సంపు 10

పుట 5

సీ. బలుపుణ్యములకును బాపమ్ములకు గుఱి

కలియుగ మొక్కటే గలది నిజము

చెలఁగి చేయుటకును చేయించుటకుఁ గాని

తనలోనఁ గలది యీ తలఁపొకందె

మోదపుభోగమ్ము మోక్షమ్మునకు గుఱి

తాను ధరించిన తనువె గలది;

దిగఁ గుంఁగుటకు మీఁది తెగయుటకును మఱి

యొత్తైన విజ్ఞాన మొకటే గలది

తే. కష్టసుఖములకును గుఱి కడఁగి చేయు

కర్మ మొక్కటే గలది వేంకటగిరీకు

సత్కృపంగాంబ నతనిదాస్యమ్మె గలది

పరఁగ పనిగొనువారల భాగ్యమిది.

సామంతం

ఊరకే వెదకనేం వున్నవి చదువనేం

చేరువనె వున్నదిదె చెప్పరాని ఫలము

॥పల్లవి॥

కోపము విడిచితేనె రాపము దానేపోవు

దీపింప సుజ్ఞానము తెరు విడివో

లోపల మలినుడై లోకము మెచ్చుకొరకు

పైపైగడిగితేను పాపముఁ దొన

॥ఊర॥

ముందరికోరిక వోతే ముంచిన బంధాలువీడు

కందువ నానమానితే కైవల్యము

బొందిలోన నొకటియు భూమిలోన నొకటియు

చిందు వందు చిత్తమైతే చేరునా వై కుంతము

॥ఊర॥

కాంతలపొం దొల్లకుండి ఘనదుఃఖమే లేకు

అంతరాత్మ శ్రీవెంకటాద్రికుడు

అంతట మాటచె యాడి హరి శరణనకుండె

దొంతినున్న భవములు తొలఁగునా వివేకికి

॥ఊర॥

రేకు 284

సంఖ్య 198

సంపు 10

పుట 121

సీ. కోపమ్ము విడిచిన పాపమ్ము వెడలును

దీపింప జ్ఞానమ్ము తెరువు నిదియె

లోపల మలినుడై లోకంబుమెప్పుకై

పైపయిఁ గడుగఁ బావనత గనునె ?

ముందు కోరికవోవ మొగి బంధములు వీడు

కైవల్య మొదవును కాంక్ష లుడుగ

బొందిలో నొకటిగా భూమిలో నొకటిగా

మనసున్న వైకుంఠ మెనయఁగలదె ?

గీ. చెలులపొం దొల్లకుండిన చింతలేదు

అంజనమహాధరాధిపుఁ డంతరాత్ముఁ

డంతటను మాటలే యాడి యతనిశరణు

గనక భవములు తొలఁగునే ఘనులకేని.

అపారీ

ఎందరివెంటల నేగేము

చందపుహరి నీ శరణనియెదము

॥పల్లవి॥

పెంచినఁ బెరుగును పెక్కుబంధములు

తుంచినఁ దునుగును దుఃఖములు

యెంచఁగ నేటికి నిందియమహిమలు

చంచల హరి నీ సూత్రము లివియే

॥ఎందఁ॥

పఱపిన బాధను బహుళపుటాసలు

తఱపిన దరగును తన మదము

వెఱవఁగ నేటికి వెడకర్మములకు

కలకులహరి నీ కల్పిత వివియే

॥ఎందఁ॥

చేసినఁ జెలఁగును జిగి సంసారము

మూసిన ముణుంగును మోహములు

యాసుల శ్రీవెంకచేశ్వర యివి నీ

దాసులఁ దడవపు తగు నీ మహిమ

॥ఎందఁ॥

రేకు 245 సంఖ్య 265 సంపు 10 పుట 177

సీ. పెంచినఁ బెరుగును పెక్కుబంధములు

తుంచినఁ దునుగును దుఃఖపటలి

ఎంచఁగ నేటికి నిందియమహిమలు

నీదుసూత్రము లివ్వి నీరజాక్ష !

పఱపినఁ బాటును బహుళపుటాసలు

తఱచినఁ దఱుగును తన మదమ్ము

వెఱవఁగ నేటికి వెడకర్మములకును

నీ కల్పితము లివ్వి నిగమవినుత !

గీ. నల్పినను సాగుచుండు సంసార మెపుడు

మూసిన ముణుంగు మోహముల్ మూల మరసి

నిన్ను సద్భక్తి సేవింప నీదుమహిమఁ

దడవ వయ్యవి దాసుల దైత్యహరణ !

దౌ १

అడ్డములేని నాలిక నాడుచుదురుగాక భూమి

దొడ్డవాఁ డేమిసేసినా దోసమందు నేది

॥పల్లవి॥

ఆతుమలో మదనుఁ డయ్యేవాఁడవు నీవే

ఆతల నాలిమగఁడుఁ సనే వారలు నీవే

మాతల పరాంగనఁ గలసితి వని నిన్ను

తోతో మునుల కిఁక దూరఁ జోదేదయ్యా

॥అడ్డ॥

దేహములోపలనున్న దీపనాగ్నియు నీవే

దాహము నాఁకలి నీనే తగు రుచులెల్ల నీవే

అహః శబరియెంగి లారగ్గించి తనుమాట

సోహల నిండిఁచి దవ్వఁ జోదేదనేది

॥అడ్డ॥

పుట్టుగు లోపలనున్న తోగము లన్నియు నీవే

యిట్టె ఆచారములు హీనాధికములు నీవే

గుట్టున శ్రీవెంకటేశ గొల్లఁడవై పుట్టినందు

కుట్టపడి యెవ్వరికి నూహించఁ జోదేది

॥అడ్డ॥

రేకు 315

సంఖ్య 89

సంపు 10

పుట 60

స. అడ్డములేని నాల్క నాడుచుందురుగాక

దొడ్డవాఁ డొనరింప దోసమేమి ?

అత్మలో మదనుండ వగువాఁడవు నీవే

పఱిఁజెన్ను లనియెడివారు నీవే

కలసితి వన్యకాంతల నందు నిను దూఱ

గరుడాద్రివాస ! యెక్కడిది చోటు ?

దేహమ్ములోపలి దీపనాగ్నియు నీవే

తగురుచు లాఁకలి దప్పు లీవే

అహ ! శబరియెంగి లారగించితి వని

సొడ్డిది నిందింపఁ జోటిఁకేది ?

గీ. పుట్టువులలోని భోగంపువుంజ మీవె

అట్టె యాచారములును హీనాధికమ్ము

)వె గొల్లఁడవై జనియించినందు

కెవ్వరికి నిన్ను నెగ్గింప నేసిచోటు ?

బౌ ౧

హరి సర్వాత్మకుఁ డాదిమపురుషుఁడు

హరి నెరుగువారి పుణ్యముగాన

॥పల్లవి॥

నాలుక కొననే నారాయణుఁ డిదె

వైశము దలచని వారిదె పాపము

నేలయు మిన్నును నిజవైకుంఠము

పోలించి చూడని పురుషుల వెలితి

॥హరి॥

మనసులోననే మాధవుఁ డున్నాఁడు

కనుగొననివారి కడ మింతే

తనువె విష్ణుని తత్వసాధనము

వొనరఁగ శ్రీపతి యున్నాఁడు గాన

॥హరి॥

చేరుప నిదివో శ్రీపెంకటపతి

దారుణిఁ గొలిచెడి దాసులభాగ్యము

కారణ మిందే కలిగిన దైవము

కోరినవారల కొంగుపసిడి

॥హరి॥

రేకు ౩44 సంఖ్య 261 సంపు 10 పుట 175

సీ. హరియె సర్వాత్మకుం డాదిమపురుషుండు

హరి నెఱింగెడివారి పుణ్యమంతె

నాలుక కొనమీఁద నారాయణుం డిదె

వైశమ దలచనివారి దమము;

నేలయునింగియు నిజవికుంఠపురమ్ము

పోలించి కననిదే పురుషు వెలితి;

మానసమందున మాధవుఁ డున్నాఁడు

కాననివారిదే కడమఁ గాని

తనువె మహావిష్ణుతత్వసాధన మగు

వలనుగ హరి యున్న ఖాఁడుగాన

గీ. చెంత నీతండె వేంకటశిఖరిపిఠుఁడు

వసుధఁ గొలిచెడిదాసుల భాగ్యమింతె;

కారణ మితండె; కలిగిన ఘనుఁ డితండె

కోరువారల కీతండె కొంగుపసిడి.

సా మం తం

చాలదా బ్రహ్మ మిది సంకీర్తనం మీకు

తాలెల్ల నడగించు సంకీర్తనం

॥పల్లవి॥

సంతోషకరమైన సంకీర్తనం

సంతాప మఱగించు సంకీర్తనం

జంతువుల రక్షించు సంకీర్తనం

సంతతముఁ దలఁచుఁ దీ సంకీర్తనం

॥పల్లవి॥

సామజ్యముఁ గాచినది సంకీర్తనం

సామమున కెక్కు డీ సంకీర్తనం

సామిప్య మిందరికి సంకీర్తనం

సామాన్యమా విష్ణుసంకీర్తనం

॥చాల॥

జముబారి విడిపించు సంకీర్తనం

సమబుద్ధి వొడపించు సంకీర్తనం

జమగి సౌఖ్యము లిచ్చు సంకీర్తనం

శమదమాదులఁ జేయు సంకీర్తనం

॥చాల॥

జలజాసనునినోరి సంకీర్తనం

చలిగొండనుత దలఁచు సంకీర్తనం

చలువ గడు నాలుకకు సంకీర్తనం

చలపట్టి తలఁచుఁ దీ సంకీర్తనం

॥పల్లవి॥

సరవి సంపద లిచ్చు సంకీర్తనం

సరిలేని దిదియిపో సంకీర్తనం

సరుస వేంకటవిభుని సంకీర్తనం

సరగుననుఁ దలఁచుఁ దీ సంకీర్తనం

॥పల్లవి॥

సీ. చాలదా బ్రహ్మ మీ సంకీర్తన; మృణ
 గించు దైన్యమ్ము సంకీర్తనమ్ము;
 సంకీర్తన మ్మిది సంతాపముం బాపు;
 సంకీర్తనము సంతసం బొసంగు;
 సామిప్య మొదవించు సంకీర్తనము; హరి
 సంకీర్తనము పోదె సామజమును;
 జముబారి విడిపించు సంకీర్తనము; కాచు
 సంకీర్తనము సర్వజంతువులను;
 జలజాసనునినోరి సంకీర్తనం బిది;
 గిరిసుత దలంచు సంకీర్తనంబు;
 సరవి సంపద లిచ్చు సంకీర్తనము; విష్ణు
 సంకీర్తనమునకు సాటిలేదు;

గీ. జమలిసౌఖ్యంబు లొసంగును; శమదమాది
 నద్గుణంబులు గలిగించు; సామమునకు
 నెక్కుడైనది; సమబుద్ధి నెనఁగఁ జేయు
 శృపగల వృషాద్రివిభుని సంకీర్తనంబు.

మే ఘ ర ం డి

వట్టిజాలిబడవం దికను

గట్టివిచారము గంఠారికిని

॥పల్లవి॥

దేవుడు సులభుడు తెలియఁగ నేర్చిన

వేవేలు లాభము విరతి

భావించు జ్ఞానమే పాదైన సౌఖ్యము

తాపగు శాంతమే ధనదాన్యములు

॥పల్లవి॥

గురుఁడె సాధనము కోరి వెదకినను

పరగు నాచారమే బ్రదుకెల్లా

శరణాగతియే సామాజ్యపదవి

ధర జితేంద్రియత్వమే వైభవము

॥పల్లవి॥

తన నిజభక్తియే దండయు దాపును

మనసు నిలుపుచీ మరి కుభము

యెనయఁగ శ్రీవెంకటేశమహిమ లివి

కని మని యుండుటె మనవివేకము

॥పల్లవి॥

రేకు 330 సంఖ్య 178 సంపు 10 పుట 116

సీ. దేవుడు సులభుండు తెలియఁగ నేర్చిన

వేవేలు లాభము విరతి దలఁప;

భావించుజ్ఞానమే పాదైన సౌఖ్యంబు;

ధనము ధాన్యమ్ము శాంతమే ధ్రివంబు;

గురుఁడె సాధనముపో కోరి యన్వేషింప;

అచారపరతయే యగును బ్రదుక;

సామాజ్యపదవియే శరణాగతి యనంగ;

వరజితేంద్రియతయే వైభవమ్ము;

గీ. తనదు పరభక్తి దండయు దాపు తనకు;

మనసునిలుపుటయే యసమానకుభము;

జాలిబడనేల? వేంకటేశ్వరుమహిమలు-

వీని గనుఁగొని మనుట వివేక మరయ.

సా మం తం

కౌసరి కౌసరి యిక్కఁ గోరఁగ నేటికి

అనురవైరి శరణుచే చాలు

॥పల్లవి॥

సంతతభోగము జననబంధములు

జంతురాసులకు సహజము

వంతు రక్షకత్వము కరుణ భువి

సంతర్కామికి నది సహజము

॥కొస॥

రంభాలంబును గామముఁ గోధము

చలమును పాణిజులసహజము

సుంభత్వంబును సొరిది వదాన్యత

అల లక్ష్మీపతి కది సహజము

॥కొస॥

పుడుగని కర్మము లొడలోముటులును

జడుము మూడిది సహజము

యెడయక శ్రీవేంక డేశ నీకు వము

నడరెచుచే అది సహజము

॥కొస॥

రేకు 908 సంఖ్య 15 సంపు 10 పుట 10

సీ. సంతతభోగమ్ము జననబంధమ్ములు

జంతువర్గమునకు సహజగుణము;

భూరికారుణ్యంబు భువిరక్షకత్వంబు

సకలంతరాత్మకు సహజగుణము

కలకాలమును తుచ్ఛకామమ్ము కోధమ్ము

చలము పాణిజుల కెల్ల సహజగుణము

బహుసులభత్వంబు పరమవదాన్యత

క్షారమాప్రియునకు సహజగుణము

గీ. ఉడుగనట్టికర్మం బొడ లోముటుయును

జమల మగు మాకు నెప్పుడు సహజగుణము

శరణనిన మమ్ముఁ బ్రోచుట సంతతంబు

సప్తగిరిసాయణా! నీకు సహజగుణము.

మా శ వి గౌ శ

విదారించుకొనేవారి వివేకాంకూరదులు

పదారించు వున్న వెల్ల భావనమాత్రములు

॥పల్లవి॥

జగము లన్ని ॥ శరీరమే కనక

తగు వైకుంఠాలే వుండే తావు లెల్లాను

పొగరు స్వర్గనరకతూము లనే లోకా లెల్ల

పగటున తమలోని భావనమాత్రములు

॥విదా॥

అన్ని పదార్థాలు నీయందే పుట్టివచ్చెగాన

తన్నని ॥ పరిసాదాలే దినబోగాలు

వన్నెల నిష్టానిష్టవస్తుభేదము లెల్లాను

పన్నుకొన్నయటువంటి భావనమాత్రములు

॥విదా॥

అంతరాత్మవు శ్రీవెంకటాద్రిప నీవే కాన

చెంతల నీకైంకర్యాలే చేత లెల్లాను

వంతలైన సంసారవిహారము లెల్లాను

బంతినే నానావిధభావనమాత్రములు

॥విదా॥

రేకు 805

సంఖ్య 10

సంపు 10

పుట 20

సీ. నీ శరీరమే గాన నిఖిలజగంబులు

వైకుంఠములె యున్నిపట్టు లెల్ల

పరువడి నరకమ్ము స్వర్గలోకమ్మును

మఱి నిజభావనామాత్రము లగు;

నీయందుఁబుట్టె నన్ని పదార్థములు గాన

నీ పరిసాదమైపో నిత్యభుక్తి

వఱులు నిష్టానిష్టవస్తుభేదము లెల్ల

మఱి నిజభావనామాత్రము లగు

గీ. అంతరాత్మ వీవేగాన అదిపురుష !

చెంత నీదుకైంకర్యాలే చేత లెల్ల

అబ్బురంపునంసారవిహారము లవి

మల్లడించెడి భావనామాత్రము లగు.

బౌద్ధ రామ క్రియ

జ్ఞానం బౌద్ధే జగమున కధికం మరి

నానావిధములు నటనలు

॥పల్లవి॥

బహుదానఫలము పడయుట కంటే

యిహమున వైరాగ్య మెక్కుడు

సహజకర్మములు శతములకంటే

అపిశయనుని భక్తధికము

॥జ్ఞానం॥

ధరఁ దపము లనంతములకంటే

గరిమల శాంతము ఘనము

విరసాచారము వేవేలకంటే

హరినామపఠన మధికము

॥జ్ఞానం॥

ఆవల వ్రతములు అన్నిటికంటే

శ్రీవైష్ణవమే శ్రేయము

శ్రీవేంకటేశ్వరు చేతలె యివిగన

సేవ యిదొకటె చింతింప ఘనము

॥జ్ఞానం॥

రిక్తు 889

సంఖ్య 281

సంపు 10

పుట 156

సీ. బహుదానఫలములు పడయఁ గనుటకంటె

నీహమున వైరాగ్య మెక్కు డగును;

శతసహస్రములు సహజకర్మలకంటె

నపిశయనునిభక్తి యధికతరము

ధరణి ననంతముల్ తపములకంటెను

కడుకొను శాంతమే కడుఘనంబు

అగణితములు విరసాచారములకంటె

హరినామపఠనమే యగ్గలంబు

గీ. నేమమునఁ జల్చు వ్రతము లన్నింటికంటె

వసుధలో సిగబంతి శ్రీవైష్ణవంబె

సంకటంబులు వాపెడు వేఁ

దేవు సేవయొకండె చింతింప దొడ్డ.

పా 4

దదివి దదివి వట్టిజాలిబదుదంటే కాక

యెదుట నిన్ను గానగ నితరుల వశమా

॥పల్లవి॥

ఆకాశముపొదవు ఆకాశమే యెరుగు

ఆకడ ఒలదిలోతు ఆ ఒలదే యెరుగు

శ్రీకాంతుడ నీహనము చేరి నీవే యెరుగుదు

వీకడ నింతింతన నితరుల వశమా

॥పది॥

నదులయిసుక తెల్ల నదులే యెరుగును

కదిసి గాలియిరవు గాలికే తెలుసు

అదన నాత్మగుణము లంతరాత్మ వెరుగు

దిది యది యని చెప్ప నితరుల వశమా

॥పది॥

శ్రీవెంకటేశ యిన్ని చింతలకు మొదలు

యీవల నీ శరణంటే యిటు నీవే యెరిగింతు

దైవమా నీ కల్పనలు తగ నీవే యెరుగుదు

వీవల నా గాదన నితరుల వశమా

॥పది॥

రేకు 821 సంఖ్య 121 సంపు 10 పుట 81

సీ. అంబరొన్నత్య మా యరిబరమ్మె యెఱుంగ ;

జలనిధిలోతు తజ్జలధి యెఱుగు

నీ గొప్పతనమెల్ల నీవ యెఱుంగుదు

చింతింతయని డెప్ప నెవరితరము ?

నదులయిసుక తెల్ల నదులే యెఱుంగును

గాలియ యెఱుగు నా గాలియిరవు

అత్మగుణంబుల నంతరాత్మవు నీవ

యెఱుగుదు తెల్పుగా నొరుల వశమె ?

గీ శదివి శదివియు వ్యర్థమో జాలియెల ?

యిన్ని చింతలకున్ మొదలేదో దాని

నీవ యెఱిగింతు శరణన్న ; నీదుకల్పు

నల నెఱుంగ శక్యమే యితరులకు దేవ

శంకరాభరణం

కొలుపుడు వలసితే గొలువక మానుడు

తెలియ నీతడే నుండి దేవదేవోత్తముడు

॥పల్లవి॥

పుడమి కాధారము పురుషోత్తముడె

కుడిచి కట్టెడివారు కోటానగోటి

విడుపుఁ దేటికిఁ బారవేసినగుంటికి నెల్ల

నొడయఁ దీతడె నుండి వున్న తోన్నతుడు

॥కొలు॥

అమృత మిచ్చినవాడు అదినారాయణుడె

సములై జీవించువారు సంతానసంఖ్య (?)

భ్రమయకుఁ దెండమావిబయళ్లు చెరువు లంటా

అమర నీతడే నుండి హరి వాసుదేవుడు

॥కొలు॥

చెలుపుఁ దీతడె నుండి శ్రీవేంకటేశుడె

పలుకుఁ బురాలవారు పదివేగురు

తలచకుడి దోమ దంతితోను సరిగా

జలజనాభుడె నుండి సకలలోకేశుడు

॥కొలు॥

రేకు 281

సంఖ్య 188

సంపు 10

పుట 122

కొలుపుడు వలసినఁ గొలువక మానుడు

తెలియ నీతడె నుండి దేవరాజు

పుడమి కాధార మీ పురుషోత్తముడె నుండి

కుడిచి కట్టెడువారు కోట్లుకోట్లు

విడుపుఁ దేటికిఁ బాటవేసిన కూటికి

నొడయఁ దీతడె నుండి యున్నతుండు

ఇతడె నుండి సుధనిదిన నారాయణుం

డిదిగొని బ్రదుకువా రెల్లవారు

ఎండమావిబయళ్ళవెల్ల చెర్వులటంచు

భ్రమయకుఁ దీతడె వాసుదేవుఁ

గీ. దీతడె వేంకటవిభుడు లక్ష్మీశ్వరుండు

తలఁప నితరులు పలుకు పంతాలవారె

ఎంచకుడు దోమదంతితో నెనయటంచు

వృషగిరికుండ నుండి లోకేశ్వరుండు.

శంకరాభరణం

అదె వాడె యిదె పీడె అందునిందు నేగిని

వెదకి వెదకి తిరువీధులందు దేవుడు

॥పల్లవి॥

■ సూర్యవీధి నేగి నాదిత్యునితేరిమీద

■ కమలానందకరుడుగాన

తలపోసి అదియును దవ్వ చుట్టరిక మని

యిలఁ దేరిమీద నేగి నిందిరావిభుడు

॥అదె॥

దక్క సోమవీధి నేగిఁ జందుచుని తేరిమీద

యెక్కువైన కువలయహితుడుగాన

చుక్కలుమోచిన దవ్వ చుట్టరిక మిది యని

యిక్కువతో వీధి నేగి నెన్నికైన దేవుడు

॥అదె॥

యింతుల మనోవీధి నేగి మరుతేరిమీద

నంతటా రతిప్రియుఁ డటుగాన

రంతుల నదియుఁ గానరాని చుట్టరిక మని

వంతరీతి నేగి శ్రీవేంకటాద్రిదేవుడు

॥అదె॥

రేకు 87

సంఖ్య 424

సంపు 1

పుట 284

. అదె వాడె యిదె పీడె యందిందు నేగెడి

వెదకి వెదకి తిరువీధులందు

రహి సూర్యవీధిని రవితేరిపై నేగుఁ

గనఁ గమలానందకరుడుగానఁ

దలపోసి అది చాల దవ్వని యిలఁ దేరి

పైనేగు నిందిరావల్లభుండు

చందురుతేరిపైఁ జను సోమవీధిని

నెంతయుఁ గువలయహితుడుగాన

ఉడుమార్గ మిదియును కడుదూరమని ధరా

వీధిని తేరిపై వెడలు శౌరి

గీ. అరుగు మరుతేరిమీద సుందరులచిత్త

వీధులను మాధవుడు రతిప్రియుడుగాన

నదియు కనరాని బాంధవం బంచు నెంత

వేంకటస్వామి యెగును వింతరీతి.

సా రా త్త్రం

వీధుల వీధుల విభుఁ డేగి

మోదముతోడుత మొక్క-రో జనులు

॥పల్లవి॥

గరుడధ్వజమదె కనకరథం బదె

ఆరదముపై హరి యలహాడె

యరుదెసల నున్నారు యిందిరయు భువియు

పరఁగ బగ్గములు పట్టరో జనులు

॥వీధు॥

ఆడే రదివో యచ్చర లెల్లను

పాడేడు గంధర్వపతు ల్లా

వేడుకతో వీడె విష్యక్తేనుఁడు

కూడి యిందరునుఁ జూడరో జనులు

॥వీధు॥

శ్రీవేంకటపతిశిఖరము చాయదె

భావింప బహువైభవము లవే

గోవిందనామపుఘోష లిడుచును

దైవం వీతఁడని తలఁచరొ జనులు

॥వీధు॥

తేకు 349

సంఖ్య 288

సంపు 10

పుట 192

సి. వీధుల వీధుల విభుఁడు తా నేగెడు

మోదముతోడుత మొక్క రయ్య !

గరుడధ్వజం బదె కనకరథ మ్మదె

యరదమ్ముపై హరి యల్లహాడె

ఇరుదెసలన్ భువి యిందిర యున్నారు

పరఁగ పగమ్ములు పట్టరయ్య !

అడుచున్నారదె యచ్చరల్ పాడుచు

న్నారలు వారె గంధర్వపతులు

వీడె విష్యక్తేనవిష్టుసేనాపతి

కూడి యిందఱు వేడ్కఁ జూడరయ్య !

గీ. సిరుల దీపించు వేంకటశిఖర మేదియె

భావన మొనర్చ బహువైభవమ్ము లవియె

కోరి గోవిందనామపుఘోష లిడుచు

దైవతం వీతఁడె యని తలఁపరయ్య !

శంకరాభరణం

నాటికి నాడుగొత్త నేటికి నేడుగొత్త

నాటకపుదైవమవు నమో నమో

॥పల్లవి॥

సిరుల రుక్మాంగదుచేతికత్తిధారఁ దొల్లి

వరుస ధర్మాంగదుపై వనమాలాయె

హరి నీ కృపకలిమి నట్లనే అరులచే

కరిఖడ్గధార నాకుఁ గలువదందాయె

॥నాటి॥

మునుప హరిశ్చంద్రుఁ మొనకత్తిధారఁ దొల్లి

పొనిగి చంద్రమతికిఁ బూవు దందాయె

వనజాక్ష ॥ కృపను వరశత్రుఁ లెత్తినట్టి

ఘనఖడ్గధార నాకుఁ గన్పూరివాటాయ

॥నాటి॥

చలపట్టి కరిరాజు శరణందే విచ్చేసి

కలుషముఁ బెడఁబాపి కాదినట్టు

అలర శ్రీవేంకటేశ ఆపద లిన్నియుఁ బాపి

యల నన్నుఁ గాదినది యెన్నఁ గతలాయ

॥నాటి॥

రేకు 115

సంఖ్య 85

సంపు 2

పుట 57

సీ. సిరుల రుక్మాంగదు కరవాలధార ధ

ర్మాంగదుపై వనమాల యయ్యె

హరి ! భవత్కారుణ్యగరిమ వైరికృపాణ

ధార నా కటు కల్పదండయయ్యె;

మును హరిశ్చంద్రభూపుని ఖడ్గధార పు

ష్టముల సరంబాయె చంద్రమతికి;

జలజాక్ష ! ॥ కృప శత్రులయసిధార

కన్పూరివాటయ్యె కడకు నాకు

గీ. వనకరీంద్రమ్ము శరణ మంచనఁగ వచ్చి

కష్టమును మాపి దయతోడఁ గాదినట్టు

పన్నగగిరిక ! యాపద లన్ని పాపి

అలర నన్నుఁ బోషించి కత్త లాయె నయ్యె!

శంకరాభరణం

నీకే నే శరణు నీవు నన్ను గరుణించు

యీకడ నాకడ దిక్కు యెవ్వరున్నా రింకను

॥పల్లవి॥

కన్నులఁ జంద్రసూర్యులు గల వేలుపవు నీవు

పన్నిన లక్ష్మీభూమిపతివి నీవు

అన్నిటా బ్రహ్మకుఁ దండ్రయైన యాదివేలుపవు

యెన్నఁగ నీకంటే మన మెవ్వరున్నా రింకను

॥నీకే॥

దేవత లందరు నీ తిరుమేనై నమూర్తి

ఆవలఁ బాదాన లోక మణఁదితివి

నీ వొక్కఁడవే నిలిచినదేవుఁడవు

యే వేళ నీకంటే నెక్కు డెవ్వరున్నా రింకను

॥నీకే॥

అరసి జీవుల కెల్ల సంతరాత్మ వైన హరి

సిరుల వరము లిచ్చే శ్రీవేంకటేశ

పురుషోత్తముఁడవు భువనరక్షకుఁడవు

యిరవైన నీవేకాక యెవ్వరున్నా రింకను

॥నీకే॥

రేకు

సంఖ్య 194

సంపు 10

పుట 180

సి. ఈకడ నాకడ నెవరు దిక్కున్నారు

కరుణించు నీకే నే శరణమంటి;

కన్నుల సోమార్కులుగల వేలుపవు నీవు

భార్గవీభూనతిపతివి నీవు

అజునకు జనకుఁడౌ అదిదైవత మీవు

మను లెన్న నీకంటె గలరె యిరులు ?

దేవత లెల్ల నీ తిరుమేనఁ బొడమిరి

యటు పాదమున లోక మణఁచినావు

గీ. అభిజీవులకును సంతరాత్మ నీవు

ఉత్తమశ్లోకుఁడవు పురుషోత్తముఁడవు

నీవుగా కెవ్వరున్నారు దేవదేవ !

చరకుఁడవు శర్వభువనై క్షపాలకుఁడవు

ధన్నాసి

మెచ్చల దంపతులార మీరేగతి

మెచ్చితి నిన్నిట మిమ్ము, మెరపె మీదేతలు

॥వల్లవి॥

తమ్మిలోనిమగువా వో ధర్మధరుడా

మిమ్ము నమ్మితి నాకు మీరేగతి

నెమ్మది నోయిందిరా వీరజలోచనుడా

కమ్మి యేప్రొద్దును మీరే కలరు నా పాలను

॥మెచ్చు॥

పాలజలదిక్కులుర భక్తవత్సలుడ హరి

మేలిచ్చి రక్షింప నాకు మీరేగతి

కేలి నో శ్రీమహాలక్ష్మి కేశవదయానిధి

తాలిమి మీరే నాకు దాపు దండ యెప్పుడు

॥మెచ్చు॥

చెన్నగు రమాకాంత చెందినవో మాధవ

మిన్నక యేప్రొద్దు మాకు మీరేగతి

చిన్నియలమేలుమంగ శ్రీవేంకటేశుడా

యెన్నికె కెక్కించి నన్ను నేలుకొంటిరిదిగో

॥మెచ్చు॥

రేకు 276

సంఖ్య 488

సంపు 8

పుట 295

సీ. తమ్మిలోని మగువ! ధర జీధరుడ! మది

మిమ్ము నమ్మితి నాకు మీరే దిక్కు;

ఇందిరా! పుండరీకేశ్వర! నాపాల

కృష్ణి యేప్రొద్దును గలరు మీరు

పాలకదలిపట్టి! భక్తవత్సల! నాకు

మేలెంచి రక్షింప మీరెదిక్కు;

శ్రీమహాలక్ష్మి! దయామయ! కేశవ!

తాల్మిమీరలె నాకు దాపు దండ

గీ. చెన్నుమీఱు రమాకాంత! శ్రీధరుండ

మిన్న కేప్రొద్దులును నాకు మీరే దిక్కు

చిన్నియలమేలు మంగమ్ము! శ్రీనివాస!

యెన్నికకుఁ దెచ్చి నన్ను మీ రేలినారు.

శ్రీ రా గం

హరియవతార మీతఁడు అన్నమయ్య

అరయ మాగురుఁ డీతఁ డన్నమయ్య

॥పల్లవి॥

వై కుంతనాథునివద్ద వడిఁ బాడుచున్నవాఁడు

అకరమై తాళ్ళపాక అన్నమయ్య

అకశపు విష్ణుపాదమందు నిత్యమై వున్నవాఁడు

అకడీకడఁ దాళ్ళపాక అన్నమయ్య

॥హరి॥

క్షీరాబ్ధికాయ నిట్టే సేవింపుచు నున్నవాఁడు

ఆరితేరి తాళ్ళపాక అన్నమయ్య

ధీరుఁడై సూర్యమండలతేజమువద్ద నున్నవాఁడు

■ రీతులఁ దాళ్ళపాక అన్నమయ్య

॥హరి॥

యీవల సంసారలీల యిందిరేఖతో నున్నవాఁడు

అవదించి తాళ్ళపాక అన్నమయ్య

భావింప శ్రీవేంకటేశుపాదములందె వున్నవాఁడు

ఆ (హా)వ భావమై తాళ్ళపాక అన్నమయ్య

॥హరి॥

రేకు 117

సంఖ్య 100

సంపు 2

పుట 67

సీ. హరి యవతార మీయన అన్నమయ్య

కరయంగ గురుఁ డీత డన్నమయ్య మా

వైకుంఠపతివద్ద వడిఁ బాడుచున్నవాఁ

డతిభక్తి తాళ్ళపా కన్నమయ్య

విష్ణుపదమ్మందు వెలుఁగొందుచున్నవాఁ

డనఘుండు తాళ్ళపా కన్నమయ్య

క్షీరాబ్ధికాయని సేవించుచున్నాఁడు

పన్నుగ తాళ్ళపా కన్నమయ్య

సూర్యమండలమందు శోభిల్లుచున్నవాఁ

డా రీతి తాళ్ళపా కన్నమయ్య

గీ. ఇవల సంసారలీల లక్ష్మీకుతోడ

నున్నవాఁ డిదె తాళ్ళపా కన్నమయ్య

పన్నుగ గిరికుపదములం దున్నవాఁడు

హావభావమై తాళ్ళపా కన్నమయ్య.

ల లి త

శరణుంటి మాతని సమ్మంధమునఁ జేసి

మరిగించి మము నేలి మన్నించవే

॥పల్లవి॥

సకలవేదములు సంకీర్తనలు చేసి

ప్రకటించి నినుఁబాడి పావనుఁడైన

అకలంకుఁడు దాశ్మపాకన్నమాచార్యుల

వెకలియై యేలిన శ్రీవేంకటనిలయ

॥శర॥

నారదాది సనక సనందనాదులవలె

పేరుపడి నిన్నుఁ బాడి పెద్దలైనట్టి

అరీతిఁ దాశ్మపాకన్నమాచార్యుల

చేరి యేలినయట్టి శ్రీవేంకటనిలయ

॥శర॥

సామవేదసామగాన సప్తస్వరములను

బాముతో నీ సతి నిన్నుఁ బాడినయట్టి

అముకొన్న దాశ్మపాకన్నమాచార్యుల

వేమరు మెచ్చిన శ్రీవేంకటనిలయా

॥శర॥

రేకు 104

సంఖ్య 24

సంపు

పుట 17

సీ. సకలవేదంబులు సంకీర్తనలు చేసి

ప్రకటించి నినుఁబాడి పావనుఁ డగు

నకలంకుఁ దాశ్మపాకన్నమాచార్యులఁ

గరుణనేలిన శేషగిరినివాస !

నారద సనక సనందనాదులవలెఁ

జేరొంది నినుఁబాడి పెద్దలైన

సన్నుతుఁ దాశ్మపాకన్నమాచార్యులఁ

జేరి బొంబిన వృషభాధిపతినిలయ !

అ. సామవేదగానసప్తస్వరంబుల

నిన్ను మంగఁబాడి నీదుమేల్పు

లందుకొన్న అన్నమయ్యనంబుల

నేలు మయ్య ! వేంకటేశ ! మమ్ము.

దే సా కం

ఈతఁడె ముక్తిదోష యితఁడె నూయాచార్యుఁ

డితఁడు గలుగఁబట్టి ఇందరు బదికిరి

॥పల్లవి॥

అదివో తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు

యిదె వీఁడె శ్రీవేంకటేశు నెదుట

వెదవెట్టి లోకములో వేదములన్నియు మంచి

పదములుచేసి పాడి పావనముసేసెను

॥ఈతఁ॥

అలరుచుఁ దాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు

నిలిచి శ్రీవేంకటనిధియే తానై

కలిదోషములు వాప మనపురాణములెల్ల

బలుకుల నించి నించి పాడినాఁడు హరిని

॥ఈతఁ॥

అంగవించెఁ దాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు

బంగారు శ్రీవేంకటేశు పాదములందు

రంగుమీర శ్రీవేంకటరమణుని యలమేలు

మంగను యిద్దరిఁబాడి మమ్ము గరుణించెను

॥ఈతఁ॥

రేకు 282 సంఖ్య 188 సంపు 3 పుట 128

సి. ఇతఁడె ముక్తికిఁ దోగివ యితఁడె మాయాచార్యుఁ

డిందలు బిగిదికిరి యితఁడు గలుగ

అదె వాఁడె తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు

నిదె వీఁడె శ్రీవేంకటేశు నెదుట

వెదపెట్టి జగములో వేదముల్; కావించి

పదములు, పాడి పావనముచేసె;

నలరుచుఁ దాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు

వేంకటనిధి యవ వెలసి తాను

కలిదోషములు వాప మనపురాణములెల్లఁ

బలుకులనించి శ్రీపతినిఁ బాడె;

గి. అంగవించెను తాళ్ళపాకన్న మయ్య

బంగరువృష్ణపావభాధీశు పదములందు;

రంగుమీర శ్రీవేంకటరమణమూర్తి

మంగ - నిరువురఁ దాఁబాడి మమ్ముఁ బోగిడె.

ధన్వానీ

పరిణామమే మాకుఁ నీవుగలుగ

శరణాగతే మాకు నకలరక్షయ్యా

॥పల్లవి॥

నుదుట వ్రాసినవార్త నూటికి నీ తిరుమణి

యెదురేదిమాకు నేడు యేడులోకాల

పెదవిమీదటిలేనె పేరుకొనే జపము

అదన మాకు నదివో అక్కర లేదయ్యా

॥పరి॥

చేతికివచ్చినసొమ్ము చేరె నీ శంఖుచక్రాలు

ఘోరం మాకింక నేది గడమలేదు

నీతితో వెనుబలము దాసులసేవ

రాతిరి బగలు రాజులమో యయ్యా

॥పరి॥

తొల్లఁదిపుణ్యఫలము తోదనే నీ సంకీర్తన

తల్లి దండ్రు నీవు నీతరుణియును

యెల్లగా శ్రీవేంకటేశ యిన్నియుఁ గలిగె మాకె

చల్లగా బ్రతికితిమి జయమందవయ్యా

॥పరి॥

రేకు 800 సంఖ్య 580 సంపు 8 పుట 389

సీ. పరిణామమే మాకు పతి వీవు గలుగంగః

శరణాగతియే మాకు నకలరక్షః

నుదుట వ్రాసినవార్త నూటి కి తిరుమణి

యేడులోకాల మా కెదురులేదుః

పెదవిమీదటిలేనె పేర్కొను నీ జపం

బెట్టి యక్కరయు మా కెందులేదుః

చేతి కచ్చినసొమ్ము శ్రీశంఖచక్రాలు

కనుగొన మా కింకఁ గడమలేదుః

నిందువెనుబలము నీదు దాసులసేవ

రాజులమే మేము రాత్రిపవలుః

గీ. పుడమి నీదుసంకీర్తన పుణ్యఫలము

తండ్రి వీవు నీ తరుణియే తల్లి మాకు

బ్రతికితిమి చల్లగా నిన్ని ప్రాప్త మయ్యె

అంజనగిరీశ్వరా ! జయ మందవయ్య !

తాత్పర్య అన్నమాచార్యుల అధ్యాత్మసంకీర్తనల

అ క్ష ర థి సూ చి క

సంకీర్తన మొదలు	పుటసంఖ్య	సంకీర్తన మొదలు	పుటసంఖ్య
అంగనలాల మనచే	7	ఈడ నిందరికి	40
అంతరాత్మ హరి	84	ఈతఁడే ముక్తిదోవ	128
అంతవాని కింతసేయ	88		
అందుకే నేఁ జింతించెద		ఉపకారి దేవుఁడు	94
అద్దములేని నాలుక	108		
అతిసులభం బిది	59	ఊరకే వెదకనేల	104
అదివో నిత్యసూరులు	21	ఎ	
అదె వాఁడె యిదె పీఁడె	116	ఎంచి చూచితే	80
అనుచుఁ బొగడజూచ్చేరదె	41	ఎంతైనఁ దొలఁగ	62
అనుచు లోకము లెల్ల	22	ఎందరి వెంటల	105
అనుమానపు బ్రతుకది	50	ఎన్నటికి జీవుఁ డిఁక	55
అయ్యో మాయలఁ బొంది	89	ఎన్నఁడు గలుగు	48
		ఎన్నిమహిమలవాఁడె	28
ఆదరమ్మ పాదరమ్మ	39	ఎఱుగక వేసారు	97
ఆహా ! యేమిచెప్పేది	75	ఎఱిగితి నప్పితి	88
		ఎవ్వరికి యెవ్వరయ్యేరు	58
ఇంతేవాని తెలిసికే	91	ఎవ్వరు గాననివాఁడు	44
ఇందుకేది పుపాయమో	86	ఏ	
ఇటు నినుఁ దెలియఁగ	49	ఏదియును లేని	92
ఇట్టివాఁడవు	72	ఏమిసేయుదు నింక	70
ఇతఁడు తారకబ్రహ్మ	88	ఏమీ వెఱుగని మమ్ము	24
ఇతరధర్మము	17	ఏల మమ్ముగాసి	9
ఇదియే కావలెనని	18		
ఇదియే ఉపాయ మిఁక	78	కంచూఁ గాదు పెండ్లూఁ	58
ఇహముఁ బరము	77	కంటిమి రెంటికి భూమి	93

సంకీర్తన మొదలు	పుటసంఖ్య	సంకీర్తన మొదలు	పుటసంఖ్య
కంచే సులభ మిది	20		
కటకటా యీప్రాణి	82	తలచిన విన్నియుఁ	58
కనకము కనకమే	12	తలఁప వెనుక నుయ్యి	11
కన్నవారివద్ద నెల్ల	2	తల్లియుఁ దండ్రియు	8
కన్నవిన్నవారెల్లా	48	తృకరణకుద్దిగ	64
కది యీమూర్తి నెల్ల	1	ద	
కలిదోషములాల	71	దానవారితోడి పగ	48
కైకొంచే కాక	81	థ	
కొలఁది పుణ్యపాపార్	100	ధరలో నెద్దావం	57
కొలిచితే రక్షించే	42	ధర్మమునకె మము	87
కొలుపుడు వలసితే	151	న	
కొలుపై కానల్లవాడె	11	నదు లొల్లపు నాస్నానము	61
కొసరి కొసరి యిక	111	నమ్మిన దొకచే	111
కోటికి బడగ యెత్తి	10	నమోనమో లక్ష్మి	81
పు		నరుఁడా యీతఁడు	32
పునుఁ దాతఁడె మము	1	నాటికి నాడు గొత్త	118
చ		నిత్యసుఖానంద మిదె	52
చదివి చట్టి	114	నిత్యులు ముత్తులు	18
చాలదా బ్రహ్మమిది	108	నిర్మలులు వీరు	14
చిద్రీ వోజీవుఁడా	95	నీకే నే కరణు	119
		నీదాస్య మొక్కచే	67
జగతి నై కాళకుద్ధ	11	నీవు జగన్నాథుఁడవు	74
జగము భలేవాఁడవు	76	నీవేకా చెప్పఁజూప	25
జయజయ నృసింహ	10		
జూ		భూతపు టాసలు	79
జ్ఞానం బొకచే	113	పట్టినదెల్లా బ్రహ్మము	49

వంశీర్తన మొదలు	పుటసంఖ్య	సంకీర్తన మొదలు	పుటసంఖ్య
పనిగొనువారం	108	వైష్ణవుల సౌమ్మ	11
పరమపురుషు	111	వాడ్డు నీవు నాకెదురా	47
పరిజానుమే	124		
మ		శ	
మమ్ముఁ జూడ నేమున్నది	78	శరణింటి మాతని	122
మఱచిన వెఱచిన	102	శరణు శరణు	25
మహా నింతడివారువో	19	శ్రీవఱిబహుశాష్టమీజయంతి	87
మాకు నేమీఁ బనిగాదు	16	శ్రీవఱిబహుశాష్టమి సవ	86
మాకెల్ల రాజానుమతో	8	స	
మెచ్చుల దంపతులార	120	సర్వజ్ఞత్వము వెనకఁగ	11
మేలు లేదు తిలులేదు	90	సామాన్యమా పూర్వసంగ్రహం	
		సుగ్రీవనారసింహుని	29
వట్టిశాలిఁబడ	110	సులభపుష్కరములు	101
వట్టి లంపటాలఁబడి	51	సులభుఁ డీతఁ డిదివో	27
వారమేల సారెసారె	88	హ	
వారిదేపో జన్మము	5	హరికి లంకిణీహంఠ	34
వాసుదేవ నీవు	111	హరి గొలిచెయ్య	98
విచారించుకొనేవారి	112	హరిదాసులతోడ	15
విడువుము మనసా	84	హరి యవతార	121
వివరించుకొనివారి	99	హరి సర్వార్థమృదు	107
వీధుల వీధుల	117	హరిహరి నీమాయ	81
వేణుక కావన లేల	98		

“శాలివాహనశతవతుషంబులు ౧౪౨౪ అగు నేఁట్ర దుందుభి
 పంపత్పర పొల్లుణబహుళ ౧౨ మొదలుగాను తాళ్ళపాక
 అన్నమాచార్యులుంగారు తమ కౌమారుఁడు తిరుమలా
 చార్యులనుదిన మొతసంక్తిర్తన శ్రీవేంకటేశ్వరునకు
 అంకితం చేసి చెప్పు మనఁగాను విన్నవము
 చేసిన సంక్తిర్తనలు.”

అన్నమాచార్యులు వరమపదించినవాఁటినుండి

తిరుమలాచార్యులు చెప్పిన

సంక్తిర్తనలు

గాళ

వెద విదారాలు వడ్డు విష్ణుఁ డిదఁదే

యెడయని వరము లిచ్చి నీ దేవుఁడే

॥సర్లవి॥

మున్ను బలభద్రునికి మూర్తియై చిల్చినవాఁడు

నన్ని ధై మునులచేఁ బూజగొన్నవాఁడు

చెన్నుమీరు శేషాద్రిఃఖరమై యున్నవాఁడు

యిన్నిటి కెక్కుఁదై నవాఁ డీ దేవుఁడే

॥వెద॥

దడుపులలోఁ జెప్పి స్వయంవ్యక్తమైనవాఁడు

కదిసి గుహాని సేవ గైకొన్నవాఁడు

వెదకఁగా సురలకు విశ్వరూపై యున్నవాఁడు

యెదుటఁ గానఁగవచ్చు నీదేవుఁడే

॥వెద॥

తొండమాంజక్రివర్తితో మాటలాడినవాఁడు

నిండుకొని పెద్దలకు ని దైవవాఁడు

అందఁడే శ్రీవేంకటేశుఁ డలమేలుమంగతోడ

యెండనీడకన్నులవాఁ డీదేవుఁడే

॥వెద॥

రేకు 75 సంఖ్య 424 సంపు 21 పుట 292

సీ. మున్ను శ్రీబలభద్రమూర్తి యయినవాఁడు

నన్ని ధి ఋషిపూజ గొన్నవాఁడు

చెన్నురు శేషాద్రిశిఖరమైయున్నవాఁ

డీ దేవుఁడే వరా లిచ్చువాఁడు

ఆగమంబుల స్వయంవ్యక్త మయినవాఁడు

కోరి గుహానిసేవ గొన్నవాఁడు

వెదవిచారము లేల విశ్వస్వరూపుఁడై

ముచ్చటగాఁ గానవచ్చువాఁడు

గీ. తొండమాన్ సార్వభౌమునితోడ మాట

లాడువాఁ డాద్యులకు నిధియైనవాఁడు

అండ నలమేలుమంగతో నలరువాఁడు

ఎండనీడకన్నుల వేంకటేశుఁ డిత్తఁడే.

బౌ ౩

ఇతఁడే బ్రహ్మస్వరూప మితఁడే పరతత్వము

యితఁడే స్వయంవ్యక్త మిటని తలఁచుడి

॥వల్లవి॥

హరి వేంకటాద్రి నుండునని పురాణములు చెప్పు

పరమేశ్వరి విశ్వరూపము చూపినందుకు

సరుసనే జనులకు స్వప్నములో మాటలాడి

పరుషలకు వరాలు పైపై నిట్టిని

॥ఇతఁడే॥

మునులు పూజించి రట మున్నే యీ మూర్తిని

సనకాదియొగిందుర్చి లిచ్చటనే వెదకిరటా

యెనలేని మహిమలు యెప్పుడఁనుఁ గలవట

ఘనదివ్యజ్ఞానసిద్ధిగలవాఁ డట

॥ఇతఁడే॥

అలషేల్మంగ పురమందుఁ గాపురి మున్నది

యిల శ్రీవేంకటేశుఁ డితఁడై పున్నాఁడు

తలఁప నితనిపేరే ధరించిరి లోకు లెల్లా

తెలుసుకొంటేఁ దానే దృష్టదేవుఁడు

॥ఇతఁడే॥

రేకు 76 సంఖ్య 436 సంపు 21 పుట 293

సీ. హరి వేంకటాద్రిశుఁ డనియెఁ బురాణముల్

బ్రహ్మకు విశ్వరూపమ్ముఁ జూప

స్వప్నమ్ములం దోచి జనులతో మాటాడు

పరసలకు వరాలు వరుస నొసఁగు;

మునులు పూజించిరి మున్నే యీ మూర్తిని

సనకాదియొగు లిచ్చటనే కనిరి;

ఎనలేని మహిమమ్ము లెపుడు గలాఁడంటు

కలవాఁడు ఘనమైన జ్ఞానసిద్ధి;

గీ. ఉరమునన్ మంగ కాపురమున్నదంటు

యితఁడె శ్రీవేంకటేశ్వరుం డితఁడె బ్రహ్మ

మితఁడే స్వయంవ్యక్తుఁడు దృష్టదేవుఁ

డితనిపేరె ధరించిరి యెల్లవారు.

బొ ౩

మొక్కేడి గోపాంగనల మోహనాకారము

చిక్కని నవ్వులు నవ్వీ శ్రీవేంకటేశ్వరుడు

॥పల్లవి॥

సత్యభామపురముపై చల్లని కస్తూరిపూత

తత్తరించే రుక్మిణి చేతామరపూవు

హత్తిన భూకాంతకు యంగపుపయ్యదకొంగు

చిత్తగింబరమ్మ వీడే శ్రీవేంకటేశుడు

॥మొక్కేడి॥

పంతపుపదారువేల బంగారుపుంగరము

బంతికే కుబ్జగట్టిన పసిడితాళి

వింతగా రాధాదేవివేసిన కలువదండ

చెంతలను వీడేయమ్మ శ్రీవేంకటేశుడు

॥మొక్కేడి॥

ఆసల తులసీదేవి యడచేతిలో యద్దము

భాసురపు యికాదేవి పట్టుగొమ్ము

శ్రీసతియెక్కినట్టి సింహాసనపుగద్దె

సేస పెట్టించుకున్నాడు శ్రీవేంకటేశుడు

॥మొక్కేడి॥

రేకు ౩౨ సంఖ్య 221 సంపు 21 పుట 147

1. మొక్కిక్కు గోపికలకు మోహనాకారమ్ము

చిరునగవుల శేషశిఖరి భర్త

సత్యభామయురంపు చల్లనికస్తూరి

తరుణి రుక్మిణిచేతి తమ్మిపువ్వు

రంగుమీతెడు భూపురంధ్రిపయ్యదకొంగు

కనరమ్మ వీడె మంగకు మగండు

పదునూలువేలచెల్వల ముద్దుటుంగ్రమ్ము

పడఁతి కుబ్జ ధరించు పసిడితాళి

వేడ్క రాధాదేవి వేయు కలువదండ

తిలకింపుఁ డితఁడె తిర్మలవిభుండు

గీ. తలఁప శ్రీతులసీకరదర్పణమ్ము

భాసురంపునీకాదేవి పట్టుగొమ్ము

కమలయెక్కిన మేటిసింగంపుగద్దె

సేస పెట్టించుకొనె శ్రీనివాసమూర్తి

శ్రీ నీ వా స తే జ ము

నా ట

నానామహిమం శ్రీనారసింహము

పూని పుమ్ము రక్షింబీ పొగడెద నదిగో

॥పలని॥

కొండవంటి వేదాద్రిగుహలలో సింహము

దండి భవనాశి యేటిదరి సింహము

అంద నారుకాస్త్రముల ఆడవిలో సింహము

నిండి అహోబలముపై నిక్కిచూచి నదిగో

॥నానా॥

దిట్ట యోగింద్రుల మతితెరమఱుగు సింహము

జట్టిగొన్న శ్రీసతితో జంటసింహము

పట్టి దైత్యుల వేటాడే బలుదీము సింహము

మెట్టి అహోబలముపై మెఱసిఁ దా నదిగో

॥నానా॥

పలుదేవతల వెనుబలమైన సింహము

తెలసి కంబాన చెనఁగిన సింహము

అలరి శ్రీవేంకటేశుఁ డైనట్టి సింహము

కొలువై అహోబలాన గురుతాయ నదిగో

॥నానా॥

రేకు 21

సంఖ్య 119

సంపు 21

పుట 79

సీ. వేదాద్రిగుహలలో విహరించు సింహమ్ము

భవనాశనీదరిఁ బరఁగు సింహ;

మాఱుకాస్త్రమ్ములయడవిసింహ మ్మహో

బలముపై తీవిగ వెలసె నదిగో !

మౌనుల మతితెరమఱుఁగుసింహము రమా

సతితోడఁ గ్రీడించు జంటసింహ

మనురకోటుల వేటలాడెడు సింహమ్ము

పొరి నహోబలముపై మెఱసె నదిగో !

గీ. అమరులకు నెల్ల వేనుబలమైన సింహ

ముక్కుకంబానఁ బొడమిన యుగ్రసింహ

మలరి శ్రీవేంకటేశుఁ డైనట్టిసింహ

మల యహోబలమునఁ గొలువాయె నదిగో !

సా శ ం గ నా ట

కామకోదవికారజలనిధికి కంశతవుడు మీ నామము
బిమగుణిత్రయబిసకాండములకు బిరుదుహంస మీ నామము ||పల్లవి||

బహుళ దురితపటుపటల మను ఘన
గహన దావళిభి గణుతింపగ మీ నామము
సహజకలుషతమిస్రముఁ దొలఁగింపగ నహ
రహముల వెలిఁగెడి రవిబింబ మైనది మీ నామము ||కామ||

జననబంధదోషము లను గిరులకు
ననుపమ మగు నిష్ఠుర నిర్దాతం బరయఁగ మీ నామము
ఘనసంసారం బను పెనుసర్పం
బునకును ముదమున గరుడుఁడు మీ నామము ||కామ||

తీరని పంచేంద్రియ మేఘములకు
మోరమారుతవిహారం బైనది మీ నామము
శ్రీరమణేశ్వర శ్రీవేంకటపతి
ధారుణిఁ బొగడఁగఁదగినది మీ నామము ||కామ||

రేకు 82 సంఖ్య 458 సంపు 21 పుట 308

సీ. కామాదిజలధి కగస్తిః గుణత్రయ

బిసకాండపటులికి బిరుదుహంస;
కలుషతామిస్రమ్ము దొలఁగింప రవిబింబ;
మఘమహాటువికి దావాగ్ని కీల;
జననబంధపుదోషశైలసంఘమునకు
నిష్ఠుర నిర్దాత నిశితధార,
సంసారమను ఘోరసర్పరాజమ్మును
గడికండలుగఁ జేయు గరుడపక్షి;

గీ. చెలఁగు పంచేంద్రియములను జలదములకు
చండమారుత మంజనావలవిహారు
పతితపావననామమ్ము భయహరమ్ము
పరమసుఖదాయకమ్ము శోభనకరమ్ము.

ముఖారి

ప్రయాసపదవద్దు బయలు వెదకవద్దు

శ్రీయ యెఱింగినఁ జాలు గెలుతు మిందుననే

॥పల్లవి॥

శ్రీపతి సులభుండు చింతింప నేర్పిన

దీపించు మనసు కొనితేవలదు

చేపట్టుకుంచము కడుజిహ్వాకుఁ దిరుమంత్రము

దాపగు తులసితీర్థము నజచేతిది

॥ప్రయాస॥

అదే వీనులపండుగ ఆచార్యోపదేశము

ముదమున నొసలనే మొక్కు లున్నవి

హృదయమునిక్షేపము యెఱింగితే సుజ్ఞానము

సదరము భుజములఁ జక్రలాంఛనములు

॥ప్రయాస॥

తావుగ దేహమందు ద్వాదశనామములకు

సావివోని సంకల్పమే శరణాగతి

శ్రీవేంకటేశుడే డిక్కు టివులకు నెల్లాను

దేవుఁ డితఁడే మనకుఁ దెలుసుకోరో

॥ప్రయాస॥

రేకు 57 సంఖ్య 324 సంపు 12 పుట 218

సీ. శ్రీయ యెఱింగినఁ జాలు గెలుతు మిందుననే ప్ర

యాసవలదు; బయ లరయవలదు;

శ్రీపతి సులభుండు చింతింప నేర్పిన;

దీపించుమతి కొనితేరవలదు;

చేపట్టుకుంచము జిహ్వా కష్టాక్షరి;

తులసితీర్థము చేత నిలిచియుండె;

శ్రవణపర్వము సదాచార్యోపదేశమ్ము;

ముదమున నొసలనే మొక్కు లుండె;

హృదయమునిక్షేప మెఱుంగ సుజ్ఞానమ్ము;

చక్రాంకితములు భుజమ్ము లొప్పు;

గీ. ద్వాదశోర్ధ్వపుండ్రములకుఁ దావు తనువు;

పరమసంకల్ప మొక్కఁడే శరణుసొరుతు;

ఓవులకు డిక్కు వేంకటాభిరవిభుఁడు;

దేవుఁ డితఁడే మన; తెలిసికొనరా.

దే వా ౩

సులభము యిదియే భూదివ దుర్లభ మిదే

అంధ సుఖానులకు ఆఖానులకు

॥పల్లవి॥

తీఱు గొన్నాళ్లకు తెగినదానలము

తీఱవు హరిదాసుల దివ్యభోగాలు

జాఱు గొన్నాళ్లకు సకలదేవత్వములు

జాఱదు వైకుంఠుని సాలోక్యమోక్షము

॥సులభ॥

యింతింతనగ వచ్చు నింద్రాదుల సంపదలు

యింతనరాదు నీ దాసుల యీ మహామహిమ

పంతాన సాధించవచ్చు బహుకర్మతపములు

యెంతై నా సాధించరాదు యీ హరిభక్తి

॥సులభ॥

పుండు తామసగుణము లొక్కొక్కసమంజసుల

పుండవు శ్రీవైష్ణవులవద్ద నెన్నఁడు

అండనె శ్రీవేంకటేశుఁ డన్నిమాయయఁ జాపు

నిండు తన దాసులకు నిజమాయె మాకు

॥సులభ॥

తేకు 25

సంఖ్య 148

సంపు 21

పుట 97

సీ. తీఱు గొన్నాళ్లకు భూరిదానఫలమ్ము;

తీఱదు హరిదాన్యనివ్యసుఖము;

సకలదేవత్వముల్ జాఱు; వైకుంఠుని

సాలోక్యమోక్షమ్ము జాఱ దెప్పడు;

ఇంతింతనగవచ్చు నింద్రులసంపద;

దాసులమహిమ యింతయనరాదు;

సాధింపవచ్చు దుష్కరకర్మతపములు;

సాధింపరాదు కృష్ణపదభక్తి;

గీ. ఉండు తామసగుణము లొక్కొక్కరియఁడు;

వైష్ణవులయందు నుండవు; వాసుదేవ

దాసులే విష్ణుమాయను దాటఁగలరు;

దాససులభుండు వేంకటోత్తముఁడు నిజము.

పా ౧

ఇతనిచందము హరిహరి యేమిచెప్పఁ గొలఁది హరిహరి
అతిరహస్యముల హరిహరి అదిగో మనకుఁ జిక్కె హరిహరి ॥పల్లవి॥

అదివిష్ణుఁ డితఁడు హరిహరి అదె యశోదకౌడుకు హరిహరి
వేదమూర్తి ఇతఁడె హరిహరి వెన్నదొంగిలించె హరిహరి
సాదుబండి విఠిలె హరిహరి చండివిషము చెరిచె హరిహరి ॥ఇతని॥

పరమపురుషుఁ డితఁడు హరిహరి పసులఁగాచె నిడివో హరిహరి
సిరికి మగఁడు చాను హరిహరి చెలఁగి రోలఁదగిలె హరిహరి
పరగఁ జూడరోయి హరిహరి బదుకరోయి కొలిచి హరిహరి ॥ఇతని॥

అమరవంద్యుఁ డితఁడు హరిహరి ■■■ చెఁ గ. నుని హరిహరి
విమతదానవారి హరిహరి విందె మద్దులు హరిహరి
అమలె నిడివో హరిహరి శ్రీవేంకటాప్రీమీద హరిహరి
జమఁ రామకృష్ణుఁడు హరిహరి సర్వ మిలఁడు హరిహరి ॥ఇతని॥

రేకు 20 సంఖ్య 115 సంపు 21 పుట 77

౧. అదివిష్ణుఁ డితఁడు వేదమూర్తి యితఁడు

నందయశోదల నందనుండు

స్తనవిషమ్ము చెఱిచె; శకటమ్ము విఠిచెను;

దొరయౌచు వెన్నలు దొంగిలించె;

సిరికి మగఁ డితఁడు పరమపురుషుఁ డితఁ

డడవులఁ దిరుగుచు నాలఁగాచె;

అసురశాత్రవుఁ డితఁ డమరవంద్యుఁ డితఁడు

కూల్చె మద్దులఁ గంసుఁ గుద్దిచంపె;

గీ. రామకృష్ణపరబ్రహ్మ మేమిచెప్ప ?

వెలసె శ్రీవేంకటాద్రిఁ గన్విందుగాఁగ

భక్తితో నీతనింగొల్చి బ్రదుకరోయి !

సర్వ మీతఁడు దాసవత్సలుఁ డితఁడు.

శ్రీ రాగం

ఘనసుఖము జీవుఁ డెఱుంగఁడుగాక మెఱుంగినను

అనవరతవిభవంబు లప్పుడే రావె-

||శ్లో||

విసుగ కెవ్వరినైన వేడ నేర్చిననోరు

దెసలకును బలుమారుఁ దెఱచునోరు

వసుధాకళత్తుఁ దడవదుగాక తడవినను

యెఱుంగఁ గోరికలు తన కిప్పుడే రావె

||ఘన||

ముదమంది యెవ్వరికి మొక్క నేర్చినచేయి

పొదిగి యథముల నడుగఁ బూసుచేయి

ఆదన హరిఁ బూజసేయదుగాక సేసినను

యెదురెదురఁ గోరికలు యిప్పుడే రావె

||ఘన||

తడయ కేమిచిత్తెనఁ దమక మందెడి మనసు

ఆడియాసకోరికల నలయు మనసు

ఁడి వేంకటేశుఁ గొలువదుగాక కొలిచినను

ఁడిబినే చెడనిసంపద లిట్లు రావె

||ఘన||

రేకు 98 సంఖ్య 468 సంపు 21 పుట 312

శ్రీరంగము రాగిరేకులలో లభించిన అన్నమయ్యపాట.

సీ. ఘనసుఖ మెఱుంగఁడుగాక జీవుఁ డెఱుంగ

ననుపమవిభవంబు లప్పుడ రావె

విసువ కెవ్వరినేని వేడనేర్చిన నోరు

దెసలకుఁ బలుమారుఁ దెఱచునోరు

వసుధాదయితుఁ దడవదుగాక తడవిన

నెఱుంగఁకోర్కులు తన కిప్పుడ రావె

ముదమువ నేరికి మొక్క నేర్చిన చేయి

యథముల నడుగంగ నడర చేయి

యచ్చుతుఁ బూజసేయదుగాక చేసిన

నెదురెదురై కోర్కు లిప్పుడరావె

అ. తడయ కన్నిటికిని దమకించు మన నడి

యాసకోర్కెల్లకు నలయు మనసు

ఘడిసగేశ్వరుఁ గొలువదుగాక కొల్చిన

జెడని సేరు లవెల్ల జేర రావె

సా శ ం గ వా ట

ఈతని కెదురులేదు యొక్కడ చూచిన

దేతనే ప్రకాశముతో చెలరేగి నితఁడు

॥పల్లవి॥

దిక్కులు సాధించుటకు దేవదేవోత్తముఁడదె

యొక్కెను తేరుమీద యెచ్చరికతో

చక్కాడి దనుజులను సమరములు గెలిచి

యొక్కవతో వీధివీధి నేఁగి నిడివో

॥ఈతని॥

సకలాయుధములునుఁ జక్రము చేతులఁబట్టి

వెకలియై శంఖము వేవేగ నాడించె

వికలులై రాక్షసులు వీఁగి లోఁగి హతులైరి

అకలంఁకు డీ హరి అన్నిటాను మించెను

॥ఈతని॥

విజయధ్వజము నదె వీఁడె శ్రీవేంకటేశుఁడు

భజన యలమేలుమంగ పలుమారు మెచ్చెనదె

ద్రిజగములు నితఁడె దిక్కై కాచినదె

గజబిజ లింక నుడుగరో రాక్షసులు

॥ఈతని॥

రేకు 27 సంఖ్య 156 సంపు 21 పుట 104

సీ. దిక్కులు సాధింప దేవదేవోత్తముం

డెచ్చరికను రథ మెక్కె నదిగో !

చక్కాడి దనుజుల సమరమ్ములు జయించి

వీధివీధి నరిగె వేడ్కమీఱి

సకలాయుధమ్ములు చక్రమ్ము చేఁబట్టి

శంఖంబు నాడించె సరభసముగ

వికలులై దైత్యులు వీఁగి లోఁగి నశించి

రన్నిట మించె నారాయణుండు

గీ. విజయకేతన మదె; వీఁడె వేంకటేశుఁ

డభివ యలమేలుమంగ నెయ్యమున మెచ్చె

ద్రిజగములు గాచు దిక్కయి తేజమందు

నెందుఁజూచిన నీతని కెదురులేదు.

సౌ రా స్త్రం

ఇందరికంటె నెక్కుడు యెంబగ యోగీశ్వరుడు
 అంది కనుగొను తన యంతరాత్మ నెపుడు ||పల్లవి||
 చూడగల వన్నియును చూడనీ యోగీశ్వరుడు
 బూడిదెలో గచ్చకాయై పొరయఁ దెందు
 యేడనై నా నుండనీ యిచ్చైన యోగీశ్వరుడు
 వాదలో కుమ్మరిపురువువలె నెందు నంటడు ||ఇందరి||
 చేసంది యే పుణ్యమైనాఁ జేయనీ యోగీశ్వరుడు
 నూనె గొల్చిన కుంభమై నుకేళెలును
 వీనుల నేమైనాను విననీ యోగీశ్వరుడు
 నానేటిరామరపాకై నడుమఁ ■ నుండును ||ఇందరి||
 వొడ్డి చవులుగొననీ ఉత్తమయోగీశ్వరుడు
 జిడ్డంటని నాలికై నిశ్చింతాన నుండు
 యెత్తవలె మెలఁగనీ యెదలో యోగీశ్వరుడుః
 దొడ్ శ్రవేంకటేశ్వరుతోనే రమించును ||ఇందరి||

రేకు 74 సంఖ్య 425 సంపు 21 పుట 288

సీ. చూడగలిన వన్ని చూడనీ ఘనయోగి
 కన బూదిలో గచ్చకాయ సుమ్ము;
 ఏడనుండిననైన నేమిలే ఘనయోగి
 బురదలో కుమ్మరపురువు సుమ్ము;
 చేత నేపుణ్యంబు చేయనీ ఘనయోగి
 చమురును గొల్చు కుంచంబు సుమ్ము;
 వీనుల నేమైన విననిమ్ము ఘనయోగి
 యంబువులోఁ గమలంబు సుమ్ము;
 గీ. ఎన్ని చవులైన మరగుగా కిద్దయోగి
 జిడ్డొకింతయు నంటని జిహ్వా సుమ్ము
 ఎడ్డెకైవడి మెలఁగుగా కిద్దయోగి
 దొడ్ తిరుమలయెకిమినితో రమించు.

సామంతం

అహోయేమి చెప్పేది హరి నీ చిక్కు

ఊహాబోహలచేత వుడివోవు వయసు

॥పల్లవి॥

చేతఁ జిక్కిరింట్లుండు చెప్పినదాఁకా జ్ఞానము

అతలఁ గడచితేను అట్టుటవోవు

జాతఁజేసినట్టుండు నాటిది దేహ మాయుష్యముతో

అతుమ యెడసిలేను అదపదలవును

॥అహో॥

నిక్కముపరనే వుండు నిద్రించుదాఁకా గల

పక్కని మేలుకొంటేను బట్టబయలు

దక్కినయట్లనే వుండు ధనధాన్యములు యింట

చక్క ననుభవించితే సరికి సరి యీను

॥అహో॥

సులభముపర నుండు చూచేటి యీ లోకము

యింఁ జేకొనఁగోరితే నెలయించును

యెలమి శ్రీవేంకటేశ యిది నీ కల్పితమే

తలపోసి మెలఁగ నీ దాసులెఱుగుదురు

॥అహో॥

రేకు 78 సంఖ్య 418 సంపు 21 పుట 281

సీ. చేఁజిక్కినట్లుండ. చెప్పుదనుక జ్ఞాన

మాబోధగడప నట్టుటపోవు;

జాతితోఁ జేసిన భాతినుండు శరీర

మాతృయెడసినంత నదవదలగు;

కల నిదురించుదాఁక నిజమ్మువలె నుండు

పక్కున మేల్కన బట్టబయలు;

దక్కినట్టులె యుండు ధనము ధాన్య మ్మింటఁ

జక్క ననుభవింప శురికి సరియ;

గీ. సులభముగ నుండు నెల్లరు చూడ లోక

మింత చేకొనఁగోరిన నెలయఁజేయు;

నిది శువత్కల్పితంబె ని న్నెలమి గొల్పు

దాసు లెఱుగుదు రీ చిక్కుదాటు విధము.

బొ 2

ఏమటఁజనదు బ్రతికేటికాము యెఱింగి మహాత్ములకును
 శ్రీమంతుఁడగు హరినే తలచిన భీకరులన్నియుఁ జెడఁబాయు ॥పల్లవి॥
 చేరి వుండెడిది బ్రహ్మలోకముట శ్వేతుఁడను రాజుట భవిషీదికి
 కారణమున నేతెంచి నిత్యమును కళేబరం బట తన కాహారము
 ఆరయ సంపద లే పనికి పచ్చనట లోకాంతరగతి నే మున్నది
 శ్రీరమణునికే కరణుచొచ్చినను వెడినిభోగములు చేచేతఁగలుగు ॥పమ॥
 చేసివక్రగుతులు నూటల నహుషఁడు వెలఁగుడు దేవేంద్రుఁడట్ట మేలనట
 దోస మిందుకంఁ గా తువిపైఁ దూలుదుఁ బాపి పడియెఁగట
 ఆసలఁ గర్మము ట్టునమ్మెడిది ఆమరత్వము ఫలమవి యెల్లెంచుట
 వాసుదేవునిఁ గొలిచి తా నరినివాఁడై యుండిన నెలకొనుభవము ॥పమ॥
 వెలయఁగ త్రిశంకుఁ డనియెడి రాజుట విశ్వామిత్రుని పరిగ్రహం బట
 ఆలరిన చండాత్మ మొందె నట యంతరిక్షమున నుండెనట
 బలములు యెందాక వెంటవచ్చు నుపాయంబులు మఱి చెప్పఁగనేరా
 యిలదరుఁడగు శ్రీవేంకటేశ్వరుని నెఱిగి దానుఁ డగుదే శత్రులము
 ॥పమ॥ ॥

శ్లోకు 47 సంఖ్య 267 సంపు 21 పుట 180

సీ. అవాస మజలోక; మాహార మవనిలో

నరకశేబరము; తా ధరణిపుఁ డట
 శ్వేతుండుఁ ఁంతింప నిర్గులు, లోకాంతర
 స్థి, తన కిడునె నుస్థిరసుఖాలు ?
 కావించె నఁట నూలుకర్మపు; లేలెను స్వర్గ;
 మల నహుషండు పామగుచు నేలఁ
 బడెనంటు కర్మమ్ము భవ్యదేవత్వమ్ము
 తన కీయఁగలవె శోభనసమ్మద్ధి ?
 పుడమితోఁ డఁట త్రిశంకుఁడు; మాలఁడై దివి
 కేగఁ గొళికు న్నాశయించె నంటు;
 బలుము లుపాయముల్: పునికొచ్చునె ? తన్ను
 నిరపాయపదవిలో నిలుపఁ గలవె ?
 గీ. శాల మేమటఁజనదు నిక్కము గర్హించి
 కంఠరిపుఁగొల్వఁ జెడని భోగములు గలుగుఁ
 గుంభినీధవు మెచ్చ నెక్కొను శుభాలు;
 వేంకటేశుదాసుండైన విభవ మొదవు.

కు ద్ధ వ న ం త ం

అన్నిటికి మూలము శ్రీహరియే నుండి

విన్నవార కన్నవార విచారించుకొనుడి

॥పల్లవి॥

దైవమును దలచక తత్త్వమును నెఱుంగక

భావించుధ్యానము బట్టబయలు నుండి

తోవ దెలుసుకొనక దొడ్డమతస్సుడగు గాక

కావలెనంటే మోక్షము కలుగదు నుండి

॥అన్నిటికి॥

అతిభక్తి నిలుపక హరి గొనియాడక

వెదకెడి చదువులు వృథా నుండి

ఇతరము లుడుగక యిన్నిటిపై రోయక

జితకాముడగు గాఁబోతే చిక్కదు నుండి

॥అన్నిటికి॥

పాపములు విడువక పరిశుద్ధుడగు గాక

యేవున నన్మఫల మీదేరదు నుండి

దాపుగా శ్రీవేంకటేశుడగు నంటే గాక

తీవుల బ్రహ్మానందము తిరము గాదు నుండి

॥అన్నిటికి॥

రేకు 52

సంఖ్య 295

సంపు 21

పుట 199

సీ. దైవము దలచక తత్త్వము నెఱుంగక

భావించు ధ్యానము బయలునుండి

దొడ్డమతస్సుడై తోవ దెలిసికోక

కావలె నన ముక్తి గలుగదు నుండి

అతిభక్తి నిలుపక హరి గొనియాడక

వెదకెడి చదువులు వృథాయె నుండి

ఇతరము లుడుగక యిన్నింటి రోయక

జితకామభావము చిక్కదు నుండి

గీ. పాపములు వీడి పరమపావనుడగు గాక

యేవునన్ జననఫల మీదేరదు నుండి

కొండలప్పుని కెప్పుడు వాసుండు గాక

బ్రహ్మానిర్వాణ మింత చేపడదు నుండి,

కాంభోదీ

చూడేవారికిఁ గలిమి సుఖమే తోచుఁగాని

యేది కావడిమోదేవా దెఱుంగునాఁ వేగు

॥పల్లవి॥

పక్కెరగుఱము గంటే పడులకే సింగారము

గుక్కక దానికే మోపు గుడ్లకొలఁది

కిక్కిఱిసి యధికువాకిటనుండు నిరు లెల్లా

నెక్కసమై యానుకొన వేసలేను నాతనికి

॥చూడే॥

గదాటాడేవానిఁ గంటే కన్నవారికి వేడుక

అడుగడుగు ప్రియాస మటువానికి

బడినుండుఁ జతురంగబలములు దొరకును

చిడిముడి కత్తులపై చింతే యాతనికి

॥చూడే॥

పాములవానిఁగంటే పడుచుల కానందము

వోముచుఁ బొఱిము వట్టుకుండు నాతఁడు

యీమేర శ్రీవేంకటేశ యిల్లెల్లాఁ బైడి ఘనున

కామెయి భోగింపదీర దాతని కే హద్దును

॥చూడే॥

రేకు 50

సంఖ్య 286

సంపు 21

పుట 192

సి. చూచువారికి కల్మి సుఖమొందె తోచు కా

వడివేఁగు మోచెడువాఁ దెఱుంగ;

పక్కెరగుఱముఁ బరికింప సింగార

మొడకు; బరువెంప గ్రుడ్లకొలఁది;

అధికునివాకిట నడరును నిరులెల్ల

నతనికి వేసటు యానుకొనఁగ;

గడయాటకానిని గనువారలకు వేడ్క

అడుగడుగు ప్రియాస మతని కరయ;

బడినుండుఁ జతురంగబలములు, కాని యా

తని కెల్లపొద్దు శాత్రవుల చింత;

గీ. పడుచులకుఁ బీఠి పాములవానిఁగన్న

నుసురు లఱచేత నిడుకొని యుండు నతఁడు;

ఘనున కిల్లెలఁ బైడియే- కాని పాని

కెప్పుడు భోగింపఁ దీఱదు వృషగిరిక ।

శంకరాభరణం

ఇందునందునెచ భేద మెంతైనగలదు
చిందరవందరగాక చేతికి లోనయ్యానా ॥పల్లవి॥

దేవునిగొలుచువాడు దేవునికి కొలుగాక

యీవల సంసారుల కేమిబాఱి

కావరపుమనుజుల శని కొలిచేవారికి

దైవికము విచారించ తలఁపున్నదా ॥ఇందు॥

పరము గోరేడివాఁడు పరమునకె కొలుగా

కిరవై యింద్రియముల కేమిబాఱి

వారసి భోగములలో నోలలాడేవానికి

అరిది మోక్షసుఖము లాసపడనున్నదా ॥ఇందు॥

పనిగొన్న భక్తివాఁడు భక్తికి కొలుగాక

యెనసి కర్మవిధుల కేమిబాఱి

మని శ్రీవేంకటేశుమాయఁ జిక్కినవానికి

తనిసి భవబంధముల దాఁడుగఁ జోటున్నదా ॥ఇందు॥

లేకు 27 సంఖ్య 15కి సంపుట పుట 102

సీ స్వామిఁ గొల్పెడివాఁడు స్వామికిఁ / అగాక

యివల సంసారుల కేమిబాఱి

కావరంజనరలఁ గని కొల్చువానికి

దైవమ్ముఁ జింతింపఁ దలఁపు గలదె ?

పరముగోరెడువాఁడు పరముకే కొఱగాక

యింద్రియచయమునఁ శేమిజ్జాలితి ?

ఒరసి భోగములలో నోలలాడెడువాని

కరిది మోక్షసుఖంపు లాసగలదె ?

అ. భక్తిగలుగువాఁడు భక్తికిఁ గొఱగాక

యెనయు కర్మవిధుల కేమి జాలితి ?

శ్రీనివాసుమాయఁ జిక్కినవానికి

దాఁడురాన భవమ్ము దాఁడువశమె ?

బొ ౩

ఇటువంటివారల నెట్టు బోధించగ వచ్చు

కుదిరిపుబుద్ధులచే కుందుదురు తాము

॥పల్లవి॥

పాపపుణ్యకర్మదేహి పసిరికాయపురువు

కూపములోని కప్ప దుర్గుణబద్ధుడు

దీపమువేటమ్మగము తెగని యాసోడకాడు

దూపము కాకిభక్తి యొందును లేనివాడు

॥ఇటు॥

మతిచంచలపువాడు మద్దెలలోనియెలుక

వ్రతియై కోరెడువాడు వలలో మీను

కుటిలపుటహంకారి గుండెమీది చింబోతు

అతికాముకుడు జిగురంటుపిక్కిలి

॥ఇటు॥

దేవతాంతరపరుడు తేనెలోఁబడిన యీగ

భావించి కాననివాడు తైసికొక్కెర

శ్రీవేంకటాధీశ్వరుసేవించక మోక్షనకు

బోవల ననేడికాడు బూరుగుపై చిలుకా

॥ఇటు॥

రేకు 88

సంఖ్య 378

సంపు 21

పుట 254

సీ. కూపభేకమ్ము దుర్గుణబద్ధుఁ, డపుపుణ్య
కర్మదేహి పసిడికాయపురువు,

చలమనస్కుండు మద్దెలలోని యెలుక, స
దృక్తివిహీనుండు వాయసంబు,

వలలోని మచ్చెమ్ము వ్రతియయికోరువాఁ,
డతికాముకుడు జిగురంటు పిక్కిలి,

కుటిలఁ డహంకారి గుండెపై చింబోతు,
వెడగుమనుష్యుండు వేటమ్మగము

గీ. దేవతాంతరపరుఁ డెంచ తేనెఁబడిన

యీగ, భావించి కానని హీననరుడు

కొంగ, హరి గొల్వకయ ముక్తి కంగవించు

వాడు బూరుగువృక్షముపైని చిలుక,

గుఱ్ఱి

అంతరంగములో నున్న హరియే గతిగాక

చింతించి మొక్కితే దానే చేకొని రక్షించును

॥పల్లవి॥

పుట్టించిన కర్మమే పోషించకుండునట

బెట్టుగా మనసే మరపించునట

పట్టుయిన దేహమే బలిమాలింపించునట

చుట్టము లెవ్వరు యెంచిచూచినఁ బ్రాణికిని

॥అంత॥

పక్కన విత్తినభూమి పంట పండకుండునట

యొక్కడా మాయే భ్రష్టమయింపించునట

అక్కరలోఁ జేసిన పుణ్యమే కట్టివేసునట

దిక్కుదెస యెవ్వరు యీ దేహి గరుణించును

॥అంత॥

అసలఁబెట్టి పాయమే అటమట మౌనట

చేసే సంసార మజ్ఞానిఁ జేయునట

వేసారక యంతకూ శ్రీవేంకటేశుఁ డేలికట

మోసపుచ్చేవా లెవ్వరు ముదమే జీవుని

॥అంత॥

తేకు 87

సంఖ్య 882

సంపు 21

పుట 257

సీ. పుట్టించు కర్మమే పోషింపదఁట, తల

పించు చిత్తమే మఱిపించునఁట

పట్టుగు దేహమే బలిమాలఁజేయునం

తెవరు ప్రాణికి బంధు లెంచిచూడ ?

పక్క విత్తినభూమి పంటలు పండదం

తెందుమాయయె భ్రష్టమయించునఁట

కావించు పుణ్యమే కట్టి వేసెడునఁట

యీ దేహి గరుణింప నెవరు దిక్కు ?

గీ. అసలఁబెట్టు పాయమే అటమటమఁట

చేయునంసారమే అజ్ఞాఁ జేయునఁట

యింతకును వేంకటేశ్వరుఁ డేలికఁట

తానె చేకొని రక్షించు దండ మిడఁగ.

భైరవి

వానివానిస్వభావము వద్దనరాదు

తానందుఁ దొరలనంటే తప్పులు లేవు

॥పల్లవి॥

సొరిది చింతపులుసు చూచితే నోరూదును

వరుసలం జవిగొన్నవాఁడుగాఁడు

పరగ దేహప్రకృతిపదార్థగుణము లవి

తొరల తెలుగుకొంటె దోషములేదు

॥వాని॥

నెఁకొన్నయింతుల వర్తించితే బుద్ధి చలించు

వలసి యంటిముట్టినవాఁడు గాఁడు

తలఁపులక్ష్యము గుఱిదాఁకిన భావము లవి

తలఁకక తెలిసితే తగులేమి లేదు

॥వాని॥

రీతితో సర్పమును మంత్రించితే కరవదు

వాత సూత్రముగట్టినవాఁడు గాఁడు

యీతల శ్రీవేంకటాద్రియాశ్వరు మహిమ లివి

యేతులఁ గొరిచితేను యే కర్మము లేదు

॥వాని॥

రేకు 47

సంఖ్య 286

సంపు 21

పుట 179

సీ. సొరిది చింతపులుసు చూచిన నోరూరు

వలనుగఁ జవిగొన్నవాఁడు కాఁడు;

ఇయ్యవి దేహప్రకృతిపదార్థగుణమ్ము

తెఱిగిన దోష మింతేనిలేదు;

నూరుల వర్తించినన్ బుద్ధి చలియించు

వడి నంటిముట్టినవాఁడు కాఁడు

తలఁపు లక్ష్యము గుఱిదాఁకిన భావమ్ము

లివి తెలిసినఁ దగు లేమిలేదు;

గీ. కఠవ దురగమ్ము మంత్రంపఁ గాని దాని

వాత సూత్రమ్ముగట్టినవాఁడు కాఁడు;

మంగపతి వేంకటేశ్వరు మహిమ లివ్వి

మది నిలిపి కొల్వ నెట్టి కర్మమ్ము లేదు.

గౌళ

మనసంసాదల తెల్ల కర్మమై పొడచూపు

ననిది యింతకు గురి నరహరి వొక్కఁడు

॥పల్లవి॥

యెరింగి బుణ్యములెల్ల యింద్రోకమై తోచు

నలుండ పాపములే నరకలోకమై తోచు

పొలసి రెండు సరియైతే భూలోకమై తోచు

కలవాఁ దొక్కఁడే గుణి కమలావిభుఁడు

॥ఘన॥

పరగ రాజసులకు బ్రహ్మయై పొడచూపు

గరిమ తామసులకు కటకంతుడై యుండు

సిరుల సాత్త్వికులకు శ్రీహృదయై మించు

నిరవై నవాఁడు శ్రీహరి యొక్కఁడే

॥ఘన॥

ఆయ మెఱుంగువారి కంతరాత్మయై యుండు

చాయ గన్నవారికి జగమెల్లనై తోచు

చేయగన్నవారికి శ్రీవేంకటేశుడై తోచు

యేయెడవారికి గుణి యీ దేవుఁ దొక్కఁడే

॥ఘన॥

రేకు 67 సంఖ్య 210 సంపు 21 పుట 140

సీ. నరవి పుణ్యము తెల్ల స్వర్లోకమై తోచుఁ

గలుషముల్ నరకలోకముగఁ దోచు

పారి రెండు సరియైన భూలోకమై తోచు

నన్నింటికిన్ గుణి హరి యొకండె;

పరగ రాజసులకు బ్రహ్మమై పొడనూపు

తానుండు రుద్రుడై తామసులకు;

సాత్త్వికులకు రమాజానియై నెఱిమించు

నిరవై నవాఁడు శ్రీహరి యొకండె;

■ ఆయ మెఱుంగువారి కంతరాత్మయు, చాయ

గన్నవారలకు జగంబు, చేయఁ

గన్న వారికెల్ల గరుడాద్రిమందిరుం

డె చెలంగువాఁడు హరి యొకండె.

సా శం గ నా ట

మునులాల జనులాల ముందిన దేవతలాల

పనిపూని మొక్కరో వరమాత్మునికి

॥పల్లవి॥

కనకాచలమువంటి ఘనదివ్య రథముపై

వనజాక్షుఁ డెక్కి వీధివచ్చివాఁడె

వెనుదళమై నడచె విప్యత్సేనుఁ డిదె దేవికి

కని మని సేవింపరో కన్నులపండుగలు

॥మును॥

గగనవాహినివంటి గరుడధ్వజముతోడ

అగడై వీధినేగె చక్రాయుధుండు

పగటువిజయముతో పాంచజన్యము వట్టిని

నిగిడి కొనియాడరో నిచ్చకల్యాణములు

॥మును॥

పరుస భాగ్యదేవతవంటి యలమేలుమంగ

పుర మెక్కంగ శ్రీవేంకటోత్తముండు

తీరమై నెలవుకొనె దివ్యసగరులోను

శరణని బడకరో సాక్షాత్కారమున

॥మును॥

రేకు 34 సంఖ్య 182 సంపు 21 పుట 128

1. మునులార ! జనులార ! అనిమిషవరులార !

చేయుత్తి మొక్కరో శ్రీధరునకు

కనకాచలమువంటి ఘనదివ్య రథమెక్కి

వనజనేత్తుండు వీధివచ్చెవాఁడె

వెనుదళమై నడచెను సూత్రవతిభర్త

కన్నులపండువులీ కనరో మనరో

గగనవాహినివంటి గరుడధ్వజముతోడ

నటు వీధినేగె జక్రాయుధుండు

భండనమ్ములు గెల్చి పాంచజన్యము వట్టె

స్తుతియింపరో నిత్యశోభనములు

గీ. మిందు భాగ్యదేవత యలమేలుమంగ

యురము నొక్కంగ శ్రీవేంకటోత్తముండు

నెలవుకొనె తిరునగరిలో నిందుభక్తి

శరణనుచుఁ గొల్చి బ్రదుకరో వరము లంది.

దే సా శం

ఏ విదారములు బొడ్డు యీతఁడు రక్షకుఁడు

శ్రీవల్లభుండె వీడు చేకొని కాచిని

॥పల్లవి॥

పలుమారు బొడ్డునను బ్రహ్మగన్న తఁదిగిపేరు

దలఁచినవారికి సంతాన మిచ్చిని

కలిగి పాదములను గంగపుట్టించినవాని

కొలువనో యీతఁడు కోరిక లిచ్చిని

॥ఏవిదా॥

మొదలనెన్నికతో కామునిగన్నవానినే

కదిసి పూజించరో కరుణించిని

కదంక బ్రహ్మాండము గర్భమున మోచిన

యెదుటి హరికి మొక్కిక్కుఁ డిన్నియును నిచ్చివి

॥ఏవిదా॥

గరుడగంభము పర్థ గం శ్రీవేంకటపతి

పరుస సేవించరో పర మిచ్చిని

ఆరిది విశ్వకుటుంబియైన వీనికి మొక్కిక్కరో

పరగఁ దామరతంపముగాఁ జేసిని

॥ఏవిదా॥

శ్లోకు 32

సంఖ్య 180

సంపు 21

పుట 120

సీ. కమలజు బొడ్డునఁగన్న వెన్నుఁడు తన్నుఁ

దలఁచువారలకు సంతాన మిచ్చు

నిజపాదముల గంగ స్పృజియించిన మురారి

కొలిచినవారికిఁ గోర్కు లిచ్చు

కడుపారఁ గామునిగన్న తమాపతి

గదిసి పూజించినఁ గరుణఁ జూపు

బ్రహ్మాండములను గర్భమునఁ దాల్చిన హరి

అంజలిఘటియింప నన్ని యొసఁగు

గీ. గరుడగంబముకడనుండు తిరుమలపప్ప

వరుస సేవించువారికి వరము లిచ్చు

నే విచారాలు వద్దు నీలావిభుండు

వీని విశ్వకుటుంబి సేవింపరయ్య !

దే వ గా ం ధా రి

ఓపికగలవారికి వొడినుండునవి రెండు

పైపైఁ జేకొనేటివారి భాగ్యము కొలఁదులు

॥పరి॥

సేసినంతపుణ్యము సృష్టిలోనివారి కెల్ల

ఆసల బహుఫలము హరిదాస్యము

త్రాసువంటిది కర్మము పముపై భక్తియైతే

బాసదప్పక పండిన పంటవంటిది

॥ఓపిక॥

గడించినంతే ధనము కైకొనేటివారి కెల్ల

అదరి విజ్ఞానధన మక్షయం

సుడివంటిది సంపద చుట్లఁబెట్టుచునుండు

అడచి నిరాశ బ్రహ్మానందమువంటిది

॥ఓపిక॥

ధర నాడినంతే మాట తగు నక్షరజ్ఞులకు

హరినామోచ్చారణ మక్షయం

యిరవై శ్రీచేంక చేతఁ దిండుల కిదిదేవర

సిరతి నికనికృప నిధానమువంటిది

॥ఓపిక॥

రేకు 316

సంఖ్య 195

సంపు 21

పుట 130

సీ. చేసినమట్టుకే సృష్టిలో పుణ్యము

పరమాత్ముదాస్యంబు బహుఫలంబు

త్రాసువంటిది కర్మ; బాసదప్పక పండు

పంటవంటిది దైవపరమభక్తి

గడియించుపాటిదే కైకొనుసంపద;

జ్ఞాన మనంగ నక్షయధనంబు;

అరయ నిరాశ బ్రహ్మానంద మట్టిపి;

సుడివంటి దీ సిరి చుట్లఁబెట్టు;

అక్షరజ్ఞులకును నాడినంతయే మాట;

హరిపవిత్రనామ మనవధికము;

అభిలమునకు శ్రీశుఁ డధిదైవతము; వాని

కరుణ యెన్నటికిని తలుగని నిధి.

ధూపాశం

కాయ పండుసేయఁబోతే కడు పులుసేగాక

యేయెడ తీపుగాదు యిటువంటిదే

॥వల్లవి॥

కోపమెల్లా నొకవంక కూడవేసి మఱికిదా

పైపై హరించలఁప పాత్రుఁ డయ్యేది

తైపుగాక రుచులపై కాంక్షమాని మఱికిదా

వోపి లోకముల సడ్డ నొల్లఁబండేది

॥కాయ॥

పంచేంద్రియముల నెల్ల పారదోలి మఱికిదా

పుంః పువరక్తి కెల్ల వొడిగట్టేది

కొంచెపుకోరికెల్ల కోరకుండి చుఱికిదా

పంచి హరిదాసులలో చహి కెక్కేదీ

॥కాయ॥

చేయెలు చనురెల్ల విడిచిన చుఱికిదా

శ్రీవేంకటేశ్వరునిఁ జింతించెడి

భావించి యిరని దానపరికరమై కదా

తోడనూచి మోక్షము తుడ కెక్కేది

॥కాయ॥

రేకు 22

సంఖ్య 127

సంపు 21

పుట 84

సి. కోపమ్ము మొదలంటఁ గూల్చివైచినఁ గదా

పరమాత్ముఁ దలపోయఁ బాత్రుఁ డగుట;

కడుకొను రుచులపైఁ గాంక్ష మానినఁగదా

యోపి లోకమునడ్డ నొల్లకుంట;

పంచేంద్రియమ్ముల పాఱఁదోలినఁ గదా

యుల్లమ్మున విరక్తి యునికి గొనుట;

కొనలెత్తు కోరికల్ గోసివైచినఁగదా

వహికి నెక్కుట దానవంతుండు;

ఆ. కాయ పండొనర్పఁ గడుపులు పిగాక

తీపిగానియట్లు తిరుమలేశు

దాసుఁ డగుచుఁ గర్మతతి వీడినం గదా

తాను పరమపదము దారిగనుట.

పాడి

వేగిర మేటికిని వేసట లేటికిని విష్ణుని సొలయగ నేల
సాగిలిమొక్క నతఁడు మన్ననలు జరపినపాటి జరపిగాక ||పల్లవి||
తనవేరే తన కన్నుదాకినను తా నెవ్వనిఁ గోపించిని
తన కర్మమే తన్నుఁ జేయగ దైవము దూరఁగనేల
అనుభవించుచును హరినే కొలిచిన అలమట లన్నియు హరిచూచి
పొనుఁగక తమరో దుర్మోషంబులు పొమ్మన్న పుడే పోయిఁగాక ||వేగిర||
కడుపురోపలికి మింగిన రత్నము కడుబోట్ల వెదకఁగ నేల
బడిఁ దన యంతర్భామి దా మఱచి పలువేల్పులఁ గొలువఁగ నేల
విదువక శ్రీపతిసామమంత్రమే వేడుకఁ దలఁచఁగఁ దలఁచఁగను
చెడకుండా నతఁడు పావనముసేసినప్పుడే సేసిగాక ||వేగిర||

కర్మము నతఁడే కార్యము నతఁడే కడఁగిన శ్రీవేంకటవిఘ్నేశా
నిర్మించినట్లపు నన్నియు మరి నేఁ దనుమానము లేల
ధర్మం బితనికి యే కాలంబును దాసుల రక్షించే దిరుదు
అర్మిలి యితనిఁ గొలిచినఁ బాలును అందనిపదపులు నంగీఁగార ||వేగిర||

పా. 20 సంఖ్య 151 సంపు 21 పుట 160

సీ. తన వేర్లు తనకన్ను దాకిన నెవ్వనిఁ
దాను కోపించును ? తనదు కర్మ
మట్లుసేయఁగ దూఱనగునె దైవమును ? తా
ననుభవించుచు ముకుందుని భజింప
నలమట లన్నియు నాతండు గని దోష
ములఁ బొమ్మనినవేళఁ బోవుఁ గాక
కడుపులోనికి మింగఁబడిన రత్నమునకై
వేటుతావులఁ దాను వెదకనేల ?
మఱచి యంతర్భామి మఱి పలువేల్పులఁ
గొలువంగ నేల ? వైకుంఠసామ
మంత్రము దలపంగ మాటి కాతఁడు శుచిఁ
జేసినప్పుడే తన్నుఁ జేయుఁగాక

గీ. అతఁడే కర్మమ్ము; కార్యమ్ము నతఁడే; కడఁగి
యతఁడు నిర్మించినట్లపు; నతని తెన్నుడు
దాసజనరక్షణంబు సద్ధర్మ; మతని
భక్తి సేవించినన్ సర్వపదపు లబ్బు.

ల లి త

అతుమ సంతోసపెట్టు టది యెఱుక తా

నే తెరువు వొల్లకుఁడు టదియె యెఱుక

॥పల్లవి॥

ముందినబంధముల మునుఁగువడక తా

సంచల విడదన్న టది యెఱుక

చంచలపువిషయాల సగ్గుడ ముగ్గుడు గాక

యెంచి హరిఁదలపోయె టదియె యెఱుక

॥అతుమ॥

పాయని యర్థములను బంటుబంటై తిరుగక

అయితమై మోసపోని దది యెఱుక

పాయపురామినులతో పలుచూడఁ జేయుటొందు

హేయముగఁ దలపోయె టదియె యెఱుక

॥అతుమ॥

ధరమీదఁగల ప్రాణితతుల నొప్పించక

అరయఁగ నముఁ దవుట అది యెఱుక

గరిమం శ్రీ చేకటపతిదాసుడై

యరవొంద సుఖించు టదియె యెఱుక

॥అతుమ॥

రేకు 15

సంఖ్య 81

సంపు 21

పుట 54

సీ. ముంచెడుబంధాల మునుకలు నేయక

యంచెల విడదన్న టదియె యెఱుక

చంచలఃపయాల సగ్గుగక మ్రగ్గుక

యచ్చుకుఁ దలపోయె టదియె యెఱుక

బంటు బంటై సిరివెంటఁ జరించుచు

నటు మోసపోవని దదియె యెఱుక

ప్రాచుష్ఠఁ జెలులతోఁ జేయు సంగతమ్ము

హేయమ్ముగా నెంచు టదియె యెఱుక

అ. ధరణిగలుగు పొణితతుల నొప్పించక

సరయుఁడు నముఁడౌట అదియె యెఱుక

పరముడై న మంగపతిదాసదాసుడై

యెప్పుడు సుఖించు టదియె యెఱుక.

సామంతం

తరి నిధానము గన్నదాకా దరిగ్రంబు
స్థిరముగా కివి గనెన సిరు లేమి బ్రాతి «పల్లవి»
మొదల గోవింద యను మూడక్షరంబులు
పదిలముగ నోరఁ బనుపడు దాకానె
రదియుగా కాపదలు కలుషములు జీవులకు
చెదరుగా కివి గనెన సిరు లేమి బ్రాతి «తరి»
నారాయణా యనెడి నాలుగక్షరములు
పేడదొని నోరి కచ్చిన దాకానె
భూరి దుఃఖములు నలపులు నదా జీవులకు
చేరినా యవి గనెన సిరు లేమి బ్రాతి «తరి»
వేంకటేశ్వర యనెడి వేదపంచాక్షరము
అంతురంజయి నోరి రపుదాకానె
జంకెనలు నలపు నలబడిగాన జీవులకు
యింక నివి గనెన సిరు లవియేమి బ్రాతి «తరి»

తేరు 9 సంఖ్య 401 సంపు 21 పుట 211

. మొదల గోవిందయన్ మూడక్షరంబులు
పదిలమ్ముగా నోట మెదలువఱకె
కదియుగా కాపదల్ కలుషముల్; జీవుల
కివి యొదవిన సిరు లేమి బ్రాతి ?
నారాయణా యన్న నాలుగక్షరములు
దబ్బున తమనోటి కబ్బువఱకె
భూరిదుఃఖమ్ములు పొడమునుగా కివి
యెలసిన సిరులకు నేమి బ్రాతి ?
గీ. వేంకటేశ్వర యనునట్టి వేదవినుత
పరమపంచాక్షరాల్ నోటపడెడువఱకె
యలపు లలబడుల్ జంకెన; లవల జీవు
లేడగన్నను సిరులకు నేమి బ్రాతి ?

సా శం గ నా డ

హరిదాసుల మహి మల్లదివో

నరులు యిదే సమ్ముటగాక

॥పల్లవి॥

పెక్కుతిపస్సులు పెద్దలు ఋషులు

చుక్కలై యున్నారు చూచితిరా

యెక్కడి ముగితి మెవ్వరి కున్నది

వొక్క శుకునకే యొనరెగాక

॥హరి॥

తీరిని యప్పురపుదేవత లిందరు

మేరువం దున్నారు మెచ్చిరిరా

యీ రీతి వైకుంఠ మెవ్వరి కున్నది

నారదాదులకే ననిచె గాక

॥హరి॥

అందు సీకాకాతమనటి (౧) బ్రహ్మము

బొంది మెవ్వరై న బొడగంటిరా

విందువలెనే శివేంద్రచక్వరుని

జెంది వరములు చేకొందిరా

॥హరి॥

రేకు 20

సంఖ్య 451

సంపు 21

పుట 304

సీ. పెక్కురు శపసులు పెద్దపెద్ద ఋషులు

చుక్కలైయున్నారు చూచినారె !

యెక్కడి కైవల్య మెవ్వరి కున్నది

ఒకశుకయోగికే యొనరెగాక

దివ్యామృతముగొన్న దేవత లిందఱు

మేరువం దున్నారు మెచ్చినారె

ఈ రీతి వైకుంఠ మెవ్వరికున్నది

నారదాదులకే చేకూరె గాక

గీ. అక్కటకటా ! నిరాకార మనెడి బ్రహ్మ

మెవ్వరైనను బొడగంటిరే ? వృషాది

వల్లభుని విందువలె జెంది వరము లందు

కొంటిరే ? దాసమహిమకు కొలఁది లేదు.

శంకరాభరణం

తనమనసే తనకు తానుకాణ వచ్చుగాక

వినుకలి పరబుద్ధి వీనులబట్టినా

॥పల్లవి॥

చుట్టమైనవాడు తన చోటికి నమ్మికగాక

వెట్టివాడు సతమానా వేగినంత తాను

అట్టే తనయిందియన్న మాకోటి కొడుగుదాక

పొట్టబొరుగువిందులు పొద్దుదప్పుకుండునా

॥తన॥

వాడియైన యిల్లాలు పంశమున కెక్కుగాక

కూడగొట్టుకాంత తన కుల మయ్యానా

వాడలో మంచిగుణము వాసివన్నే దెచ్చుగాక

యేడనైనా యపకిరి హీనమే కాదా

॥తన॥

యెక్కువ హరిగొల్పితే నిహపరము నిచ్చుగాక

తక్కిన దేవత లింతటి కోపేరా

చక్కని శ్రీవేంకటేశుడు సర్వాంతరాత్మకుండు

తక్కుక మనుజులారా తలచి బ్రదుకరో

॥తన॥

రెకు 77 సంఖ్య 448 సంపు 21 పుట 300

౧. తన చుట్టమగువాడు తనకు నమ్మికగాక

వెట్టివాడు సతంజ వేగినంత ?

అకటి కొదవుబో యాత్మగృహాన్నంబు

పొరుగువిందుల కున్న ప్రొద్దుదప్పు;

తన కూర్మియిల్లాలు తగుగాక నడువీధి

వెలయాలు వంశాభివృద్ధి కగునె ?

వాసిదెచ్చుంగాక వాడలో సుగుణంబు

హీనమే యపకిరి యేడనైన;

గీ. ఇచ్చు తనుగొల్వ లక్ష్మీకుఁ డిహపరమ్ము

లితరదేవత లేమి తా మీయఁగలరు ?

అహిగిరికుండు సర్వాంతరాత్మకుండు

మది దలచి కొల్చి బ్రదుకరో మనుజులార !

గుం డ క్రియ

ఇంచుకంత ధర్మములో నున్నది యిందరిమేలునుఁ గీడును
 వందనతోడతఁ గైకొనఁదలచిన వారల నేరుపు లింతేఁబని ||పల్లవి||
 సరకము లనుభవించితి నని తలచిన నలిఁజెనుఁ బార్థకర్ణకర్మములు
 పరవారాదులఁ గలయఁ దలచిన పాపము లెల్లనుఁ జుట్టుకొను
 సురచరిత్రము వినినచుంతలో సుకృతియై వెలయుఁ బురుషుఁడు
 దురితచిత్తుల విధంబులు వింటే దుష్కృత్యములకును గుఱియగును
 ||ఇంచు||

చచ్చినవాపమె బ్రతికినయప్పుడు శరీరసుఖములు మఱచిన ముక్తుఁడు
 యిచ్చల మృతునకు విభవముసేసిన యేదకు నెక్కుడు వృథా వృథా
 మెచ్చుగ నొరులకు నిచ్చినయర్థము మీదమీద ఫలియించు
 తెచ్చి లోభమున దాచిన భవములు తీరక భాగతమై యుండు ||ఇంచు||
 యిచ్చలుపైన శ్రీవేంకటేశ్వరు నెదిగి కొలిచినను భవ మీదేరును
 పలుకర్మముల నెంత దొరలినా ప్రియాసములే కడుఘనము
 అలమేల్కంగ పురుషవారమున ఆచార్యననుమతి మెలంగును
 ఎంచని లావుం పశగతుఁడైనను వానిచందములు హరియే ||ఇంచు||

రేకు 70 సంఖ్య 400 సంపు 21 పుట 269

సీ. అనుభవించిన పాప ముచిచాలు ననుచింతఁ
 బ్రార్థకర్మముల్ దూర మగును;
 నలిరేగి పరదార గలయఁ దలంచిన
 నెట్టన దురితముల్ చుట్టుకొనును;
 సురచరిత్రలు విన్న సుకృతియౌ పురుషుండు
 పాపులకథ విన్నఁ బతితుఁ డగును;
 బ్రతికినప్పుడె చన్న భావమ్ముతో దేహ
 పుసుఖాలు మఱచిన ముక్తుఁ డగును;
 మృతునకుఁ జేసిన యతులితవిభవమ్ము
 రాజు కెక్కునె యొక్క రవ్వయేని ?
 సాదుల కిడు సిరి మీఁదమీఁద ఫలించు;
 లోభించినన్ మట్టిలోనఁ గలియు;

గీ. ఇంచుకంతధర్మమునందు నెనఁగు మేలు;
 గురువుననుమతి శ్రీలక్ష్మీపురుషకార
 మున వృషాచలనాథు భక్తిని భజింప
 జన్మ మీడేలు; కడమకర్మములు వృథలు.

గుజ్జ

దైవముచేసినసేత తప్పించరాదు

కావలసిన పనులు కాకమానవు

॥పల్లవి॥

పొంకముగానివానికి బుద్ధు లెన్ని నేరిపినా

పంకర కొంకలేకాని వశముగాఁడు

సంకుఁ బూసదుచ్చి యెంత సానబట్ట తోమినాను

సుంకించి ముత్యముతోడి సూటికి రాదు

॥దైవము॥

యెలమితోఁ గురూపి నెంత సింగారించినాను

అలయికలేరాని అందముగాదు

మలసియిత్తడి దెచ్చి మాడలుగాఁ జేసిలేదు

కలసహజమేరాని కనకము గాదు

॥దైవము॥

మిరపుగా నిగ్గడికి నెంత పెండ్లిసేసిరాను

పొరపొచ్చెమే రాని పొందఁగరాదు

సరుగ శ్రీచేంకచేళ్ళరుదాసుడై తేఁ గాని

సరినేమిటా జ్ఞానము సమకొనరాదు

॥దైవము॥

తేకు 68 సంఖ్య 380 సంపు 21 పుట 255

సీ. శుభముగఁ గెల్చి బుద్ధులు గణపిన

పంకరకొంకలే వశముగాఁడు

సంకుఁ బూసనుదెచ్చి సానబట్టినఁగాని

సుంతముత్యముతోడ సూటిగాదు

చేరి కురూపి సింగారించినన్ లేక

మందమ్మరాదు ప్రయాసకాని

మంచియిత్తడిదెచ్చి మాడలు చేసిన

కలగుణ మ్ముడిగి బంగారుగాదు

గీ. ఇరవుగా నిగ్గడినల్ప పరిణయంబు

నెందు పొరపొచ్చెమేగాని పొందురాదు

అంజనగిరిశునకు దాసుడైనఁ గాని

జ్ఞాన మేమిట సమకొను జాడలేదు.

దేసాళం

విరతి గలుగవలె విష్ణుభక్తుడు గావలె

సరవితో నుండవలె సహజయోగిని

॥పల్లవి॥

మంతనాన నుండవలె మనసు శోధించవలె

చింతించవలె హరిని జెలగవలె

ఆంతరంగుడు గావలె నానలు మానగవలె

సంతోసాన మించవలె సహజయోగిని

॥విరతి॥

వెరవు గలుగవలె వెఱపు బుడుగవలె

యిరవై యెఱుకవలె యెచ్చరవలె

విరసము మానవలె వివేకించుకొనవలె

సరుగ మౌనిగావలె సహజయోగిని

॥విరతి॥

భావించుకొనవలె పదరకుండగ వలె

రావలె జరిపూర్ణుడు కరుణవలె

శ్రీవేంకటేశ్వరునిసేవే కలుగవలె

సావధానుడు గావలె సహజయోగిని

॥విరతి॥

తేకు 58 సంఖ్య 332 సంపు 21 పుట 223

సీ. మంతనంబుననుండి మనసును శోధించి

చింతించవలె హరిఁ జెఁగవలయు;

హరి కాంతరంగికుండయి యాశ్రయదాడి

సంతోషిగావలె సహజయోగి;

వెరవు లరయవలె వెఱపు బుడుగవలె

నెచ్చఱవలె మంచియెఱుక గలిగి;

విరసమ్ముమాని వివేకించుకొనవలె

సరి మౌనిగావలె సహజయోగి;

గీ. పదరకుండవలయు భావించుకొనవలె

పూర్ణు డగుచు గరుణ బొదలవలయు;

విష్ణుభక్తు డగుచు విరతి నొందగవలె

సావధాను డగుచు సహజయోగి.

పా డి

ఇవి సమ్మి గర్వింప నేమిటికి

వివేకించి కొడిచితే విష్ణుడే సతము

॥పల్లవి॥

కల రిందరుఁ జుట్టలు వాయముతో నున్ననాళ్లు

చెలయ నంతటిమీద వింతవారే

నిలుచును విద్యలెల్లా నేరుపుగలన్నాళ్లు

తలఁపు మఱచితేను తనలోనే యడఁగు

॥ఇవి॥

యెక్కుడుగా నుతియింతు రీదిగల యన్నాళ్లు

చక్కఁగా సూరకుండితే చప్పచప్పనే

గక్కనఁ బంపుసేతురు కలిమిగలన్నాళ్లు

కక్కసానఁ దేదయైతే కైకొన నెవ్వరును

॥ఇవి॥

పను లేమైనాఁ జెల్ల బలిమిగలన్నాళ్లు

తన లా పురిగితేను తడఁబాట్లే

చెనుకొని కొచ్చితే శ్రీదేవకదేవదే రక్షించు

మనుకుల భోగములు మీసాలపై లేనెలు

॥ఇవి॥

రెండు 54 సంఖ్య 306 సంపు 21 పుట 208

సీ. కలరు చుట్టమ్ములు కాయ మున్నన్నినా

శ్లోతటి మీఁదట వింతవారె;

నిలుచును విద్యలు నేరు పున్నన్నినా

శ్లోవల మఱపుగల్గ నడఁగు బోన;

ఎక్కుడుగా మెత్తు రీపు లున్నన్నినా

శ్లోప్పన చప్పన యూరకున్న ;

బంపుసేయుదురు సంపద లున్నయన్నినా

శ్లోరహినుండైన నాజ్ఞగొనరు;

గీ. బలిమిగలయన్ని సాకులు పనులు చెల్లు;

గలుగు తడఁబాట్లు తనలాపు తొలఁగినవ్వుడు;

బహుళభోగాలు మీసాలపైని లేని

యాలు తిరుమలేశుడే తన్నుఁ గొలువఁబోయె.

కాంబోదీ

అటుగాన శరణుంటి నపరాధము చెందుకు

అటుకున బ్రదికించి దయఁజూడవే

॥పల్లవి॥

యెంచరాని నేరములు యిన్నిఁజేసి యేలికకు

చంచలతో మొక్కితే భావము గరఁగు

దొందిదొంచి వెగటుగాఁ బోరినవాఁడైనాను

మంచిమాటలాడితే సమ్మతి హితుఁడెను

॥ అటు ॥

అనాజ్ఞ దోసినట్టి యాతఁడైనా యేలికకు

రానిక చేతికిచ్చితే గరుణ పుట్టు

మోసముతో సొమ్మెల్లా ముచ్చిలించి తని వచ్చి

దీనతతో రెంకయైతే దిగులెల్లాఁ బోవును

॥అటు॥

వాలాయించి దూరుచేసి వచ్చియైనా యేలికకు

వేళగాచి కొలిచితే వేడుకపుట్టు

యీలీల శ్రీవేంకటేశ యే జాతివాఁడైనాను

మూల నీ ముద్ర మోచితే మునుప్ప రక్షింతువు

॥అటు॥

రేరు 76 సంఖ్య 485 సంపు 21 పుట 292

సీ. ఎన్నియో నేరమ్ము లేలికయెడఁ జేసి

పడిపడి మ్రొక్క భావమ్ము కరఁగు;

అజ్ఞమీఠినయాతఁడైన నేలిక కొక్క

కానుక వెట్టినఁ గరుణ పుట్టు;

మ్రుచ్చిలించినసొమ్ము మొత్తమ్ము దినివచ్చి

దీనత బంతున దిగులు వాము;

వంచనఁ బోరినవాఁడైన మంచి మా

టాదినచో హితుఁడగుచు వలులు;

అ. దూరుచేసివచ్చి చేరి యేలినవాని

వేళ గాచి కొలువ వేడ్క గలుగు;

నిట్టె వేంకటేశ ! యే జాతివాఁడేని

ముద్రమోవఁ గరుణ మునుపె కాతు.

గుజ్జరి

ఏమని వున్నదో యీ మనసు

కోమల మెప్పుడు కొరతే మనసు

॥పల్లవి॥

ముదిసేడివారల ములిగేడివారల

కదిసి చూచి కలగదు మనసు

వదలక ఇందిరియవర్గంబులకే

వెదకి నిదివో పీఠిడి మనసు

॥ఏమని॥

జననమరణముల చరాచరములను

రనియును మీదెఱుంగదు మనసు

ఘనసంసారపుకాణాచులకే

దినదినకాంక్షల దిరిగి మనసు

॥ఏమని॥

కలగని యటు మేల్కని చూచి తెలిసి

చెలగి రెంటు నడచి మనసు

బలిమి రక్షింప వేంకటపతి రక్షింపగ

కొలిచి యాతనికి కొసర్ మనసు

రేకు 14 సంఖ్య 80 సంపు 21 పుట 53

సీ. ముదిసేడివారల మూలెడివారల

గదిసి చూచియు గలగదు మనసు

ఇందిరియార్థంబుల నెప్పుడు వదలక

పీఠిడియగుచును వెదకు మనసు

సకలచరాచరజననముల్ మరణముల్

గనియును మీదెఱుంగదు మనసు

కడగి సంసారంపుకాణాచులకు నయి

దినదినకాంక్షల దిరుగు మనసు

గీ. కలలు గని మేలుకని చూచి కతలు దెలిసి

నలగుచు జెలగుచున్ రెంటు నడచు మనసు

బలిమి రక్షింప వేంకటప్రభువరుండు

కొలిచి యాతని నెప్పుడు కొసరు మనసు.

మాపాశం

శరణంచేసివుదిక్కు సర్వేశ్వరా

నిరతి మాయావికిని నిజమేది

॥పల్లవి॥

యిన్నిటాఁ బుట్టిన దేహి కింక కులశీలమేది

చన్ముఁబాలవాని కాచారమేది

పన్నినసంసారికి పరమాత్ముచింత యేది

పున్నతి జంతరపుబొమ్మ రుద్యోగ మేది

॥శర॥

పంచేంద్రియబద్ధునికి పట్టి స్వతంత్రమేది

చందలదిర్తునికి విజ్ఞానమేది

యెంద భూతావాసుని కింక జేసే ధర్మమేది

నించి మలమూత్రాయునికి భోగమేది

॥శర॥

రామాతురుసకు కర్మానుష్ఠానమేది

వాముల నిర్మలోభికి వైరాగ్యమేది

శ్రీమంతుడై సయట్టి శ్రీవేంకటేశ్వర సేవే

కామించి కాచితిగాక గతియేది

॥శర॥

రేకు 20 సంఖ్య 205 సంపు 21 పుట 137

సీ. ఇన్నియోనులవాని కెటుఁ గులశీలముల్ ?

చన్ముఁబాలవాని కాచార మేది ?

సంసారికిన్ శౌరిసంస్కరణం బేది ?

జంత్రపుబొమ్మకు జతన మేది ?

ఇంద్రియబద్ధున కేది స్వాతంత్ర్యము ?

చంచలాత్మునకు విజ్ఞాన మేది ?

మలమూత్రదేహికిఁ దలఁప భోగ మేది ?

నిత్యమాయావికి సత్య మేది ?

గీ. సతతకామాతురున కనుష్ఠానమేది ||

పరమలోభికి వైరాగ్యపరత యేది ?

దయ్యములమారి కొనరించు ధర్మమేది ?

గరుడగిరిపతి గావక గతి మఱేది ?

రా మ క్రి య

వాదమేల సారె సారె పడి ముక్తి లేదంటె

వేవాంతశ్శివణము వెట్టికి జేసేరా

॥పల్లవి॥

ఆరయ ప్రిపంచమెల్ల నభేద మయితే

గురుడు శిష్యుడ లేడు కూడ భర్తము

సొరిది నాత్మలోన సోఽహంభావన యయితే

సరి మును దేవభాజలు చెల్లవు

॥వాద॥

సహజీలావిభూతి సర్వం మిథ్య యయితే

బహుయాగాదికర్మము పసిలేదు

మహిలోని జననము మరణము మాయ యయితే

విహితాచారము సేయ విధిలేదు

॥వాద॥

ఘటన బ్రహ్మము నిరాచార మయితే బలియింప

యిటు పురుషసూక్తాదు లివి సీ కేల

అటు శ్రీవేంకటేశుడాస్యములేక విగిసితే

సటలాడుకొనేటి రాక్షసమత మవును

॥వాద॥

రేకు 20

సంఖ్య 112

సంపు 21

పుట 75

విశ్వమింతయును నభేదమై యయినచో

శిష్యుండు లేడు దేశికుడు లేడు;

అత్మ జింతింప సోఽహంభావనయై యైన

దేవతార్చనలకుఁ దావులేదు;

లీలావిభూతి శీలంప మిథ్యయై యైన

బహుయాగములతోడఁ బనియై లేదు;

పుట్టుట గిట్టుట వట్టిమాయయై యైన

నాచారములకు లే దవసరంబు;

గీ. కడకు బ్రహ్మరిబె తా నిాకారమైన

పురుషసూక్తాదులకు లేదు పుడమి నీడ;

వేంకటేశుడాస్యములేక విఱ్ఱిపీఠ

మాట లేటికి ? రాక్షసమతమె యగును.

పాశంగనాట

విచారిండుకోని వారి వెట్టితన మితెకాని

పదారింది నీ కృపను బ్రతికితి నేను

॥పల్లవి॥

ఓ)మహాలక్ష్మియుండఁ బొంది దరిద్ర మేలయుండు

కామధేను వున్న చోట కరవేలయుండఁ

రామించి నారాయణ నీ ఘననామ మున్నచోట

కామసౌఖ్య పాతకాలు దగ్గరి యేలయుండు

॥విచా॥

చెంగట సూర్యుఁ డున్నచో చీకట్లేలయుండు

భంగించి గరుడుఁ డుండఁ జాము లేలయుండు

ముంగిట గోవిందుండ ముద్రలు మేన నుండఁగా

అంగవికారము లయిన అజ్ఞాన మేలయుండు

॥విచా॥

కానె నిజమై వున్న చెంతఁ జంచల మేలయుండు

రానఁబడి భక్తియుండ కంఠ యేల యుండు

బ్రాహ్మ శ్రీవేంకటేశ అంతరాత్మ నీ వున్నచో

అనుక శుభము లుండ నలపేలయుండు

॥విచా॥

రేకు 19

సంఖ్య 108

సంపు 21

పుట 72

సీ. దారిద్ర్య మెటులుండు దండనుండఁగ లక్ష్మి

సురధేను వుండంగఁ గలుపు గలదె ?

నారాయణుని ఘననామ ముండెడుచోట

పాతకకోటు లేపగిది నుండు ॥

చీకటు లెటుండు చెంగట రవియున్నఁ

గాకోదరము లున్నె గరుడుఁ డున్న ?

తనమేన విష్ణుద్వాదశముద్ర లుండంగ

తూలక యజ్ఞాన మేలయుండు ?

గీ. స్వస్థుడై యున్న నేల చాంచల్య ముండు ॥

భక్తియుండంగఁ గలఁక యే భాతి నుండు ?

అంతరాత్ముడై హరియుండ నభిలఖుభము

లిరవుకొనుచుండ నిక నలపేల యుండు ?

పా ?

తమ తమ యంతటికి తమవారె

గుమిగూడు కొనుదీంతె కొసర నేలయ్యా

॥పల్లవి॥

తల్లి శ్రీమహాదేవి తండ్రి పురుషోత్తముడు

తొల్ల దేవతలెల్ల తోడబుట్టు

దొల్లగారు జీవులెల్ల పుట్టి పోదురు వత్తు

చెల్లబో యిందులకుగా చింత లేటికయ్యా

॥తమ॥

హరిభక్తు లేలికలు అచార్యుడొక్కడే దాత

పరమాత్మునామములే బంధువులు

సరవి జంతువులకు సంసారమే ధర్మము

పరుల కెల్లా సింతేసి భక్తిమత లేయ్యా

॥తమ॥

హితులు వేదరాసులు యిల్లాలు వివేకము

సుతుడు తనలోపలి సుజ్ఞానము

గతి శ్రీవేంకటేశుడె కలవాడు పాణిలు

మతిమంతుల కిందులో మఱపు లేదయ్యా

॥తమ॥

రేకు 18 సంఖ్య 100 సంపు 21 పుట 67

సి. భావనమాతయె తల్లి పురుషోత్తముడు తల్లిది

తొలితోబుట్టువు లెల్ల సురలు

పుడమిలో జీవులు పుట్టి పోదురు వత్తు

రిందుకుగా జింత లేటికయ్య !

హరిభక్తు లేలిక ఛాచార్యుడే దాత

పరమాత్మునామములే బంధుజనులు;

సరవి జంతువులకు సంసారమే ధర్మము

మింతేసిభక్తిమ లిందు నేటికయ్య !

గీ. సతి వివేకమ్ము; వేదముల్ హితులు; సుతుడు

లోని విజ్ఞాన; మెల్లెడ పాణిలులకును

సర్వవిధములగతి శేషశై లనిధుడె

మతియుతుల కిందులో సుంత మఱపులేదు.

కు ధ్ధ వ స ర త ం

ఎన్నిలేవు యీ యింద్రజాలములు యెట్లు సమ్మేడిది వో సర్వేశ్వర
మన్నించి నన్నిట బోధింపగదవె మాయాతీతుడ విన్నిటను ॥పల్లవి॥

తామసునకుఁ బుట్టిన సుజ్ఞానము తత్త్వవాదమునకే మొదలు
కాముకునకుఁ దోచిన వివేకము కాంతాః ములకే సెలవవును
పామరునకుఁ బొడమిన వైరాగ్యము పరదూషణకే పనియవును
సామాన్యున కటువచ్చిన చదువులు సాధింపవు మోక్షముతెరువు ॥ఎన్ని॥

జగతి వాస్తవికున కొదవిన సత్యము శపథంబులకే గుఱియొను
మగటిమి దుర్జనుఁ దెఱిగిన మంత్రము మారదాదులకే సాధనము
పగటున లోభి యొనర్చిన పుణ్యము పృత యముల కాలయము
చెగుటునఁ గూర్చుఁడు చేసిన తపమది వీరికితనముల రాకరము ॥ఎన్ని॥

సరిఁదాపిఁ గల దాక్షిణ్యము తారచోరులకు సహాయము
విరసవర్తనున కాచార మబ్బిన విపరీతింబులే దొరకొనును
దురితచిత్తునకుఁ జిక్కినయుక్తులు తువ్వంబులపాలుగఁ జేయున్
చిరముగ శ్రీవేంకటేశ మిమ్ముఁ గొరికింపారలే యిల నతిఘనులు
॥ఎన్ని॥

రేకు 58 సంఖ్య 317 సంపు 21 పుట 213

సీ. తామసునకుఁ గలు దండిసుజ్ఞానమ్ము
తత్త్వవాదమునకే దారిదీయుఁ
కాముకునకుఁ బొడకట్టు వివేకము
సెలవగుఁ గాంతాళము కె యెప్పుడు
పామరునకు జతపడిన వైరాగ్యమ్ము
పరదూషణములకే పనికివచ్చుఁ
సామాన్యునకు వచ్చు చదువులు గిడువులు
సాధింపలేవు మోక్షమ్ము తెరువుఁ

ఉర్వి నాస్తి కునకు నొదవిన సత్యమ్ము
 శపథంబులకె చాలిచాలకుండు;
 దుర్జనుం డెఱిగిన దొడ్డమంత్రము మార
 ణాదుల కెప్పుడు సహాయకారి;
 భువి లోభి యొసరించు పుణ్యమ్ము ప్రత్యవా
 యములకు నెల్లప్పు డాలయమ్ము;
 క్రూరుండు గావించు ఘోరతపంబు పీ
 ణీడితనంబుల కెల్ల విడిదిపట్టు

గీ. పాపివాన్మీయమది సాయపడును జార
 చోరులకః; దుష్టకృత్కాల బారిద్రోయు
 దురితశిక్షుల యుక్తులు చిరము మిమ్ముఁ
 గొలుచువారలె యతిఘనుల్ కొండలప్ప !

సామంత

నేనే తాగ్యవంతుడను నీ కృపగలిగె నాకు

జ్ఞాన మిచ్చితివి నే సుసారము సేయఁగాను

॥వల్లవి॥

పుట్టుదరిదుగ్రై వున్నప్పుడు వచ్చిన సంపద

లట్టే వేపచేదు దాగేయప్పటి తీపు

దట్టమై యాకలిగొన్నతఱిఁ గల యాహారము

గట్టిగాఁ జవియైనట్టు గలిగె నీ భక్తి

॥నేనే॥

చిక్కులులేక భీతిచానిమీరి సంతోషము

నిక్కపురోగము హానిన సొఖము

చిక్కిలి యప్పులుదీటి మెఱసే దొరతనము

గక్కన నా కచ్చినట్టు గలిగె నీ భక్తి

॥నేనే॥

జడిసి యెండదాకిన నమయమందలి నీడ

యడవిలోపల సహాయమైన తోడు

అడవి దొరఁగినట్టు లట్టే శ్రీవేంకటేశ

కడఁగి నీ కృపవల్లఁ గలిగె నీ భక్తి

॥నేనే॥

రేకు 78

సంఖ్య 440

సంపు 21

పుట 296

సి. వేపచేదును తాగ్రువేళ గైకొను తీపు

కటికపేదఱిమిని గలిగిన సిరి

దట్టంపుటాకలి తఱిగల బోనమ్ము

చవియైనయటుగల్గె సాంద్రభక్తిః

భయమువాసినమీఁది పరమసంతోషమ్ము

రోగమ్ము హానిన సాగు సుఖము

అప్పు లన్నియుదీటి యడప దొరతనమ్ము

లభియించినటు భక్తి లభ్య మయ్యెః

గీ. ఎండదాకిన నమయమం దెలయునీడ

యడవిలోపల నమకూడినట్టితోడు

కైవడిని నాకు వేంకటకటకనిలయః

నీ యసారకృపం గల్గె నీదుభక్తి.

శ్రీ రాగం

నీవే వచ్చి ప్రత్యక్షమై నిలుతువుగాక మాకు
భావించి నిన్ను రూపించి పట్ట నెట్టువచ్చును

॥పల్లవి॥

పాలజలనిధిలోన పండేది నీ కొకచోటు
వోలి జీవులలో నెల్లా వుండేది కొకచోటు
తేలగిల సూర్యునిలో తిమ్మట నీ కొకచోటు
తాలిమి ని న్నెందని వెదకఁగల మిఁకను

॥నీవే॥

అనలునిలోపల నారగించే దొకచోటు
గొనకొని వైకుంఠానఁ గొలుపుండే దొకచోటు
పొనుఁగక దాసురిందఁ బూజఁ గొనే దొకచోటు
ఘనుఁడ నిన్ను సోదించి రస నెట్టువచ్చును

॥నీవే॥

గతిఁ మలసిపాస రచ్చ సేసే దొకచోటు
కఠలుగా లక్ష్మితోడ కాపురము లొకచోటు
తతి శ్రీదేవకటాద్రిపైఁ దగఁ గాడా కొకచోటు
యితవుగా నీ చొప్పు లెత్తఁగ మా వశమా

॥నీవే॥

రేకు 84 సంఖ్య 387 సంపు 21 పుట 247

సీ. ఎదుటఁ బ్రత్యక్షమై యీవే నిల్తువుగాక
భావించి నీ న్నెట్లు పట్టవచ్చు ?

పోలకడలి నీకుఁ బవళింప నొకచోటు
జీవాత్మ లరయ వసించుచోటు

అదిత్యమండల మ్మటు గుఱిమ్మరిలుచోటు
విష్ణుఁడా ! ని న్నెందు వెదకఁగలము ?

అగ్ని హోత్రమొక్కఁ డారగించెడుచోటు
కొలుపుండుచోటు వైకుంఠనగరి

పూజలుగొనుచోటు పుణ్యదాసగృహాలు
సోదించి ని న్నెట్లు చూడనగును ?

గీ. తులసివనభూమి రచ్చలుసలుపు చోటు
కలిమిచెలితోడ కాపురము లొకచోటు

అహిగిరింద్రమ్ము కాడాచియైనచోటు
దేవ ! నీ చొప్పు లెత్తంగ మా వశంబె ?

శ్రీరాగం

తెలియదు నీ మనసు దేవోత్తమా

సులభుడవని పిని చొరఁబారి మనసు

॥వల్లవి॥

చూతును నీ మూరితిని చొప్పుగాఁ గన్మురెడుట

అతుమలోఁ దలపోసే ననుచును అలవరచుకొందును

నీతి యెంచి చూచితేను నీ వెంత నే నెంత

యాతల నా యగ్గలికెకు నే మనుచున్నాఁడవో

॥తెలి॥

నెట్టుకొనఁ బూజింతు నీవు నా వాఁడవే యంటా

పెట్టెలోన నుంచి చక్కఁబెట్టుకొందును

యెట్టిది నా సాహసంబు యేమిట నిన్ను మెప్పించితి

నట్టనడుమ న న్నెట్టు నవ్వుతా వున్నాఁడవో

॥తెలి॥

నొడిగి నిన్నుఁ బిలుతు నోరునిండాఁ బేరుకొని

యెడయఁ కెందున్నాఁడవో యెక్క డెక్కడ

అడరి శ్రీవేంకటేశ అలమేల్మంగవతివి

వడి నన్నేలితి వెటువంటి సుకృతివో

॥తెలి॥

రేకు 72 సంఖ్య 418 సంపు 21 పుట 278

సీ. కాంచెద నీమూర్తి గన్నులయెదుట ని

న్నలవరించితి నాత్మ నని తలంతు

నెంచిచూడంగ నీ వెంత ? నే నెంత ? యే

మనుచుంటివో నాదునగ్గలికకు

నీవు నావాఁడవే నిజమని పూజింతు

పెట్టెలో నిడి చక్కఁబెట్టుకొందు

నెట్టి సాహసము ? ని న్నేమిట మెప్పించి

నాఁడ ? న న్ని యెంతనవ్వుకొందో ?

ఆ. నిన్నుఁ బిలుతు నోటినిండుగఁ బేర్కొని

యెడయఁ కెందుఁగలవో ? యేడ కేడ !

వీలితివి గదయ్య ! యెటువంటి సుకృతివో

అంజనాద్రివాస ! అదిపురుష !

నా ట

నిన్నుగే నానతీవే నేనీపుట్టుగులకు
పన్నుకొన్ననేరమి నాపై నెట్టుగలిగె ॥పల్లవి॥

పూర్వపునీవు పురాణపురుషుడవు గనక
మర్రిపై నీ వెఱుంగని దొకటిలేదు
పర్విన కోడిసూర్యప్రకాశుడవు గనక
సర్వజ్ఞ నీవుగానని చందమేమీ లేదు ॥నిన్ను॥

విసులించ నీవు వేదవేద్యుడవు గనక
మనసులో నీ కెక్కడ మఱపులేదు
అనికము నీవు సర్వవ్యాపకుడవు గనక
యెనయగ నీకు విరహిత మెందూలేదు ॥నిన్ను॥

పొంతనీవు పంచమహాభూతేకుడవు గనక
పంచాన నీవులేని ప్రపంచము లేదు
అంతర్మామివి శ్రీవేంకటాధిపతివి గనక
చింతాకంత నీవులేని చేష్ట లేదాలేవు ॥నిన్ను॥

రేకు 58 సంఖ్య 887 సంపు 21 పుట 227

సీ. కృపఁ దెల్పుగదె పుదాణపురుషుడవు గాన
మర్రి నీ యెఱుంగని దొకటి లేదు;

సూర్యకోటిప్రకాశుడవు సర్వజ్ఞుడ
నీవు గాననిచంద మెందులేదు;

వేదవేద్యుడవు విమలబుద్ధిగాన
మనసులో నీకేడ మఱపులేదు;

పంచమహాభూతపతివి గావున నీవు
లేని ప్రపంచమ్ము లేదు లేదు;

అ. అఖిలమునకు నీవె యంతరాత్మవుగాన
నీవులేనిచేష్ట లేడ లేవు;

ఇన్నిపుట్టువులకు నే నొనర్చిన నేర
మేమి వేంకటేశ ! యెట్లు గలిగె ?

సామంతం

దైవమా || తప్పులేదు తలఁచేవారిభాగ్యమే

వేవేలుగా నుడియించి వేదములే నిన్నును

||పల్లవి||

నీవు గలవనోదో నీగుణములు గలవే

నీవులేనిదోదో నిర్గుణ మౌను

భావించితే మనసులోఁ బరగు నీ సాకారము

ఆవల నిన్నుఁగానని దది నిరాకారము

||దైవమా||

యెఱిగి కనుగొందేను యీ జగ మెల్లా నిజము

యెఱుగక మఱచితే నింతా మిథ్యా

పుటక భక్తిసేసితే నుండు నందు వేదము

నెఱయా నొల్లకుండితే నిలుచు నభేదము

||దైవమా||

తపము ఫలించెనంటే గండనుండు మోక్షము

యెఱుఁడు నిష్కలమంటే యెన్నఁడు లేదు

కృప నలమెల్మంగకధిప శ్రీవేంగీదేశ్వర

కపటము లిఁకనేల కావవే యిందఱిని

||దైవమా||

లేకు 77

సంఖ్య 442

సంపు 21

పుట 297

సీ. కలపు నీ వనుచోటుఁ గలవు; నీ గుణములు

నీవులే వనుచోటు నిర్గుణమై;

భావింప మనసులోఁ బరగు నీ యాకృతి;

కానకుండుట నిరాకార మంతె;

ఎఱిగి కనుంగొన్న నీ జగము నిజమై;

యెఱుగక మఱచిన నింత మిథ్య;

అటు భక్తిసేసిన నందుండు భేద; మ

తొల్లకున్న నభేద మొప్పుచుండు;

గీ. తపముఫలియించు నన ముక్తి దండనుండు;

లేదు నిష్కల మన; లేదు నీదుతప్పు

తలఁచువారిభాగ్యంబె; వేదములు నిన్నుఁ

గడు నుతిందె; కపటమేల ? కావు మమ్ము.

భూపాళం

సర్వకర్తవి నీవే సకలలోకేశ్వరా

నిర్వహించి నన్ను రక్షింపగ నీవే

॥పల్లవి॥

తండ్రిపైఁ జేసిన భక్తి దైవమా నీకే సెలవు

రంప్రికి తండ్రివి వంతుర్యామివి

హుంబాగిడి తల్లిపైఁ జేసే మచ్చికెల్లా నీది

నిఁడ్యి (౧) దల్లిలోవాడవు నీవె క

॥సర్వ॥

పెండ్లాముపైఁ జేసిన ప్రియతెల్లా నీ సొమ్మ

పెండ్లాములో భావన నీ పెంపేకనక

పెండ్లకై బంగారులకై వెలసే తపసు నీదె

యిండ్లిండ్ల సంపదలు నీ వింతాగనక

॥సర్వ॥

కిమ్ములదేహనకు భోగించిన భోగము నీదె

నెమ్మడి సంతర్యామివి నీవు గనక

యిమ్ముల శ్రీవేంకటేశ యిన్నియు విన్నవించితి

కమ్మి నా కన్నిటికి కర్తవు నీవే కాన

॥సర్వ॥

రేకు 25

సంఖ్య 144

సంపు 21

పుట 96

సీ. తండ్రిపైఁగలభక్తి తండ్రికిఁ దండ్రి వం

తుర్యామివగు నీకే ధారవోతు

మఱి తల్లిపైఁజేయు మచ్చికెల్లయు నీది

యిటు తల్లిలోవాడ వీవె గనుక

పెండ్లముపైఁజేయు ప్రియముడి నీ సొమ్ము

పెండ్లముతలఁపు నీ పెంపె గనుక

వెండికై పసిడికై వెలయు తపము నీదె

యన్నిసంపదలు యవియె గనుక

గీ. నెమ్మి మేనభోగించు భోగమ్ము నీదె.

యెప్పుడు జీవాంతరాత్ముండ వీవె గనుక

విన్నవించితి ననుఁబోవ వేంకటేశ !

కర్మమ్ము యన్నిటికి నీవె కర్త గనుక.

గౌళ

ఇదే నీ చిత్తం బింక నాభాగ్యము యిన్ని విన్నపము లిందునే వున్నది
హృదయములోపల నీ వున్నాడవు వెలుగని యర్థం బిందుక లేదు

॥పల్లవి॥

మొగి నాయువ్యము నూరేండ్లు ఇంక ముందరజేసెదఁ బుణ్యము లనుచును

తగ నా యిన్పల వలసినట్ల నే దప్పె ననక భోగించితిని

జిగి నొకదేవత ననుచరించు సేసిననర్మం బొకటిఁగానను

నిగిసి వృద్ధునైతి నింతరానను నీ ముందర చేసిరిచితిని ॥ఇదే॥

అనేకకాలము బ్రహ్మకల్పము నడలయందు నే జన్మించి ముక్తి వదతునని

పొనుఁగుదు నిహమే కోరుదు నాసల ఫట్టుగుంతు నొడిగట్టితిని

అనిశము మునులను అపలించిండు అచార మొక్కటి సంపాదించను

తనిసి యిదివో దుర్బలుఁడనైతి నీ దయాదృష్టిచే తగిలితిని ॥ఇదే॥

శ్రీవేంకటగిరి పరమపావనము చేరియందు నీ సేవ సేతుఁడు

త్రోవదూచుకొని యిన్నాళ్ళ (?) దనేక దొరకొని బెడ్కల మెలఁగితిని

భావములో నొక యుక్తియు వెదకను పగులు నాకు రక్షకులని తలఁచను

చేపమీటి నిర్భరుఁడ నైతిని శ్రీసంకల్పాశ్రితుఁడ నైతిని ॥ఇదే॥

లేకు 58 సంఖ్య 218 సంపు 21 పుట 214

సీ. ఆయువు నూఱేఁడు లవలఁజేసెద పుణ్య

ము లని భోగించితి వలసినట్టు;

లొకదేవతను గొల్వ; నొక ధర్మమును జల్వ;

నింతలో వృద్ధునై యెదుటఁ బడితి;

ఎట్టకేలకు ముక్తి నెనయుదు నని, యిహం

బాళించి బహుజన్మ లందినాఁడ;

ననుసరింప మునుల; నాధార మార్జింప;

ముదిసి నీ కన్నులముందుఁ బడితి;

గీ. చేరి శేషాద్రి నీ సేవ చేయుదు నని

యిన్ని నాళ్లకు దొరకొంటి; నెడఁద నెట్టి

యుక్తి వెదక; సంరక్షణ కొరుల నెంచ;

హృదయవర్తి వీ వెలుగని దేమి స్వామి !

నాట

అలసితిని పుణ్యపాపముల ఆశలించి నేను

గెలిచితిని నన్నుఁ గొలిచి యింకఁ గీర్తింపుచు నిర్మలవాడ నైతిని ||పల్లవి||

యింక నేను యీ పదునాలుగులోకములు చొచ్చి

యెన్నాళ్లు దప్పించుకొనువాడ

యింక నేను నేజేసిన దాసంబులు చూపి

యెందాకాఁ బెనఁగెడువాడ

యింక నేను నాపుత్రప్రితులనడుమ

నెటు దాఁగఁగలవాడ

యింక నేను యిల దివ్యశ్రీరముల చెంటిచెంటి

నెక్కడని పారేడఁగలవాడ

||అలసితి||

యింక నేను నానాదేవతల మఱుగునను

యేది గొలిచి దొబ్బగలవాడ

యింక నేను బహుజంతురూపములు గైకొని

యే పగిదిని బొంకఁగలవాడ

యింక నేను మంత్రములు జపించి

యే రీతి మాయల గెలిచేడివాడ

యింక నేను సంసారము చూపి

యేమని నమ్మింకఁగలవాడ

||అలసితి||

యింక నేను నీదాసుడనై ఇటువలె నుండఁగలవాడ

యింక నేను నీవేగతి యని యిహముఁ బరముఁ జేకొనువాడ

యింక నేను అలమేలుమంగకు యాశ్వరుడనై న శ్రీవేంకటేశా

యింక నేను ఆచార్యుననుమతి హృదయములోపలఁ దలచువాడ ||అలసితి||

సీ. ఏడేడు లోకంబు లెన్ని నా శ్లిటుసొచ్చి
 తప్పించుకొనువాడ దానములను
 బొనరించి యెందాకఁ బెనఁగువాడ ? నికెట్లు
 దారసుతులమధ్య దాఁగువాడ;
 వివిధతీర్థమ్ములవెంట నే కై వడిఁ
 బాజాడఁగలవాడఁ బ్రత్యహంబు?
 పలువేల్పులమఱుంగు పనివడి చేరి నే
 నెటు కర్మసంగతి నీఁగువాడ ?
 బహుజంతురూపముల్ వడసి యే తీరునఁ
 గాలమంతయును బొంకఁగలవాడ ?
 ఏ మంత్రములు జపియించి మాయల గెల్చి
 దురితసంసారమ్ము ద్రవోయవాడ ?

గీ. అలసితిని పాపపుణ్యమ్ము లావరించి
 యింక నినుఁగొల్చి కీర్తించి యిహము పరము
 చేకొనంగలవాడ లక్ష్మీకళత్ర !
 తలఁపునన్ గురుననుమతిఁ దలఁచువాడ.

గుఱ్ఱి

కరుణానిధివి గాగ వాచేపుగాక

యిరవై నావండివాని రీతి యసంగతము

॥పల్లవి॥

నేర నే పుణ్యముసేయ నిత్యానిర్య మెఱిగి

నేరుతు రిత్తచేతుల నీకు మొక్కేది

యే రీతిఁ బర మిచ్చేవో యేమిగలదు నాయందు

చారణములేని యీవి కడు ససంగతము

॥కరుణా॥

లేదు విజ్ఞానము గొంత రేకమైన నాయందు

సాదించఁ గద్దొకటి మీ శరణనేది

అదిగొని నన్నుఁ బాయ పంతురాత్మవై నీవు

వీరకవెల్లి పొందులు విన ససంగతము

॥కరుణా॥

కాను నే నరుహుడను కదిసి పనులకు

నే నవుదు నొకటికి నిన్నుఁ బాడను

యీ నెహస శ్రీవేంకటేశ నన్ను నేలితివి

దానిఁ దగ్గంతె కాక దాట ససంగతము

॥కరుణా॥

రేకు 20 సంఖ్య 105 సంపు 21 పుట 110

సి. కరుణానిధివిగానఁ గాతుపుగాక ! యీ

జడుఁబాయకుండు యసంగతమ్ము;

నేర రవ్వంత పున్నియము గావింపంగ

ముండిచేతుల నీకు మొక్క నేర్తు;

ఏ రీతిఁ బరము నా కిత్తువో ? నాయందు

స్వామి ! నీ యీవి యసంగతమ్ము;

లేదు విజ్ఞానమ్ము లేశమ్ము నాయందు

నిను శరణనియెడు మనసు గలదు;

గీ. కాను యోగ్యుడఁ బనులను గదిసిచేయ;

నే నవుదు నిచ్చ నోరార నిన్నుఁబాడ

నీ నెపమ్మున జాలి న న్నేలినాపు

సరికి సరిగాక మించు తుసంగతమ్ము.

దేశాక్షి

శరణాగతుడను విచార మింత వలెనా నన్ను
నిరుపేతుకానఁ గావనేరవా యేమి

॥పల్లవి॥

నన్ను నొకజంతువు నున్నతిఁ గాదుటకుఁగా
పన్నినట్టి కర్మములబారిఁ దోయవలెనా

మన్నన లక్ష్మీపతివి మహిమెల్ల వేలేవు
వెన్నుఁడ నన్నుఁగావ ప్రేమగా యేమి

॥శరణా॥

పుట్టించినయట్టి నీవు పూరిమేప వెప్పుడును
కట్టిడిపరులఁజూపి కాకుసేయవలెనా

అట్టి బ్రహ్మఁగన్న తండ్రివదె లోకములు కుక్షిఁ

బెట్టుకున్నాఁడవు నన్నుఁ బెనుపవా నీవు

॥శరణా॥

అపరాధినైతిఁగో నీ వన్నిటా న న్నేలితివి

చపలపుటాసలలో నడిఁబెట్ట వలెనా

యిప్పుడు శ్రీవేంకటేశ యన్నిటా న న్నేలితివి

కప్పులైన మా నుతులు ఘనము గాదయ్యా

॥శరణా॥

తేకు 29 సంఖ్య 170 సంపు 21

పుట 118

సి. శరణాగతుండ విచార మింత వలెనా

నిర్వాణముగఁ బోవు నేరవేమి ?

నను జంతుమాత్తుని నొక్కనిఁ గూర్చిఁ గాపాడఁ

దొడరి కర్మలబారిఁ దోయవలెనె ?

పద్మావతీప్రాణపతివి లోకా లేలు

వాఁడవు న న్నావ భారమేమి ?

పుట్టించి యెప్పుడు పూరి మేపవు, చూపి

చెనఁటుల, నిటు కాకు సేయవలెనె ?

అట్టి బ్రహ్మకుఁ దండ్రీ వదె లోకములఁ గుక్షిఁ

బెట్టుకొంటివి నన్నుఁ బెనుప లేవె ?

గీ. అన్నితెఱఁగుల నపరాధినైతిఁ బొమ్ము

పాడుకొర్కులఁ జీకాకుపఱచవలెనె ?

కపటవినుతులు నీ శేమిఘనము లయ్య ?

కరుణ రక్షింపు మయ్య ? వేంకటగిరిశ !

ముఖారి

నడచి లోకము బ్రహ్మనాటనుండి సహజము

యెడయక శరణసి యియ్యకొంటి గుణము

॥పలవి॥

దడచూస్త మయములు వొక రన్న ట్టయ్యానా

చెదరి మేలును గీడు చెప్పినట్టు సేసినా

యిది దైవకల్పితము యెవ్వరి నేమనవచ్చు

కదసి యైనది యయ్యా కాని దెన్నఁడు గాదు

॥నడచి॥

జగనములు మరణములు జంతువుల యివ్వలా

వానక కలిమిలేము లొకరన్న దానా

ఘనమైన హరిమాయకల్పితము లివి తొల్లె

పోనిగి పొయ్యేవిపోవు పోని వెన్నఁడు బోవు

॥నడచి॥

శ్రీవేంకటేశ నీవు సేసిన సేతలోన

భావించి తెలియలేక భ్రమసితి మిన్నాళ్లు

సావధానమున నిందు శరణుంటిమి నీకు

యే వేళ మమ్ముఁగాచితి విన్నిటా గెలిచితిమి

॥నడచి॥

రేకు 88

సంఖ్య 217

సంపు 21

పుట 145

సీ. ఉదయాస్తమయములు, పొదలు మేలును గీడు

నొకరుసెప్పినయట్టు లొదవు నేమి ?

కదసి యైనది యగుఁ; గాని దెన్నఁడు గాదు

దైవకల్పితముల దాఁటఁ దరమె ?

జంతుల యివ్వలా ? జననాలు మరణాలు

కలిమిలేములు మతి కొలఁదు లేమి ?

పోవునట్టివిపోవు పోని వెన్నఁడు బోవు

ఘనమైన హరిమాయ గడవ వశమె ?

■ నలువనాఁటినుండి నడచులోక మ్మిట్లె

తెలియలేక భ్రమసి తిరిగినాము;

సావధానమున వృషాచలాధీశ! నీ

పదయుగమ్ము గొల్చి బ్రదికినాము.

గుండక్రియ

ఎంత మందెమేము యేమనఁగి వచ్చు నాకు

చెంత నీవు నాకుఁ బనిచెప్పవలెఁ గాక

॥పల్లవి॥

నే వికు బంటును నీవు నా కేలికవు

అనుకొని హద్ద నుండుమని యెట్లు నియమింతు

నానాఁటికిఁ బేరుకొని నంటున నే రీతిఁ బిలుతు

కానీలే నీ వేళ లెఱుంగక యెట్లు దలఁతు

॥ఎంత॥

యేదైనా నానపడి యెట్లు ని న్నడుగవచ్చు

సోదించి నీ భావమెట్లుఁ జూడవచ్చును

పాదుగా సంపదలకై పనులెట్లు గొనవచ్చు

యే దెసఁ బిత్తమెఱుంగ లేగలి విస్సవించు

॥ఎంత॥

యెప్పుడైనా నెట్లువచ్చి యెదుట నిలువవచ్చు

చిప్పిల ని న్నంది యెట్లు సేవసేతును

అప్పుడ శ్రీవేంకటేశ అలమేలుమంగవతి

కప్పి న న్నేలితివి కాదన నెట్లువచ్చు

॥ఎంత॥

రేకు 89

సంఖ్య 399

సంపు 21

పుట 288

సీ. నీకు బంటును నేను నీ వేలికవు నాకుఁ

జెంతనుండఁగ నియమింతు నెట్లు ?

నానాఁటుఁ బేర్కొని నంటున నెటుపిల్లు

నెఱుంగక నీ వేళ లెట్లు దలఁతు ?

ఎదియైన నాశించి యెటు ని న్నడుగవచ్చు

సోదించి తలఁపెట్లు చూడవచ్చు

పడయంగ సంపదల్ పనులెట్లు గొనవచ్చు

మనసు గుర్తింపక మనలు తెట్లు ?

ఆ. ఎప్పుడేనివచ్చి యెదుట నిల్చుట యెట్లు ?

చేతనంటి సేవచేయు తెట్లు

ఎంత మందెమేళ మే మనఁగా వచ్చు

పనులు నీవె చెప్పవలయు నాకు.

తై ర వి

కంటి మన్నిదీనత్వలు కమలాక్ష యిళ నీవే

యింది వేలుపవై మమ్ము నీడేర్తువు గాకా

॥పల్లవి॥

తొల్లి లేదా జ్ఞానము తొడరి యాతుమలోన

అల్లన మోక్షము చూపదాయెగాక

చల్లగ మనపెకాదా చవులెల్లాఁ జూపినది

వెల్లిగా బ్రహ్మనందము వెదకదు గాకా

॥కంటి॥

యిరవై యాడుకాస్త్రము లివేకావా చదివేవి

హరి నిన్ను బోధింప వాయెగాక

గరిమ నీలోకములే కావా చొచ్చివెళ్లేవి

విరక్తుఁడేసి కర్మము విద్యదాయెగాకా

॥కంటి॥

చెప్పుడు బుద్ధులే కావా చెవులలో నిండినవి

చిప్పిల వీ భక్తునిగాఁ జేయవుగాక

యిప్పుడే శ్రీవేంకటేశ యేలితివి నన్ను నిద్దె

యెప్పుడీ నేనేకాదా యిళఁ బాయెగాకా

॥కంటి॥

రేకు ॥

సంఖ్య 311

సంపు 21

పుట 209

గీ. అన్నింటినత్తువ లరసినారము నీవె

యీడేర్తుగాక మ మ్మిందిరేశ !

అత్మలోపల జ్ఞాన మడరదా తొల్లి ? కా

సంత మోక్షము చూపదాయెఁ గాక

మనసేగదా చవులే మరపినట్టిది ? యవ్వ

యానందము వెదక దాయెఁగాక

చదివెడి వీ యాఱుకాస్త్రమ్ములేగదా

అటు నిన్ను బోధింప వాయెఁగాక

విష్టపమ్ములు చొచ్చి వెడలెడి వివి కావె

యకట ! కర్మము వీడదాయెఁగాక

గీ. ఎప్పు డాలించినన్ బుద్ధు లివియు గావె

భక్తుఁ గావించుటనుఁ బాటుపడవుగాక

యిప్పుడే వేంకటేశ ! న న్నేలినాఁడ

వెప్పటి నరుండనే పాయ నొక నిన్ను.

బౌళి

నెట్టన నంతమాత్రాన నీవాడె వాడు

యెట్టైనా గావకపోదు యీ సంబంధమునను

॥పల్లవి॥

పిలుకను రామ తమ్మా పలుకుమను నొక్కఁడు

పిలుచు చిహ్నము ను సీ పేరిటివాని నొక్కఁడు

పెలయ గోవిందాయని వెలుగువడు నొక్కఁడు

అరిసినవేళ హరి హరి యను నొక్కఁడు

॥నెట్టన॥

సింగారానకు నొక్కఁడు చిన్ని తిరుమణివెట్టు

వెంగొంగనామము వెట్టు వెక్కిరింపుచు నొక్కఁడు

పంగనామముగఁ బెట్టు బహురూపగాఁ దొక్కఁడు

సంగారానకుఁ బెట్టు వేసాలనామ మొక్కఁడు

॥నెట్టన॥

సరుగ నీ నుడితోన సాగిలిపండు నొక్కఁడు

వరుస నూరకే తలవంచు సారె నొక్కఁడు

యిరవై శ్రీవేంకటేశ యిన్ని నీ మొక్కులు గానే

అరసి చేకొందువు నీ వంత సులభుడవు

॥నెట్టన॥

రేకు 42 సంఖ్య 355 సంపు 21 పుట 289

సీ. రాచిల్క ననునను రామాయని యొకండు

పిలుచు తిమ్మయని నీపేరనొకఁడు

గోవింద యని వెలుగువడు నొక్కఁడు హరి

హరియని యొకఁడాఁడు నలసిననడు

చిన తిరుమణిపెట్టు సింగారమున కొక్కఁ

డిడు కొంగనామంబు నింకొకండు

పంగనామముఁ బెట్టు బహురూపుఁ దొక్కఁడు వే

సాలనామమువెట్టు సరపినొకఁడు

గీ. పరఁగ నీగుడి సాగిలిపండు నొకఁడు

సరగ నూరకే తలవంచు సారె కొక్కఁ

డంతమాత్రాన నావాడటంచు వానిఁ

బోర్చి పీవెంత సులభుడవో ముకుంద |

కన్నడ గళ

నీ మహిమ దలంచుకొని నీవే రక్షించుటగాక

స్వామివి మామీద నీవు సదివేయనేలా

॥పల్లవి॥

నే నొక్క యణుమాత్రము నీవు మహద్భావుడవు

కానీలే నీముందర నాకథ యేమి

పూని చిత్రగుప్తులచే పుణ్యపాపము వాయించి

అని లోకాల కెక్కించి అటఁ బెట్టనేలా

॥నీమహి॥

నేర నేఁ బరతంత్రుడ నీవు స్వతంత్రుడవు

యీ రీతివాడ నను నెంచ నేది

సారెకు రవిచంద్రులసాక్షిగా మా కిటు లెట్టి

కోరిపనులు సేయించి గొరలు సేయవేలా

॥నీమహి॥

యెందు నే లక్ష్యముగాను యిన్ని నీవు లక్ష్యము

పొందుగా ని న్నెంచే చోట భువి నే నెంతలా

విందుగ నలమేల్కొంగవిభుడ శ్రీవేంకటేశ

కందువ నా యాత్మ నింత గరిసించ నేలా

॥నీమహి॥

తేకు 8? సంఖ్య 858 సంపు 21 పుట 289

సీ. నీవు మహత్తువు నే నణుమాత్తుగిండ

నీముందు నాకథ యేమి చెప్ప

పూనిక చిత్రగుప్తులచేత వ్రాపించి

కర్మఫలంబులఁ గట్టనేల ?

నేఁ బరతంత్రుడ నీవు స్వతంత్రుడ

వీరీతివాని న న్నెంచనేల ?

భానుచంద్రులసాక్షిగాను నాచే పనుల్

సేయించి గొరబిటు చేయనేల ॥

గీ. ఇన్నిటికి నీవు లక్ష్య మే నెందుఁ గాను;

వేట నామీద నొకసది వేయకుండ

నీ మహిమ నెంచుకొని నన్ను నీవెగావు

శ్రీశ ! వా యాత్మ నిటు కరిసించనేల ?

పాశంగనాట

వలసినట్టుసేయు నావల్లఁ గల గుఱిమిది
నలినాక్ష నీ తలఁపు నాకేమిఁ దెలియదు

॥పల్లవి॥

యెన్నఁగా నా పురాకృత మెఱుంగఁగాని యొక్కట
నిన్ను నేఁ గొలిదితి ననే గర్వ మెఱుఁగుదు
మున్ను నేనుండే స్వభావము దలఁచఁగాని నీవు
మన్నించే యహంకారము మదిలోఁ దలఁతును

॥పలస॥

నేరని నా చేతలు నే నెంతైనా నెంచఁ గాని
పేరిటివాఁడ ననేటి పెద్దఱిక మెంతును
మోరతోపున నా మర్మములు చెప్పకొనఁగాని
సొరె వైష్ణవుఁడ ననే సలిగ చెప్పుదును

॥వలస॥

ముమ్ముల నేఁ గొంచపడే దెవ్వరికిఁ జూపఁగాని
నమ్మి నీ మఱుఁగుచొచ్చిన బలిమి చూపుదు
పమ్మి న న్నింతసేసిన పాపముఁ బొగడఁగాని
నెమ్మది శ్రీవేంకటేశ నిన్నే పొగడుదును

॥పలస॥

రేమ 81 సంఖ్య 151 సంపు 21 పుట 286

న. వలసినట్టులుసేయు కలగుణం బిది; నీదు
తలఁపు నా కేమియుఁ దెలియ దయ్య !

ఇంచుక నా పురాకృత మెఱుంగను గాని
నినుఁగొల్చు గర్వమ్ము నే నెఱుఁగుదు;

నా స్వభావ మెఱుంగ, నా దురహంకృతి
నీవు మన్నించుట నే నెఱుఁగుదు;

నేరని చేతలు నే నెంచ నీదు పే
రిటివాఁడనను పెద్దఱికము నెంతు;

మోరతోపున మర్మములు చెప్పి కొన, చెప్పి
కొందు వైష్ణవుఁడను గొప్పతనము;

గీ. కొంచెవడు తెవ్వరికిఁ జూప గుండె చఱచి
చూపుదును నీదుమఱుగు నేఁ జొచ్చుబలిమి;
ఇంతసేసిన పాపమ్ము నెపుడు పొగడఁ
బొగడుదును నిన్ను నిత్యమ్ము భోగిశయన.

అలిత

ఎంతప్రళాపమో నిది యెంచి చూచితే

చింతలేని నిన్ను సేవిచు దింతెకాక

॥పల్లవి॥

ముప్పిరి నీ సంకల్పము మంచి బ్రహ్మాచారిని

తప్పించలేరు మణిదాటా లేరు

యెప్పుడైనా దైత్యులపై యెత్తిన నీ భేదకర్మము

తిప్పలేదు నీ మహిమ తెలియాలేదు

॥ఎంత॥

ఆముక నీవు మన్నించే సంతీ నవాదికర్మాలు

యేమిటా మూఁగువ లేవు యిప్పించా లేవు

నేమించక లోకాలపై నీవు పరాక్తే వుండిలే

ప్రేమం పెడరచలేవు పెనగె లేవు

॥ఎంత॥

చేరి నీవు మమ్మేలితే చేసిన యపరాధాలు

మారుకొనలేవు మణి మలయా లేవు

గారవాన నలమేల్మంగపతి శ్రీవేంకటేశ

యా కీర్తి నీచే కాక యితరులు లేరూ

॥ఎంత॥

రేకు 88

సంఖ్య 898

సంపు 21

పుట 264

సి. నీదుసంకల్పంబు సీరజాసనముఖుల్

తప్పించగా లేరు దాటా లేరు

ఈవు దైత్యులమీద నెత్తిన చక్రము

తిప్పలేదు మహిమ దెలియాలేదు

మన్నింతు నన నీవు మాన్పలే విప్పించ

గాలేవు సంచితకర్మతతులు

నేమించక జగాల నీవు పరాక్తే న

పెడరచలే వవి పెనగె లేవు

ఆ. మమ్ముగ గరుడనేల మా యపరాధముల్

మారుకొనగ లేవు మలయా లేవు

ఏమి నీ ప్రతాప మెందు నీ కనలేదు

చింతలేల ? నిను భజింతు దేవ !

బౌళి

నాలోనే ■ వున్నాడవు నన్నేల భ్రమయిందేవు

యీ తీల దూచి మఱపై యిటువలె నున్నది

॥పల్లవి॥

దైవమా ■ న్నెఱుగుదు తప్పక కొలువనోప

భావించుకొందు ధర్మము పట్టగ నోప

కావలెనందు విరక్తి కడకూ నడవనోప

కావరానఁ బగలు చీకటి దవ్వేమిదివో

॥నాలోనే॥

యెఱుగుదు సుజ్ఞాన మిట్టే మదిలో నుండదు

పెరుగు సంసార మట్టే విడువలేను

మఱవను నీపై భక్తి మట్టుపెట్టరాదు బుద్ధి

తఱిలో నీటిలోనుండే దప్పిగొనే మిదివో

॥నాలోనే॥

చదువుదు శాస్త్రములు సారమందు గ్రహించను

వెదకుదు మోక్షచింత విస్తరించను

యెదుట శ్రీవేంకటేశ యింతలో నన్నేలితివి

నదరానఁ బైఁడికి వాసనవచ్చె నిదివో

॥నాలోనే॥

లేకు 52

సంఖ్య 292

సంపు 21

పుట 197

సీ. ని న్నెఱుగుదుహరి ! నిచ్చ గొలువ నోప;

భావించు ధర్మమ్ము, పట్టనోప;

కాంక్షించెద విరక్తి, కడకు నడవనోప;

పగలు చీకటిద్రవ్య పాలసుండ-

ఎఱుగుదు సుజ్ఞాన, మిట్టె యుండదు మది;

వెఱుగు సంస్కృతి, కట్టె విడువనోప;

మఱవ నీపైభక్తి, మట్టుపెట్టను బుద్ధి;

తఱి నీటిలోనుండి దప్పిగొందు-

గీ. చదివెదను శాస్త్రములు, వాని సారమెంచ;

వెదకెదను మోక్షచింతను, విస్తరించ;

నింతలో వేంకటేశ ! నన్నేలితయ్య :

పరగ పైఁడికి వాసనవచ్చె నార !

౦౦౪

నే నన్నిటాఁ గూర్చుండ నీవే గతిగా వచ్చితి

మానగ న న్నేలకొని మన్నింద వలెను

॥పల్లవి॥

నేరమి నేసినవాఁడు నెమ్మి యింటికి వచ్చితే

మారుకొన కన్నియును మఱవవలె

కారులు వర్జినవాఁడు గక్కునఁ బంత మిచ్చితే

నేరుపుల నేస్తములే నెఱపఁగ వలెను

॥నేనన్నిటా॥

పగవఁదైనవాఁడు బంటనని మొక్కితే

సొగసి లోఁగొని కృపఁజూడవలెను

వెగటున నానదోసి వెఱపుమాలినవాఁడు

అగపడి యజ్ఞవెట్టుమంచే మానవలెను

॥నేనన్నిటా॥

ధనమెత్తుకొన్నవాఁడు తానే వచ్చి పనివేళ

ననిమొన నిల్చితే జేకొనవలెను

పసరి యజ్ఞానమువాఁడ నిన్ను నుతించితి

ఘనుడ శ్రీవేంకటేశ కావవలె నన్నును

॥నేనన్నిటా॥

తేకు 51 సంఖ్య 288 సంపు 21 పుట 194

సీ. నేరమి గావించి నెమ్మి నిల్వొక్కిన

మార్కొన కన్నియు మఱవవలయు

కాటులు వర్జియుఁ గడుఁ బంతమిచ్చిన

నేర్పున నేస్త మే నెఱప వలయు

పగవాఁడు వచ్చి నీ బంటు నంచును మొక్కి

సొగసి లోఁగొని కృపఁ జూడవలయు

ద్రవ్య మెత్తినవాఁడు తా వచ్చి పనివేళ

ననిమొన నిలువఁ జేకొనఁగ వలయు

■ మఱియు నానదోసి వెఱపుమాలినయాతఁ

డానవెట్టు మనఁగ మానవలయు

నీవే గతిగా వచ్చి నిను మెచ్చినాఁడను

కూళఁ గాపుమయ్య! కొండలయ్య!

బౌ ౧

శంకను నీవు సాక్షి చక్రము నీవు సాక్షి

వంకలాద భుజముల వ్రాసుకొంటి మిమ్మును

॥పల్లవి॥

నారాయణా యవి యిద్దై నరకములు తరించితి

శ్రీరామా అని పొందితి జీవన్ముక్తి

దూరించి గోవిందా యని తోడితి పాపము లెల్ల

దీరుడనై వశుకెల్ల తిద్దుకొంటి నిదగో

॥శంకను॥

దామోదరా అని తొల్లి దాటితి దుఃఖము లెల్ల

వామనా అని కర్మములు వంగఁ దొక్కితి

భూమిరమణా యని పుటుగులు గెలిచితి

వేమరు నితరులకు వెరవ నే నింకను

॥శంకను॥

హరి యచ్చురా యని అపదల నణచితి

పురుషోత్తమా యని పుణ్యము లెల్లా మీటితి

అరుదైనా శ్రీవేంకటేశ యని లోకముల మించితి

తొరలి సంసారపుదూరు చక్కఁబెట్టితి

శంకను॥

రేకు 29 సంఖ్య 169 సంపు 21 పుట 112

సీ. శంఖచక్రములార! సాక్షులు మీరు మి

మ్మిరుభుజంబుల లిఖియించుకొంటి;

నారాయణా యని నరకముల్ గడచి జీ

వన్ముక్తుఁ డైతిని వామన యని

దామోదరా యని దాటితి దుఃఖముల్

తొలితి నభుము పృథ్వీమ్న గునుచు

వాసుదేవా యని వంగఁబొక్కితి కర్మ

మనిరుద్ధ యని జన్మ మణచినాడ

నరసింహ యంచును వెఱపును వీడితి

శ్రీరామ యని కొంటి శ్రేయములను

గీ. అపదలఁ బాసితిని హరి! అచ్చుత! యని

పొందితిని పుణ్యములను గోవింద యంచు

లోకముల మించితిని శ్రీతలోకకల్ప

వృక్షమా! శ్రీశ! తిరువేంకటేశ! యనుచు.

సామంతం

ఇన్నిటికి మూలము యిందిరానాయక నీవే

సన్నల నే నెటువలె సాధింతు నయ్యా

॥పల్లవి॥

యెందును బలవంతము యింతులచుట్టరికము

అందున కంటే వాలాయ మాహారవాంఛ

అందిన పిసిడితన మా రెండికంటె నిష్పతి

కందువ నే నెవ్వరిని గాద నీతొత్తునయ్యా

॥ఇన్ని॥

వీడని సమ్మందము వెన దేహనకు నాకు

అడికూడిన సంగార మహంకారము

తోడిలంకె యెప్పుడును దురభిమానములు

వానికేయ నెవ్వరి నీవలకందునయ్యా

॥ఇన్ని॥

మిక్కిలినేస్తము తొల్లె మించులబంగారము

నిక్కముగా ననుబంధి నిర్దయత్వము

చొక్కచై కనుగొనుచు వున్నాడపు నాలో నీవే

యిక్కడ శ్రీవేంకటేశ యెవ్వరి రోతునయ్యా

॥ఇన్ని॥

రేకు 85 సంఖ్య 872 సంపు 21 పుట 250

సీ. చెలులచుట్టరికమ్ము తలపంగ బలవంత;

మంతకు నెక్కు డాహారవాంఛ;

పిసిడితనమ్ము భావింప రెంటిని మీఱె

చిత్తమ్మునుచు వీని తొత్తునైతి;

విడనిసంబంధంబు వెన మేనికిని నాకు;

కవగూడె మఱి యహంకార మొకటి;

తోడిలంకె యెప్పుడు దురభిమానమ్ములు;

బదులుసెప్పక వీనిబంటునైతి;

గీ. కలదు చిరకాలమైతి బంగారుతోడ;

నిక్కువముగ తదనుబంధి నిర్దయత్వ;

మీపు నాలోనఁ గనుచుంటి వెవరి రోతు

నెట్లు నీ వాడ నగుదునో వృషగిరికి!

శ్రీ రాగం

ఎవ్వరివంకా మున్నది

నవ్వుచు నీకృత ననుఁ గావగదే

॥పల్లవి॥

ప్రతిజంధములకుఁ బంఠ మిద్దెతిని

రతి నా తెరువెఱ రాకు మని

గతిమాలి మాయకు కడు వీఁపొగ్గితి

మతి నను నేపక మన్నించు మనుచు

॥ఎవ్వరి॥

చెప్పితిఁ బ్రియములు చిత్రగుప్తనకు

తప్పక కవెలెలు దాచుమని

ముప్పిరి మొక్కితి నొడవనే మనసుకు

మొప్పుడుఁ గదలకు నేగికు మనుచు

॥ఎవ్వరి॥

పూరదించితిని నొడఁబరచి విద్రు

సారె నేమరించకు మనుచు

యీ రీతి శ్రీవేంకటేశ యలసితిని

చేరి నన్నుఁ గృప సేయఁగదే

॥పల్లవి॥

శేష రీతి సంఖ్య 875 సంపు 21 పుట 252

సీ. ప్రతిజంధపటులికిఁ బంఠ మొసంగితి

రతి నాదుతెరు విఁక రాకు మనుచు

గతిమాలి మాయకు కడు వీపు నొగ్గితి

మన్నించి యేచుట మాను మనుచు

చెప్పితిఁ బ్రియములు చిత్రగుప్తనకును

తప్పక కవెలెలు దాచు మనుచు

మొదటనే మొక్కితి మొందిచితమునకు

నెప్పుడు కదలకు మేగకు మని

గీ. పూరదించి నిదుర నే నొడఁబరచుచు

సారె నేమరించకు మని నప్తశైల

నాయకా | యిట్టు లలసితిఁ నవ్వుకొనుచుఁ

గరుణతో నన్ను సతతంబు కావఁగదతె

లలిత

ఏమనిచెప్పుట మా యజ్ఞానము యెఱిగి యెఱిగి తెలియఁగలేము
 శ్రీమధప || మఱుగు చొచ్చితిమి చిత్తగించి దయఁ జూడఁగదే ||పల్లవి||
 సీవు రక్షకుడవై భువినుండఁగ నే గడియించే దిశనేమి
 జీవాంతరాత్ముడవై యుండుదు వట చేకొని కావకమానేవా
 వేవేలుగఁ బుట్టించఁ గర్తృవై వెలయించఁగ నీ భారముగాదా
 భావించనేరక పట్టి స్వతంత్రము పయివేసికొనుచుఁ బరగేము ||ఏమని||
 పలుకెఁగల నీ నామము లుండగ పాపములకు వెఱవంగ నేలా
 బలిమి నీ ముద్రలు యంతటఁ జెల్లఁగ పైకొనునా యింక నరకముగా
 తలఁక వభయహస్తము నీ పెత్తఁగ దాసుల కింక నెక్కఁబీలి
 నిలుపఁగ నేరక మనసువెంబడి నే నివ్వనివ్వులునుఁ గొరలేము ||ఏమని||
 అది నీ రూపము తిరువారానయై యుండఁగ పెదకఁగ నేలా
 పడింపుటాచాత్మ్యుడు గలఁగఁగ నిహవరముల తొల్లి పడుగఁగ నేలా
 పుడుటన వరములు శ్రీవేంకటేశుఁ దాసఁగఁగ నే శోరఁగ నేలా
 తుద మొద లెచర యిచ్చాప్ల నేమటి దొరకొని యితఁ నుతియించేము
 ||ఏమని||

రేకు 45 సంఖ్య 257 సంపు 21 పుట 173

సీ. నీ నామములు భవి నిండియుండఁగ ఘోర

పాపములకు వెఱవంగ నేల ?

అతికృపతోడ నీ వభయహస్తము నెత్త

భయ మెక్కడిది దాసవర్గమునకు ?

అర్చింప నీ రూప మవసధంబున నుండ

వేఱుతాపుల నింక వేదక నేల ?

ఆచార్యదేవుఁడే యాధారమై యొప్పు

నిహవరమ్ములతోవ నేల యడుగ ?

రక్షకత్వమ్మున రాజిల్ల నీవు నే

గడియించునది యేమి పుడమియందు ?

జీవాంతరాత్ముండవై వెలుంగుదు వంట

వెలయించకుండ న న్విధులు వటవె ?

గీ. కొల్లగ వరంబు లీ పీయఁ గోరనేల ?

వట్టి స్వాతంత్ర్యమున్ పయివైచికొనుచు

మనసువెంబడిఁ బొరల్పి; మినకులేశ |

యింక నుత్తంతు; మేమఱినార మిన్ని నాళ్లు.

శంకరా తర్కణం

కోరి దర్శముచాలు కుక్కబుట్టు మన్నరీతి
 యీ రీతి నింతసేసితి వింత చాలదా ||పల్లవి||
 చక్కగా న వ్పొక హీనజంతువుగఁ బుట్టింపక
 యెక్కువ నరునిజేసి తింతచాలదా
 దిక్కుల నిది చాలక దివ్యభోగముగోర
 అక్కర నా కొక ఆసోదమా ||కోరి||
 పాతరాలు సేసేటి పరులబంటుఁ జేంపర
 యీతల నీ బంటుఁ జేసి తిది చాలదా
 ఆతల నీవద్ది ససాదులపదవిగోర
 అతుమలో నా కొక ఆసోదమా ||కోరి||
 సరక మనుభవించ నన్ను సందు నిలుపక
 యిరవై యిహ మిచ్చి తిది చాందా
 ధర శ్రీవేంకటపతి తగ నీకు శరణుండి
 పరముగోరను యింకా నప్పది నాసోదమా ||కోరి||
 రేకు 24 సంఖ్య 156 సంపు 21 పుట 90

సీ. భూవి నన్ను హీనజంతువుగఁ బుట్టింపక
 నలిపితి నరునిగాఁ జాలదేమి ?
 ఇయ్యది చాలక యింద్రభోగమ్ముల
 కక్కఱపడెద నే మద్భుతంబు !
 సాపులౌ పరులకు బంటుసేయక నన్ను
 నేలితి బంటుగాఁ జాలదేమి ?
 అదియుఁ జాలక సనకాదిమౌనులపదం
 బిచ్చింతుఁ జోద్య మింకేమి యుందు ?
 గీ. అనుభవింపుము నరకమం చగురు దోయ
 కిహ మొసంగితి చాలదా యేమి ? నీకు :
 శరణుచుఁ గోరుచుంటిని పరము; నింత
 కంటె వింతలు గలవె ? వేంకటనగేశ ?

శ్రీ నీహ వ శాము

శ్రీ వ గాం దా రి

వీ దయాధర్మమునకు ని చిత్త మింక

యీ దేన మానేర్పు లింక యెంపఁగలదా

శబ్దవి

యీవల నా యపరాధ మెఱుకతో నీకుఁజేసి

గావు మని మిమ్మన నంగతులా నాకు

తైవనమై నీకు వేఁగాదియుండి కొలువక

సేవించ జేయెత్తి మొక్క సిగ్గుగాదా నాకు

నీదయా

మన్నించిన మన్నన మఱచి మత్తుండనై

యిన్నిటా పీ వాడ నంటే యేమందువో

యెన్నిక ద్రోహినై యిప్పు డిచ్చకాల్ సేయఁబోతే

నన్నుఁజూచి పరులిల్లా నవ్వరా యింకాను

నీదయా

కొంత సంసారభక్తితో కోరి నీ భక్తుడ నైతి

పంతుల విజ్ఞాన మెఱువలె నుందునో

యింతటి శ్రీవేంకటేశ యిద్దె నన్ను రక్షించితి

పంతులమివి నీవు అది నా విన్నపము

నీదయా

రేకు 18

సంఖ్య 102

సంపు 21

పుట 68

సీ. ఈవల నపరాధ మెఱుకతోఁ గావించి

కావుమం చనఁగ నంగతియె నాకు ?

తైవనమై వేళగాని ని న్నొల్పక

జేయెత్తి యిటుమొక్క సిగ్గుగాదె ?

మత్తుండనై నీదు మన్నన మఱచి నే

నీవాడ నన నేమి నీ వనెదవో ?

ఎన్నిక ద్రోహినై యిప్పు డిచ్చకాల్ సేయ

నవ్వరా పరులింక నన్నుఁ జూచి?

గీ. కొంత పరిసారభక్తితోఁ గోరి నీకు

భక్తుడైతి విజ్ఞాన మేపగిది నుందు

సో ! దయాధర్మమునకె న్నొన్నము మయ్య !

ఇదియ నా విన్నపంబయ్య ! వృషగిరీశ !

సా శం గ వా ట

నీవల్ల గడమలేదు నిజమూర్తి

వావిరి సుఖించనేర్చేవారివారి పుణ్యమూ

॥పల్లవి॥

కొలిచే మనే వారికి కోరిన యేలికవు

తలిచే మనే దైవమహా

సొలసే మనే వారికి చుట్టమవు నీవు

వలసినందు భావించే వారివాఁపుణ్యము

॥నీవల్ల॥

తగిలేమనే వారికి ధనధాన్యములు నీవు

పగటు కృషికులకు పొడిపంటవా

తగిలిన యోగిండుగ్రంథకు తత్త్వరహస్యము నీవు

వగలఁ దెలుసుకొనే వారివారిపుణ్యము

॥నీవల్ల॥

చదివేమనే సర్వశాస్త్రములు నీవు

మొదల నందరికిని మూలమవు

కదిసి శ్రీవేంకటేశ గతి నాకై నీవు

వదలక చేపట్టేవారివారి పుణ్యము

॥నీవల్ల॥

లేకు 17 సంఖ్య 97 సంపు 21 పుట 65

సీ. కొలిచెడువారికిఁ గోరిన విభుఁడవు;

తలఁచెడువారికి దైవతమవు;

సొలసెడువారికి వలపుచుట్టుంబవు;

భావించువారల భాగ్య మంతె;

తగిలెడువారికి ధనధాన్యములు నీవ;

పొడిపంటవు కృషివలుల కెపుడు;

వదువువారల కీవు సర్వశాస్త్రములు;

సుఖియించువారలనుకృత మంతె;

■ తగులు యోగులకును తత్త్వరహస్యంబు;

వందఱికిని మూల మరయ నీవ;

వదలక భజియించువారి పుణ్యమ్మింతె

తిరుమలేశ ! నాకు దిక్కు నీవె.

సుందరీయ

విచ్చరించి చూడబోతే వెఱగయ్యా నాకు నేడు

తవిల పుట్టనినాడు తనువురెండుండెనో

॥పల్లవి॥

జననిగర్భములోన సరి నే నుండేనాడు

యెనసి యాడనుండెనో యీ యాస

మునుప నంతకు తొల్లి మునిగి పరలోకము

కొనల నుండెడినాడు కోపము రెండుండెనో

॥వివరించి॥

పొత్తులలోపల నేను పొడలు పెట్టేనాడు

యిత్తల జవ్వనమద మెందుండెనో

నితైము నిదురలోన నే గలలు గనేనాడు

యెత్తి యీ కాపురము లివి యెందు నుండెనో

॥వివరించి॥

మానక పంచేంద్రియమత్తుడనై వున్ననాడు

యీ నేటి బ్రహ్మానంద మెందుండెనో

తానే శ్రీవేంకటేశుడు దయజూచెగాకి నన్ను

అనుకొన్న కర్మము యేమంటా దా నుండెనో

॥వివరించి॥

రేకు 8

సంఖ్య 49

సంపు 21

పుట 38

సీ. జననిగర్భములోన మునిగి యుండినవేళ

నీ దురంతాశ తా నేడనుండె ?

అంతకుమునుపు నే నాపరలోకము

కొనల నున్నపు డెందు కోపముండె ?

పొత్తులలోపల బొరలుచుండెడి వేళ

నీ జవ్వనపుమద మెందునుండె !

నితైము నిదురలో నే కలల్ గనువేళ

నే పొంతనుండె నీ కాపురములు ?

గీ. ఏను పంచేంద్రియోన్మాది నైనవేళ

నెవటనుండె బ్రహ్మానంద ? మెంచ వెఱగు

కలుగు; వేంకటపతి దయగనగ నాను

కొనిన కర్మ మే మనుచు నుండెనొ యెఱుంగ.

సామంతం

పలుయోనులందు పుట్టి భ్రమసితిని

అలర నే నేజాతి ననుకొందునయ్యా

॥పలుప॥

వెనుకజన్మముల నా వేడుకైన కాపురాల

యెనయు సతులు సుతు లెంద రెందరో

మునుకొని యీ జన్మమునఁ గొంద రున్నారు

మనసున నెవ్వరి మా వారందు నయ్యా

॥పలు॥

అదికాలమున నుండి ఆయాదేహలు మోచి

ఆ దెన యేమేలు నా సొమ్మని వుండినో

నాదించి యిప్పుడు గొన్ని నావియనుచు నున్నాడ

యేది సతమని వుండు యెఱిగించ వయ్యా

॥పలు॥

అన్నిటా నా బాముచూచి లంతలో శ్రీవేంకటేశ

యెన్నరాని విజ్ఞాన చిచ్చిలి విద్ధె

పన్నిన నా మనుపటి పాల్గెల్లా నెంచుకొందె

నన్నుఁజూచి నాలోనే నవ్వువచ్చి నయ్యా

॥పలు॥

రేకు 15

సంఖ్య 85

సంపు 21

పుట 57

సీ. పలుయోనులం బుట్టి భ్రమసితి: నేజాతి

వాడ నే నని పల్కువాడ నయ్య !

వెనుకజన్మముల నా వేడుకకాపురా

లందు సతీసుతు లెందఱయిరో !

మునుకొని యీ జన్మమునఁ గొంద టున్నార

లెవరు మా వారని యెంతు నయ్య !

అదికాలమునుండి ఆయాశరీరాల

నే మేలు సొమ్మని యెంచి నానొ

అవి నావి యివి నావి యని యిప్పు డనుచుండు

నెది సతమ్మని యుండు నెఱుకపఱచు

గీ. అమితకృపతోడ నా బాము లన్నిచూచి

యెన్నరాని విజ్ఞానమ్ము నిచ్చినాడ

విందిరేశ ! నా తొలిపాట నెంచుకొన్న

నన్నుఁ జూచి నాలోనే నవ్వువచ్చు.

క క కా క ర క ర

నీవే బోధించి నన్ను నీవే యీశ్వరుగాక

నావంక నేమిగలదు నమో నారాయణా

॥పల్లవి॥

పంచిన నాకర్మములు పనులే బోధించుగాక

పొందిన శ్రీహరి నిన్ను బోధించినా

తెంచరాని ఆసలివి తిమ్మదే బోధించుగాక

కంచపు నీ దివ్యనామకథలు బోధించినా

॥నీవే॥

పొరలు యింద్రియములు భోగమే బోధించుగాక

పురుషోత్తముడ నిన్ను బోధించినా

సరుస నా యాశ్రయి చవులే బోధించుగాక

నిరతి నీ కైంకర్యము నేడు బోధించినా

॥నీవే॥

గాసిల్ల నామతి యహంకారమే బోధించుగాక

భూసతీశ నిన్ను గాన బోధించినా

యాసుదీర శ్రీవేంకటేశ నీకు గురుడు

దాసి బోధించుగాక తప్పగా బోధించునా

॥నీవే॥

■ 31 సంఖ్య 174 సంపు 21 పుట 116

సీ. పంచిన కర్మములే పనులనే బోధించు

నిన్ను బోధించునా నీరక్షాక్ష !

తెగనియాశలు వట్టి తిగిమ్ముట బోధించు

బోధించునా నీదు పుణ్యకథలు ?

పొరలు నింద్రియములు భోగమ్ము బోధించు

బోధించునా నిన్ను భువనవంద్య !

తవిలి నా యాశ్రయి చవులే బోధించును

బోధించునా నీదు భూరిసేవ ?

గీ. కా నహంకృతి బోధించు మాన తెపుడు

నిన్నుఁ జూడ బోధించునా నిన్ను మనసు

నన్ను బోధించి రక్షింప చిన్న వింతు

ఏదుమలలప్పు ! నా వంక నేమిగలదు ?

వరా

■ మూరితియే యీ మూడుతి అందునిందు భేదములేదు

సోమార్కనేత్తుగఁడ విశ్వరూపముల చూచినవారమే మును నేము ||పల్లవి||

బలిమితోడ వత్సాపహరణమున బ్రహ్మకు నీరూపు చూపితివి

విలసిల్లఁగ రణభూమిని నడునకు విశ్వరూప మటు చూపితివి

అలరిన నీ రూపు జలమధ్యంబున అక్కూరున కటు చూపితివి

చెఱఁగి కుమారస్వామికి నారూపు శ్రీవేంకటగిరిఁ జూపితివి ||అమూరితి||

దైవికముగ దుర్యోధనునథను ప్రతాపము నీ రూపు చూపితివి

■ విధముననే ■ రూప ముదంకునాశ్రమమున నటు చూపితివి

■ విధమెఱుంగని భీష్మకునకు మఱి నిర్మలరూపము చూపితివి

శ్రీవేంకటగిరి నా రూపంబే చేరి పరుషలక్షఁ జూపితివి ||ఆ మూరితి||

పుట్టినపుడే వసుదేవునకు చతుర్భుజముల ■ రూపు చూపితివి

జుట్టిగ గొల్లెతలకు రూపము రాసక్రీడలలోఁ జూపితివి

యిట్టే నారదునకు ద్వారకలో యింటింట నీరూపు జూపితివి

పట్టుగ శ్రీవేంకటేశ్వర ఆ రూపమే మా ిప్పుడు చూపితివి

||ఆ మూరితి||

రేకు 77

సంఖ్య 441

సంపు 21

పుట 296

సీ. నీ మాయఁ జూపితి నిఖిలమ్ము సృజియించు

నజునకు వత్సాపహరణవేళ;

రణరంగమందు ఫల్గునునకు నీ విశ్వ

రూపంబు వింతగఁ జూపినావు;

యమునానశ్రీవంతితోయముల నక్కూరున

కేపారు నీరూపుఁ జూపినావు;

కార్తికేయునకు వేంకటమహీధరమందు

చొక్కమో నీరూపుఁ జూపినావు;

కురురాజునథలో నకుంతవిక్రమముతో

దీపించు || రూపుఁ జూపినావు;

తనివి సనంగ నుదంకునాశ్రమమున
 సుందరరూపమ్ముఁ జూపినావు;
 ప్రీతి నిండా రంగ భీష్మకునకు నీదు
 శోభనరూపంబుఁ జూపినావు;
 వసుదేవునకు చతుర్బాహుశోభితము నీ
 రూపు పుట్టినయదై చూపినావు;
 రాసకేళుల గోపరమణిమణుల కెల్ల
 సొబగై న నీ రూపుఁ జూపినావు;
 నారదమౌనికి ద్వారక నింటింట
 తీపారు నీ రూపు చూపినావు;

గీ. స్వామి నీ విశ్వరూపమ్ము లేము మున్ను
 చూచి నట్టివః భేదమ్ము సుంత లేదు
 ఆ స్వరూపమ్మె యిపుడు శేషాద్రియందు
 పరసలకుఁ జూపుచుంటివి పరమపురుష !

గు ణ ము

విన్నప మిదియే వేవేలకు గోవిందా

సన్నుతించెదను నావలనఁగలుగు సర్వాపరాధము లెవకుమీ పల్లవి॥

యెఱుగమినాది యెఱుక నీపని యేమరి సంసారి నైన యిన్నాళ్లును

మఱుతును నేను మఱవవు నీవు మదమున సిరు లుప్పుతల్లఁగా

కొఱగాను నేను కొఱగంపునీవు కొమ్మలవలపులఁ దగిలితిఁ గనక

మఱి నీవేగతి రక్షింపుము నామర్మము నీదేతనున్నది సుమ్మి ॥విన్నప॥

నేరమి నాది నేరువు నీది నేఁ బుట్టుగులకు లోనైనయపుడే

కోరుదు నేను కోరవు నీవు గొనకొని యాపదలు పైకొనఁగా

దూరుదు నేను దూరవు నీవు తొరలి పురాకృతకర్మము లప్పుడు

యే రీతి నైన నీవే దిక్కింక యిదె నీకు శరణుబొచ్చితిఁజుమ్మి ॥విన్నప॥

తలదమి నాది తలపు నీది యిటు తగ నంతర్భావి వి గతకాలము

కొలుచుట నాది కొలువుగొనుట నీది కూరిమితో నే పికు మొక్కఁగా

ఫలము నాది నాఫలదుఁడవు నీవు పరికింపఁగా శ్రీవేంకటేశ్వర

బలువుఁడవు నీవు నన్ను నేలు నా పొలిదైవమవు నీవే సుమ్మి ॥విన్నప॥

తేకు 19-19

సంఖ్య 459

సంపు 21

పుట 200

సీ. ఎఱుగమి నాయది యెఱుకయే నీయది;

మానుగ సంసారి నైన యపుడె

మఱుతును నే నీవు మఱవవు; మదమున

కుప్పలుగా సిరు లుప్పుతలిన

కొఱగాను నే; నీవు కొఱయౌదు వెప్పుడు

మగువలవలపులఁ దగిలి నపుడు;

నేరమి నాయది నేరువు నీయది

నేను పుట్టులకు లోనైన యపుడె;

కోరుదునే నీవు కోరవు గొనకొని

యాపదల్ పైకొన్నయట్టి తఱిని

దూఱుదునే నీవు దూఱవు తొరలి పు

రాకృతకర్మముల్ సోఁకినపుడు;

గీ. కొలుచుటయ నాది నీయది కొలువు గొనుట;

ఫలదుఁడవు నీవు నాయది ఫలము; నీకు

మొక్కి శరణంటి మఱి నీవె దిక్కు నాకు

దయను బొలింపు నాపొలి దైవ మీఁపె.

దా ౩

గోవింద శేఖర నీకు కుయ్యో మొట్టో

నోకం దీపాంజిక్క దోహో నా మనసు

॥పల్లవి॥

నొకటిపైఁ గాంక్షించు నొకటిపై వేసారు

నొకవేళ దుర్మాన మొడిగట్టును

వికలుడై యంతలోనే విషయపుబారిఁ జిక్కు

అకటా యిన్నిటాఁ దుమురాయఁబో నా మనసు

॥గోవింద॥

తలపోసు నొకవేళ తమకిందు నొకవేళ

నొలుకుఁ గోపము చల మొకవేళ

కలఁగిందు నొకవేళ గర్విందు నొకవేళ

పొంపి యిన్నిటా వీడిఁబోయఁ బో నా మనసు

॥గోవింద॥

సంతసిందు నొకవేళ జయమందు నొకవేళ

పంతమాదు నొక మట్టుపడినవేళ

యింతలో సివు శ్రీవేంకటేశ కాపకయుండితే

రంకుం నేమీఁ జెప్పరాదువో నా మనసు

॥గోవింద॥

14 సంఖ్య 76 సంపు 21 పుట 51

సీ. ఒకదానిఁ గాంక్షించు నొకటికి వేసారు

నొకట దుర్మానమ్మునకుఁ గడంగు

వికలత నంతలో విషయవాసనఁ జిక్కు

నిన్నిట తుమురాయె నీ మనంబు;

తలపోయు నొకవేళ దమకిందు నొకవేళ

నొలుకు గోపము చల మొక్కవేళ

కలఁగిందు నొకవేళ గర్విందు నొకవేళ

నిటు వీధిపాలాయె నీమనంబు;

గీ. సంతనంబందు నొకవేళ; జయము నొందు

నొక్కవేళ; పంతములాదు నొక్కవేళ

పొపపుమనంబు క్షణము నీపాలఁ జిక్కు

దేమి నెప్పుడు కావుమీ! స్వామి! నమ్ము.

బో ?

దైవమా నన్నిందులో తగు మానిసిగో

యీవల రక్షించే మేలు యిది చాలదా

॥వల్లవి॥

అవ్వలఁ దిరిపెములై అంగలాల్చే జీవులలో

యెవ్వరిఁబోయిదు నెంచి చూచితే

రవ్వగాఁ గిమ్మికిటాలై రమియించే జంతువులలో

యెవ్వరి నే సరిగాక యెంతవాడ నేను

॥దైవమా॥

పాపముసేసి నరకబాధలఁబడే వారిలో

యేపున నన్నుఁ జూచితే యేనేమి వాటి

పైపై నజ్ఞానపు పశుపక్షిమృగాలలో

తోపునూకుడే కాక దొరనా నేను

॥దైవమా॥

యేమిదివాడనై నిన్ను ఇంకా నేఁ గొనరుదు

పామరుని నన్నింత పాలించితి

యేమని కొనియాడుదు యే నిన్ను శ్రీవేంకటేశ

మంచి నీ దాసులలో ఆరుహమా నేను

॥దైవమా॥

రేకు 8

సంఖ్య 44

సంపు 21

పుట 29

సీ. దీనాతిదినులై తిరిపె మెత్తెడు జీవు

లిందఱిలోన నే నెందు మిన్న ?

క్రిమికిటకమ్ములై రమియించు జంతువు

లందు నా యాధిక్య మెందుఁగలదు ?

నరకబాధలునెందు దురితకర్ములలోన

నే నొకండను గాక యెక్కుడెందు ?

పశుపక్షిమృగములవలె తోపునూకుడు

గాక నాకుంగల ఘనత యెందు ?

గీ. ఎందు మొనగాడనై అది యిది యటుంచు

నిన్నుఁ గొనరుదు పామరు నన్ను నింత

యేలితివి చాలదే ? శేషతె అనాథ !

అర్హుడనె నీదుదాసుల యడుగు లొత్త ?

మంగళకాశిక

దేవ నావలన గుఱము కడదే ననేది

యా వెఱ్ఱితము మాని యిట్టే నన్నుఁ గావవే

॥దేవ॥

నేరుపే నాకుఁగలిగితే వెట్టన నింద్రియముల

బారిఁబడి బంటనై పంపు సేతునా

॥ రీతి నేనే వివేకినైతే హేయపుమేను

కోరి బ్రహ్మ మని నమ్మి కొంకక గర్వింతునా

॥దేవ॥

నాలో బుద్ధిగలిగితే నలిఁ గామకోర్కెదములు

యా లీల నా సొమ్ములని యెన్నుకొందునా

తాలిమి నాయందు మంచితనములు గలిగితే

మూలనున్న నా కర్మములే కట్టివేసునా

॥దేవ॥

చిత్తమే కైవసమైతే చేరి సుఖదుఃఖముల

మత్తుడనై మఱచి యేమరి వుందునా

అత్తిన శ్రీవేంకటేశ అంతర్యామిని నీవు

తత్తరపు నా పస నీ వెఱుంగవా

॥దేవ॥

తేకు 2

సంఖ్య 12

సంపు 21

పుట 8

సీ. నా గుఱమ్ము లెఱింగి ననుఁగాతు ననియెడి

వెఱ్ఱితనము మాని వేగఁబోవు

నేరుపు నాకున్న దూరముగా నుండ

కిందియమ్ములయాజ్ఞ లేల విందు ?

నే వివేకినయిన నీచదేహము బ్రహ్మ

మంచు భావించి దర్శించఁ గలనె ?

మతియున్న నాకుఁ గామకోర్కెదములు నాదు

సొమ్ములుగా నెఱుగనమ్ముఁగలనె ?

నాయందు మంచితనంబు గల్గిన నన్ను

గట్టివేయఁగలదె కర్మచయము ?

గీ. చిత్తమే కైవసంబైనఁ జిగురుకొనెడు

భేదమోదంబులన్ నేను క్రిందుమీఁదు

లయ్యెడనె ? నీవు నిఖిలజీవాంతరాత్మ

వెఱుంగవే నాదుపస నవగిరినివాస !

దే సా ఓ

నీ యుపకారమే మాకు నిజదే దింతేకాక

యేయేదా ■ యుదారత్వ మేమని నులించును

॥పల్లవి॥

నీ కరుణ నాకే పనికివచ్చుగాక మఱి

యీకడ ■ భక్తి ■ సెందు తెక్కును

తైకొవి నాకు నీ రక్షకత్వము ఫలించుగాక

నీకు ■ సేవల వంక నిందే దేమి

॥నీయుః॥

నీవు నన్ను వెదకి మన్నించేదే యెక్కువగాక

బావించి నేఁ దలంచే లాభము నీ కేమి

దేవ నీవు చనవిచ్చేదే నాకు గుణిగాక

పూవుల నేఁ బూజించఁగ పొందెడి ■ కేమీ

॥నీయుః॥

యిచ్చే నీవు నాకు వరమిచ్చేదే ఘనతగాక

నెట్టన నేఁ గొలువఁగ ■ కయ్యేదెంతా

గుట్టున శ్రీవేంకటేశ కోరి నీకు శరణంటి

వట్టిన విషయమేకాక వచ్చేది నీ కేమీ

॥నీయుః॥

రేకు ■ సంఖ్య 881 సంపు 21

పుట 258

సీ. పనికివచ్చును నాకు ఘనమైన నీ కృప

యిటు నాదుభక్తి నీ కెందుకెక్కు ?

నీవె న న్నెదకి మన్నించు తెక్కువగాక

నీ కేమిలాభము నేను దలఁప ?

నీకు నాసేవల నిండునదేమి ? నీ

రక్షకత్వము నాకు రాణగాక

నీవు పొందెడిదేమి నేఁ బూలఁ బూజింప ?

చనవిచ్చుటే దొడ్డతనముగాక

గీ. వరము లిచ్చుటే నాకు నీబిరుదుగాక

నేఁ గొలువ నీకుఁ జేకురు బాగదెంత ?

కోరి శరణంటి నీకు పరికేరుమాక్ష !

వట్టి విషయముగా కేమివచ్చు నీకు ?

సాళంగనాట

అదినారాయణ నాకు నభయ మీదె

కాదని తప్పు లెచక కరుణానిధి

||పల్లవి||

తుదకొక్క నిందియపుదొంగలకుఁ దా విచ్చితి

మదిది నాలో నుండఁగా మఱచితి || నిన్ను

యిది కాను కియ్యఁగా || వేమందువో

||అది||

పక్కన నీ యాజ్ఞదోసి పాపములెల్లాఁ జేసితి

యిక్కడనే మొక్కఁగా || వేమందువో

దిక్కు నీ వుండఁగాఁ బరదేవతలఁ గొలిచితి

నక్కొని రక్షించుమంటే నీ విఁక నే మందువో

తొట్టి కామకోదాంతో దూరులెల్లాఁ గట్టుకొంటి

యిట్టే ముద్రమోచే నంటే నే మందువో

నెట్టన శ్రీవేంకటేశ నీకు నలమేర్పంగకు

గట్టిగా నే లెంకనైతి కరుణించే మందువో

తేకు 18-15 సంఖ్య 447 సంపు 21 పుట 801

సీ. ఇందియచోరుల కెలమి దావిచ్చితి

నేమందువో యెట్టుయెదుట నిలువ

మదినున్న ని న్నేను మఱచితి మత్తెక్కి

యేమందువో కాన్క నే నొసంగ

భవదాజ్ఞ రోసి పాపములెల్లాఁ జేసితి

నేమందువో మొక్కు లిడఁగ నేను

కొలిచితి పరదేవతలను నీ వుండఁగా

నేమందువో బోవుమీ యనంగ

గీ. కామినై కోరిధినై దూఱు గట్టుకొంటి

నేమియందువో ముద్రల నేను దాల్చుఁ

నీకు నలమేర్పంగకు నెట్ట లెంక

నెతి హరి ? కరుణించితి నందువేమొ

బౌళిరామక్రియ

ఇంతమాత్రము మా నేమ మిందు నీ కేమి గూడిని

దెంత దర్శమునకు రక్షించేవు నీవు నన్ను

||పల్లవి||

పిడికెడు బియ్యమే పెద్దరికంబగు చెలిమి

తొడిబడ సంధ్య మూఁడుదోసిళ్లు నీళ్లు

నుడిగే జపము పేళ్లనూటయెనిమి దెంచేది

తడుపుకొనేది తీర్థస్నానము లన్నియును

||ఇంత||

నూరక యాఁకలిగొని వుండేది మా వ్రతములు

నీరసపుటాహారాలు నిష్ఠ లెల్లాను

వూరఁదోటలపువ్వు లొగి దేవపూజలు

గోరమైన బతుకులు కోరేది తపములు

||ఇంత||

బలుసాకుతలలు దర్పలు పితృపూజలు

పలుకకుండేది మా మోనము

యిలపై శ్రీవేంక డేశ యిందు నిన్ను మెప్పించేమా

కలిగినది మాకు నిఁక మణి కాకా

||ఇంత||

రేకు 77 సంఖ్య 444 సంపు 21 పుట 288

సీ. పిడికెడు బియ్యమే పెద్దరికపుఁజెల్మి;

లలి సంధ్య మూఁడుదోసిళ్లుల నీళ్లు;

నూటయెన్నిదిపేళ్లు నుడువుటయే జపం;

బుఱక యాఁకలితోడనుగట వ్రతము;

పుణ్యతీర్థస్నానములు బొందితడుపులే;

నీరసాహారాలు నిష్ఠ లెల్ల

వూరఁదోటలపువ్వు లొగి దేవపూజలు;

మోరంపుబతుకలు గొనుతపములు;

గీ. పలుక కుండుట మోనము; తలలు దర్ప

లోఁ బలుసాకు మాపితృపూజనములు;

ఇంతమాత్రము మా నేమ మెందుకెక్కు?

దర్శమున కిపు చొక్కితువు దాఫణనులు.

మలహరి

మఱవేగ నియ్యదు రేచును మాయాప్రపంచ మిదివో

తెఱగింక నేదో తెలియదు దేవము మోచినను

॥పల్లవి॥

యెక్కడి మనోరథంబులు యెన్నో తలఁపునఁ బాడును

తక్కక భుజించి యేకాంతంబున నున్నపుడు

చొక్కపుచుట్టరికంబులు చుట్టుక యిందోకి వచ్చును

గక్కన సంసారబంధము కట్టుకొనినయంతా

॥మఱవ॥

పెనగొని పంతపుమాటలు పెక్కులు నోరను వెడలును

గొనకొని నలుగురిలోపలఁ గూడుచుడినవేళ

పనితలు వద్దనె వుండిన రావులు తానేకూడును

మన సొడఁబడి తనలోఁ గామము మిక్కుటమైనా

॥మఱవ॥

చేతులఁ బెనగొని కర్మము చేతలు యేమోసేయించు

యేతుల రాజ్యమదంబున నెనసిన సమయమునా

యీతల శ్రీవేంకటేశ్వర యేలితి విటు నను నీవే

కొతుకముగ కరణాగతి కాచును మ మ్మొప్పుడు

మఱవ॥

రేకు 78 సంఖ్య 439 సంపు 21 పుట 295

సీ. కమ్మగ మెనవి యేకాంతమం దున్నపు

తలఁపునఁ బాటు కోర్కెలు మఱెన్నో;

సంసారబంధమ్ము సరి కట్టుకొనినంతఁ

జుట్టటికా లిల్లు చుట్టుకొనును;

కోరి నల్వరిలోకఁ గూడుచుండినవేళ

పంతపుమాటలు బయలువెడలు;

పనితలగోష్ఠిలో వాపులు నమకూడు

భునసొడఁబడిచి కామమ్మురేగ;

గీ. దొరతనంబునఁ గండకావరము గ్రమ్ము

కర్మ తెన్నియొ పెనఁగొను కలయగమ్ము

కరణాగోచ్ఛిన మమ్ములఁ గడువోడు

గాచినాఁడు శ్రీవేంకటాచలంబ్రేక్ష!

గుణము

ఎక్కడ వోయెనో జాతస్మరత్వము యేహిసేయఁగలవాడను నేను
దిక్కు వీవేహరి నన్నుఁ గాచుటకు దేవదేవ యిగ జోధింపవే ||౨౭౭||
తిరముగ జన్మాంతరమున సంపాదించిన సుజ్ఞానంబున
స్మరించి పుట్టుగునఁ గడమ సౌధించెద నని యంటినా
అరయఁ దల్లిగర్వంబున వెడలినయపుడే అన్నియు మఱచితిని
ధరలోపల నే విడువక ద్రావిన మరుఁదాటలు నను మంకుఁజేసెను
||ఎక్కడ||

అంతట నేఁ బెద్దపెరిగి బుద్ధిఁజేగి అటు నీమాయాప్రపంచమునను
చెంతల బహువిధస్పృష్టిలోఁ దగిలి చిక్కువడుచు నే భ్రమసితిని
చింతించి నే మఱిపెక్కులు చదువుచు చిత్తములో బహుసంశయములఁ బడి
అంతట సంతట జరగి జరగి కడు నజ్ఞానముపొ లైతిని ||ఎక్కడ||
ముడిసినపిమ్మట లోభమోహములు ముంచుకొనఁగ నటు లోలుఁడ నైతి
వదలక కువిపై బ్రహ్మదేవుఁ డటు వ్రాసినవ్రాతలు నిజమాయె
చెదరక యలమేల్చింగి పిన్నపముచేకొని శ్రీవేదచేదీ కాచితిని
చిదిదితి నీక నాచార్యునియానరి ఫలియించెను నాదాగ్యమువలన
||ఎక్కడ||

రేకు 78 వంఖ్య 487 సంపు 21 పుట 294

జన్మాంతరాఙ్గిత జ్ఞానస్మృతిం జేసి
సౌధింతుఁ గడమ నీ జన్మనంచు
నెంతనా ? పుట్టినయంతలో నన్నియు
మఱచితి; ముఱుఁబాలు మంకుఁజేసె;
అంతటఁ బెరిగి యావంత బుద్ధి నెఱింగి
స్పృష్టిమాయలలోనఁ జిక్కి చిక్కి
చదువులు పెక్కులు చదివి సంశయములఁ
బడుచు నజ్ఞానముపొ లయితిని
గీ. ముదియగా లోభమోహముల్ ముంచుకొనియె
నజ్ఞుఁడు వ్రాసిన వ్రాతలు నిజము లాయె
నేమి చేయఁగలఁడ ? 'చి క్కివే నాకుఁ
బ్రోవఁగదవయ్య ! బోధించి దేవదేవ !

శ్లోకాగ్రం

ఇంతసేయకుండితే నే నేడ నుందును

యెంతపుణ్యమో నీకు యేమిచెప్పే దింకను

॥పల్లవి॥

అద్దె న న్నుద్ధరించినయదే నీ ప్రతాపము

చొట్టి సంపన్నుఁజేసె నీ వుదారత్యము

గుట్టున వెనుకవేసుకొనెను నీ పంతుము

యిట్టి నా భాగ్యము నేడు యేమిచెప్పే దింకను

॥ఇంత॥

నరకము వెళ్లఁదీసె నన్ను నీ సాహసము

సరగ జ్ఞానిఁజేసె చాతుర్యము

మరిగించుకొనె నన్ను మఱి నీ వాత్సల్యము

యిరవాయె నా వేడుక యేమిచెప్పే దింకను

॥ఇంత॥

నన్ను లోకపూజ్యుఁ జేసె నాఁడే దొరతనము

విన్నపము లాలించె విచారము

మన్నించె శ్రీవేంకటేశ మమ్ము నీ పట్టపుదేవి

యిన్నిటా బ్రదికించితి వేమిచెప్పే దింకను

॥ఇంత॥

లేకు 78

సంఖ్య 421

సంపు 21

పుట 282

సీ. ఇంతసేయకయున్న నే నేడనుందును

నెంతపుణ్యమో నీకు నేమిసెపుడు

న న్నుద్ధరించె గగిన్నన నీ ప్రతాపమ్ము

భవదుదారతయె సంపన్నుఁ జేసె

వెనుక వేసికొనియె వెన నీదుపంతుమ్ము

నీ సాహసము పొసె నిరయభీతి

నీదుచాతుర్యంబు నెమ్మి జ్ఞాని నొనర్చె

నీ వత్సలత గూర్చె నిండుభక్తి

గీ. లోకపూజ్యుఁ గావించె నీ యేకవిభుత

మమ్ము మన్నించె నీ పట్టమహిమ మంగ

విన్నపము లాలకించెడి వేంకటేశ!

యిన్నిటన్ బ్రదికించితి వేమి సెపుడు.

సాకంగనాట

251 252 చొప్పు లెత్తుచును విచారింపితి నిన్నాళ్లు
యిదివో కంటిని శ్రీవేంకటగిరి యెదుటనే నీ శ్రీపాదములు «పల్లవి»
మనతులసీసాననంబులో కాఁపురముసేతు వనఁగాను
అనిశమ్ముఁ బమ్మవనంబునను ఆడుచునుండుదు వనఁగాను
నిను ■ దాసులు పాడేదోట్ల నెంపై యాలింతు వనఁగాను
యినమండలమున నుండుదు వనఁగా యీ మాట విని నేను «వెదకి»
పైకొని క్షీరాంబుధిలో నెప్పుడు పవళింపింతు వనఁగాను
వైకుంఠంబున వెలుఁగొందుచు సర్వము భావించే వనఁగాను
దాకొని జీవులలో నెప్పుడు నంతర్యామివై వుండు వనఁగాను
లోకము నీవై వుండుదు వనఁగా లోఁత నీమాట విని నేను «వెదకి»
పరమయోగిందుగ్రిలు తలపోయుచునున్న భావముతో నుండువనఁగాను
పరిపరివిధముల పుణ్యకర్మము పాయక చరింతు వనఁగాను
గరిమల నెప్పుడు అలమేల్పంగ కౌగిటిలోఁవాడ వనఁగాను
యిరవుగ శ్రీవేంకటేశుడ వనఁగా ■ మాట ■ నేను «వెదకి»
రేకు 72 సంఖ్య 411 సంపు 21 పుట 278

సీ. అరవిందవనముల నాడుచుండుదు వన

బృందావనిన్ గాపురింతు వనఁగ
రవిమండలమ్మున నీవనింతు వన దాన
బృందగానమ్ములు విందు వనఁగ
అమృతాబ్ధి పవళింతు వన వికాంతమునందు
వెలసి సర్వమ్ము భావించు వనఁగ
జీవాంతరాత్మవై చెలఁగుదు వనఁగ పృ
పంచరూపుండవై పరఁగుదు వనఁ
బరమయోగిందుగ్రిల భావన పనఁ బుణ్య
కర్మముల్ వాయక గాగ్రిలుదు వన

గీ. మంగళాఁగిటిలోపలిమాసు వనఁగ
నీశ్వరేశుండు శ్రీవేంకటేశుడ వన
వినుచు ■ మాట యిన్నాళ్లు వెదకి వెదకి
కంటి ■ పాదయుగళి వేంగడమునెదుట.

గుర్తి

ఎక్కడి వుపాయముల నే మున్నది

మొక్క కొకవికే మూలము నీవే

||పల్లవి||

పరులను శిక్షించి పనిగొనియెదనా

నీరుల నా శరీరము శిక్షించ లేను

పరుల తోకమింతాను వసముచేసుకొననా

పరగ ముక్తి స్వస్థపరచుకోలేను

||ఎక్కడి||

నిక్కము నశ్యదేహములే ననుభవించేవా

పక్కన నా యాత్మ ననుభవించలేను

అక్కడా నిక్కడా ధన మదిగి కూడపెట్టేవా

అక్కటా విజ్ఞాన మార్జింపలేను

||ఎక్కడి||

బట్టబయిల వే దేవపట్టములు సాధించేవా

యెట్టి తపోరాజ్య మేలగ లేను

నెట్టన శ్రీవేంకటేశ నీవు నన్ను

పుట్టగు లందేనా నీపై బుద్ధి మానలేను

||ఎక్కడి||

తేమ 56 సంఖ్య 816 సంపు 21 పుట 218

సీ. ఎక్కడియుపమల నేమియున్నది హరి !

మొక్క నీ కొకవికే మూల మీవె

పరులను శిక్షించి పనిగొనఁగలనె నా

తేనెడుతనువు శిక్షించలేను

వశముచేసికొనఁగ వలఁతినే జగము ? నా

మనను స్వస్థపఱచుకొనఁగ లేను;

అన్యశరీరమ్ము ననుభవించఁ గలనె?

యనుభవించంగలే నాత్మ నెపుడు ?

అక్క డిక్కడ ధన మదిగి కూర్పఁగలనె?

యిండుకజ్జాన మార్జింప లేదు;

బట్టబయల వేల్పుపట్టములే సాధించఁ

గలనె? యెట్టితపము నలువలేను;

నీవు కరుణఁజూప నీభయి నే బుద్ధి

మానలేను; జన్మ మరలఁగాను;

భాషాం

జగన్నాథా ఓ కొక్కనికి శరణు బొద్దితిమి కావగదే
 జగపడి మాలో నున్నాడ వనుచు నానతియిచ్చెను మా గురుడు ||జగ||
 కందు వొకావొకయదృష్ట మందుకు తినుగొనలే దెవ్వరును
 తొలర జనించిన జన్మము లెంతకు ||జగ|| సకల్యములు
 యెరిమిని స్వర్గము గలదట ముంసర తెక్కడనున్నదో మిన్నులపై
 వెలుపల నిద్ది విశేషంబులు నే వెతకగ నా తరమా ||జగ||
 పొదుగుకొన్న దిదే కర్మ మెయందురు పొకచూపుటలే దిక్కడను
 యెదిదిది మాయాకల్పితమే యట యెట్లు గురుతుపడు మోకును
 కదిసి చరాచరములకు నెప్పుడును కాచుకొన్నది విధియని చెప్పెరు
 విదితము లైనవి యెక్క డెక్కడను వెతకగ నా తరమా ||జగ||
 అనుభవించువాఁ డాత్ముడే యందురు అబురూపం బని తలచగ రాదు
 తనవు సాధనము సర్వరజున కట తగులిదె కంటిమి దృష్టముగా
 ననయంబును శ్రీవేంకటేశ్వరా యల్పార్థంగవిభుఁడా
 నినుఁ గొలిచితి నిన్నిటికీ నెలవుగా నీమహా మేలుగఁగ నా తరమా
 ||జగ||

||జగ|| 70 సర్వ 408 సంపు 21 పుట 271

సీ. కల దదృష్టరిబందుర్ని కనఁజాల రెవ్వరు;
 తొలుకటిజన్మముల్ తెలియరావు,
 మిన్నులపై నేడనున్నదో స్వర్గము
 వింత లిట్టివి నాకు వెదకఁడరమె ?
 పొదుగుకర్మంబందుర్ని పొడనూప దెచ్చట;
 యెదుటిది మాయయం దేమిగుఱుతు ?
 కాచుకొన్నది విధి గదిసి చరాచర
 మ్ములనొందు వెదకఁకుగఁ దరమె నాకు ?
 గీ. అనుభవించువాఁ డాత్ముడే యబురూపాగ్గ
 తలఁపరా తలఁచుగ్గిఁ భర్త సాధనము దేహ
 మందుగ్గిఁ భావించి నిను శరణుఁ బొంది
 నీదుమహిమలు వెలియఁగ సాచుకరమిగ్గి

కాంబోడి

ఏమిసేసే దీక్షను యట్టు నిన్నుఁ దలఁచెడి

నీ మతకమేకాంబోలు నీరజానాథా

॥పల్లవి॥

ఉరుక మనుజులకు నొక్కొక్కవేళ గుణము

మఱపుఁ దెలివి సేసు మరులుగాదు

మఱియు నెంచిరూచితే మనసు నొక్కొక్కవేళ

గుణిగడవఁగఁబారు గుణముగాదు

॥ఏమి॥

పన్నుక నొక్కొక్కవేళ పరులపై మచ్చరము

తన్నుఁ దానేవచ్చి పట్టు దయ్యముగాదు

తిన్ననై బత్తెముగొని దీపన మొక్కొక్కవేళ

పన్నె కెక్కిన యప్పులవాఁడుఁ దాఁగాఁడు

॥ఏమి॥

ముంచుకొనుమోహము మొనసి యొక్కొక్కవేళ

పొంచి ముందువెనకల మంచుగాదు

యెంచఁగ శ్రీవేంకటేశ యిందరికి దిక్కు నీవే

నిందితి నీకృప అది కర్దముగాదు

॥ఏమి॥

రేకు ౧౧

సంఖ్య ౧౧౧

సంపు 21

పుట ౧౧౧

సీ. ఏమిసేయుదు నింక నెటు నిన్నుఁ దలఁచెద

నీమాయ కాంబోలు నీరజాక్ష !

ఒక్కొక్కతఱి గుణం బురుక మానవులకు

మఱపు తెలివిసేయు మరులుగాదు,

ఉపాంసఁ దీర్త మొక్కొక్కవేళ గుణి గడ

వంగఁ బర్వెత్తు నశ్వంబుగాదు;

ఒక్కొక్కనమయమం దొరులపై మత్సరం

బావహించెడిని దయ్యంబుగాదు;

దీపనం బడఁగు బత్తెమున నొక్కొక్కవేళ

చూడంగ నప్పులవాఁడు గాఁడు;

■ ముందు మోహ మిట్లు మొనసి యొక్కొక్కవేళ

పొంచి ముందువెన్న ముంచుగాదు;

ఎంత నీదుకలుణ కేది యడముగాదు;

దిక్కు నీవే మాక్షఁ దిరుమలేశ

సా శం గ నా ట

ఎక్కడి పురాకృతము యేమి సేసిన

యెక్కడా బలువు నీజం దైట్లుం నీనా జెల్లును

॥పల్లవి॥

నీవల్ల బుద్ధెను బ్రహ్మ నీవు సేసినదే మాయ

తావించి నీకుక్షిలోనే బ్రహ్మాండాలా

కావింప నీ వేలికవు కమ్మనినట్టే బనులు

దైవమా యిది యెఱిగి నీ దాసుడ నే నైతిని

॥ఎక్కడి॥

భూమి నీదేవులు నీవు పుట్టించిన దమృతము

శ్రీమంతుడ విన్నిటా నీసేసిన ట్టవును

యేమిటివాడు యముడు యెక్కటి మృత్యువు మరి

సామజవరద మీ శరణుజొచ్చితిని

॥ఎక్కడి॥

ఏడఁజూచినా నీ దాసు లెక్కడాఁ జెడుట లేదు

యాడలేదు శ్రీవేంకటేశ నీకును

యేడవిధి యేడస్వర్గ మెక్కడిది నరకము

జాడతో నీముద్ర నా భుజముల ధరించితి

॥ఎక్కడి॥

రేకు 1

సంఖ్య 7

సంపు 21

పుట 5

సీ. నీవల్ల బ్రహ్మ జనించె; నీ కుక్షిలోఁ

గల వజ్రాండములు; నీ కల్పితంబు

మాయ, నీ చెప్పినమాడ్కి జరుగు; లోక

పతి నీవె కాన సేవకుడ నైతి;

భూమి నీ దేవేరి; పుట్టించినది నుధ;

శ్రీమంతుడవు నీకుఁ జెల్లు నన్ని;

ఎక్కడి మిత్తి? తా నేటివాడు యముడు ?

శరణుఁ జొచ్చితి కరివరద ! నిన్నె;

గీ. కీడు లేదు నీ దాసుల కేడఁగనిన

ఈడులేదు నీ కెందు; నింకేడ స్వర్గ

నరకములు? విధి యేడ? విన్నాఁ జ మొప్ప

నాదుభుజములఁ ధాల్చితి నీదుముద్ర.

నాట

వేవేలు విన్నపాలేం వేగినంతాను

వీవి దయాధర్మములు నీచిత్త మిఁకను

॥వల్లవి॥

అరసి చూడక నే శతాపరాధములు చేసి

శరణు నీకుఁ జొచ్చితి సర్వేశ్వరా

సరి శరణాగతరక్షకవిరు దది నీది

నిరతి నాభాగ్యము నీచిత్త మిఁకను

॥వేవేలు॥

అహరహమును సహస్రాపరాధములు చేసి

వహితెక్కి నీ లెంకవాడ నైతిని

భయగతి భక్తపరిపాలన బిరుదు నీది

నిహితపు నాగతి చిత్త మిఁకను

॥వేవేలు॥

సన్నిధి శ్రీవేంకటేశ సర్వాపరాధముల్ చేసి

అన్నిటికి శలవు నీయచ్చు మోచితి

పున్నతి నార్తత్రాణవుద్యోగబిరుదు నీది

నిన్ను నన్ను విచారించు నీచిత్త మిఁకను

॥వేవేలు॥

తేకు 17

సంఖ్య 96

సంపు 21

పుట 64

సీ. అనవరతమ్ము శతాపరాధమ్ములు

చేసి నీ శరణుఁ జొచ్చితి నే దేవ !

శరణాగతత్రాణవిరుదమ్ము నీయది

నాదుభాగ్య మ్మింక నీదుచిత్త;

మహరహమ్మును సహస్రాపరాధమ్ముల

వహితెక్కి నీ లెంకవాడ నైతి

భక్తపాలనకళాపారంగతుడ నీవు

నీదుచిత్త మ్మింక నాదునియతి;

గీ. స్వామి ! సర్వాపరాధముల్ నలిపి నల్పి

యన్నిటికిని నెలవుగ నీయచ్చు డాల్చి

నాడ వేడునందాక విన్నవము లేల !

అర్చరక్షణశక్తి నీయభిగదయ్యు

సాళంగనాట

ఏలినవాడవు గన యెప్పుడు రక్షించేవే

వేళతోఁ గొలువని వెల్లా వెసనోర్చుకొనవే

॥పల్లవి॥

అండ నూరకే ముదిసి యపచారమోనో యని

దండములెట్టనోపక దగ్గరి రాను

చండిపోరి ముదిమి మాన్వఁగవలెనని కాదు

దండమువెట్టని తప్పు సహించుకోవే

॥ఏలిన॥

నిలుచుండ సత్వలేక నేరమి వచ్చునో యని

కొలుపుసేయక మఱిగను నుండిని

దలపట్టి నిన్ను నిద్రి సత్వ యిమ్మని కాదు

కొలువని నేరమి కెగ్గులుగాఁ బట్టకువే

॥ఏలిన॥

పాటరంజకములేక పక్కన నవ్వేవో యవి

మాటలనే పొగడితి మాపదిదాఁకా

నీటున శ్రీవేంకటేశ వేసరించుట గాదు

పాటించి పాడని నా యపరాధ మెందకువే

॥ఏలిన॥

రేకు 58

సంఖ్య 320

సంపు 21

పుట 215

1. ఊరక ముదియుట ఘోరాపచారమో

నని మొక్కికొనోపక నినుఁ గదియను;

చండిపోరి ముదిమి సమయింపు మని వేడ

దండము పెట్టని తప్పు నైపు;

నిలుచుండ లివలేక నేరము వచ్చునో

యని కొల్వుసేయక మఱిగి యుంటి;

సత్తువ నిమ్మని చలపట్టి నిను వేడ

కొలువనేరమి కెగ్గు దలఁప వలదు;

గీ. పక్కుమని నత్వేడవు పొటుఁ బాడ ననుచు

మాటలనె నిన్నుఁ బొగడితి మాపుదాఁకా

వేసరించుటగాదు శ్రీవేంకటేశ |

పొటుపాడని నా తప్పు పొటిగొలికు.

బా ?

నన్ను నేనే అహహ నవ్వుకొనవలదా

యిన్ని వెలుతుల నేను యెదురి నాడేదట

॥వల్లవి॥

దేరి దిగంబరి యట చీరలదిండ్లట

సారెను విరతి యట సంసార మట

పేరు మౌనవ్రతయట బిరుదువాదము లట

యీ రీతి నే దొరనట యిందరి వేడేదట

॥నన్ను॥

చప్పిడయ్యఁగా రట వుప్పు పెరికలు నట

గొప్పయిన తపసి నట కొలువూ నట

అప్పటి నిరాహారి నట ఆరంభము లట

చిప్పిలి మనసు ముడిసింగార లట

॥నన్ను॥

పెంపు జితేంద్రియుఁ డట పెండ్లికోభన మట

ముంపున మోక్షార్థి యట లంపట మట

యింపుల శ్రీవేంకటేశ యిన్ని భావములఁ బొంది

తెంపునన్ గీకు శరణని తెలిసితి నట

॥నన్ను॥

రేకు 12

సంఖ్య 72

సంపు 21

పుట 49

సీ. నను నేనె వహ్వరె ! నవ్వుకొనవలదా ?

యెదిరి నాడెద వెల్తు లెన్నో యున్న

చెప్ప దిగంబరిఁ; జీరల దిండ్లం

సారెకు విరతి, సంసార మం

పేరు మౌనవ్రతి, బిరుదభాదము లం

దొరనం యిందఱిఁ దిరియుదు నఁ

చప్పిడయ్యఁట మఱి యుప్పు పెఱిక లం

గొప్పతాపసి నం యొలుపు నం

అటు నిరాహారి, మహారంభములు నం

వారక ముడులసింగార మం

గీ. ఆరయ లంపట మం మోక్షార్థి నం

పెండ్లికోభన మఁ జితవిషయి నం

యిన్ని భావమ్ములం బొంది వృషగిరిశ !

తెంపునన్ గీకు శరణని తెలిసితి నఁ !

ల ల త

ఎందలివాడనో యెఱుగను

కందువ నీవే కావవే దేవ

॥పల్లవి॥

తలఁతు నూరకే దై వము నొకపరి

తలఁతును సంసారధర్మము నొకపరి

వెలయంగ సాలిఁడు వేసిన కండెయై

పొలసీఁ గాలము పొద్దుకుఁ బొద్దు

॥ఎందలి॥

ఒకపరి యెక్కుదు పుట్టునఁ బొడవునకు

వొకపరి దిగుదును పూరకే కిందికి

యెకదిగఁగ కృషికుఁ దెత్తు యేతమై

అకటా కర్మము లాడించిన

॥ఎందలి॥

అవల నన్నిట నహంకరించితి

శ్రీవేంకటేశ్వర సేవించితి నిన్ను

చేవలేక యిటు చెఱకునఁ బండై

భావం బిటువలె పరగెను వేడు

॥ఎందలి॥

రేకు 12

సంఖ్య 68

సంపు 21

పుట 42

సీ. తలఁతు నూరకే దై వతము నొక్కతఱి; నొక్క

మార్పు సంసారధర్మము దలఁతు

వెలయంగ సాలిఁడు వేసిన కండెయై

ప్రొద్దుకుఁ బొద్దుగాఁ బొలిసెఁ గాల;

మొకపరి నెక్కుదు నుట్టునఁ బొడవున

కొకపరి క్రింది కూరకయె దిగుదు;

నెక్కంగ దిగఁగ్గరైతెత్తిన యేతమై

యాడించెఁ గర్మమ్ము లకట | నన్ను

గీ. ఎఱుగ నెందలివాడనో వృషగిరిక |

అన్నిట నహంకరించితి; నవల నిన్నుఁ

జిత్తమార సేవించితి; జెఱకునందుఁ

బండగుచు భావ మిటువలెఁ బరగె నేడు.

శాకుంతలం

ఎంతవుజ్యమో నీకు హినుని రక్షించితివి
 యింత సేసితివి బాగ్య మేమి చెప్పి నింకను ||పల్లవి||
 సరుగ నానోర నీవు సంకిర్తన విన్నపుడే
 అరసి మోక్షమిత్తు నమ్మితి
 పరులబంటుగాఁ జేయక యప్పుడి న్నేలినప్పుడే
 నరకమందుఁ బెట్టవు నమ్మితి నేను ||ఎంత||
 కిమ్ముని నిఁక విన నీ కిర్తి గట్టినపుడె
 నెమ్మి రక్షింతు వనుచు నే నమ్మితి
 పమ్మి నా మదిలో నీ రూపము చూపినపుడే
 క్రమ్మరఁ బట్ట ననుచు గక్కన నే నమ్మితి ||ఎంత||
 యిట్టె యోగక్షేమము వహించుకొని యున్నపుడె
 నెట్టుకొనె నీ కృపని నే నమ్మితి
 గట్టి శ్రీవేంకటేశ లోకదృష్టాంత మైనప్పుడే
 వాట్టి సకలకర్మము యాదెనని నమ్మితి ||ఎంత||
 లేకు రేక నయ్య శిల నంపు || పుట 212

సీ. నానోర సంకిర్తనలు విన్నపుడె నీవు
 కిత్తువని ముక్తి నమ్మినాఁడ
 పరులబంటుగ నలుపక యేలినప్పుడె
 వరకమ్ము లేదని నమ్మినాఁడ
 నెట్టున నీ కిర్తి గట్టినయప్పుడే
 నెమ్మిఁ జొగ్గితు వటందు నమ్మినాఁడ
 మదిలోన రూపు ముఱి చూపినప్పుడే
 నాకు లేదని పుట్టు నమ్మినాఁడ
 గీ. యోగమున్ క్షేమము వహించి యున్నయపుడె
 క్రమ్ముకొనె విడువకు యందు నమ్మినాఁడ
 అచ్యుతః లోకదృష్టాంతమైన యపుడె
 నాకుకర్మముల్ విదెనందు నమ్మినాఁడ.

దేశము

వేదమునాటి నీ నీవాన ము విమలనారసింహ

నాదప్రియ సుతలలోకపతి నమో నమో నరసింహ

॥పల్లవి॥

ఘోరపాతకనిర్హరణా కుడిదైత్యదమనా

నారాయణ రమాధినాయక నగధర నరసింహ

॥ రూపం దింతు యంత యని నిశావని దెలియరాదు

యా రీతిః ద్విప్రకమకృతి నేదితి సర్వసింహ

॥వేద॥

గోవిందా గుణగుణరహితా కోటిసూర్యరేణా

శ్రీవల్లభ పురాణపురుషా శివనఖ నరసింహ

దేవ విము బ్రహ్మాదులకును తెలియ నలవిగాదు

భావించగ ప్రహ్లాదునెదుటఁ బరగితి నరసింహ

॥వేద॥

దాసపరికరసులభ రవనచంద్రనేత్రా

వాసవసురముఖమునిసేవిత వందిత నరసింహ

భాసురముగ శ్రీవేంకటగిరిఁ బాయనిదైవము పటుగానా

వోసర శివు డేదితి విట్ల నహోబల నరసింహ

॥వేద॥

రేకు ౧౧

సంఖ్య 181

సంపు 21

పుట 87

సీ. ఘోరపాపహరణ ! కుటిలదైత్యదమన !

నారాయణ ! రమేశ ! నారసింహ !

నీ రూప మింతని నేరరాదు త్రివికర

మాకృతిఁ బొలిచితి వాదిపురుష !

గోవింద ! శివనఖ ! కోటిభాస్కరతేజ !

నగధర ! లోకేశ ! నారసింహ !

బ్రహ్మాదులకు నిన్నుఁ బట్ట శక్యముగాదు

ప్రహ్లాదు నెదుటఁ జూపట్టి తివు

॥ దాససులభ ! సోమతపననేత్ర ! ఘునీంద్ర

వానవాదిధేవవంద్య ! స్మహారి !

భాసురము వృషాద్విభాయని దైవమా !

నాదతోల ! వందనఘుల్లు దేవ !

పా 9

కాదని తోయగ నెంతవెవారలు మనసంసారులు నరులును సురలును
 నీ దాసుంతో సంగతిసేయగ నిర్మలచిత్తం బయ్యిగాక «పల్లవి»
 హరి నీ మాయ విజృంభించు నట నడచే మన నెవ్వరితరము
 దరిగాని నీకె మొక్కగ తానే మన్నించీగాక
 నిరతి నీ యాజ్ఞ జగతిఁ జెల్లునట నెట్టిన గడచేవా రెవ్వరు
 ధరణిలో నీ వారమని యామకొనగ తప్పులుపట్టక కాచీగాకా «కాదని»
 దార నీ సుతుఁడు పుట్టించువాడట తగదని తోయగ వెవ్వఁడోపునిక
 ఆతుమలో నీ దు ధ్యానముసేయగ నతఁడే మొగమోడీగాక
 మాతల మదనుఁడు మదమురేచునట కాదని గెలువంగఁ గలరా యెవ్వరు
 రాతిరిఁ బగులును నిన్నె జపించగ రతిఁ గైవస మయ్యిగాక «కాదని»
 కల్పిత మగు కర్మ మంటునట నెఱి విసిపించగ నమర్థు లెవ్వరు
 చేకొని నీవేగతి యని యుండగ చిక్కులఁబెట్టక చనుఁగాక
 యీ కడ శ్రీవేంకటేశ్వర నీవే యెందుఁ జూచినా నంతరాత్మ పట
 ప్రైకాని నిన్నే నమ్మివుండఁగాఁ బ్రసన్నుఁడవు నీవయ్యేవుగాక «కాదని»
 రేకు 47 సంఖ్య 267 సంపు 21 పుట 181

సి. అడరెడు నీమాయ నణఁపంగ శక్యమే
 నీకు మొక్కంగ మన్నించుఁగాక !

అంతటఁజెల్లు నీ యాజ్ఞదాఁట వశంబె ?
 నీ వాఁడ ననఁ గరుణించుఁగాక !

ధాతస్మష్టిఁ జెఱుపఁ దరమె ? నిన్ ధ్యానించ
 వాఁడె తప్పక మొగమోడుఁగాక !

కామునిగెలువంగఁ గలవా రెవరు ? నిన్ను
 బడి జపియింప లోఁబడునుగాక !

గి. కర్మ ముడుపంగఁగా; దీవె గతి యటంచు
 నుండఁ జిక్కులఁబెట్టక యుండుఁగాక ;
 అఖిలజీవాంతరాత్ము ని న్న హివగేశు
 నెదను నమ్మఁ బ్రసన్నుఁ డయ్యెదవుగాక !

శంకరాభరణం

చూడ నొక్కడవుగాని సుద్దు లేన్నైనాఁ గలవు
వేడుకలు దైవారె వెలఁదు లిందరికి

॥పల్లవి॥

వొక్కని రూపమేకాదా యూరివారెల్లాఁ జూచితే
పెక్కులై మనసులోఁ బెనఁగొనేది
వుక్కున నీ వాడిన మాటొక్కటికాదా యిందరి
వెక్కునపువీనులలో వింతవింత లై నది

॥చూడ॥

చేసిన నీ సన్నేకాదా చెలులమర్మములగు
నాసకొలుపుచు మోహ మందించినది
పోనరించి నీ మోవితీపులే కావా గొల్లెతల
వాసుల నోరు యారింది వలలఁ బెట్టినవి

॥చూడ॥

సెలవి నవ్వేకాదా దిమ్మిరేచి యింతలకు
పులకలు మేనులఁ బొడమించేది
వెలయ న న్నేలితి శ్రీవేంకటేశ యిదెకాదా
కలయిక లిందరికి కాంక్షలు రేచిఁచి

॥చూడ॥

రేకు || సంఖ్య 321 సంపు 21 పుట 218

సీ. నీ రూపమేగదా యూరివారలు చూడ

పెక్కులై మనసులోఁ బెనఁగొనినది

నీ మాటయేగదా నెలకొని యిందఱి

నీనులలో వింత వింతయినది

నీ సన్నయేగదా నెలఁతల మర్మాల

కంటించినది మోహ మాసగొలిపి

నీ మోవితిపెగా వేమారు రుచిగొల్పి

వలలఁబెట్టినది వేసెపల్లెనకుల

గీ. సెలవిహాటు నీ నగవెకా నెలులమేన

పొడమగాఁ జేసినది సొంద్రపులకవటలి

చూడ నొక్కడవే గాని సుద్దు లేన్నొ

కలవు నీనుఁగూర్చి వేలుక వేంకటనగేంద్ర!

మా శ వి గా శ

భావింప నీ నొక్కడవే బహురూపాల నుండుదువు

దేవదేవ ! మహిమ దెలియగ వశమా

॥పల్లవి॥

నిన్నుఁ దలఁచేవారిలో నిజరూపుతో నుండుదువు

అన్ని జంతువులలోన నంతరాత్మవై వుండుదువు

పన్ని పంచభూతములలోపల నాధారమై వుండుదువు

వున్న మూడులలో మాయ నొనగూడి వుండుదువు

॥భావింప॥

సరుస తరువులలో చైతన్యమవై వుండుదువు

గరిమె రాక్షసులలోన కానరాక వుండుదువు

సురలందు యీశ్వరసూచనతో నుండుదువు

అరయ ముక్తులలోన ఆనందమవై వుండుదువు

॥భావింప॥

జగము లన్నిటిలోన సాక్షివై వుండుదువు

తగిలి వేదములలోన ఆర్థమై వుండుదు

జిగిమించ సర్వదాను శ్రీవేంకటగిరి నుండుదు

నగుణమై దాసులకు సాకారమవై వుండుదువు

॥భావింప॥

రేకు 60

సంఖ్య 845

సంపు 21

పుట 282

సీ. భావింప నొక్కడవే బహురూపముల నుండు

దేవ ! నీ మహిమమ్ము దెలియ వశమె?

నిన్నెంచువారిలో నిజరూపమున నుండు;

వంతరాత్మగ నుండు జంతుకోటి;

పంచభూతములలోపల నుండు వాధార

మై; మాయతో నుండు మందులందు;

తరువులలోనఁ జైతన్యమై యుండు; రా

క్షసులందు నుండువు గానరాక;

సురలందు నీశ్వరసూచనతో నుండు;

వానందమై ముక్తులందు నుండు;

గీ. సాక్షిమాతృండవై యుండు జగములందు;

నర్థమైయుండు వేదమ్ములందు; శేష

శైలమందు సాకారమై నగుణ మగుదు

నుండు శ్రితసులభుండవై యిందిరేశ!

నాట

బెల్లనయ్య మాట మాకు శ్రీహరి

యెల్లవారికి నిది విన నింపొ గాదో

॥పల్లవి॥

చేదేత నిన్ను ధ్యానము సేయుకంటె పెద్దలెల్లా

యేచి నీ గుణానుభవమే యెక్కు డందురు

పూచినశాఖలతోడ బొదలు వృక్షముకంటెను

కాచిపండినఫలము ఘనమౌ గాదో

॥చెల్ల॥

యిన్నిటాను కంటేను యెంచియాచి పెద్దలెల్లా

చెన్నుగా నీ దాసులే విశేష మందురు

మిన్నక వనములలో మెఱయు కోవిలకంటెను

పున్నతంబైన నాద మొప్పదమౌ గాదో

॥చెల్ల॥

మనసార నీనామముతోడి మంత్రముకంటె పెద్దలెల్లా

మునుప నాచార్యుడే ముఖ్య మందురు

వానరి శ్రీవేంకటేశ పుర్వి నిక్షేపముకంటె

కనిపించే యంజనమే వెగ్గలమౌ గాదో

॥చెల్ల॥

రేకు 80

సంఖ్య 341

సంపు 21

పుట 229

సీ. నిన్ను ధ్యానించుటకన్న నెందఱో పెద్ద

లభికమండు భవద్గుణానుభవము

పూచినశాఖల బొదలు వృక్షముకంటె

కాచిపండినపండు ఘనముగాదో ?

ఇన్నిట నీకంటె నెంచియాచిన పెద్ద

లిలను నీ దాసులే యెక్కు డందురు

మిన్నక వనములలో మెఱయు కోయిలకంటె

దానినాదం బొప్పదమ్ము గాదో ?

గీ. విమలనామమ్ముతోడి మంత్రమునకంటె

మొదల నాచార్యుడే కడు ముఖ్యమందు;

రుర్వి నిక్షేపమునకంటె నురగళయన !

కనఁగఁజేయునంజనము వెగ్గలము గాదో !

శ్రీనివాసతామ్రము

పాఠము

తపముల బడలంగ తమకేల ముమ్మలకు

నెవమిదె సాధించ నియ్యెదకు నింకను

||పల్లవి||

అదుకులువెట్టి నీచే నందెను సిరు లొకఁడు

కడుగంప గమ్మి దాచి కైవల్య మందె నొకఁడు

కుడువ గూడుదెచ్చి కొందరు నీ వారైరి

వడి నిట్టే యజ్ఞకించవచ్చుటో నిన్నింకను

||తప||

నీ తల పువ్వులుచుట్టి నిత్యుదాయె నొకఁడు

కాతరాన గందమిచ్చి కలసె నిన్నొకతె

చేత బలుసాకువెట్టి సిరులు గనె నొకఁడు

యీతల నిన్ను చెల్లించే దేమి దొడ్డ యింకను

||తప||

మందగోపికలకడ మాటాడి మించె నొకఁడు

కందుష నీకు దానుడై కరుణబొందె నొకఁడు

యిందరు వరము లంది రిదె శ్రీవేంకటేశుడ

సందడి నిన్ను సేవించే సరవిదె యింకను

||తప||

రేకు 19

సంఖ్య 108

సంపు 21

పుట 72

సీ. అదుకులు చేనిడి యందె సిరు లొకండు

కైవల్య మొకఁడొందె గంప గమ్మి

కూడు కుడువదెచ్చి కొందఱు నీవార

లైరి నిన్ లోగొన నగు నెత్తెన

నీ తల పూలిడి నిత్యుదాయె నొకండు

గంద మొక్కతె యిచ్చి కలసె నిన్ను

బలుసాకు తినఁబెట్టి పడసె రాజ్య మొకండు

స్వామి ! నిన్నెప్పించు తేమిదొడ్డ ?

గీ. గొల్లెత్తలకడ మాటాడి కొరతె నొకఁడు

దానుడై నీకృపంగాంచి తనరె నొక్కఁ

డెంద తెండఱో వరములు తొందరినారు

జగతిలో నిన్ను సేవించు సరణి యిదియె

శ్రీ నివాస తేజము

పాడి

రామచంద్రా రామకద్రా రమవీరా

నీ మహిమ దెలిసేరా నేటివారు

॥పల్లవి॥

అరయ జటాయువున కట్టె మోక్ష మిచ్చితివి

హరునివిల్లు విరిచి నాటివారు

యిరవై రాతికిఁ బ్రాణ మిచ్చితి వింతటి నెన్ను

నరుఁ డంటా నుండిరిగా నాటివారు

॥రామ॥

నెమ్మది సరయువులో నిందితి వైకుంఠము

పచ్చి మారుతికి బ్రహ్మపట్ట మిచ్చితి

దుమ్ములుగ రాక్షసులఁ దుత్తుమురు సేసితివి

నమ్మిరిగా రాజవంటా నాటివారు

॥రామ॥

యెందునుఁ జెడని పట్ట మిచ్చితి విభీషణుని

కంది పరశురాముని నొగవించితి

యిందునే శ్రీవేంకటేశ యెఱుంగక దశరథ

నందనుఁడే యనిరిగా నాటివారు

॥రామ॥

రేకు 4 సంఖ్య 28

నంపు 21

పుట 16

సీ. శిలకు పొర్రణం దిది చెలువ గావించితి

హరుని విలువెఱచి యలరినావు

పక్షి కీచ్చితివి కైవల్య మింతటి నెన్ను

నరుఁడని తలఁచిరి నాటివారు

సాక్షాగ్వికుంఠమ్ము నతయూనదిన్ నించి;

తజుపట్ట మొసఁగితి వనిలజనకు;

అనురులఁ ద్రొంచితి; వంతటి ని న్మది

నమ్మిరి రాజుగా నాటివారు

గీ. లంక కభిషిక్తుఁ జేసితి లెంక; పరశు

రాము త్పుష్పధగించితి రామచంద్ర !

నిక్క మెఱుంగక దేవుని నిను దశరథ

నందనుం డనినారలు నాటివారు.

శ్రీ నీవానతజము

అంత

ఎంతవాడవు నిన్ను నేమని నుతింతును

చింతలు నీ కమలకుండఁగా విచారించే నేను

॥పల్లవి॥

పాఠసముద్రములోనఁ బవళించివుండే నీకు

బాలుఁడ వై తేనే వెన్న బాఠాయెనా

కాల మెల్లను శ్రీకాంతకొఁగిటునుండే నీకు

గోలవైతే గొల్లెతలఁగూడ వేడుకాయెనా

॥ఎంతటి॥

పరమపదమునందు బ్రహ్మమై వుండే నీకు

పెరిగి రేపల్లెనాడఁ బ్రియమాయెనా

సురల నెల్లాఁ గావ సులభుండవైన నీకు

గరిమతోడఁ బసులఁగావ వేడుకాయెనా

॥ఎంతటి॥

యేపొద్దు నిత్యముక్తుల నెనసివుండే నీకు

గోపాలులతోఁ గూడుండఁ గోరి కాయెనా

బాపురే యలమేల్మంగపతి శ్రీవేంకటేశ్వర

యేపొద్దు నిట్టి లీలలె యితవాయెనా

॥ఎంతటి॥

రేకు 72

సంఖ్య 412

సంపు 21

పుట 277

సీ. పాలసంద్రములోనఁ బవళించు నీ కంత

బ్రాంతియాయెనె వెన్న పరఁజుకొనఁగ ?

కాల మెల్లను సిరికొఁగిటునుండు నీ

కితవాయెనేమి గొల్లెతలపొందు ?

పరమపదమునందు బ్రహ్మంబు వగు నీకు

కోర్కొగల్గెనె యాడ గొల్లవాడ ?

సురల నందఱఁగావ సులభుండ వగు నీకు

వారిభ జనించెనా పసులఁ గావ ?

గీ. నిత్యముక్తులు సేవింప నెగడు నీకు

వేడుకాయెనె వ్రేలతోఁ గూడిమాడ !

నేమని నుతింతు స్వామి ! నీ వేంతవాఁడ

విట్టి లీలలె యెపుడు నీ కిష్టమాయె.

సా శం గ నాట

కాలమందేసి దాసులై కడు ధీరు లౌట గాక

రాగున మోసపోతి నేమిటా నే మున్నది

||పల్లవి||

పొనిగి యిందుగ్గిని నైనా బోసిదు కోపము

మునుకొని రుదుగ్గిని నైనా ముంచు గోపము

వెనుకొని బ్రహ్మ నైనా విడువదు కోపము

మనిగియైన దేవత్వమహిమ యే మున్నది

||కాల||

వడి విశ్వామిత్రునంతవానికి రేగె గోపము

కెడపి దుర్వాసుని జిక్కించె గోపము

యెడనెడ మునులను యేమరించు గోపము

బడి దపసులబల్లి పలుక నేమున్నది

||కాల||

కచ్చుపెట్టి ధర్మజుని గనలించె గోపము

కొచ్చి కార్తవీర్యు బురికొల్పె గోపము

నిచ్చులు శ్రీవేంకటేశ వీవే శాంత మిచ్చితిగా

కిచ్చుల రాజ్యపదవి యెంచ నేమున్నది

||కాల||

రేకు 58 సంఖ్య 804 సంపు 21 పుట 205

సీ. మొనసి యిందుగ్గినయిన బోసిదు కోపమ్ము

పొంచి రుదుగ్గినిగూడ ముంచు గినుక

వెనుకొని యజ్ఞునేని విడువదు కోపమ్ము

తెలుప నేమున్నది దేవమహిమ ?

అంతటిగాఢేయు నలమెను కోపమ్ము

కెరలి దుర్వాసు జిక్కించె గినుక

ఏమరించును గోప మెడనెడ మౌనుల

బలుక నేముండె దాపసుల బలిమి

గీ. కార్తవీర్యుని బురికొల్పె గడగి ధర్మ

రాజు గనలించె గోపమ్ము రాజ్యపదవి

నెంచ నేమున్నది ? వృషాచలేంద్ర ! శాంత

మీయవలె వీవె యేమిట నేమిగలదు ?

అద్దవనంబు

చెల్లుబడి కల్లలట చేత లివి నివయట

బల్లిదుడ హరి మమ్ము భ్రమదెలుప వయ్యో

#వల్లవి#

వాకనస్యమునఁ బంట వొకకోడ కొండ లట

వాకపకువునందు పా యారేదట

అకట కొందరవి అంతలో దవిగొనెన

సకలంబు దీడునట నదికు నజమేదీ

#చెల్లు#

అన్నంబు గొనెడిదట యెక్కుదనాకలెయట

లిన్ననై కొంతదడవు తప్పినట

కన్నులనే నిద్రలట కడగి మేల్కొనుటయట

యన్నిబొంతులజగము యెట్ల నమ్మదేది

#చెల్లు#

కాయమట ప్రియమట కాంతలట పురుషులట

రాయదెప్పుట మరక రతెనుమట

యే యెడల శ్రీవేదాదేశ నీమాయ తీవి

పాయునట నీదాసపరికరములకును

#చెల్లు#

లేకు 28 సంఖ్య 188 సంపు 21 పుట 125

సీ. ఒకనస్యమునపంట యొకకోటిగెరు లంట

యొకపకువున ధీర ముదధు లంట

అకటకటా! కొండ అవియంత చవిగొన్న

చల్లగ నవియెల్లఁ జెల్లునంట

అన్నంబు గొనునరట అప్పటాకలెయట

లిన్నగొ గొంతదడవు తప్పియంట

కనులనే నిదురంట కడగి మేల్కొనుటంట

కల్లజగము నమ్మగటగు తెల్లు?

గీ. కాయమట ప్రాయమట మరక రతెనుమట

రాయదెప్పుట మరక రతెనుమట

యే యెడల శ్రీవేదాదేశ నీమాయ తీవి

పాయునట నీదాసపరికరమును

కుంతలవరాళి

మానరాదు || కింక మముఁ గావవలెను

పేనిపట్టి నీకు నీవే బిరుదులై వున్నవి

|| పల్లవి ||

సరవి సిన్ను భక్తరక్షకుఁ || నారదుఁడు

పరునడి లోకములఁ బాడిపాడి చాటినాఁడు

సరగ నీ యర్థములకు శాసనాలై వేదములు

మొరయుచు బ్రహ్మనాల్గు మొగముల నున్నవి

|| మాన ||

శరణాగతవజ్రపంజరుఁ డని వాల్మీకి

సురలకు రామకథ చూపి చెప్పె గుణిగాను

పొరి నీ సుద్దు లివే పురాణపత్రికలై

పెరుగుచు వ్యాసుల పెద్దెలలో నున్నవి

|| మాన ||

తారకబ్రహ్మ మవని తగఁ గాశిలో శివుఁడు

యేరుపరచి పొంబుల తెప్పడుఁ జెప్పుచున్నాఁడు

యీ రీతి శ్రీవేంకటేశ యిందులకు సాక్షులు నీ వరాలు

ఆయాధి గరుడగంధ మండ నే డున్నవి

|| మాన ||

రేకు 72

సంఖ్య 416

సంపు 21

పుట 280

సీ. నిను భక్తరక్షకుఁ డని నారదుఁడు సర్వ

జగములలోఁ బాడి చాటినాఁడు

శరణార్థివజ్రపంజరుఁ డని వాల్మీకి

శ్రీరామకథ చూపి చెప్పినాఁడు

ఎనలేని నీ సుద్దు లివే పురాణమ్ములై

పెరుగుచున్నవి వ్యాసుపెద్దెలందు

తారకబ్రహ్మాంబు తగ నీవెయని కాశి

నొడువు చున్నాఁడు ప్రాణులకు శివుఁడు

గీ. సరగ నీ యర్థములకు శాసనము లగుచు

మొరయుచున్నవి శ్రుతు లజ్ఞామొములందు

నిందులకు సాక్షు లగుచు నీ విడువరాలు

గరుడశంఖమునండనే కలవు నేఁడు

ఉద్ధవసంతం

మఱుది యనుచు ధర్మజుడు భ్రమసునట

యెఱుకతోడి వివేక మెవ్వరియం దున్నది

||పల్లవి||

గరుడవాహన మెక్కి ఘనబాణుని

తిరిగినా నమ్మరైరి దేవుడ వని

నరకాసురునిఁ జంపి నాతులఁ బదారవేల

వెరసి పెండ్లాడినది వివేకింబరైరి

||మఱుది||

బలుశంఖచక్రములు పట్టి బాలకులఁ దెచ్చి

తెలిపినా నమ్మరైరి దేవుడ వని

సొలసి విశ్వరూపము చూపి అగ్రిహూజగొని

లెంయ నీ మహిమలు వివేకింబరైరి

||మఱుది||

పక్కన దొప్పడిఁ గాచి బ్రహ్మచే మొక్కించుకొని

దిక్కైనా నమ్మరైరి దేవుడ వని

దక్కి శ్రీవేంకటేశ యిందరికి వరము లిచ్చి

వెక్కినమైతివి నాడు వివేకింబరైరి

||మఱుది||

రేకు ౧ సంఖ్య 18 సంపు 21 పుట 12

సీ. భ్రమచెందునంట మఱుది ధర్మసుతుండె

పరమవివేక మెవ్వరికిఁ గలదు ?

గరుడవాహనమెక్కి ఘనుని బాణునిఁ జెంది

తిరుగ నమ్మరయిరి దేవుడ వని;

నరకునిఁజంపి క్రాంతలఁ బదార్యేల వ

రించు టించుక వివేకింబ రయిరి;

బలుశంఖచక్రముల్ పట్టి బాలురఁ దెచ్చి

తెలుప నమ్మరయిరి దేవుడ వని;

విశ్వరూపముఁ జూపి వేమహిమలుఁ పొంది

ర్పించు టింతయు వివేకింబ రయిరి;

గీ. బ్రహ్మచే మొక్కులంది బ్రథాపదిని గాచి

దిక్కియిన నమ్మరయి రీవు దేవుడ వని;

ఇందరికి వరముల నిచ్చి యుందిరేళ

మించితివి నాఁడవు నిను వివేకింబ రయిరి.

రామశ్రియ

కంఠములో వెదలిరివి కరిణాఁ గాదిలిపి...

పంది యిన్నిటా నీకిది పనియదే శ్రీహరి ||పల్లవి||

యెవ్వఁడూ మొఱవెట్టునో యిట్టై రక్షింకే ననుచు
యెవ్వఁడూ ననుఁ బేర్కొనునో యింతటాఁ బలికే ననుచు
యెవ్వఁడూ మదిఁ దలంచునో యిక్కడఁ బొడచూపే ననుచు
పువ్విళ్ళారఁ గాచుకొని వుండువదే శ్రీహరి ||కంఠము||

అపన్నుఁడు శరణుండే నడ్డము పచ్చే ననుచు
యేహొద్దు ధ్యానించువానికి యెదుటనుండే ననుచు
పైపైఁ బూజించేవానికి పాదములు దాఁచే ననుచు
వోపి యెప్పుడు గాచుకొని వుండువదే శ్రీహరి ||రంజము||

అడిగి బొగడేవానికి నప్పుడే నొసఁగే ననుచు
చిడిముడి నీ దాసునికి చెప్పినట్లు సేసే ననుచు
ఐదినే శ్రీవేంకటేశ భక్తి సేసేవానికిని
పుసివోక కాచుకొని వుండువదే శ్రీహరి ||కింఠము||

రేకు 88 సంఖ్య 259 సంపు 21 పుట 241

ఎవ్వఁడు మొఱలిడ నిట్టై కాచెద, నన్నుఁ
బేర్కొనఁ బలికెదఁ బ్రీతి నంచు
నెడఁదఁ దలంచినఁ బొడనూపెద నటంచు
నువ్విళ్ళుబూరుచు నుండు వటువె ?

అపత్తి శరణన్న నడ్డుపడెదఁ బూజ
సలుపువానికిఁ గాళ్లు చాతు నంచు
నడిగి పొగడువాని కపుడె యిచ్చెద నని
యొర్మి కాచుకొని నీ వుండు వటువె ?

గీ. చెప్పినట్లు సేవకునకుఁ జేసెద నని
వేచియుండు వఁటే || కరిఁ బ్రోచి తుక్కు
కంఠమునఁ బుట్టి భక్తునిఁ గరుణవేలి
తిది పనియఁటే ముకుంద ! నీ కెల్లవేళ.

జయంతి

ఏల లోకులకుఁ బాపే వింద్రాదులఁ విజయం

యీ లీల నిన్నుఁ బూజించే డెక్కుడు గాఢోలును

॥పల్లవి॥

యిక్కువ గొల్లబడేసే యంద్రయాగము మాన్చి

నిక్కి కొండకుఁజేయించి నీవే కుజించితివి

వెక్కసమై కిరీటిగావించే శివపూజ మాన్చి

గక్కన మోకాలఁ బూజ గావించుకొంటివి

॥ఏల॥

ముంచి మీదుగాఁ జేసిన మునుల యజ్ఞాన్నములు

కొందక నీవు దెప్పించుకొంటి వా సతులచేత

హించి చూర్వాసడిగిన బోసము లటు మాన్చి

అంచె బాదవుల బలుసాకునాఁ దృప్తిపెరివి

॥ఏల॥

సారె గోపలిండ్ల జన్మెపట్టినది మాన్చి

నేరుపుతోఁ బాలు వెన్న నీవే యారగించితివి

ధారుణిలో వేదోక్త ధర్మము నీవే నిలిపి

కారణ మితకు శ్రీవేంకటేశ నీ వైరివి

॥ఏల॥

రేకు 80

పంఖ్య 342

సంపు 21

పుట 280

సీ. ఎలమి గొల్లలుసేయు నింద్రయాగము మాన్చి

కొండకుఁ జేయించి కుడిచి తీవె;

చెలఁగి కీర్తిడియొనర్చు శితికంతుపూజ మా

న్పించి మోకాలఁ జేయించుకొంటి;

మునుల యజ్ఞాన్నముల్ ముందుగాఁ గొన వాగి

వెలఁదులచేతఁ దెప్పించుకొంటి;

మౌనికి బోసముల్ మాన్చి కొంతేయుల

బలుసాకుతోఁ దృప్తి పడితి వెంతో;

గీ. వనిత లిండ్లలో జన్మెపట్టినది మాన్చి

యారగించితి వెన్నలు నాపుపాలు;

నిన్నుఁ బూజించు భొక్కఁజే నిగమధర్మ

మనుచు లోకులకుం జాతు ఘటినగోర్చెద ।

తా 1

పురుషోత్తమా అన్నిటిలో హాసంలో చారమహా

వెర వెఱిగి ని న్నేపొద్దును సేవింపఁగవలెఁ గాని

«పల్లవి»

కదలును గాలి నీవు కదలించితి

పొదలును నన్యములు నీవు పొదలించితి

వెదకితే కీలు నీవే విశ్వంబునకు

పదిలముగా నిను వెదకి పట్టఁగవలెఁ గాని

«పురు»

కాలముఁ గర్మములో నీవు కానరాక వుండి

నేలయు మిన్నును నీవే పాలింపుదున్నాఁడవు

నీ లీలలై న బొమ్మలాట లివి నీచేతనాదీని

కోలుముందుగా నీ సాకారము కోరి చూడవలెఁగాని

«పురు»

యిత్తువు పరములు నీవే యిటు శ్రీవేంకటగిరిని

మొత్తమై యలమేల్కొంగఱో ముద ముఖఁగాను

బత్తితో నినుఁ గొలిచినవారికి పరుసవేదవి నీవే

కొత్తలుగా నిన్నే నమ్మి కొలిచి బృదుకవలెఁగాని

«పురు»

రేకు 67

సంఖ్య 385

సంపు 21

పుట 259

సీ. కదలింపఁగా నీవు కదలు వాయువు; నీవు

పొదలింపఁగా నన్యములును పొదలు

వెదకినచో నీవే విశ్వంబునకుఁ గీలు

పదిలమ్ముగాఁ బట్టవలయుఁ గాని

కాలగర్భములోఁ గనరాక నీవుండి

యేలుదున్నాఁడవు నేల మిన్ను

బొమ్మలఁబోతె జీవులనెల్ల నాదీంతు

వటు నీదురూ పరయవలెఁ గాని

గీ. ఇత్తువు వరాలు వృషగిరిఁ జిత్త మలర

బత్తి నినుఁగొల్పువారికిఁ బరుస మీవు!

పొలుతు వన్నిటఁ బూనలఁ బోగుమాడ్కి

వై పెఱిగి నిన్ను సేవింపవలయుఁ గాని.

నాట

ఎక్కడ దాగగ వచ్చు నింక నీకును
 వక్కన నీ దాసులెల్లా బ్రదికిర యింకను ॥౧౬౬॥
 పంతాన వెక్కడాఁ జిక్కుపడనిట్టివాడవు
 చింతం ■ కథలలోఁ జిక్కుకొంటివి
 యెంతానా నీ మహిమం నెంచరానివాడవు
 దొంగ సహస్రనామాదుల నెన్ని కైతివి ॥ఎక్కడ॥
 సరుగ నెవ్వరిచేర సాధింపరానివాడవు
 వారసి ■ భక్తిచే సాధ్యుండ వైతివి
 సురలకు ■ గుఱుకు చూపరానివాడవు
 బిరుదులచే గుఱుకు పెట్టించుకొంటివి ॥ఎక్కడ॥
 వేదములదే ■ రూపు వెదకరానివాడవు
 పోదితో శ్రవేకటాద్రిఁ బొడచూపేవు
 యేదెస ■ వొక్కడవే యేలికైనవాడవు
 మేదిని యంమేల్మంగ మెడఁగట్టుకొంటివి ॥ఎక్కడ॥
 రేకు 88 సంఖ్య 838 సంపు 21 పుట 262

సీ. చిక్కుపడనివాడ వెక్కడ నీకథా
 చింతనమ్ములలోనఁ జిక్కుకొంటి;
 సరగ నెవ్వరికి నసాధ్యుండ వగునీవు
 సాధ్యుండవైతి ప్రశస్తభక్తి,
 సురలకేనియు గుర్తుదొరకవు మఱి గుర్తు
 పెట్టించుకొంటివి బిరుదములను;
 వేదాల నీరూపువెదకరానిది కాని
 పాదసూపితివి శేషభూధరమును;

గీ. ఎన్నగారానిమహిమల ■ కుదురు;
 పన్నుగ సహస్రనామాల నెన్ని కైతి;
 వేలికేవు నీ వొకండవే యెందు చాగఁ
 గలవు మంగాంబికను మెడఁగట్టికొంటి.

వాట

వెదకితే నీ వంటివేల్పు లెవ్వరున్నాడు

అదన దానుడైన యతఁడే పుణ్యఁ దయ్యఁ

॥పల్లవి॥

యేలేది పరమపద మీశ్వరుఁడ విందరి

మేలిమి శ్రీకృషీసమేతుఁడవు

పాలింతువు లోకమెల్ల బ్రహ్మాంశవాఁడు కొడుకు

వాలాయించి నిన్నుఁ గొల్పువాఁడే ధన్యుఁ దయ్యఁ

॥వెదకి॥

పందేది పాఞ్శుభి సూపుసేసేది చక్రము

నిండవన్నెపైఁడికోకి నీ మేనిది

వుండుడు పందరిలోన యోగమాయ నీ మహిమ

అంద నిన్ను నమ్మినవాఁ దన్నిటాఁ బూజ్యుఁ దయ్యఁ

॥వెదకి॥

సురలు యజ్ఞవారు సూర్యచంద్రులు కన్నులు

విరుదురెక్కిములు చూపే వేదములు

పురమున నలమేల్మంగ యొప్పెను శ్రీవేంకటేశ

గరిమ నీ శరణన్నమనుఁడే వేర్పరయ్యఁ

॥వెదకి॥

రేకు 59

సంఖ్య 3888

సంపు 21

పుట 287

వెదకిన నీవంటివేల్పు లెవ్వరు ? నీదు

దానుడైన యతఁడే ధన్యుఁ దయ్యఁ |

విలునది వికుంతః మిత్రుండ విందఱి

కిందిరాభూనతీసుందరుఁడవు;

పాలింతు జగమెల్ల; బ్రహ్మ నీ కొడుకు; ని

న్నర్చించువాఁడు పుణ్యాత్ముఁ దయ్యఁ !

చక్రము నీ పంపు నలుపు; నీ శయనము

వారి; నీ మేనిది పైఁడికోకి

అందు వందఱిలోన; యోగమాయయె నీదు

మహిమఁగొమ్మినేవాఁడు మాన్యుఁడయ్యఁ

గీ. సురలు తలదాల్చి నీ యజ్ఞ నెఱపువాఁడు

సూర్యచంద్రులే కన్నులు; కృతులు నీదు

విరుదురెక్కిముల; మరగళాపుర మురమ్మ

నీ శరణుఁజొమ్మినాతఁడే నిపుణుఁ దయ్యఁ !

తాత్త్వపాక పెదతిరుమలాచార్యుల ఆద్యాత్మసంకీర్తనల

అ కారా ది పూ చీ క

సంకీర్తన మొదలు పుట సంఖ్య సంకీర్తన మొదలు పుట సంఖ్య

అ		ఈ	
అంతరంగములో	148	అంతరంగములో	188
అటుగాన	162	అ	ఎ
అన్నిటికీ మూలము	142	ఎంతటివాడవు	229
అలసితిని	178	ఎంతవృతావమో	188
		ఎంతపుణ్యమో నీకు	221
ఆకుమసంతోస	154	ఎంతమందె మేగము	188
అదినారాయణ	207	ఎందలివాడనో	220
అమూల్యియే	200	ఎక్కడ దాగగవచ్చు	287
అహ యేమిచెప్పేది	140	ఎక్కడవోయినో	210
		ఎక్కడి పురాకృతము	216
ఇందుకంత ధర్మములో	158	ఎక్కడి పుష్యముల	218
ఇంతమాత్రము	208	ఎన్ని లేవు	188
ఇంతసేయకుండితే	211	ఎవ్వరివంశా	192
ఇటువందివారల	145	ఏ	
ఇతరదే విగ్రహ స్వరూప	180	ఏమని చెప్పుట	198
ఇతనివందముహరి	128	ఇన్నాదో	162
ఇందరికిఁ బె నెక్కుడు	139	ఏములునడు	141
ఇందునందు నెండ్	144	ఏమిటే సేడికను	215
ఇదే విచిత్రంబింక	177	ఏలోకుండు	235
ఇన్నిటికి మూలము	192	ఏలిగవాడవుగన	218
ఇవి నమ్మి	181	ఏవిధారములు తొడ్డ	150

సంకీర్తన మొదలు	పుట సంఖ్య	సంకీర్తన మొదలు	పుట సంఖ్య
ఓ		ద	
ఓపికగలవారికి	151	దేవ నావలన	205
		దైవమా నన్నిందులో	204
కంటి మన్నిచి సత్యలు	184	దైవమా నీ తప్పులేదు	175
కంటములో పెదరితివి	234	దైవము చేసిన సేత	159
తరుణానిధివి	180		
కాదనితోయగ	223	న	
కామకోధవిచార	133	నదబీ రోకము	182
కాయపండు సేయ	152	నన్ను నేనే	219
కాలమందే	230	నానామహిమల	182
కోరివర్జముచాలు	194	నారోచే నీపుష్పాదపు	189
గ		నిన్నుడిగే	174
గోవింద కేశవ	203	నీరయావర్జమునరు	195
ఘ		నీ మహిమ దలచుకొని	186
ఘనసంసారుల కెల్ల	148	నీ యుపకారమే మాకు	206
ఘనసుఖము	127	నీవల్ల గడమలేదు	196
		నీవే బోధించి నన్ను	199
చూడేవారికి	148	నీవేవచ్చి ప్రత్యక్షమై	171
చూడనొక్కడవుగాని	224	నెట్టన నంతమాత్రాన	135
చెల్లనయ్యా యిమాట	226	నే నన్నిటాఁ గూర్చుడ	190
చెల్లుట కల్లలట	231	నేనే భాగ్యవంతుడను	170
జ		నేరమెల్లా నాదే	178
జగన్నాథ	214		
త		వ	
తనమనసే	157	పలుయోగులందుఁ బుట్టి	193
తపముల బడలఁగ	227	పురుషోత్తమా	236
తమతమ యంతటికి	167	ప్రయాసపడవద్దు	124
తరినిధానము గన్న	155	భ	
తెలియదు నీమనసు	172	భావింప నీ వొక్కడవే	225

సంకీర్తన మొదలు

పుట సంఖ్య

సంకీర్తన మొదలు

పుట సంఖ్య

మ		వెదవిదారాలు	129
మఱుది యనుచు	211	వెదకితే నీ వంటి	288
మఱవగ నియ్యదు	202	వెదకితే నీ వంటి	212
మానరాదు కింక	111	వేగిరమేటికిని	158
మునులారి జనులారి	149	వేదములే నీ నివాసము	222
మొక్కేటి గోపాంగనం	181	వేవేలు విన్నపాలేం	217
ర			
రామచంద్రా రామభద్రా	228	శంకమ నీవు సాక్షి	191
వ		శరణందే నీవు	164
వలసినట్టు సేయు	187	శరణాగతుడను	181
వాదమేం	165	స	
వానివాని స్వభావము	147	సర్వశక్తివి నీవే	176
విచారించుకొనివారి	166	సుంథము యిదియే	185
విన్నప మిదియే	202	హ	
గలుగవలె	160	హరిదాసుల మహిమ	156
నివరించి ఛాత్రభోలే	197		

వదకవితాపితామహుఁడు తాళ్లపాక అన్నమాచార్యుల మను
మఁడు, తాళ్లపాక పెదతిరుమలాచార్యుల కొమారుఁడు

అష్టభాషాచక్రవర్తి అయిన

తాళ్లపాక చినతిరుమలాచార్యులవారు శ్రీవేంకటనాథునకు
విన్నపము చేసిన

అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు.

[కీ॥ ౪. 1483 - 1553]

రామ క్రియ

భవరోగవైద్యుడైన బలువెజ్ఞు

సమరని ప్రేడిపక్షి సకినగాడు

పల్లవి॥

తల్లిపద్ద నోరిలోన తగ లోకములు చూపి

వెళ్లివీరి నింద్రజాలవిద్యవాడు

చెల్లుబిసి నొక్కొండ చేలఁజెట్టి యెత్తినాడు

బల్లమడు వాడివో బారివిద్యవాడు

॥భవ॥

మునుపె సకలభూతములకు నేరికయై

మనపెల్లా నెరిగిన మంత్రవాది

చనవున జలదిలో సంప దిందుగినికిఁ జూపె

అనుచరి వాడివో అనుచుగాడు

॥భవ॥

పట్టరాని కాళింగుపడిగెలమీడు మెట్టి

పట్టినాడు వాడువో పాములవాడు

అట్టె శ్రీవెంకటనాథుఁ డమరుల నెల్లనుఁ

పట్టి దైత్యులఁ జంపించే పాళగాడు

॥భవ॥

రేకు 4 సంఖ్య 22 సంపు 16 పుట 18

సీ. భవరోగములనెల్లఁ బాపెడు బలువెజ్ఞు

మొకరి పయిడిపక్షి సకినగాడు

జననికి తననోట జగములు సూపిన

సవతుగానని యైంద్రజాలికుండు;

పెకలించి యొకకొండ పెడకేలఁ దాల్చిన

వెక్కసంబగు బారివిద్యవాడు

ఎల్లభూతములకు నేలినవాడయి

మనసు నెఱింగిన మంత్రవాది

చనవున వజ్రికి సంపద కడలిలో

కనఁజేయు నంజనకాఁడు వీడు

గీ. మీఱి కాళింగుపడగలమీఁద మెట్టి

పట్టి తఱిమిన పాములవాడు వేంక

టూద్రపతి యమరులఁబోచి యసురకోటి

పాలుమగఁటిమి గెడపెడు పొళెగాడు.

మరి హరి :

సంకెలేక తలచిన జాణంకు

సంకీర్తనమె పో సర్వశాంతి

॥ పల్లవి ॥

భవహర మగు శ్రీపతి నామమె

జవకట్టి తలచితే జన్మశాంతి

తవిలి హరిపూజ తా జేయుటె

కుపలయమున నిదిగో గృహశాంతి

॥ సంకె ॥

అంది ధృవవరదుడ యనినదె

కందువైన సర్వగృహశాంతి

యిందు రవి నయనువి నెరుగుటె

చందమైన దిదివో నక్షత్రశాంతి

॥ సంకె ॥

భావించి యనంతుని బలుకుటె

కావించిన దిదివో కాలశాంతి

శ్రీవెంకటనాథుని జేరుటె

దేవమానవులకు దేహశాంతి

॥ సంకె ॥

రేకు ■ సంఖ్య 20 సంపు 10

పుట 11

సీ. జాణల కెవ్వేళ శంకలేక యొనర్చు

సంకీర్తనమ్మెపో సర్వశాంతి

భవహరంబైన శ్రీపతిభవ్యనామంబె

జవకట్టి తలచిన జన్మశాంతి

తవిలి శ్రీహరిపూజ తాను గావించుటె

తలపోయ గృహశాంతి ధాత్రియందు

ధృవవరదా యని తొడరి వాకొనుటయే

సకలగ్రహమ్ముల శాంతి సుమ్ము

ఇందుభాస్కరనేత్రుని నెఱిగి సేవించుటె

చందమైనట్టి నక్షత్రశాంతి

అ. అనుదిన మ్మనంతు నచ్చుతు బలుకుటె

కడగి తాను నల్పు కాలశాంతి

నమ్మి వేంకటాద్రినాయకు జేరుటె

దేవమానవులకు దేహశాంతి.

పరివారి

విందునిధానమువలె వీధు గలిగుండుగాను

పండినయోగికి వార్తభావన మందిరి

హవలదీ

కలకాంము ధూమిఁ గతలె వింటిమిగాని

నర నహషాదు బున్నారా యేమి

యితో నిరదుర్విదా నేమిల్క యిందుకుగా

యొరియింపువిషయాల యేమరేగఁ దగునా

జనీతులు

దేవర్షి పురాణాలు చెప్పే(గా వింటిమిగాని

నాపుర దుర్భేధనుసంపద యేది

కాపాడ నిప్పుటివారికలిమి యెంచగ నేడి

యీ పాటిపనిటిగా నిది గోరఁ దగువా :

మ శ్రీమ శ్రీ భూమితోన మాటల్ని విందిమిగాని

శాస్త్రీయ జలాధ్యయన సత్తువ లేవి

వెలవిరై యెప్పుడూ శ్రీవెంకటాచల వీధాను

రెల్లికారము: ౧౦౦౦ యీ బలిమెన్ విజము

[illegible]

రేకు 5 సంఖ్య: 29 సంపు 16 పుట 17

సీ. కలకాల మిలలోనఁ గతలె వింటిమిగాని

నల నహుషాదు బున్నార యేమి?

ఇతరు లేమి లేక్క? యెలయింపువిషయాల

నేమరగా దగ్గర దించుకొని:

తెప్ప పురాణాలు. చెవుల వింటిమిగాని

వసుధ రాజాజ్ఞసంపత్తి యేది ?

నేటివారిని రేపాటి ? యీ పాటి

పనికిగా నివి కోరుకొనఁగఁ దగునా?

గీ. మాటలను వింటిమే గాని మరల మరల

తొలిఁటి బలిమికాండసత్తువ లవేది ?

తెలివరిగ నీ సేవకు తెల్లపొద్దు

ବେଦନି ଯା ଚାଲିଯେ ନିଜରୁ ଖିନ୍ନହେବ !

దేసాశం

వట్టివిచారము లేని వగపు లేని

నెట్టన శ్రీహరిఃశేర నేరవలఁ గాక

||పల్లవి||

కాలమేమి సేసిని కర్మమేమి సేసిని

యేలిన శ్రీరమణుడె యెడనుండఁగా

అరిందిన దుఃఖునిని ఆజామితునిని

కాలమేమి సేసె నయ్య కర్మమేమిసేసెను

||వట్టి||

పాపమేమి సేసిని పగయేమి సేసిని

కాపాడె దేవుడె దగ్గర నుండఁగా

యేపున ఘంటాకర్ణుని యెలమి బ్రహ్మాదుని

పాప మేమిసేసెనయ్య పగయేమి సేసెను

||వట్టి||

కులమేమి సేసిని గుణమేమి సేసిని

నలువైన శ్రీవెంకటనాథుఁ డుండఁగా

అరి చాల్మీకికి అలనాఁ డహల్యకు

కులమేమిసేసె నయ్య గుణమేమి సేసెను

||వట్టి||

లేకు ■ సంఖ్య 48 సంపు 18 పుట 28

సీ. వట్టివిచారముల్ వగపు లేటికి ? తాను

నెట్టన హరిఃశేర నేరవలయు

కాల మేమి యొనర్చుఁ గర్మ మేమి యొనర్చు

నేలిన శ్రీపతి యెడఁద నుండ !

ధ్రువుని నజామితుఁ దొడరి యే మొనరించెఁ

గాల ? మే మొనరించెఁ గర్మచయము !

పాప మేమి యొనర్చుఁ? బగయేమి యొనరించు ?

కాపాడువేల్పు దగఱనె యుండ !

ఏది ఘంటాకర్ణు నెలమి ప్రహ్లాదుని

నేమిచేసెను పాప ? మిట్టె వగయు ?

గీ. ఏమిచేయు కులము ? గుణ మేమి చేయు

నలుపుగా వేంకటాచలనాథుఁ డుండ

నలరీ చాల్మీకికి నహల్య కాత్మ దలఁప

నేమిచేసె కులము ? గుణ మేమిచే సె ?

దేవగాంధారి

నిమిష మైదతెగక హరి నిన్ను దలచి

మమత నీమీదనే మరిపి బదుకుటగాక

॥పల్లవి॥

నిదురచే గొన్నాళ్ళు నేరములఁ గొన్నాళ్ళు

ముదిమిచే గొన్నాళ్ళు మోసపోయి

కదిసి కోరినను గతకాలంబు వచ్చునే

మది మదనె వుండి యేమరక బదుకుటగాక

॥నిమి॥

కడుఁ దనయులకుఁ గొంత కాంతలకు నొకకొంత

వెడయాసలకుఁ గొంత వెట్టిసేసి

అడరి కావలెననిన నందు సుఖమున్నదా

వెదక నీ సేవలే సేసి బదుకుటగాక

॥నిమి॥

ధనమువెంటఁ దగిలి ధాన్యంబునకుఁ దగిలి

తనవారిఁ దగిలి కాతరుఁ డైనను

కనుకలిగి శ్రీవేంకటనాథ కాతువె

కొనసాగి నిన్ను నే కొలిచి బదుకుటగాక

॥నిమి॥

లేకు 10

సంఖ్య 59

సంపు 16

పుట 58

సీ. నిదురచే గొన్నాళ్ళు నేరాలఁ గొన్నాళ్ళు

ముదిమిచే గొన్నాళ్ళు మోసపోయి

కదిసి కోరిన గతకాలంబు వచ్చునే ?

యేమరక బ్రదుకు టింతెగాక

తనయులకై కొంత తరుణులకై కొంత

వెడయాసలకుఁ గొంత వెట్టిసేసి

కావలెనన్నచో గలదె సుఖం బిందు

బ్రదుకుటగాక నీ పాదసేవ

గీ. ధనమువెంటఁ దవిలి ధాన్యమునకుఁ దగిలి

తవిలి తనవారి మివుల కాతరుఁ డయినను

కనుగలిగి కాతు వీవె వేంకటగిరీశ!

నినుఁ గొలిచి బ్రదుకుటగాక యనవరతము.

బో ॥

కోరిక లేటికి నాతఁడె యిన్నీయఁ గల్పించఁగ

అనవుగ నిందుకు యిద్దరియత్నంబులు వలెనా

॥వల్లభి॥

అద్దముచూచెటియాతఁ డలరుచు నవ్విన నవ్వును

అద్దములోపలినిడయు నా రీతినె కాదా

గద్దరియగు శ్రీవిభు సంకల్పంబుననె జగముల

సుద్దులు దుఃఖము సుఖమును సూటిఁబడెఁ గానా

॥తన॥

నాటక మాడించునతఁడు నయమునఁ గదలింపంగా

నాటకమందలి బొమ్మలు నానాగతిఁ జెలంగున్

ఆటలఁ జేతన్యాత్మకుఁడగు దేవునిచేష్టలనె

పాటిగఁ బాపముఁ బుణ్యము బహుకలగుఁ గానా

॥తన॥

అరదము నడపెటి సారథి యటనిటు వాగెలు చట్టిన

అరదముగుట్టములు మెలఁగు నాయాముఖములను

నరులను శ్రీవెంకటగిరినాథుఁడె తగఁ జేర్చిరింపఁగ

గరవము లేమియుఁ గలిమియుఁ గలిగుండఁ గానా

॥తన॥

రేకు ॥ సంఖ్య 17 సంపు 16 పుట 10

సీ. అద్దమ్ముఁ జూచువాఁ డలరుచు నవ్విన

నద్దంపునీడయు నటులె నవ్వు;

గద్దరి శౌరిసంకల్పమ్మున జగాల

సుఖదుఃఖములు రెండు సూటివడును;

నయమునఁ గదలింప నాటక మందలి

బొమ్మలు పలువిధమ్ములఁ జెలంగు;

అఖిలచైతన్యాత్ముఁ డగు దేవుచేష్టల

పాపమ్ము పుణ్యమ్ము బహుళ మగును

గీ. సారథి ధరింప వాగెలు వారువములు

మెలఁగు నెట్లు లాయాముఖమ్ములను, నట్లె

వృషనగాధీశ్వరుండు ప్రియంప నరులఁ

గలిమి లేమియు గరువము పొలయుఁబుండ్లు.

దే వ గా ం దా రి

వేరి చెవ్వడు బ్రదికె నేరక యెవ్వడు

భారకుఁ దందరికి శ్రీపతి యింతెకాక

॥పల్లవి॥

వాక్కరి నేరము లైతె నూరకె వెదకఁజూచే

నక్కటా నా గుణదోషా లవి యెంచను

వాక్కదై విచారింపి తే వొరులేమి తానేమి

అక్కడ నక్కడ గురి హరియింతె కాక

॥నేరి॥

దట్టింది వాక్కరినైతె తప్పు లెంచఁజూచేను

అట్టె నా యపరాధాల కాఙ్గ యేదో

నెట్టనఁ దలబోసితే నేనేమి పరులేమి

గట్టిగా న్యతంత్రుఁడు శ్రీకాంతుఁ డింతెకాక

॥నేరి॥

పూరకె వాక్కరి నైతె వొచ్చములు వచ్చేను

కారుకమ్మినట్టి నా కల్ల లెంచను

గారవింది శ్రీవేంకటనాథుఁడు నన్ను

సారెకు రక్షించఁగాను జయ మాయఁగాక

॥నేరి॥

రేకు 4 సంఖ్య 24 సంపు 18 పుట 14

సి. ఎవఁడు నేర్చి బ్రదికె నెవఁడు నేరక చెడె

నఖిలభారకుఁడు మురారి గాక

ఒకరినేరములైన నూరక వెదకుదు

చెలఁగు గుణదోషములు గణింప;

సరిగా విచారింప నొరులేమి తానేమి

అక్క డిక్కడ గుణి హరియే గాక

దట్టింది యొక్కరితప్పు లెంచఁగఁ జూతు

నట్టె నాతప్పుల కాఙ్గ యేదో ?

నెట్టనఁ దలబోయ నేనేమి పరులేమి

యీశ్వరుండె న్యతంత్రుఁ డింతెకాక

గీ. ఒచ్చెములు పట్టెదనుగాక యొకరినైన

కారుగొమ్మినయట్టి నా కల్ల లెంచ

గారవమ్మున వేంకటగొవనాథుఁ

డనిశముం బ్రోవఁగా జయ మాయఁ గాక !

గాక

నిచ్చలూఁ చెడవియట్టి నీకే తెలుసుగాక
యిచ్చల మావంబివా రేమెరుగుదు రయ్యా ॥పల్లవి॥

బాలుండు వృద్ధనియెడి పరిభాష లన్నియును

మూలమూలలను దేహమునకె కాక

యీలో నెంచిచూచితే నెన్నటివాఁడు

కోలుముందై పెరిగినో కొంచె మయ్యానో ॥నిచ్చ॥

మంచిది చెడ్డ దనెటి మాట చెల్లా భువిలోన

యెంచిచూడ మనుజుల కింతెకాక

నించి సర్వపూర్ణుడవై నీవులేని చోటిది

తుంచరాదు పెంచరాదు తొల్లె కలవు ॥నిచ్చ॥

వాఁడు వీఁ డనియెడి వచనాలు జగములో

పోడిమి జీవులయందె పొసంగెఁ గాక

వేడినా కొనరినాను విశ్వవ్యాపకుడవై

నాఁడు నేఁడః శ్రీవెంకటనాథుడవె కలహ ॥నిచ్చ॥

రేకు 5 సంఖ్య 28 సంపు 18 పుట 15

ii. నిచ్చలు చెడనట్టి నీకే తెలియుఁగాక

యిచ్చల మముబోంట్ల శేమి తెలియు ॥

బాలుండు వృద్ధను పరిభాష లన్నియు

మూలమూలల దేహమునకె గాక

భావించి చూడ నీప్రాణి యెన్నటివాఁడు

గొనకొని పెరుగునో కొంచె మగునో ?

మంచిది చెడుగను మాట లీ భువిలోన

నెంచంగ మనుజుల కింతెగాక

నిఖిలపూర్ణుండవు నీవు లేని స్థలంబు

తుగ్గించఁ బెంచఁగ రాదు తొల్లె కలవు;

iii. వాఁడు వీఁడను వచనాలు వసుధయందు

జీవులందుఁ దలంపఁగఁ జెల్లెఁగాక

వేడినం గొనరిన నీవు విశ్వమందు

నాడు నేడును నింది యున్నావు స్వామి !

నారాయణదేసాక్షి

ఐనదేది కాని దందులో నేది

నానారూపి శ్రీనాథుడె కాకా

॥పల్లవి॥

యెవ్వరి దూషించే మెవ్వరి భూషించే

మెవ్వరు స్వతంత్రు లిందులో

అవ్వల నివ్వల సంతరాత్ముడైన

య వ్వనజాతాక్షుని ననుటగాకా

॥ఐన॥

యెందుకుఁ గోపించే మెందుకు మెచ్చే

మెందుగద మే లిందులో

అందు నిందుఁ దానె యల్లుకొన్న

సందసందసునే నమ్ముటగాకా

॥ఐన॥

యే చోటు మంచిది యే చోటు చెడ్డది

యే చోటు సతమౌ నిందులో

కాచేటి శ్రీవేంకటనాథుడె

చేచేతఁ గాణాచై చెల్లించెఁ గాకా

॥ఐన॥

రేకు 5

సంఖ్య 27

సంపు 61

పుట 15

సీ. ఎవ్వరి దూషింతు మెవ్వరి భూషింతు

మెవ్వారలు స్వతంత్రు లిందులోన

నవ్వల నివ్వల సంతరాత్ముడైన

య వ్వనజాతాక్షు ననుటగాక

ఎందుకుఁ గోపింతు మెందుకు మెచ్చెద

మే మేలు దలవంగ నిందుఁ గలదొ

అందు నిందునఁ దానె యల్లుకొన్న ముకుందు

సుల్లమ్ములో నమ్మియుంతు గాక

గీ. మంచి చోటేది చెడుచోటు మఱియు నేది

ఎద్ది సతమైనచోటు తా నిందులోన

ఐనదేది కానిది యేది అఖిలభాషుఁ

డెంచ వేంకటవిభుడె చెల్లించుఁగాక !

శ్రీనివాసతామ్రము

అ హారి నాట

ఇందరు నేల దూరేరు హితవే సేపుసేయగా

ముందుముందె తమ్ముఁ గర్మములు సేయుమంటివా

॥పల్లవి॥

తెలిసి నిన్నుఁ గొలువ దేహ మిచ్చితివి గాక

బలిమినె మాయలలోఁ బడుమంటివా

మలసి నిన్నుఁ దలంప మన సిచ్చితివిగాక

కొలగట్టి విషయాలఁ గోరు మంటివా

॥ఇంద॥

నగుతా నిన్నుఁ బొగడ నాలు కిచ్చితివి గాక

అగడుగా నూరమాట లాడుమంటివా

సొగసి నిన్నుఁ జూడఁగాఁ జూపు లిచ్చితివి గాక

వగవగలతో నూరివారిఁ జూడు మంటివా

॥ఇంద॥

శ్రీవేంకటనాథ నిన్నుఁ జేరు మనఁటివి గాక

జీవులను మనుజులఁ జేరు మంటివా

భావించి నీదాసులనె భజించు మంటివిగాక

వావతి లంపటాలతోఁ దడఁబడు మంటివా

॥ఇంద॥

రేకు 7

పంఖ్య 40

సంపు 16

పుట 28

ఏలదూఁడెద రింద టీతవీపు సేయఁగా

కావింపు మంటివా కర్మములను ?

తెలిసి నిన్నుఁ గొలువ దేహ మిచ్చితిగాక

మఱి పడుమంటివా మాయలందు ?

మలసి నిన్నుఁ దలంప మన సిచ్చితివిగాక

వెన కోరుమంటివా విషయములను

నగుచు నిన్నుఁ బొగడ నాలు కిచ్చితిగాక

అడుమంటివె దురాలాపములను ?

సొగసి నిన్నుఁ దలంప మన సిచ్చితిగాక

చూడుమంటివె ఊరివాడవారి ?

గీ. చేరుమంటివిగాక చిన్ శ్రీనివాస !

చేరుమంటివె నీవపుజీవకోటి ?

అలరి దానుల భజింపు మరిటిగాక

అంటివా ? లంపటాల మిట్టాడు మనుచు.

ల లి త

అందరు వికార మందుదురె

నిందలేని వీవు వీదాసులుదక్క

॥పల్లవి॥

నతుల సుతులఁ జూచి జగములో వారెల్లా

మతిలోన భ్రమయక మానరు

రతి తెక్కఁగా హేయరాగరహితుఁడవై

సతతము గలిగిన స్వామివి వీవు దక్క

॥అంద॥

ధనధాన్యములు చూచి తగినజీవులు వాని

వెనువెంటఁ దిరుగక విడువరు

పనిపూని యాశాపాశదూరుఁడవై

మనత గలుగు శ్రీకాంతుఁడ వీవు దక్క

॥అంద॥

యిల్లు ముంగిలి చూచి యీ దేహులు వాని

నొల్ల మనుచు రోసి వుడుగరు

వెల్లివిరిగ శ్రీవేంకటాచార్యుఁడవై

తెల్లమైనయట్టి దేవుఁడవు దక్క

॥అంద॥

రేకు ■

సంఖ్య 44

సంపు 16

పుట 11

సీ. నతుల సుతులఁ జూచి జగములో వారెల్ల

మతిలోన భ్రమయక మానఁబోరు

రతి తెక్కఁగా హేయరాగరహితుఁడవై

యెప్పుడుగల్గిన స్వామి వీవుదక్క

ధనధాన్యములు చూచి తగినజీవులు వాని

వెనువెంటఁ దిరుగక విడువఁబోరు

మునుకొని యాశావిమోహదూరుఁడవై

యెవఁగు శ్రీకాంతుఁడ వీవుదక్క

గీ. ఇల్లు ముంగిలి కమఁగొని యీ కళిరు

లొల్ల మని యుల్లములరోసి యుడుగఁబోరు

వెల్లివిరిగ శ్రీవేంకటవిభుఁడ వగుదు

నీదులేనట్టి దేవుఁడ వీవుదక్క

నాట

ఇందరిఁ జూచి చూచి యెఱుగ వద్దా

బందెపసులకు మెడ పన్నించినేలా

॥పల్లవి॥

యినుమునఁ జేసిరా యెవ్వరిదేహమైనా

పొనిగి పోలేఁబోవు పోకుంటే మాసు

పనివడి యిందుకుఁగాఁ బాటువడ నేమిటికి

మొనసి దొనపంటికి యిసుపకట్టేలా

॥ఇంద॥

మంచిరాతఁజేసిరా మనుజుని మేనేమి

నింది చెడితేఁజెడు నిల్చితే నిల్చు

పొంచిపొంచి యిందుకుఁగా పొడిఁబడ నేటికి

పంద నీరుబుగ్గ రాతిబరణిఁ బెట్టినేలా

॥ఇంద॥

చేగమానఁ జేసిరా చెల్లెఁబో నరుల నెల్లా

యీగి కుంగితే గుంగు హెచ్చితే హెచ్చు

నాగువార శ్రీవెంకటాచార్యులు మన్నించఁగాను

చాగి జీలుగుబెండుకు తరము పెట్టినేలా

॥ఇంద॥

తేకు 10

సంఖ్య 11

సంపు 16

పుట 82

సీ. ఇనుమునఁ జేసిరా యెవరిదేహంబైన

ఉండిననుండు లేకున్నఁ బోవు

పనివడి యిందుకై పాటువడఁగనేల

దొనపంటికిల ఆయనపుకట్టు?

మనుజుని మేనేమి మఱి రాతఁజేసిరా

చెడినను జెడు నిలిచినను నిలుచు

ఇందుకై పొడిఁబడవేల? రాతిబరణి

నేటికి పెట్టుంగ నీటిబుగ్గ?

గీ. చేసిరాయేమి నరులను దేవప్రమాన

హెచ్చినన్ హెచ్చు క్రుంగిన నిట్టై క్రుంగు!

నిచ్చలు వృషాద్రివిభుఁడు మన్నించ జీల్గు

బెండునకు పూన్కి తఱిమెనఁ బెట్టినేల?

దేసాశం

ఎఱుక గలిగితేను యీతఁడె దిక్కు

మఱి నిమిష మీతని మానివుండఁ దగునా

॥పల్లవి॥

యెవ్వరిసొమ్ము గుడిచి యెవ్వరిగుఱ్ఱాలవెంట

కొల్పివూడీరఁ బారాడి కొలిచేడి

యివ్వలఁ బుట్టించి పెంచి యేలినదేవుఁ డుండఁగా

ఆవ్వలివ్వలి వారిని ఆనపడఁదగునా

॥ఎఱు॥

రా నెవ్వరికిఁ బుట్టి తలఁకక వూరివారి

నానందాన ఆయ్య లమ్మ లనుకొనేడి

పానిపట్టి సర్వవిధబంధుఁడు విష్ణుఁ డుండఁగా

మానిసిచుట్టరికాలు మరుఁగఁగఁ జెల్లనా

॥ఎఱు॥

యెందువంకనో యీ దేహి యేమిటి నో పొగడుడు

విందువలె నెవ్వరిని వెట్టిఁ జేసేడి

కందువైన శ్రీవేంకటాచార్యుఁడు గావఁగా

సందుసుడికోరికల సటఁబడఁ జెల్లనా

॥ఎఱు॥

రేకు 10

సంఖ్య 55

సంపు 16

పుట 31

సీ. ఒకరిసొమ్ము గుడిచి యొరుగుఱుములవెంట

కొల్పివూడీరఁగఁ బాటి కొలుచుటెటు ?

పుట్టించి కృపఁబెంచి బ్రోచు దేవుం డుండ

వారి వీరిని ఆనపడఁగఁ దగునె !

తా నొక్కరికిఁ బుట్టి తగ నూరివారల

నయ్య లమ్మ లటంచు ననుట యెట్లు ?

బహువిధబంధుండు పద్మాక్షుఁ డుండఁగ

నరులచుట్టఱికాలు మరుఁగఁ దగునె ?

గీ. ఎందువంకనో యీ దేహి విందుతోత

వేరివేరినా పొగడుచు వీటిడి యగు

అందయె కావ శ్రీవేంకటాద్రివిభుఁడు

సందుసుడి కోరికల నేల సటఁబడంగ ?

ఁలిత

పద్మిగాఁ దెలియకుంటే హామయమై తోచు

అప్పమై యిన్నియును శ్రీహరికల్పితములే

||పల్లవి||

కొందరు సిట్టదురూ, కొందరు దీవింతురు

చందపుసంసారము జాడ

కందువ రేయిఁ బగలుఁ గాలము నడచినట్టె

అందరిలోఁ గలుగు శ్రీహరికల్పితములే

||పల్లవి||

కొన్నిటిపై కోపము కొన్నిటిపై వేడుక

పున్నతి దేహధారుల వోజ లివి

పన్ని కాయ పండు దొండపంటియందె తోచినట్టు

అన్నియుఁ బుట్టించిన శ్రీహరికల్పితములే

||పల్లవి||

కొంతచోట మనుజులు కొంతచోట దేవతలు

అలా శ్రీవెంకటనాథు నాజ్ఞ యిది

చెంత చప్పునయుఁ దీపు చెఱకందె వుండినట్టు

కాంతుఁడైన శ్రీహరికల్పితములే

||పల్లవి||

రేకు 8 సంఖ్య 18 సంపు 18 పుట 7

సీ. కొందఱు శపియింతుర్ని కొందఱు దీవింతు

సరవి సంసారపుజాడ లివ్వి

కాలము నడచెడుగతి రేయి పవలుగా

కలిగెడు నివి హరికల్పితములె;

కొన్నిటిపైఁ గిన్న కొన్నిటిపై వేడ్క

యొగి దేహధారుల యోజ లివ్వి

దొండపండున కాయ పండు తోచినయట్లు

కడఁక నిన్నియు హరికల్పితములె

గీ. కొన్నితావుల మనుజులు కొన్నియెడల

నమరులలమేలుమంగేకునాజ్ఞ లివ్వి

చప్పునయుఁ దీపు చెఱకందె యొప్పునట్లు

కనఁగ నిన్నియు శ్రీహరికల్పితములె,

మంత్ర రి

హరి! మొరవెట్టితె అన్ని పనులు లెన్నవను

సరవి నెన్నాళ్లని జాలిబడవచ్చును

॥వల్లవి॥

యేమిసేయు నీ జీవుఁ డి యరివర్గాలతోడ

బూమెల నెన్నాళ్లని పోరాడిని

చూమరలఁ జూడఁజూడ జుట్టాలవలె వుంసి

దోమటి పంచేంద్రియాలు దోడుగాకపోయను

॥హరి॥

యెక్కడ చొచ్చి జీవుఁ డి కర్మపురుణములు

పెక్కువిధములఁ బరువీకు సేయఁగా

వొక్కొక్కనాటి నడై వొడిగీగాని తల

తిక్కగొన్న పాపములు దీరకె పోయను

॥హరి॥

యెప్పుడు ది క్కి జీవుని తెంతని యీదఁగఁడు

యివ్వల సంసారమనె యీ వారిది

నవ్వురా శ్రీవెంకటనాథుని మఱుగు చొచ్చి

యివ్వఁగఁ దా దఁచేరి యిన్నియు గెలిచెను

॥హరి॥

రేకు 2

సంఖ్య 3

సంపు 18

పుట 4

సీ. అక్కటా! యీజీవుఁ డరివర్గములతోడ

బూమెలనెన్నాళ్లు పోరఁగలఁడు?

చూడఁజూడఁగఁ వనచుట్టాలవలెనుండి

పంచేంద్రియములు తోడ్పడకపోయె

కర్మపురుణములు గాసివెట్టుచునుండ

నెక్కడి కిజీవుఁ డేగఁగలఁడు?

ఒక్కొక్కనాటికి నొడుగుచుండఁగ వద్ది

తలఁకొక్కపాపముల్ తొలఁగవయ్యె

గీ. ఎవ్వ రిజీవునకు గతి? యిటు భవాబ్ధి

నెంతయని యీదఁగలఁడు? తా వృషగిరీశు

మఱుగుఁజొచ్చి యాస్వామికి మొఱిదంగ

పనులు లెన్నగు; మఱి జూలిబడఁగ నేల?

అతిత

పండితలే గలుగునా పరమాత్మునిదాస్యము

నిందుమతి నుండితేను నెరవేరుగాక

॥పల్లవి॥

బాధకు నోపనివాడు పాపము సేయనేల

పోడిసేయఁ దొలుతేమి బుద్ధిలేదా

సాదువలె నుండితేను సర్వేశ్వరుడె తన్ను

వాడులాటెల్ల మాన్చి పహించుకో లే

॥పండి॥

దండుగ కోపనివాడు తప్పులు సేయఁగ నేల

వుండరాదా తా నుండె వొడికానను

కొండవంటియానతోడ కోరక తా నుండితేను

తండుముందై లంపటాలు తగిలీనా తనకు

॥పండి॥

వకుకు కోపనివాడు వచ్చి పూటవడనేల

వలసినట్లు తనంత నుండరాదా

కలకాలము శ్రీవేంకటాచార్యుఁ గొలిచితె

అరిరి యథయ మిచ్చి అద్దె కావ నోపరా

॥పండి॥

రేకు 5

సంఖ్య 80

సంపు 16

పుట 17

సీ. బాధకోపనివాడు పాపకృత్యము లేల

పోర్చిదిసేయఁగఁ దొల్ల బుద్ధిలేదె ?

సాదుగ నుండిన సర్వేశ్వరుడె తన్ను

పహించుకొనలేడె వాడు లుడిపి

దండుగ కోర్వని దాగ్రిత తప్పులు వీడి

యొడికాన నొకచోట నుండరాదె ?

కొనలేని యానతో కోరకయుండిన

తనకు లంపటములు తగులుకొనునె ?

గీ. వకుకు కోపనట్టివాడు పూటవడఁగ నేల

వలసినట్లు తనంతట మెలఁగ రాదె

ఎల్లకాలము శ్రీవేంకటేశ్వరుఁ గొలువ

నట్టె కావంగ నోపరా అథయ మిచ్చి.

సా మ ర తం

అల్లము బెల్లమౌనా అన్నలాల

యెల్లకాలమును గుణమేల మావినయ్యా

॥పల్లవి॥

నిక్కము గొండలనీరు నేలకు వేగమె పారు

యెక్కువనేలపై నీరు యెక్క దందుకు

మిక్కిలి ప్రకృతిలోన మెలగెడి వానికి

చొక్కమైన జ్ఞాన మెట్లు సొగసీ నయ్యా

॥అల్ల॥

అచ్చపుబాలోన తోడంటినే పెరుగొను

పచ్చి సేసినఁ బెరుగు పాలు గాదు

పచ్చి పచ్చి ఎఱుగనివానికిఁ దెలుప వచ్చు

కుచ్చితుని నెటువలె గుణిఁ జేసే దయ్యా

॥అల్ల॥

చందనపువాసనలు సంగడిమాఁకుల నంటు

అందలివాసన లిందు నంట వెన్నఁడు

కందువై న శ్రీవెంకటనాథునిదాసు

లెందుండినా నితరము లేల తోచీరయ్యా

॥అల్ల॥

సంఖ్య 10

సంపు 18

పుట 9

సీ. ఇలకు జాల్యాఱు కొండలనీర; మెక్కడు

నేలమీఁదిజలంబు శైలములకు;

మిక్కిలి ప్రకృతిలో మెలగెడువానికి

చొక్కమా జ్ఞానంబు సొగియు నయ్య

అచ్చపుబాళ తోడంటినే పెరుగగు

నేలీలఁ బెరుగది పాలుగాదు

ఎఱుగనివానికి నెఱుగఁ జెప్పఁగ వచ్చు

గుణిసేయఁ బోలదు కుత్సితాత్ము;

గీ. చందనపుదావి నికటవృక్షముల నంటు

నందలిపరీమళము లిందు నంట వెపుడు

వలనుగా వేంకటాచలవాసు దాసు

లెందు తారున్న నితరము లేల తోచు ?

శ్రీనివాసతామ్రము

అంకిత

తచ్చి చూచితేజాలు దైవమే కలఁడుగాక

హేచ్చిన మాయలఁ బడనెల మాకు నిఁకను

॥పల్లవి॥

సారెసారె నే నెంట సంపదలు గోరినాను

పోరది నీ దేహమెకా భోగించేది

యీ రీతి మనసు నెన్నటికిఁ దనిసీని

గారవాన హరి నిన్నుఁ గన్నదె దక్కెను

॥తచ్చి॥

పలామాయ చావులేని బదుకు కాసపడేది

యిలలో సంసారమెకా యే జేసేది

కలిగినయాస యే కాలమున ముదుసును

అరి విష్ణునికరణన్నదె నిలిచె

॥తచ్చి॥

వేడుకతో మనమైన విద్యలు నేరిచినాను

జోడుగా నిందరిని చూపు దింతే

వీడని తలఁపుతో శ్రీవెంకటానునిఁ గొల్చి

యీదేరి బదుకుదె యెన్ని కింతె కాకా

॥తచ్చి॥

రేకు 8

సంఖ్య 51

సంపు 18

పుట 20

సీ. తచ్చిచూచినఁ జాలు దైవతమ్ము గలఁడు

మాయలఁబడనెల మరల మరల

సారెసారెకు నెన్ని సంపదల్ గోరిన

పుడమి నీ తనుభోగమునకుఁ గాదె ?

తనియు నెన్నిటికి నీ మనసు ! గారవమున

నచ్చుతుఁ గనుఁగొన్నయదియె దక్కు

మృతలేనియట్టి జీవితము నాసించుట

కావించుకుకుఁ గాదె కారపురములు ?

ఏ కాలమున నహో ! యీ యావ ముదియుట ?

అబ్బాక్షు కరణన్నయదియ నిలుచు

గీ. ఎన్నివిద్యలునేర్చిన నిందలుకును

వింతగాఁ జూపుటకుఁ గాదె ? వేడ్కమాట

వరమభక్తి వృషాచలవతి భజిరిచి

తలఁపు వీడఁజీ బ్రదుకుట తగును మనకు.

సీ. రీ. త

ఏలికైయైన హరి నేల మరవగవలె

పొలుమూలి మరియాల భంగపడవలెను

||పల్లవి||

యరుకుమానినంది నేటికిఁ జొరవలె

దిరుగలేక యేల తినుక వలె

యెరవుతవిషయాల నేల పొరలవలె

కొరగాని పాపాలగొడ వేల వలెను

||ఏలి||

మిగుల వురులలోన మెడయాల పెట్టవలె

తగిలించుకొని యేల పొగులవలె

యెగనక్కెప్పుఁగోరిక లేల కోరవలె

జిగురువంటిబంధాలఁ జిక్క నేలవలెను

||ఏలి||

పారేబండికింద పాదమేల చాచవలె

జారుపడి మరియాల జడియవలె

మీరి శ్రీవెంకటనాథు మిక్కిలి వేడుకఁగొల్పి

పొరుమూలి వుండకేల పొడిబడవలెను

||ఏలి||

లేకు || సంఖ్య 49 సంపు 16 పుట 23

సీ. ఇటుకు పెండ్లిముసంది నేటికిఁ జొరవలెఁ

దిరుగఁజాలక యేల తినుకవలయు ||

యెరవుతవిషయాల నేల పొరలవలె ||

కొఱగాని పాపాల గొడవ యేల ?

మిగులనురులలోన మెడ పెట్టుగా నేల |

తగిలించుకొని యేల పొగులవలయు ?

ఎక పెక్కియప్పుకోర్కు లేల కోరఁగ వలె

జిగురుబంధాలలోఁ జిక్క నేల ||

|| పాటుబండికింద పదము చాచగ నేల

జూతవడి మఱేల జడియవలయు ?

ఏలికైన వేంకటేశు మణివనేల ?

భంగపడఁగనేల పొలుమూలి ?

ం రి త

భారము నీదిగాన పట్టి విన్నవించేగాక

ఆరితేరి యెరిగే దది యెన్నఁడయ్య

||వల్లవి||

పిలని సంసారపువెట్టి నే జేయఁగాను

యేలిన నిన్నుఁ గొలిచే దెన్నఁడయ్య

కాల మెల్లా విషయాల గాడినె కట్టుండఁగాను

అలిచి నీ సేవ సేసే దది యెన్నఁడయ్య

||భార||

బట్టబయలు మాయలబారిఁ బడి వుండఁగాను

యిద్దె నిన్నుఁ దలచే దెన్నఁడయ్య

పుట్టిపడే కోరికల నువ్విక్లూరఁగాను

అద్దె నిన్నుఁ బొగడే దది యెన్నఁడయ్య

||భార||

సొలసి నాలుక సూరసుద్దులె తడవఁగాను

యిలపై నిన్ను నుతించే దెన్నఁడయ్య

కలిగి నన్నును శ్రవేంకటనాథ కాచితివి

వలియించె దపము యీ బాగు తెన్నఁడయ్య

||భార||

రేకు ■ సంఖ్య 38 సూపు 18 పుట 21

సీ. విడని సంసారపువెట్టి నే జేయంగ

నేలిక నినుఁగొల్చు తెన్నఁడయ్య !

కాలమెల్లను విషయాలఁ గట్టువడంగ

మన్నన సేవించు తెన్నఁడయ్య !

వారక మాయలబారి నే బడియుండ

నిట్టె నిన్నుఁ దలంచు తెన్నఁడయ్య !

విరియుకోరికల నువ్విక్లూరుచుండ, నే

నిన్ను నుతించుట యెన్నఁడయ్య !

గీ. ఊరిసుద్దులె తడవంగ నోరితోడ

నిన్ను లక్ష్మీకుఁ బొగడుట యెన్నఁడయ్య !

కాచినాడపు గాని వేంకటనగేశ !

యేను బుద్ధియెఱుంగుట యెన్నఁడయ్య !

రామకీయ

గరిగినఁజాలు నిక్కము అప్పిఁ గలవు

అవల మాయాచార్యుఁ డానతిచ్చె నయ్యా

॥పల్లవి॥

యే లోకమున నున్న యెడయని సొమ్ము వీవె

తొలిమి యెందుఁబోని ధనము

కాలముకదా తరగిని ధాన్యము వీవని

అలింది మాఁపరుఁ డిద్దె ఆనతిచ్చె నయ్యా

॥నీవు॥

యెందెందుం దిరిగిన యేలికవు వీవె

నిందఁజేయట్టి తోడువీడవు వీవె

ముందువెనకల నిల్లు ముంగిలియు వీవె యని

అందముగ దేకుఁడె ఆనతిచ్చె నయ్యా

॥నీవు॥

యెన్నఁడుఁ గలఁగనట్టి హితుఁడవు వీవె

పన్నినట్టె వుండె నిచ్చపంటా వీవె

నన్నుఁ గాదే శ్రీవెంకటనాథుఁడ వని లాళ్లపా

కన్నమయ్యం గారె నాకు నానతిచ్చి రయ్యా

॥నీవు॥

శేకు 8 సంఖ్య 46 సంపు 16 పుట 28

సీ. ఏ లోకమున నున్న యెడయని సొమ్మువె

తొల్మి వేడకుఁబోని ధనము వీవె

కల్పాంతములు తఱుఁగని ధాన్య మీవని

యాచార్యుఁ డతికృప నానతిచ్చె;

ఎందెందుఁ దిరిగిన నేలువాఁడవు వీవె

నిందపొందని తోడువీడ వీవె

ముందువెన్నల నిల్లు ముంగిలి వీవని

యందమ్ముగా గురుఁ డానతిచ్చె;

గీ. ఎన్నఁడు లభింపరానట్టి హితుఁడ వీవె

పన్నినట్టుండు నిచ్చలపంటవీవె

నన్నుఁ గాదెడు వేంకటనాథుఁడ వని

యన్నమాచార్యులే నాకు నానతిచ్చె.

సా శం గ నాఁ ట

అప్పని వరప్రసాది అన్నమయ్య

అప్పనము మాతె కలఁ డన్నమయ్య

##పల్లవి##

అంతటి నేలికైన అదినారాయణుఁ డన

యంతరంగాన నిలిపి నన్నమయ్య

సంతసానఁ జెలువొందె సనక సనందనాదు

లంతటివాఁడు తాళ్లపా కన్నమయ్య

##అప్ప##

దిరుదుఁడెక్కెములుగాఁ బెక్కు సంకీర్తనములు

హరిమీఁద విన్నవించె నన్నమయ్య

విరివిగలిగిఁబడి వేదముల యర్థమెల్లా

అరసి తెలిపినాఁడు అన్నమయ్య

##అప్ప##

అందమైన రామానుజాచార్యమతమున

అందుకొని నిలిచినాఁ డన్నమయ్య

చిందువలె మాకును శ్రీవేంకటనాథుని నిచ్చె

అందరిలోఁ దాల్లపాక అన్నమయ్య

##అప్ప##

రేకు 4

సంఖ్య 28

సంపు 18

పుట 18

సీ. అంతటి కేలిక యాదినారాయణు

నాత్మ నిల్పినయాతఁ డన్నమయ్య

సనక సనందన నన్నొను లంతవాఁ

డరుదైన తాళ్లపా కన్నమయ్య

బిరుదు టెక్కెములుగాఁ బెక్కు సంకీర్తనల్

హరిమీఁదఁ బాడినాఁ డన్నమయ్య

విరివిగలిగినయట్టి వేదార్థముల నెల్ల

వరసి తెల్పినయాతఁ డన్నమయ్య

గీ. అందమైనట్టి రామానుజాచార్యమతము

నందుకొని నిల్పినట్టివాఁ డన్నమయ్య

చిందువలె మాకు వేంకటవిభు నొనంగె

అప్పనివరప్రసాది మా అన్నమయ్య.

దే సా శం

ఎట్టి హితోపదేశకుఁ దెటువంటి దయాకువు

అట్టై తాళ్ళపాకన్నమాచార్యులు

॥పల్లవి॥

పచ్చితామసులను పరమసాత్త్వికులుగా

యిచ్చటనె సేసినాఁడు యెంత చిత్తము

యిచ్చగించి మా కులాన నెన్నఁడులేని వైష్ణవ

మచ్చముగాఁ గృపసేసె నన్నమాచార్యుఁడు

॥ఎట్టి॥

ముదిరిన పాపకర్మములు సేసినట్టి మమ్ము

యెదుటఁ బుణ్యులఁజేపె నెంత సోద్యము

కదసి యే జన్మానఁ గనని సంకీర్తన

మదన నుపదేశించె నన్నమాచార్యుఁడు

॥ఎట్టి॥

గడుసుఁదనపు మమ్ముఁ గడు వివేకులఁ జేసి

యిడుమ లెల్లాఁ బాపె నే మరుదు

నడుమవె యెన్నఁడుఁ గానని శ్రీవెంకటనాథు

నదియాలముగ నిచ్చె నన్నమాచార్యుఁడు

॥ఎట్టి॥

రీకు 9 సంఖ్య 52 సంపు 18 పుట 29

సీ. ఎంత దయాకువో యెంత హితోపదే

శకుఁడో మా అన్నమాచార్యవరుఁడు

పచ్చితామసులను పరమసాత్త్వికులుగా

నిచ్చట మముఁజేపె నెంతవాఁడో !

వినాఁడు కులమున లేని శ్రీవైష్ణవ

మచ్చముగా నిచ్చె నన్నమయ్య

ముదిరినపాపముల్ మున్నొనర్చిన మమ్ము

నెదుటఁ బుణ్యులఁజేసె నెంతవాఁడో !

కదసి యే జన్మానఁ గనని సంకీర్తన

మదన బోధించె మా కన్నమయ్య

ఆ. గడుసుఁదనపుమమ్ముఁ గడు వివేకులఁ జేసి

యిడుమ లెల్లాఁ బాపె నెంతవాఁడో !

నడుమ నెపుడు గనని నాగాదిగ్గినిలయు మా

కండగాఁగ నిచ్చె నన్నమయ్య.

తాత్పర్య చిన్తనములచార్యుల అధ్యాత్మసంకీర్తనల అ కారా ది పూ చి క్త

సంకీర్తన మొదలు	పుట సంఖ్య	సంకీర్తన మొదలు	పుట సంఖ్య
అ		వ	
అందరువికార	254	పద్మిగాఁ దెలియకుంఁదె	257
అర్థము జెల్లఁపూనా	260	పంకిందితే గలుగునా	259
అప్పుని వరప్రసాది	265		
ఇ		భ	
ఇందరు జేల	258	భవోగవైద్యుడైన	244
ఇందరిఁజూచి	255	భారము నీవీగాన	263
ఎ		వ	
ఎఱుక గలిగితేను	256	వట్టి విధారము లేం	247
ఎట్టి హితో పదేశకుఁ	266		
ఏ		స	
ఏరికెయైన	262	సంకెడక తలఁచిన	245
ఐ		హ	
ఐనదేది	252	హరికి మొరవెట్లకె	258
ఈ			
ఈనక్షోరిఁ లేఁటికి	249		
ఈర్ష్య చూచితే	261		
న			
నిండు నిధానమువలె	246		
నిమిష మెడతెగక	248		
నిర్భయఁ జెడనియట్టి	251		
నీవు గలిగినఁజాలు	264		
నేరె చెప్పఁడు బ్రోకె	250		

సవరణల పట్టిక

[గంధనామముతో గూడ పంక్తుల లెక్క]

పుస్తక	పంక్తులు	ఉన్నది	ఉండవలసినది
1	25	యనిక	ననిక
2	11	పందిన	పందిన
9	19	కలిలె	కవిలె
40	16	సరసు	సరసు
45	5	కొరయడు	కొడయడు
46	20	పొసికిరి	పొంసిరి
54	32	వ్యర్థముం	వ్యర్థముగ
58	15	ముమ్ము	మమ్ము
65	12	యిదే	యిందే
66	11	యనంత	యనంతక
80	11	పొంనే	పొంతనే
81	8	గాదదేవి	గాదదేది
87	8	గావలె	గావవలె
99	14	నంచు	నందు
101	25	తం	తత
102	31	కిన	కిని
121	19వ పంక్తి చివరనున్న 'మా'	18వ పంక్తి చివర చేర్చుకొనవలెను	
174	18	పుదాణ	పురాణ
176	25	యవియె	వీయవియె
185	18	నను నను	నను మను
188	4	సేవియ	సేవించు
198	18	విద్రాసు	విద్రాసు
	20	వేళగాని	వేళగాది
214	21	జన్మ	జన్మి
215	25	దరమె	దలమె
221	21	బ్రోడ్డుగా	బ్రోడ్డుకు
235	4	పంచి	పంది
238	7	యెంతానా	యెంతైనా